

Holmans Herreds Tingbog

1667

transskribert af Gert Hviid

copyright Gert Hviid.

1667

Begyndelsen mangler:

fol: 5b

Otte Windeßmend

Peder Hanßenn Tueßenn, Jenß Pederßen Rod ibid: Jenß Raßmußenn i Damkier, Hanß Escheßen i Huilsbierig, Jenß Lauridtzenn, Peder Jørgenßenn ibid: Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop:

Denn sag Jacob Lauridtzenn Slodtzfouget och Ridefoget till Koldinghuß sidste tingdag haffde ladet tage wdi opsettelse med Poffuell Hanßenn tienendeß i Welling och Johanne Jørgenßdatter nu tilholdendiß i Schierup, er fremdeelliß med beuilling opsatt udi otte dage:

Peder Buch i Schierup dommer till effterschreffuenne winde huor udi Heridtzfougden Jost Tomeßen er intereßent.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Jenßen och Peder Jørgenßenn i Huilsbierig att ee i dag 14 dage loulig warßelgaff Hanniball Lauridtzenn i Fredericia och hanß camerat Hanß Dour Wogenmester for deriß huß werelße och buopeell hid till tinget i dag att suare Jost Tomeßen Herridtzfouget imod ..... hand achtet att forhuerffue och tage beschr: om sit guodtz saauelsom imod neffning opkraffuelße dee Haniblß höstrue och tuinde karle der samme sted [*mangler et stykke af siden*] Hanniball [do.] deß rette sandheds ...liußening giorde hand wed høyeste eed med opragte finger saalediß for klaring derpaa, att der Hanniball Lauridzen i Fredericia och hand war till Jost Tomeßen i Huilsbierig stod dee wed endenn aff hußet som Jost Tomeßenß guodtz der effter bleff wdstellenn, daa sagde Hanniball till hannom, her war well god ..... legenhed till att indbryde, ti hand er iche well wahret med diße wegge, och det første Jost Tomeßen klaget sig for hannom att hanß guodtz der waar stollenn, suaredte hand hannom derpaa, det haffde ingenn giort andre ind bemte: Haniball Leutenant som war med hannom till JostTommeßenß, ti hannß ord war aldt baade imedeller tid dee der war, saa och paa weyenn dee fuldeß ad, att det war ingen kund att lade Jost bestille, och tog Haniball och løfft paa dee schrine som siden fra hannom bleff vdstellon och sagde her er well gruncher wdi, och baade i den for hußet saauelsom inde i stoffuen igiemell ....gelhuollet och sprecher paa dørin besaae att lidenn side kammer, som bleff indbrøt, och guodtzet wdstellon igiemell, tilmed taldte samme tid om den graa kioll med dee sølffknapper udi som laae paa bordet och sagde dend ..... dig ....ig bedst, och der hand saae Jost Tommeßen toug nogenn penge aff it liden schab i den daglige stoffue daa toug berørte Haniball hannom ved haanden ind i den andenn stoffue och sagde seer i vell her haffuer hand och gode penge wdi, och den graa .. sit buolig som med det andet bleff wdstellenn fra Jost Tomeßen, haffde hand seet i Haniball Leutenantß huß en gang hand gich aff sit Lostemente neste huß op till hanß, och det igiemell winduerne som hand gich dennom forbie ind i hußet, att hand och Quinden haffde dend imellom huer andre i stoffuen och hand hørzte dee sagde der kombt Jørgen der kombt Jørgenn, och der hand saa indkomb i hußet till dennom war dennd forstuchenn, och der hand lod sig for dennom forlyde att hand well haffde seet huad dee haffde imellom dennom, igienom winduerne der hand gich forbie, daa formellest hand iche schulle winde imod hannom om same kiol gaff hand hannom en bøße och en Rix daller i penge, och sagde derhoß dersom i bekiender det for nogen daa wilde hand sige ney der for, och dee tou handscher for Præsidenten till forne er frem wiist och er fondenß wed it aff di opslagenne

schrine er hannom fuld witterligt att det er Hanß Wogennmesterß handsche, forn: Haniball Lauridtzenß Cameratt, ydermeere tilstod och bekiende forn: Jørgen Hanßen Pallm wed hyeste eed, att hand med en god samwittighed kand sine effter forberørte ord och talle dennom haffuer imellom werit och hand aff Haniball Lauritzenn haffuer hørdt det forn: Haniball Laurßen er Jost Tommeßenß tyff for sit wdstaalne guodtz huorpaa forn: Jørgenn Pallmb bad sig gud till helper och Jost Tomeßen war tingbuinde begierindiß effter, och stod Jenß Søffrinßenn *Procurator* i Fredericia till wedermolsting och paa sin *Principall* Hannibal Lauridtzenß weigne begierde gienpart her wed.

Efftforforschr: warbell kaldte Jost Tomeßen i dag sit andet ting paa Ranß Neffninger och eschet och begierde dee effter lougenn schulle giøre deriß Toug om Jost Tomeßenß frastolene guodtz wnder deriß faldtmaall och war her effter thingbuinde begierindiß.

Mandagen den 14 Januari Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Pederßen i Gorsløff, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Nielß Therchelßen i Gaurslund, Iffuer Hanßenn i Andkier, Hanß Hanßenn i Sellerup, Jep Nielßen i Winding, Hanß Nielßen i Brøndsted Mølle, Otte Pederßen i Smidstrop, Jørgen Hanßen i Andkier.

Den sag Jacob Lauritzenn Slodtzfouget och Ridefoget haffuer i opsettelse om leyrmaalß bøder med Poffuell Hanßen och Johanne Jørgenßdatter eller andet ehr fremdeelliß opsatt udi trei wger.

Jenß Lauridtzenß sag imod Gaffuerslund sognemend for resterinde tiendekorn er fremdeelliß opsatt wdi otte dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag maanit loulig warbelgaff Jeß Joenßen i Piedsted imod domb at suare Søffrin Pederßenn i Gorsløff her till tinget i dag, och hand gaff hannom till beschydling for 7 mk: it læß høe, och efftersom Jeß Joenßenn iche mødte bleff sagenn opsatt 14 dage.

Mandagenn denn 21 Januari Anno 1667:

Otte Windeßmend

Iffuer Jørgenßen i Gaurslund

Simon Madtzen ibid:

Hanß Staffenßen i Andkier

Søffrin Staffenßen ibid:

Søffrin Pederßen i Gorsløff

Madtz Nielßen Smed i Andkier

Peder Nielßen Wideßen i Piedsted

Nielß Anderßen i Andkier Schoffgaard

Sex Høring

Søffrin Jørgenßen i Brøndsted

Iffuer Hanßenn i Andkier

Gyde Willomßenn ibid:

Lauritz Pederßen i Børchop

Christen Pederßen ibid:

Lauritz Søffrinßen ibid:

Och Peder Tomßen i Børchop

"Thinghører":

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Jenßenn och Olluff Mortenßen aff Fredericia, att dee i dag otte dage gaff Peder Nielßenn i Børchop loulig mundelig varbell her wed Tinget imod beschydling och domb att suare Jenß Søffrinßen i Fredericia paa sin principall Jenß Nielßenn Raadmand i Aßenß hanß weigne her till tinget i dag och gaff hand hannom till beschydling effter

schriftelige fuldmagt for 28 Rix dr: hand hann: er plegtig bleffuen effter sin wdgiffuene obligationn Daterit den 5 Novemb: 1656: Som hand formindte hand inden 15 dage bør att betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter forordningen. Opsatt wdi sex wger:

Jenß Lauritzenn paa Nebbe hanß sag imod dee Gaffuerslund Sognemend om tiende korn fremdeeliß opsatt wdi otte dage som bliffuer siette wgeß dag:

Peder Søffrinßen Buch i Schierup betiendte retten i effterschr: sag Heridtzfougden andgaar:
Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Søffrinn Nielßenn i Andkier, att dee nest forledenn Torsdag war 14 dage loulig warbelgaff Haniball Lauritzenn i Fredericia och hanß Cammerat Hanß Dour for deriß huß werelße och buopeell att møde i egenn personner till Holmandtz Heridtzting i dag att høre och suare imod neffningß eed offuer dennom schall affsigeß for Jost Tomeßenß huß och godtz dee haffuer bebrøt och bestollenn forleden imellom den 5 och 6 Novemb: om natten, item och for winderß paahør, och forkyndet tienistaigenn i hußet same varßell.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Tomiß Olluffßen i Huilsbierig som wande och bestod wed eed med opragt finger effter receßenn, att det er hannom i guodtz sandhed fuld witterligt och hand med en god samwittighed kand sig(e) att Hannibal Lauritzzen i Fredericia och hanß Camradt Hanß Dour Wogenmester haffuer stollenn Jost Tomeßen sit guodtz och penge fra hannom omb natte tide er frastollen imellom den 5 och 6 Novemb: saa dee der for ere hanß tyffue, der nest for retten fremstod forn: Tomiß Olluffßen och Raßmuß Raßmußenn i Huilsbierig att imellom Mandag och Tißdag om natten den femfte och 6 Novemb: tilforne omb wondet er om Jost Tomßenß guodtz som er bortstollenn daa der effter haffde dee seet huollet paa denn øster ennde aff salßhußet om Tißdag morgen der effter som dee toue beslagenne schrine nu for retten fremb wiisteß och it andet schrinn med en esche bleff udtagenn igiem mell, och haffuer dee fundet samme tuende schrinne denn enne i tofftenn och det andet i tofftgruen som war synder-slagen och afftagen huiß der war udi och det tridie schrinn och den esche wden forhuollet och war dee aldt offuersneet, saa mand ingenn spur kunde kiende till eler fra denomb, och er samme snee faldenn effter att thyffuenne haffr werit der, och bleff der fundenn dee tou lederhansche, nu frem wiisteß wed ded enne schrinn som Jørgen Pallm haffuer om wondenn att werre Hanß Dourß handsche huorpaa dee bad denn: Gud till hielper: Dernest eschet och begierde Jost Tomeßen att der motte setteß fylding paa neffninger om hanß bortstollene guodtz saa dee effter Documenterne kunde schielle och giøre deriß thaug effter lougen efftersom hand loulig i dag det tridie ting haffde same sag forfuld, och lagde sin haand paa bog och effter lougen bandt bogs eed och sichtet forn: Hannibal Lauritzzen och hanß Camerat Hanß Dour att dee war hanß tyffue for det bortstollene guodtz aff hanß huß om natten, effter opschriftenß indhold bleff vdstollen imellom den nest affuigte 5 och 6 Novemb: huor offuer Peder Nielßenn i Børchop och Anderß Mogenßen i Gaffuerslund tog huer andre i haand satte fylding paa neffninger, och tilkiendte dennom om forschr: Jost Tomeßenß bortstolen guodtz att giøre deriß taug effter lougenn: Jenß Søffrinßen i Fredericia frembød sig effter Hannibalß Lauritzzenß fuldmagt for hannom att gaae i rette med huiß breffue hannom war lauerit huortill Jost Tomeßen suaret att hand iche burde att gaae for hannom i rette wden hand aff øffrigheden er beEdiget och tillat her paa landtzbyen i denne sag att Procuratere som Receßen och forordeningen byder och befaller menß Jost Tomeßen saauelsom samptelig neffning er fremb eschet personerne selff at møde i rette om dee haffuer noget dennom med at befrie for berørte beschydinger, menß iche dee mødte eller haffde noget denn: med at befrie, i nogen maader. Saa frembstod Ranß Neffninger nemlig Søffrin Jenßen i Schierup, Michell Madtzenn i

Sellerup, Bendit Nielßenn i Winding, Anderß Nielßenn i Welling, Peder Tomeßen i Sellerup, Hannß Jørgenßen i Breining, Nielß Søffrinßen i Piedsted och Bertell Søffrinßen i Welling, som for thingßdomb deriß taug wed Eed med opragte finger affsagde saalediß, att effterdi med Hanniball Lauridtzenß och Hanß Dourß egen bekiendelße schriftelig beuüber och thingßuinderß beuüsening wdtydeß och forklareß att dee haffue werit Jost Tomeßenß thyffue mænd for hanß berørte bortstollene guodtz dee och iche personlig møder eller denn: her for loulig erklerer, daa suor dee denn: der fore it fuldt tyffRann offuer, och bør derfor att lide effter lougenn. Jost Tomeßen fremlagde wdi samme sag sit schriftelig indleg lydendiß: Efftersom mig wnderschreffuenne er stor schade giort forleden denn 5 Novemb: imellom Mandag och Tißdag om nattenn och ded saalediß att paa dend øster ende aff mit salß huß er enn leer weg wdbrøtt och der igiemmell wdstollenn endeell af min guodtz och formoffue, som ieg høylig haffuer werrit foraarsaget att beschylde thuende personner for, denn enne wed naffn Hanniball Laurßen och denn andenn Hanß Dour, som sig i Fredericia opholder och formedelst dee iche er aff borgerschabet eller wnder Melitienn, er aff øffrighedenn tillatt Proceßen till Hollmandtz Herridtzting som dee samme gierning giort haffuer att maa wdføríß, och derfor ladet dennom werre whefftet paa det dee personlig her paa tinget schulle møde och suare, till saadan deriß wtilbørlig gierning saa effterdi ieg for det første haffuer nødigt erachtet att lade denom for Præsidentenn indfodre om Fredag morgennen som dee om affstenen tilforne fra Medelfart i stadenn igien er indkommen, och er daa vdi stadtz fogdenß, stadtz-schriffuerenß och tuinde borgerß offuerverelße och paahør aff welbemte: Her Præsident Examinerit enhuer for sig, att bestaae huor dee war denn natt imellom Mandag och Tißdag den 5 och 6 Novemb: sidst forleden och daa siger forn: Hanniball Lauridtzenn i blant andet att hand och hanß Cammerat wdgich aff staden, wed ... klocheslett om Mandagenß effter middag som mit guodtz bleff bortstollenn om nattenn och wille till Kolding och formedelst it wueyr denn: om afften med snee paa komb gich dee wild och kom till en Landtzbye wed Weylle, som ieg siden fich kundschab om, war Høyenn, enn liden fierding weigß fra Weylle och leger paa landweyenn imellom Weylle och Kolding. Andenn siger der tuert imod, først at hand kand iche erindre huad det war for enn dag, dee wdgich, menß dee kom till enn bye, wed Weddell imod dag och saa siger hand dee bleff der om nattenn offuer och saa setter hand enn dag tilbage, huor dee haffuer werit paa deriß reigße, saa deriß bekiendelße ehre wlige, alligeuell dee begge stedtze haffuer werrit tilhobe wd och ind igienn i standenn, fra Mandagen dee wdgich och till om Torßdagenn dee igien indkomb, med meere same deriß bekiendelße wuißer, och wiidere forklarer, effter samme deriß bekiendelße, haffuer ladet søger denn bunde op som dee kom till denn første natt, daa war det till enn mandß i forn: Høyenn, wed naffn Morten Hanßenn som her i mit huß wedstod och bekiendte forledenn denn 11 Novemb: att dee thuinde personer enn naffngaff sig Hanniball, och den anden Hanß komb i hanß huß wngefer tou stunde for dag daa begyndte denn snee først att falde, och dee indluchte sig selff i hußet och i begyndelßen haffde nogen onde ord till hannom, och om morgenens som var Tißdagen den 6 Novemb: leyede dee hanß wogenn till Kolding och hand kiørdte selff for denom och dee saa loßerit ind till Madtz Tommeßenß, som daa iche selff war hieme, och saa bleff dee der nattenn offuer till om Onßdagen och gich der fra till Snoghøy och komb till Medelfart samme dag, och indloßerit till Peder Terchelßenß och bleff der den natt offuer imellom Onßdag och Torßdag och kiøbte Hanniball enn halff otting smør aff werten, och bød hann 1 dobbelt Rix daller och endobbelt Crone i betalling huilche penge hand iche wille haffue, menß saa betaldte hannom med en Wildmands Rix dr: som siden mig er tilschichett och er aff mine Rix daller tillige med dee anndre berørte dobbelt penge mig er frastollenn, item er och seet der i hußet min graa klede kioffuell med sølff knaper udi som Hanniball haffde paa vnder sig egen kioll. Hanniball Lauridtzenn er och seet hand med hanß Cammerat er gangenn till min gaard den same afftenn mit huß er brødt och bestollenn, om nattenn, min kioll er och seet aff enn

andenn personn i hanß huß och hand hannom haffuer bekiøbt sligt iche att schulle obenbare, och der Hanniball haffuer leget i mig huß nogen tid tilforne haffuer hand baade opløfftet dee schrinne som wdstollen bleff item hafft onde tancher och talle om min kioffll som haffuer leget paa bordet i dennd stoffue hand laae, hand och haffuer besæet och andschuet weggenn och taldt der om som indbrøt er, hand och iche torde frembwiße for retten, dee dobbelt pennge for er meldt, som dee trowerdig dannemend aff Meddelfardt i hanß egenn paahør om wandt, iche holder sidenn torde effter offte Citation møde och suare till saadan sin wtilbørlig gierning, som tingß winder och kundschaber med huiß wiidere derom forhueruet er wdtrøcheligen i sig selffuer wduißer saa der aff aldt kand slutteß hand och hanß Camerat er gaaet paa wlouglig weye dend første natt och mith huß bebrødt och bestollenn, och formedelst ieg wnder weigß iche dennom haffuer betreffet med mit hoß dennom daa haffuende guodtz, eller der med selff indnu haffuer kundet komme i siøne, huor for ieg effter lougenß andenn bogß 107 Capitell haffuer werit for aarsaget att söge hannom och hanß medfølger for mit bort stolne guodtz och penge, dog besønderlig Haniball Lauridtzenn som wdtrøcheligen er paa wonden at vere min schademand och natte tyff som mit huß tilforne och haffuer bespeidet och der fore ladet kalde paa neffning enten att suerge dennom aarsag for same kaaste eller och till tyff som samme Capitell derom widere indeholder och till lougenß fyldestgiørelße sechter ieg forn: Hanniball Lauridzen och hanß medfølger Hanß Dour, och wed høyeste eed suerger och siger jeg att samme personer haffuer imellom den 5 och 6 Novemb: nest forledenn om natten i mørch och mollmb indbrøt i mit huß och der wdtaget dette effterschreffuenne guodtz och penge. Tou jern bunden schrine och dennom imon tofft och tofftgrue opslagen och der aff taget enn pung med tou aff sølff forgylde knape udi syed, en aff dee gamell slaug dobbelt thyche Rix daller, 3 dobbelt Croner, Sex Wildmandß Rix daller, tou ny Rix dr: med en Løffue paa dennd enne side, en schoupenge, en Roßennobbell, 1 guld Crone, tou Ducatter, 1 guldsmyche med Fortuna paa denn ene side och Curførstelige Figur paa den anden side, it styche suort ny blomit adtlask, en par ny handscher, endeell suort silche med det meere saa och nogle breffue som nu iche eigentlig kand erindriß i same schrine war, noch er wdtaget aff it andet schrinn och enn esche, en gandsche hob linkleder aff Camerdug och smaa lærer till mig selff min kuone och børnn endeell med knippeling besatt och handdug er der iblant, med silche besyed item nogle allenn smaa kramblerit knippeling och andet meere som iche indnu eigentlig kand erindriß, en suort silche graffgrønß Quindelue, med lang floß om, en allenn fiin suort lang floß, en hundegrae klede kioll med reffue fuoder wnder och brede store sølff knapper udi, trei støcher taffteß omheng till enn seng: Och effter berørte leiglighed werit høylig for aarsaget at kalde paa neffning her om deriß taug at gjøre effter lougen och der for begierer fylding paa neffning som derom till tridie ting wdenn lenger ophold bør att schielne. Actum Huilsbierig den 7 Januari 1667: *Jost Tomeßen*: Der nest i rettelagde Copia wed Hanniball Lauridzen och Hanß Dour Wogenmesterß bekiendelße som formelder saa lediß: Wdschrift aff Hanniball Lauridzenß och Hanß Fallentinß bekiendelße udi Her Præsidentens huuß i Fredericia: Anno 1666 denn 9 Novemb: Haffuer Jost Tommeßenn i Andkier Herridtzfouget i Holmannndtz Herrit beschyldet Hanniball Laurßen at hand haffuer for enn trei wgerß tid sidenn komen i hanß huuß och der bleffuenn om nattenn offuer, och daa imedlertid løfftet paa nogen schrine som stod i kammeret dersom hand laae, och siden der effter imellom Mandag och Tißdag nest forledenn om natten war nogenn onde menischer indbrødt och frastollen hannom samme forn: schrine och penge med wiidere, och for hand haffuer werrit begierinde att forn: Hanniball Laurßen vilde beuiße och forklare, huor hand haffuer werit dend same forn: tid daa hannom samme wlyche och schade er wederfarit, huor till Hanniball Laurßen suaret att i Mandag nest forleden er hand med sin Camerat Hanß Wogenmester, som hoß hannom haffuer sin føde och ophold, thilholdende her i standenn, i M: Hieronimi Tømmermandß huß gangen tilsmæll vngefer klochenn war wed tou slett effter middag her fra till Kolding att gaae, och

daa sam afftenen faldt paa enn Miill her fra faldt der en snee och dee fuor wild, och ginge wild indtill vd paa naten saa komme dee till enn bye imellom Kolding och Weylle thill enn mand som dee spurde ad huor dend bye laae daa sagde hand dend laae paa en Miill ner Weylle saa bleffue dee der hoß hannom om natten och leyet wogenn hoß hannom om morgen, och manden selff aget dennom wd till Kolding, och bleff der om nattenn och andenn dagenn der effter ginnge dee der fra till Medelfat, der laae dee Onßdagen om natten till Peder Terchelßenß sammestedtz der kiøbte dee smør och huiß dee haffde fornødenn, och reigste saa om Thorßdagenn hiemb till Fredericia som war i gaar, och førde smøret hiem med dennom, saa och en spege lax som dee kiøbte aff denn bunde som dee war hoß denn første natt dee reigste her fra, och ydermeere wedstod och gaff tilkiende att hand gaff bonden till leye en Slet dr: och 20 schielling dansche for Laxen, att saalediß er pascerit i wnderschr: tuinde borgerß och dannemendß offuer werelße, deß till windesbyrd vnder woriß hendes Actum Fredericia ut Supra Hanniball Laurßen, Bertell Christenßen Bech, Jenß Jull, Hanß Dour Wogenmester, Hanniball Laurßenß Camerat bekiende och tilstod att hand lenge haffr werrit kiendt med forn: Hanniball, och at hand haffuer sig nogenn tid hoß hannom opholdet her i byen siden landfolchet reigste wd, att hand med forn: sin Camerat reyste her fra, menn hand weed iche till wiße huad dag dett war, efftersom dee war fuld och gallen huer dag och willet reystet herfra till Kolding som war imod afftenn och gienge ad Kolding wey till Æridtzøe, och for fulde saa lige land weyenn, och komme till trei eller fiere byer, medenß dee widste iche huad dee byer heede, saa komme dee paa wilde weye, till en bye enn Miill eller halff Mill ner Weylle, der kome dee till en wng mand som er Generall Krigß Commiſſarie *Paavischeß* tiener ved naffnn Søffrinn, och det imod dag, der tinge dee øll och mad, der bleffue dee om nattenn om morgennen der det war høydag leyet dee same wogenn till Kolding och mandenn aget denn: selff der vd och der laae dee till Madtz Tommeßenß samme natt och hand widste iche heller huad dag det war, och i Tißdagß nest forledenn ginge dee fra Kolding och kom till enn wogenn paa weyenn, same tide gienge dee och same tide aget dee, indtill dee komme till Snoghøy och same dag reigste dee offuer till Medelfart efftersom om Mandag imod afftenn komme till Kolding, saa bleffue dee en natt i Medelfart, och om Onßdagen reigste dee fra Medelfart her till staden, medenß i Medelfart loßerende dee hoß Peder Terchelßen och enn Trommelslagers før dennom her ned, och der war nogen Flenßborger i baadeb med och dee haffde kiøbt noget smør i Medelfart och en fisch aff den mand som aug dennom till Kolding. Hanß Wogenmester bleff tilspurdt om hand kiendtiß wed dee handsche som for hannom bleff frem wist, huor till hand suared, och wed høyeste seilß eed bekrefftet att hand aldrig haffde seet dee handsche før ind nu hand thill witterlighed och windisbyrd med offuer werinde tuinde dannemend wnder teignet ut Supra, Hanß Dour, Bertell Christenßen, Jenß Jull. Forschr: at vere en reiktig Copia aff Originalen widner Tyge Hendrichßen, Hanß Thomeßen Speid med egen hender wnderschreffuit. Item fremlagde it Tingßuinde aff Fredericia Stadtzing wdgiffuenn nest forledenn 19 Novemb: Indholdendiß att daa der for Rettenn haffuer wonderen Jørgen Johanßen Pallme gefriger att hand med forn: Haniball Lauritzenn Loßerit en Nat till Jost Tomeßenß och dee laae bege udi en seng om natten om morgen tillig der effter som de opstode daa sagde forn: Haniball Laurßen till Jørgen Palme og tog paa it schrinn som stod wed dørinn, her liger vell gruncher udi sagde hand, daa sagde hand forn: Palme, ney her it kamer der er well meere udi, och wiiste hannom igiem mell nøgelhollet, saa gich Haniball udi gorden och besaae fische wandet, och hand Palme fuldeß med hannom, och siden ginge dee i hauffgenn, och saa stode wii tilsamell att lade deriß wand i haffuen wden for weggen, som schrinet stod inden for, siden der effter gich dee i stoffuen och fich mad, och at hand sagde till Haniball det er Moderß schrine, der staar, och der stod it schab udi stoffuen der aff toug Jost Tomeßen nogen penge daa sagde Haniball, ney hand haffuer iche sine penge i schrine men i schabet der effter gienge dee bort nogenn tid der effter kom hand till forn: Haniball Lauritzenn, och som hand fornamb at hand

wille reigþe spurde hand huor hand wilde henn, der till hand suarede at hand wille till Fuenn, thill hans Ritmester Podebusch daa spurde Palme wiidere huad hand vilde der effter di reigþenn gich saa hastig ann, huor till hand suarede at hand wilde henn at kiøbe malt, huilchet var den same afftenn tilforne, som Jost Tomeßenß guodtz bleff bort stollenn, om nattenn effter, daa kom Jost Tomeßenn om morgen der effter till hannom Palme och sagde, Jørgen Palme, hui er i mig saa wgunstig, jeg haffuer inttet ont forschyldt aff eder, kunde i holde ederß mund daa ville ieg sige eder noget, der er bleffuenn bortstollen i nat fra mig, och ieg troer tou Schrederer ilde, som haffuer werit i mit huß och syed noget for mig, saa gich hand strax ned och saae om forn: Schrederer haffde verit hiemme denn natt, daa befandiß det saalediß att den ene war indkomen i hanß loßement her i Festeningen ved 11 klocheslet och den anden haffde sidet om natten och sydty, der hand daa gich tilbage igien erindret hand sig om Hanniball Laurßen at hand war reigst daa sagde hand till Jost Tomeßen ieg thuiffler paa Haniball Laurßen och paa hanß Lachey efftersom hand berobte sig paa at wille reyße till Fyenn, och der for haffde iche fornødenn at tage hannom med sig hen effterdi Peder Brochsniðer bød sig till at wilde Haniball med sig och vidste iche wiidere end winde i denne sag. Jørgen Jenßen aff Huilsbierig haffuer wonden ved lige eed effter receßenn att same dagß 14 dage imod afften komb hand gaaendiß fra Børchop Mølle och wille gaae hiemb till Huilsbierig som hand buor, daa saae hand att denn mand Haniball som stod der for rettenn kom gaaendiß aff Andkier schoff och haffde en karll med sig och gich saa op ad gruen mod Jost Thomeßennß gaard och gaff saa ingenn wiider tancher derom for hand tenchte hand haffde gaaet i en god meening, menß om morgenens tillig der effter der hand haffde hørt der war stollenn fra Jost Tommeßen, daa sagde hand till Jost leder ingen anden steds ind i Staden thi der haffuer aldrig ingenn anden giort eder den schade ind den Leutenant som war hoß eder tilforne med Jørgenn Palme, och der forudenn wed høyeste sielß Eed bekrefitet att samme Haniball som stod daa for Rettenn och dend som war med hannom och ingen anden haffde giort Jost Tommeßenn forn: schade. Hannß Søffrinßenn thienende Jost Tommeßenn suor och vandt ved lige forscrh: suorne Eed, att same forn: omvondene tid imod afftenn, kom hand kiørindiß till forn: Børchop Mølle daa saae hand att forn: Haniball kom gaaendiß ad kierchestienn igiennom Prestenß schouff Tofftum, som Jørgenn Jenßen om wondet haffuer, och gich lige ad kierchestienn lige ad Huilsbierig thill Jost Tommeßennß tofftgrunnd och effter at hand haffde bleffuenn i Møllenn om natten till høy dag saa kom hand hiemb, daa war tøyet stollen fra Jost Tommeßenn hanß mad fader, saa spurde hand sin hosbonde om Haniball haffde iche werit der, huor till hand sagde ney, huor till hand sagde igien daa maa det vere wnderligt om hand iche haffuer werit her, imenß tøyet er bort stollenn thi ieg saae hand gich her op, och wiidere wed høyeste æd tilstod att der war inttet andet om ind at Hanniball som stod der hoß haffuer stollenn samme tøig. Der nest en schriftelig kundschap lydendiß: Anno 1666 den 11 Novemb: er Morten Hanßen aff Høyen her i Jost Tommeßenß huß forhørt i woriß wnderschreffueniß neruerelße och paahør, om dee tuinde personsom er komen till hannom forleden imellom mandag och tißdag om nattenn, som war imellom den 5 och 6 Novemb: daa sagde hand saalediß at dee kom i hanß huß berørte tid wngefer tou stunde for dag som war paa den tid den snee begyndte at falde och haffde dee lucht sig selff ind och iche hand widste aff dem att sige før ind dee stod paa frambguolffuen, och robte paa hanß dreng, saa reigste hand sig selff och spurde huad dee wilde, daa suaret denn enne iche meget gott, daa suaret hand derpaa igien at hand wilde iche haffue meget ont aff dem, saa begierde dee noget ild paa och mad och øll, som dee och bekomb och berette forn: Mortenn Hanßen att hand spurde denn: ad huor fra dee komb och huad deriß naffn war daa suaret dee att dee haffde hieme i Randerß, och denn enne sagde hanß naffnn er Haniball, och den anden Hanß, och dee war kiøbmend och wilde kiøbe slachtefee menß hand war i meening dee war Rytter och ydermeere spurde dennom ad huor for dee kom gaaende och iche bleff i Weille till det war dag daa suaret dee att dee vilde iche lege der for Rytter och dee haffde en wogenn som dee haffde

leyet paa hin side Weddell dend war gangen i synder i bechenn imellom Wedell och Høyen och kiøbte dee enn røget Ørit aff hanß kuonne, och gaff hinde 20 sk: for dennd, och spurde hand denn: ad huor deriø reigße stod paa daa sagde dee att dee wilde till Kiøbenhaffnn, och begierde dee hanß wogenn att leye till Kolding och kiørdte hand selff for dennom der did om Tiødagen och der loøerit till Madtz Tommeøennß, och gaff dee hann: en slet dr: till wogennleye aff sin wogenn, och denn gammell som heede Hanß haffde ingen handscher der hand did komb, menß hand motte laane hann: it par paa till Kolding, thi hand sagde hanß handsche war bleffuenn borte paa weyenn, att wii dette saalediø haffuer hørdt aff Mortenn Hanßenß egenn ord och talle bekreffter wii iche alleniste med woriø naffniø wnderteignelße menß wed høyeste eed der effter det will winde och bestaa att det saalediø i sandhed er aff hannom beret och bekiedt i huor det fornøden giøriø *Actum ut Supra Thomiø Olluffsen, Hanß Søffrinßen, Peder Pederßen*. Noch fremlagde enn anden kundschap som lyder, Effter som Jost Tommeøen i Huilsbierig haffuer werrit kundschap begierinde hoø Madtz Tomeøenß quinde i Kolding udi woriø neruerelße, om der iche haffr: werit tuinde personner i hindø huø paa Tiødag nest forgaaende, daa gaff hun der paa till suar att der kom tou personer agendiø for hindø dør den Tiødag effter middag klochenn imellom it och thou och kørde for denn: en vng høy bondemand boendiø wed Weylle, och som pigenn berette i en bye naffnlig Høyen, och same karle begierde logement hoø hinde om nattenn huilchet hun dennom beuilgede, och sagde dee achtet sig till Hendtzgaull i Fyenn och wille der talle med Lenßmandenn, och begierde at wille leye hindø wogenn till sundet, och formedelst dee ey hende for wognen fuldkommenn betalling wille giffue, Macherede dee der fra paa Onødag morgenn klochenn wed otte eller ni till foedø, och haffde med sig en røget Øret, huilchenn dee och med haffde daa dee der i huøset andkomb, och beklagede same Quinde att imedeller tid samme personer war i hindø huø bleff der it meøing fyrfad borte huilchet hun haffuer samme karle miøtencht for. I lige moder berettede en Gardener Suend naffnlig Raømuø, som war i huøset samme tid som spurde dem huor dee hørde hiemme, daa sagde dee att høre till huø i Randerø, att saalediø i woriø neruerelße bleff berett bekiender vi wnderschr: med woriø egen haand, *Actum Kolding den 10 Novemb: 1666: Baldzter Nieløenn, Søffrinn Mogenøenn*. Endnu fremblagde it tingøunde aff Fredericia Stadtzting vdgiffuen nest affuigte 26 Novemb: indholdendiø att daa der for Rettenn haffuer wonderen Hanß Nieløen Billedthogger aff Meddelfart att den 8 Novemb: nest forledenn effter morgen bønen der hand war kommen ind udi Peder Thercheløenß huø daa spurde Peder Thercheløen Steffen Møller ad om hand kiende hanß lachey som thiendte Hanß Lindenou, der till Møllerens sagde ja och wiidere sagde leffuer hand indnu, der till Peder Thercheløenn, ja, hand leger her inde i stoffuenn hoø en andenn karll hand seer vell noget poltet wd medenø dee haffuer schøne penge och guld, och i det som dee saa tallede kome dee ind och sidenn noget der effter kome dee till bord, och effter maaltid war giort gich Staffen Møller buort daa spurde den karll Haniball Peder Tercheløenn adt om hand wilde onde hann: det smør som stod paa bordet i enn halff otting der till hand førts suarede hand kunde iche meste dend, daa sagde Hanniball onder mig dend ieg will giffue eder der for huad i will haffue, der till Peder, jeg gaff selff for dend 1 daller 4 sk: dansche wille i giffue mig $4\frac{1}{2}$ mk: saa maa i beholde dend, saa toug Haniball hanß kiøll till side och toug hanß haand i lommen och der effter toug en stor pung op och kaste enn dobbelt Rix daller fremb, aff dee tyche, med en gamell mand med en Pinche kraffue paa denn enne side som Peder Thercheløenn fich hannom i haanden at see paa, daa sagde ochsaa Peder ded er en gamell broder der effter toug hand dennd igien och forwardede dend, siden toug hand en gammell thych dobbelt [?] frem aff Koning Christians och fich Peder dend ...der fich hannom dend och sagde den maa vere [kommen] fra enn synderlig sted der till Haniball suarede, att hand haffde sold enn gaard [och] haffde faaet saadan gammell mønt i guld penge for dend 100 Rix dr: nu wille hand gierne i ferd med en god

mand att hand kunde faa malt for dennom med slig Condition att hand kunde faa dog paa 100 Tdr: malt, thill hand kunde faa giort det i penge, der effter toug hand en Wildmandß Rix daller op och gaff Peder for smørett och Peder gaff hann: 24 sk: tilbage igienn dem lagde hand i pungenn daa bleff hand wahr at Haniball haffde tou kioller paa den enne war noget stecher ind den andenn, som war den wnderste huidegraa till att see, med nogenn slette knapper i, huide ligesom det war sølff, maadelig store, medenß om det war sølff weed hand iche, som scheede dennd 8 Novemb: om morgenens wed ni klocheslet vngeferlig. Peder Terchelßenn aff Medelfart ved høyeste sielß eed wandt och kundgiorde att forn: personer Haniball och hanß lachey kommen till hannom och laae enn natß tid hoß hannom och om morgenens effter att dee wareopstandenn finge dee noget till fraakost daa begierde Hanniball en halff otting smør att opladeß hannom, som hand selff haffde kiøbt huilchet handoch giorde och Haniball bekom samme smør och sagde, effterdi i oplader mig dend halff otting daa schall ieg giffue Eder nogen gode penge, der effter toug hand enn dobbelt Rix daller och wilde faa hann: och lagde dend paa bordet disligeste en dobel Crone som hand siunteß aff dee brede, daa sagde Peder att dee penge tiente hannom iche, hand schulle giffues dennom strax wd igienn saa tog hand enn Rix Wildmandß daller op och fich hand dend huor aff hand gaff tilbage igien paa smøret 1½ mk: dansche, der effter kom Jachob [Spillemand] ind, och forn: personer accoderit med hannom at hand førde dennom ned till Fredericia effter at dee haffde betaldt i loßementet och wiidere ved æden bekreffstet, att hand ey saae om nogen aff dennom haffde wiidere ind enn kioll paa efftersom hand gich ind och wd, och gaff iche saa lige acht derom och widste inttet wiidere att widne i dennd sag: Kiersten Barcherß datter thieniste pige hoß Peder Terchelßenn i Medelfart wandt wed sielß æd med opragte finger, att hun saae at dee haffde trei penge paa bordet, medenß huad dee war for nogenn widste hun iche, och att hun ey saae att Hanniball haffde nogenn anden kioll paa ind dennd graa kioll hand staar i her for Rettenn, och vidste ey videre her om att widne. Jost Tomeßen frem Eschet aff Hanniball Lauritzenn att hand wilde for Rettenn lade fremkome dend dobel Rix dr: och dennd dobbelt krone som forn: winder haffuer wondet om, Jenß Søffrinßenn Beædiget Procurator her ibid: fuldmægtig paa Haniball Laurßenß vegne suarede och foregaff att der till schulle bliffue suaret till dombß dagenn och effter forschr: begierede gienpartß thingbuinde, Jenß Søffrinßen wiidere tilspurde Jost Tommeßen om hand haffde flere widner i denne sag att føre, hand denn: daa effter receßenn wille naffngiffue, Jost Thomß: suaret der till att dersom gierningen er giort Proceßen schall wdføríß effter lougenn schall winderne wiidere for hann: bliffue frembstillet Jenß Søffrinßen der till suarede att Haniball Laurßen er en bofast mand her i Stadenn formeener der for at huiß tiltalle Jost Tomeßen haffuer till hannom bør her at schee effter lougenn, Jost Tommeßen der till suarede att forn: Haniball ey er nogen borger och begierde thingbuinde motte giffuiß beschr: och for dett sidste i rettelagde it tingbuinde her aff tinget wdsted nest forledenn 7 Januari, och findiß indført No: 2: Huilchet alle forschr: breffue her i dag for Rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiidere wduißer, huilchen forschr: Neffningß Toug Jost Tomeßen begierde beschr: och Jenß Søffrinßen paa Haniball Lauritzennß vegne begierde gienpart wed: Warbell forschr:

Peder Nielßenn i Børchop fich domb offuer Iffuer Hanßen i Andkier for tou tønder haffre, hannd haffde aff hanß høstrue Anne Søffrinßdatter bekommenn, som hand ey haffuer imodsagt, alligeuell sagenn i sex wger haffuer werit opsatt bleff derfor tildømbt inden 15 dage at betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter forordningenn.

Mester Peder Jørgenßenß fuldmægtig Lauritz Pederßen Quist i Fredericia, fordrit domb imod Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining effter opsettelßeß formelding den nest affuigte 10 Decemb: wdgiffuenn indholdendiß att berørte M: Peder Jørgenßenn daa effter louglig affhiemmellet kald och warbell haffr

wed sin fuldmegtig ladet i rettelege igien forn: Hanß Jørgenßen Giesten sit schriftelig indleg som lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: haffuer ladet till Holmandtz Heridtzting citere thill den 10 Decemb: Hanß Jørgenbenn Giestenn for femb aarß tiende, som hand aff den gaard i Weylby schyldig er, huilchenn hand som enn formønder haffuer att suare, nemblig fra Ano 1662 och thill neruerinde 1666 huor aff aarligen gaar till schylde tou schiper rog 1½ schip biug, och 3 schip haffre for Ano 1662 kostet 1 schip rog 2 mk: 4 sk: 1 schip biug 28 sk: och 1 schip ar: 24 sk: Anno 1663 kostet 1 schip rog 20 sk: 1 schip byg 12 sk: och 1 schip ar: 6 sk: Anno 1664 kostet 1 schip rog 20 sk: 1 schip biug 1 mk: 1 schip ar: 8 sk: huilchet beløber sig i penge 5 dr: 1 mk: 14 sk: menn efftersom iche wideß prißenn for forgangen saauelsom udi neruerinde Aar, paa kornit er ieg tilfredß for samme tuende Aar kornit at annamme, som bedrager sig 4 schip rog, 3 schip biug och 6 schiper ar: for huilche femb Aar Hanß Jørgenbenn indnu till kierchenn intet haffuer Clarerit ind dog hand grundenn diß imedeller bortleyet haffuer och der fore opbaaret sinn Satisfaction som beuißeß kand saa well ladet kornit aff stedenn bortføre imod receßen før ind min rettighed er paa agerenn affsat baade for Ano 1663 och Anno 1666 daa haffuer ieg fuldmegtiget och hermed fuldmagt giffuer Jacob Jepßen Ringkiøbing paa mine wegne at tiltalle forn: Hanß Jørgenßen Giestenn iche allene for samme kierche tiende som hand till kierchenn schyldig er, menn ind och for min egenn tiende, som hand haffuer tilsted aff ageren att bortføríß før ind min andpart som mig der aff kunde tilkomme er effter receßenn paa agerenn wdsatt och sidenn paa sin tilbehørig sted henn ført och der udi att giøre och lade som ieg selff personlig kunde werre tilstede, dette ieg med egen haand stadfester Fredericia den 9 Decemb: 1666: *Peder Jørgenßen*. Dernest fremlagde en schriftelig accort for meldendiß: Kiendiß ieg mig Hanß Jørgenßen Giestenn boendiß i Breining i Holmandtz Herit at ieg med min høstrueß fulde raad willie och samtyche haffuer ondt och tilladt Her Peder Jørgenßen Sogneprest wdi Fredericia dend eigendombß gaard i Weylby i Eld Herit som Hanß Bull affdøde och paabuode, huilchen gaard som tilhør Jenß Hanßenn som ieg er fød werge till att hantheffue och forsuare huilchenn forbemte: gaard grund och eigenndomb *H*: Peder maa och schall niude och bruge med ald dendß tillegelße rett och rettighed till *S*: Michelß dag 1663 som hand bedst weed och kand och loffuer ieg och til forplegter mig for ald Øffrighedß paatalle, at holde hannom dend same gaard med denß rette tillegelße och brug i alle maader, were sig schoff, eng, march, jord eller med huad naffn det neffniß kand vden ald schade, klagemaall och arguaan som der offuer kunde for aarsageß i alle maader, huor for hand schall giffue mig thill *S*: michelß dag same Aar 4 Rix dr: och nu strax 3 schip huid haffre, och der hoß at staae selff till rette for ald denn affgiffit schat eller huad paakomme kand som baade pleyer eller kand paafindiß gaardenn at affgaae, och dersom hand bliffuer søgt for nogenn schatt och maa wdlege, daa beplegter ieg mig Hanß Jørgenbenn, iche alleniste bemte: *H*: Peder Jørgenbenn att gotgiøre i bemte: 4 Rix dr: som hand schall giffue mig men ind och huiß wiidere ind som dee kand streche sig, hannom igien schadisloß at erleche och betalle, och loffuer jeg Hanß Jørgenßen at Mester Peder Jørgenßen maa fløtte och føre høe och korn huor det hannom lyster, i lige maader uden schade i alle maader, att wii saalediß er wenlig med huer andre accorderit och wrygeligen aff [huer] paa begge sider same dag att schall holde bekreffter vi med bege wor hender her neden vnderschreffne, och wenlig ombedet *H*: Raßmuß Olluffbenn, Samuell Nielbenn, Kongl: Maytz: Byfouget och Christen Lauritzenn, Degen thill Witterlıghed med oß att wnderschrifue, *Fredrichß Ode* den 31 Marty 1663. *H.I.S*: *Peder Jørgenßen, Raßmuß Olluffbenn, Samuell Nielbenn, Christenn Lauritzen*, saa for tilfald er sagenn daa till i dag bleffuenn opsatt, forn: Lauritz Quist paa berørte *M*: Pederß weigne war endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Hanß Jørgenßen Giesten och der till suaret att det iche hannom alene wedkom att suare for same gaard efftersom Peder Nielbenn i Børchop och haffuer enn lod der udi, och Mester Peder først bør att beuiße att hand haffuer hafft

nogenn seed i same gaardß jord før ind hand nogen thiende kunde tildømiß att wdgiffue, effter som gaardenn leger øde, och formindte sig for dend tiltalle fri att were, medflere ord och talle denom derom imellom faldt: Daa effterdi for fougdenn i rettesettiß om resterinde tiende aff denn bundegaard i Weilbye Hanß Jørgenßen Giestenn paa sin datter barnß weigne sig tileigner och iche med noget beußer hand jou samme gaardß affgrøde att haffue giort sig nøttig och bortleyet widste fougden iche retter ind bemte: Hanß Jørgenßen jou bør for forschr: resterinde tiende korn till berørte Mester Peder att Clarere inden 15 dage eller der for lide namb i hanß buo och guodtz huor det findiß effter forordeningen:

Mandagen denn 28 Januari Anno 1667:

Otte Windeßmend
Søffrinn Jenßen i Schierup
Jørgen Nielßen i Ranß
Peder Jenßen Smed i Børchop
Michell Madtzen i Sellerup
Hanß Jørgenßen i Breining
Tomiß Ebeßen i Huilsbierig
Søffrin Pederßen i Sellerup
Anderß Bertelßen ibid:

Sex Høring
Peder Thomßen i Sellerup
Peder Jenßen i Smidstrop
Nielß Hanßen i Breining
Thomiß Madßen ibid:
Søffrin Jenßen i Brøndsted
Peder Tueßen i Schierup

Denn sag Jenß Lauridtzenn haffde i opsettelle for resterinde tiende med Gaffuerslund Sognemend och i dag war siette wgeß dag bleff med bege parterß beuilling fremdeelliß opsatt udi otte dage och daa paa bege sider en huer at were sin rettergang lege ner:

Mandagenn den 4 Februari Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Nielß Hanßen Tueßen ibid: Anderß Nielßen i Welling, Jørgen Jenßenn i Huilsbierig, Otte Pederßen i Smidstrop, Nielß Pederßenn ibid: Peder Strangeßen i Welling, och Jenß Raßmußen i Lundmølsted.

Forschreffuenne sag Jenß Lauridtzenn haffuer tagenn i opsettelle imod Gaffuerslund sognemend er fremdeelliß med parterneß beuilling fremdeelliß opsatt i otte dage.

Peder Raffnn fodrit domb paa Jachob Lauridtzen Slodtzfouget och Ridefougeß weigne offuer Poffuell Hanßenn tienendiß i Welling och Anne Jørgenßdatter som er besoffuit i Welling for leyrmaalß bøder till Kongl: Maytz: effter opsettelleß formelding her aff tinget wdgiffuenn nest affugigte 24 Decemb: indholdendiß att daa for rettenn haffuer affhiemmellet, Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee otte dage tilforne loulig warßelgaff forn: Poffuell Hanßen i Welling som hand tiener, saauelsom Johanne Jørgenßdatter mundelig i Schierup thill hindeß hußwerelße, imod domb att suare Jachob Lauridtzenn eller hanß fuldmegtige paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget samme dag och haffuer Peder Raffnn daa imod denn: irettelagt berørte Jachob Lauridtzennß schrifftelig indleg lydendiß: Effterdi med sognepresten Her Nielß Lauridtzen i Smidstrop Prouist i Holmandtz Herit hanß wnderschr: schrifftelig kundshab beußeß, att Poffuell Hanßenn nu tienendiß i Welling haffuer beganget leyrmaall med *Anne Rodß* och forn: Johane Jørgenßdatter med en person hun haffuer naffngiffuenn Anderß Christenßen i Hadß Herit, daa paa Kongl: Maytz: min Allernaadigste Herriß

weigne, i rettesettiß om berørte Poffuell Hanßen och Johanne Jørgenßdatter iche deriß bøder effter receßenn thill Kongl: Maytz: bør att wdlege, efftersom dee dennom wnder Kongl: Maytz: herschab haffuer forseet eller derfor lide wiidere tiltalle och straffeß paa kropenn om bøderenn iche bekommis, och er herpaa en retmeßig domb begierindiß, och efftersom ieg haffuer louglig forfald fuldmagt giffuiß Peder Raffn for domb paa Kongl: Maytz: weigne at tage beschreffuen. Actum Kolding den 23 Decemb 1666 Jacob Lauritzzen. Saa mødte ingen till wedermeelle huor fore sagenn tid effter anden till nu i dag er bleffuen opsat. Peder Raffn begierde endelig domb och i rettelagde berørte Sogneprestennß kundschap som iblandt andet saalediß indeholder. Anno 1665 den 20 Augusti: Anne Rod vlagte Poffuell Hanßen. Anno 1666 den 30 May: Johanne Jørgenßdatter i Damkier wdagte Anderß Christenßenn i Hadtz Herrit med meere same kundschap her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selfuer wduißer. Saa bleff forn: Poffuell Hanßen och Johanne Jørgenßdatter paa robt første andet och tridie gang, møte iche ey holder nogen paa deriß weigne till wedermeelle i nogen maader, daa effterdi forfougden er i rettelagt Sougneprestenß Her Nielß Lauritzzenß schrifteligt kundschap att forn: Poffuell Hanßen och Johanne Jørgenßdatter leyrmaall dog huer for sig med andre personer haffuer beganget, och huß fougden Jacob Lauritzzen i sit schrifteligt indleg forgiffuer thill Kongl: Maytz: att werre forfaldenn som inttet imod sigeß alligeuell sagen i sex wger haffr werit optagenn, widste hand iche retter att kiennende ind dee jou bør deriß bøder for same deriß forseelße indenn 15 dage effter receßen att wdlege, eller dee en huer der for deelle att lide, effterdi dee iche wed namb kand søgerß:

Hanß Kuod i Horstrop it Tingßuinde.

Hiemmmellet med opragte finger och eed Iffuer Hanßen och Lauritz Madtzenn i Horstrop att dee i dag 14 dage warßelgaff Kierstenn Hanßdatter i Piedsted med hindis nu haffuende hosbonde Søffrin Pederßenn for deriß buopeell imod eschening och tilbod att suare forn: Hanß Kuod her till tinget i dag huor offuer Hanß Kuod det tridie ting i dag fremeschet aff forn: Kiersten Hanßdatter schifftebreffuit effter hindis forrige hosbonde S: Hanß Søffrinßenn saauelsom en contragt oprettet imellom S: Søffrin Gierdmandßen och Kiersten Hanßdatter der hun hanß gaard och bonde eye udi Wyff quiterit det motte fremkome till wnderretning huorlediß hun dermed haffuer omgaaetß och om hun haffr nogen rettighed till berørte eigendomb eller torde wedkiende sig nogenn lod derudi, tilbød och derhoß att dersom hun eller nogen aff hindis kunde fremkome och werre nermer berettiget till same S: Søffrin Gierdmandßen eigendomb ind hanß høstrue som er den S: mandß datter och hindis børn, och dee saa maa betalliß for huiß hand der fore haffuer andwendt will dee det igien frastaae. Saa mødte forn: Kiersten Hanßdatterß hosbonde Søffrin Pederßen som der till suaret att dersom hoß hanß høstrue fandiß nogen aff berørte breffue som iche i feidetidenn er bleffuenn øde, schulle dee well fremkome, huor effter Hanß Kuod var thingßuinde begierindiß:

Tiisdagenn denn 12 Februari Anno 1667 Bleff Ting holdenn for Helligdageß schyld:

Otte Windeßmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Peder Hanßen Tueßen ibid:
 Anderß Bertelßen i Sellerup
 Peder Mortenßenn i Andkier
 Iffuer Hanßenn ibid:
 Søffrin Madtzen i Winding

Sex Høring
 Poffuell Knudtzen i Brøndsted
 Christen Nielßen i Breining
 Nielß Hanßenn ibid:
 Jenß Søffrinßen i Schickballe
 Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Søffrin Jørgenßen i Brøndsted

Nielß Therchelßen i Gaurslund

Tomiß Søffrinßen ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee som i gord war otte dage loulig warþelgaff Proviantz for Walteren Nicalaus Berntz for hanß buopeell i Welling och talde med hanß fuldmegtig Augustinus Ernst Großmand imod winder att suare Kongl: Maytz: Ridefouget eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag.

I ligemaader att suare hand achter paa sin egen och sydschindß weigne her till tinget i dag, att tage beschreffuen.

Forn: otte mend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremkomb Nielß Hanßen Raffn som foregaff att efftersom Proviants for Walteren Nicolaus Berntz iche haffuer holden sin løffe och hannom sin fæderne eigendombß arffuelod udi Lild Welling ./. hans sig haffuer bemegti-get och bebiugt ./. till forleden Micæli betald effter sin wdgiiffuene revers som tilholder att huiß det iche scheede daa at stande hannom frit fore same sin arffuelod at tiltrede saauelsom iche holdenn den contragt hand med hanß sydschindß werge om deriß arffuelod giort haffuer, daa opsagde hand hann: alle huiß contragter der wd inden giort er, och her for retten Cacerit och dødet huiß kiøb imellom dennom kand were sluttet, huilchet hand och till Fredericia Stadtzing effter loulig ind Citering nest affwigte 4 Februari giort haffuer efftersom hand en fød arffuing paa eigendomit effter lougen er nest for nogen fremit sit fæderne Eigendomb att [ulæs:] och forbød bemte Proviant for Walter eller [ulæs:] sig med berørte hanß och hanß sydschindß eigendomb och arffuelod her effter att medbefatte i nogen maader, saa frembt dee der for iche will stande dennom till rette for whiemelt och huiß laugmaall paa kand følge och war her effter thingþuinde begierindiß: Hanß Hanßen paa Proviant for Walterenß weigne mødte till wedermelle och inttet andet haffde at suare her imod ind begierde gienpart her wed:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jørgenßen i Wrleff och Nielß Søffrinßenn ibid: att dee paa Løffuerdag nest forleden war 14 dage loulig warþelgaff dee Hanß Madtzen i Huornstrop, Olluff Jenßen, Jenß Lauridtzen, Hanß Lauridtzen, Jenß Jesperßen, Jørgen Jenßen, Søffrin Tomßen, Hanß Therchelßen ibid: Zachariaß Boeßen Fouget paa Grundet, Thomiß Schøtt ibid: Nielß Schytt i Tagkierhuß, for deriß buopeelle, och Nielß Schytte mundelig paa Grundet, alle imod winder att suare Her Søffrin Pederßen i Wrleff eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Her foruden Søffrin Suendßen i Huornstrop: Noch warþelgaff dee som i gord war 14 dage Borgemester Hanß Suane i Weylle, Borgemester Jørgen Staalßen, Søffrin Pederßen Suensche, Knud Jørgenßen, Peder Jørgenßen Smed, Jacob Pederßen, Thomiß Nielßen, Nielß Frandtzen, Øldrich Hermandßen, Madtz Søffrinßen Houkarll, Jenß Iffuerßenn, Peder Christopherßen, Jenß Hanßen And, Madtz Christenßen Schoumager, Terchell Friiß och hanß høstrue Mette .....datter, Lauridtz Amisbøll, Klauß Joenßen, Nielß Houkarll, Anderß Christenßen, Christen Olluffßen, Søffrin ....ßen, Jenß Nielßen, Nielß Hanßen, Hanß ...dtzen, Søffrin Hanßen, Christen Pederßenn, Lauridtz Bredall, Gregerß Simonßen, Hannß Olluffßen, Hanß Hanßen, Jacob Hanßen, Madtz Madtzen, Michell Madtzen, Michell Anderßen Feldbereder, Hanß Hanßen Glarmester, Christen Buntmager, Peder Madtzen, Peder Hendrichßen, Nielß Boeßen och Morten Ibßenn, alle i forn: Weylle, imod winder att suare bemte: Her Søffrin Pederßen her till tinget i dag: her foruden loulig same tid warþellgaff Erich Hanßen Byfoget i Weylle, Hanß Hanßen Byschrifuer och Madtz Jenßenn ibid: for deriß winder her till tinget i dag att afflege om det suin Her Søffrin och Terchell Friß omtuister. Saa for rettēn frembkom Hanß Hanßenn i Schierup som wande och bestod

ydermeere om det suin Her Søffrinn och Terchell Friß omtuister, imod hand tilforne paa Boller Birche ting wandet haffuer, och det wed eed med opragte finger saalediß att efftersom hand haffde hafft suin till olden for *Her Søffrinn* Pederßen i Wrleff och hanß sön Hanß Søffrinßen, och daa er et bleffuen borte aff same suin paa oldenen i Winding schoff, huilchet suin hand leete effter och imedellertid spurde att Byfogden Erich Hanßen haffde oplyst it fremmit suin i Wedell som vare till Madtz Jenßenß, och der hand samme suin besaae befandtiß det att werre det samme suin som med dee andre Wrleff suin war hannom tildreffuen och var bleffuen borte paa Winding schoff, huilchet hand begierde aff Madtz Jenßenß høstrue att motte bliffue der, en tid hen thill det kunde affhiendtiß och derfor loffuit hinde 4 schip biug, om det er *Her Søffrinn* suin eller Terchell Frißiß kunde hand iche winde om. Dernest fremkom Madtz Jenßen Borger i Weylle som bleff tilspurdt huor for hand iche sit winde afflagde til sit werne Ting, huor till Madtz Jenßen suaret, at effterdi hand till Landtztinget war indsteffnit sit winde att afflege, som bleff forsombt formedelst det war optagen till forlig och derfor loffuit *Her Søffrin* sit winde at afflege till huilchen ting hand begierit, och der wd offuer sit winde wed eed med opragte finger saalediß afflagde att S: Mortenß dag 1665 daa komb dend suin *Her Søffrinn* och Terchell Friß omtuister med hanß aff Winding schoff och daa war same suin saalediß merchet at det war schaarin tuert aff it støche aff det høyre øre och haffde it huoll igiemell det wenstre, och haffde lengere halle ind dend til Terchell Friß sig wedkiende dend efftersom dend bleff affreffuen i hanß gord och saae støchen der effter lege i sin gaard och hallenn paa suinet blødte. Item er hannom beuist att samme suin bleff bedt i det wenstre øre i gaarden saa gich och heldte i lang tid med hoffuidenn, och før ind hand toug samme suin effter Erich Hanßen Byfougdeß begiering i sin gaard, wiiste hand Terchell Friß same suin paa gaden och spurdte om det war hanß efftersom hand klaget at der it for hannom och war bleffuen borte paa schoffuen, huor till Terchell Friß hannom suaret att det war iche hanß och hand wedkiende sig det iche. Item frembkom Willomb Søffrinßen i Schierup som wande och bestod i ligesuorne eed med opragte finger, att nogen tid for berørte S: Mortenß dag komb hand igiemell Weddell, och effter Madtz Jenßenß begiering da were bud till Hanß Hanßen i Schierup att forschr: suin motte affordriß och hand mote faae sin betalling for detß føde hand haffde loffuit hannom, och saagich med hannom i gaarden och bleff aff Madtz Jenßen forewiiste it blaagraa galte suin som war schaaren det høyre øre tuert aff och huoll igiemell det wenster, som och daa haffde en lang halle, och Madtz Jenßen daa sagde at det war det suin Hanß Hanßenn haffde loffuit hanß hustrue dee 4 schip ar: for. I ligemaader fremstod Erich Hanßenn Kongl: Maytz: forordnit Byfouget i Weylle som wande wed lige eed effter receßenn hannom att werre fuld witterligt att forschr: suin *Her Søffrinn* och Terchell Friß om tuister komb aff schoffuen med Madtz Jenßenß suin till Weylle och der Madtz Jenßen haffde det wdjaget paa gaden aff sin gaard och haffde gaaet wngeferlig en trei vgerß tid paa gaden, och ingen wilde lade sig finde som det wille wedkiende, och efftersom det imedeller tid altid holdt sig till Madtz Jenßenß port och dør, daa toug hand suinet till sig paa Kongl: Maytz: weigne och ombad Madtz Jenßenn hand vilde tage det i sin forwaring hoß sine andre suin, och huemb der komb och sig det wedkiende och med rette tilhørde schulle hann: for føden betalle och der effter strax opliuste same suin till Weyle byting och Hanß Hanßen i Schierup det spurde och søgte effter it suin for hannom war bleffuen borte paa schoffuen och der hand widste hannom same suin i Madtz Jenßenß gaard sagde hand att det var det same suin hand søgte effter, ochsaa accoderit med Madtz Jenßen att hand schulle giffue hinde 4 schip ar: for dee schall holde hannom same suin till bedste, och loffuit med første att affordre huilchet hand iche holdt, och imedlertid suinet gich i Madtz Jenßenß gaard hendte det med hoffuitet och war reffuen i det wenstre øre, att blodet gich deraff, och ellerß war det schaaren offuer aff det høyre øre och it huoll igiemell det wenstre och opliust med same merch, ydermeere vandt att den tid Terchell Friß wedkiende sig forschr: suin daa spurde Madtz Jenßen hann: ad om hand iche haffde staaet

i Knud Jørgenßen dør och wiist hannom same suin imedeller tid det gich paa gaden och ingen sig det andtog, om det iche war hanß suin, som hand haffde hørt for hann: it suin var bleffuen borte. Daa suarede Terchell Friß joe det war sandt menß iche denn tid torde sig det wedkiende, huor effter *Her Søffrin* war tingþuinde begierindiß och Terchell Friß war till wedermolsting och begierde gienpart her wed.

Forschr: warþell affhiemellet att dee same tid och gaff warþell till forschr: personer for Hanß Søffrinßen i Wrleff och imod winder att suare her till tinget i dag: hand eller sin fuldmegtig achtet at tage beschr:

Her Søffrin Pederßen paa sin egen och sön Hanß Søffrinßen weigne, fremb eschet Erich Hanßen i Veyle, Hanß Hanßen byschrifuer, Hanß Hanßen i Schierup, Peder Nielßen i Suinholt och Sidßell Willomßdater ibid: att effterdi dee med Landtzdomerß steffning haffuer werit steffnit deriß sandhed att afflege andlangende det fengßell paa Hanß Søffrinßen i Weylle beganget er och dere same steffning haffuer werit offuer hørig formedelß sagen till forlig haffuer werit optagenn, huor imod dee haffuer loffuit att dersom foligen iche fortgich daa deriß sandhed at afflege huor det begierdiß, huor for *Her Søffrin* det begierde dee nu her i dag ville effterkome det effterdi dee louglig der till ere kaldet. Saa for retten fremkom Peder Nielßen i Suinholt som wande och bestod wed eed med opragte finger att hand hørde och paasaae paa Weylle byting nest affuigte 6 Septemb: der Hanß Søffrinßen wedkiendte sig det blaaegraae galtesuin som hand och Terchell Friß omtuister, att forn: Hanß Søffrinßen bleff for retten andgreben och hen trecht, ad Rodhußet till, och der hanß fuldmegtig Axßell Willombßen igien bleff bestaaende tilspurde Byfougen Erich Hanßen om det war hanß befalling, Hanß Søffrinßen saalediß schulle medhandleß, huor till hand suaret ney det var iche hanß befalling, och daa suaret Borgemester Jørgen Staalßenn med lydelig røst, det er min befalling ieg befaller dett, och der *Her Søffrin* Pederßen tilspurde Jørgen Staalßen, huor for hanß sön saalediß schulle hensettiß effterdi hand war hanßhiemell till same suin huor till Jørgen Staalßen suaret giorde ieg edeest ret daa burde ieg att sette eder hoß hannom. Hanß Hanßen i Schierup wandt wed lige eed ligesom forn: Peder Nielßen om wondet haffuer, Erich Hanßen wandt och bestod vdi lige eed och bekreffet forschr: Peder Nielßen och Hanß Hanßen winde i ald sandhed at werre som forschreffuit staar. I ligemaader frembkomb Hanß Hanßen Byschrifuer i Weylle och wed høyeste eed bekrefftet forschr: winde sandhed att werre. I ligemaader fremkom at winde Sidßell Willomßdater i Suinholt, som wed lige eed affsagde att hun forschr: 6 Septemb: besøgte Hanß Søffrinßen i sit fengsell udi det huoll wnder Raadhußet lige for dørin som stochen leger udi, och saae hannom haand knuder at were paalagt, och hun tog sin haanddug och suøbte imellom hand knuderne och henderne saa wiidt hun kunde tilkomme huor det trøchte hann: och der hun bad Bysuenden att dee wille lindre hann: suaret hand att det iche kunde schee thi det war Borgemester Jørgen Staalßen befalling: ydermeere wande forn: Peder Nielßenn och Hanß Hanßen i Schierup att dee same dag war henschichtet till Borgemester Jørgen Staalßen effter *Her Søffrin* begiering och tilbød att wille stille hederlig och høylerde mand Mester Christen Somer Sogneprest till Tyested och Wd sognor och prouist i Hatting Herrit, item hederlig och wellerde mand *Her Olluff Banng Sogneprest* till Høyen och Jerloff sognor, saauelsom dennom till Caution och forloffuer for forn: Hanß Søffrinßen saa hand schulle bliffue tilstede selff lide och vndgieldie war hand sig noget kunde haffue forseett saauelsom och vere varþell gestendig imod aldt huiß hand achte at føre imod hann: paa det hand saadann schamelig fengsell kunde bliffue endtledigst, huor till Jørgen Staalßen suaret ney hand wille inttet haffue med Prester att bestille hand schulle side till om morgen Hanß Suane kom hiemb først affsted: huor effter *Her Søffrin* var thingþuinde begierindiß:

Jost Tommeßenn Heridtzfouget it Thingþuinde Peder Buch i Schierup waar dommer thill:
Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Peder Pederßenn i Huilsbierig, att dee som i gord war 14 dage louglig warþelgaff Haniball Lauridzen i Fredericia och hanß cammerat Hanß Daur och taldte med enn karll der i huþet imod winder att suare berørte Jost Thomeßen her till tinget i dag. Forschr: otte trofaste dannemend alle samdregteligen wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremkomb Tue Michelßenn och Søffrinn Jenßen i Huilsbierig som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att dee forledenn Onßdag den 30 Januari waar paa Jost Thommeßenß weigne i Haniball Lauridzenß huß i Fredericia och der dee iche kunde finde hannom och hanß cammerat Hannß Daur, for rettet dee deriß werff hoß forn: Hanibalß høstrue och det saalediß att forn: Haniball Lauridzenn och Hanß Daur wilde effter lougenß anden bogß 108 Capitell stille hannom tilfredtz efftersom neffninger haffuer dennom tyffsag offuersorit och der paa lauerit hinde det schriftelig att lade hindeß mand och hannß cammerat det see, naar dee wille lade sig finde, och förste dee haffde det wdtaldt och hinde schriftt lauerit toug hun en stor tre och wille haffuer slaget dennom med saa dee hastig motte føye dennom wd aff dørin huor effter Jost Tomeßen war thingþuinde begierindiß.

Peder Buch aff Ambtschrieffueren Johann Badenhaupt forordnit att were domer i effterschr: sag:
Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Willomßen och Anderß Timbßenn i Schierup att dee som i gord war otte dage louglig warþelgaff Jost Tomeßen i Huilsbierig Herridtzfouget for sin buopeell imod domb att suare Proviantforwalter Nicolaus Berntz eller hanß fuldmegtig Hanß Hanßenn saauell paa hanß stiffsøn *Frederich Fougt* i Stappelhollmbß weigne her till tingett i dag: Huor offuer Hanß Hanßenn i rettelagde først enn fuldmagt fra berørte Nicolaus Berntz Proviantfor-walter, Daterit den 20 Augusti 1666, indholdendiß att hand fuldmagt giffuer forn: Hanß Hanßenn att tiltalle Jost Tomeßen till Hollmandtz Heritzting udi dee sager hand haffuer hann: till att talle, och lade och giøre som hand selff personlig tilstede war, noch enn fuldmagt paa Tydk fra Proviantforwalterenß stibsøn *Fredrich Voigt*, Daterit denn 11 Juli 1666 aff Suderstopell, som iblant andet tilholder att efftersom Jost Tomeßenn er bleffuenn hannom schyldig for en graae hest hand aff hanß fader Nicolaus Berntz haffuer ladet affordre, 20 Rix daller som hand befuldmegtiger Hanß Hanßenn same penge enten med gode att annamme eller ved ordentlig rett forfölge och wdtalle, derhoß i rettelagde en *Mecieu* Jost Tomeßenn Proviantforwalter, haffuer til schrifftuit denn 17 Septemb: 1663, som i blant andet indeholder att efftersom hand nogen tid forleden vdi Fredrichß Ode der hand lauerit hannom sit breff Jost Tomeßen haffde paa den eng och haffue selff berette att hand well widste Jost Tomeßen haffde giffuenn heste och andet selff meere ind dee 10 Rix dr: till dend mand ded tilforne haffde och daa sagde att haffuer enn lidenn graa hest war enn paßganger, haffde Jost behog till dend daa schulle hand denn bekomme, derom *Mester Tomiß Bardtscher* som hoß war weed att giøre wiidere forklaring menß dersom *Her* Proviantforwalter wille beuiße hannom wenschab och lade hannom dend bekome paa forsøgelße och derhoß forstendige wed budet huad den schall koste wilde hand wiideretalle med hannom derom, och der som *Her* Proviantforwalter wille welferdige hannom her udi daa wilde hand gierne det daa kunde schee att dend kunde bliffue indsatt paa stald ti det er schade ellerß for dend om wintteren att føde, och der som *Her* Proviantforwalter will haffue enn andenn hest igienn schall det gierne schee, med diß wiidere indhold. Noch fremlagt it tingþuinde her aff tinget wdsted denn 6 Augusti nest forledenn som indeholder att daa for rettēn haffuer wondenn Augustinus Ernst Großmand och Raßmuß Slytter, att den 17 Septemb: 1663 daa bleff Jost Tommeßenß tiener som førde hanß breff till Proviantforwalterenn om den huidegraa ganger, same ganger lauerit i Welling, som den der fra hen førte. Noch it tingþuinde

her aff tinget wdgiffuenn nest affuigt 27 Augusti som formelder att daa for rettenn haffuer wondenn Nielß Bull i Fredericia och Anderß Iffuerßenn ibid: att den tid Jost Thommeßenn bekom den huide paßganger aff Proviantforwalter, haffde hanß son Fredrich Fougt daa hafft samme hest selff kunde .... Haffue kost 20 Rix dr: Jost Thomßen begierde sagen i opsettelße, bleff derfor opsatt sex vger.

Jost Tommeßen Heridtzfouget enn Schøde paa Anderß Knocheß weigne Borger och Smed i Kiøbennhaffnn, som Peder Buch war domer till.

Forschreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Lauridtz Pederßen nu tilholdendiß i Winding, förlige Kongl: Maytz: Plidtzfougett som for retten kiendtiß och tilstod att haffue soldt och affhendet fra sig sinn høstrue och arffuing for Trei Hundret Treisindtztyffge och enn Slet daller 1 mk: Capitall och rindte hand er berørte Anderß Knoch plegtig bleffuenn, indtill Anderß Knoch hanß høstrue och arffuing, halffparten aff herlighedenn hannom tilkommer effter Kongelig Schødebreff aff Hanß Nielßenn Bundeß gaard i Winding, huer tønde hartkornß landgiede for 50 Rix daller, ligesom hand dett aff Kongl: Maytz: till wdleg bekomit haffuer: I lige maader solde schødte och affhendet fra sig sin høstrue och arffuing indtill Torsten Bendtzenn och hanß arffuing for Tou Hundret och 10 Slđr: 1 mk: 4 sk:, saauelsom till Suend Hanßen och hanß arffuing, for Hundret Treffdiue och trei Slđr: 1 mk: Item till Lauritz Mogenßen och hanß arffuinger for Hundret Halfvierdesindtztyffge och femb Slđr: 4 sk: och till Jørgenn Nielßenn, alle borgere i Kiøbennhaffnn, Hundret och Enn Slet dr: 1 mk: hand der paa haffuer plegtig weret, saa wiidt herligheden for 1 tønde hartschyl kand bedrage aff dennd gaard i Winding Anderß Madtzen paabuor for forskreffuene penge thøndenn andslagen for 50 Rix dr: ligesom hand det aff Kongl: Maytz: till wdleg bekomit haffuer, dog huiß affschylden till offuerß fra forschr: Sumær bliffuer, Lauridtz Pederßen selff att werre tilhørig, ellerß kiendtiß sig sin hustrue eller arffuing ingen ydermeere lod deell eller rettighed att haffue udi eller till forschr: herlighed aff bemte: Hanß Nielßen Bundeß halffue gaard saa welsom forn: gaard Anderß Madtzen paabuor, menß dee her effter schall och maae følge forn: Anderß Knoch, Torsten Bendtzen, Suend Hanßen, Lauridtz Mogenßen och Jørgenn Nielßenn och deriß arffuinger efftersom en huer for sin Suma kand thilcome, for it fuldt och frit kiøb lige effter Kongl: Maytz: schøde hannom och Christoffer Søffrinßen paa en andeell guodtz giffuit er, efftersom hand der for haffde annammit och opbaarin sin fulde nøye och redelige betalling effter sin egenn wilge och minde, och der for loffuit for sig sinn hustrue och arffuing att werre deriß fuldkomen hiemell och tilstand thill forschr: rente och rettighed wiße och wuiße aldeelliß inttet wndtagenn, aff saa wiidt kongelig schøde tilholder hannom att nyde aff forschr: halffanden gaard och loffuit dennom det wdenn forhindring opdrag och schade i alle maader: huor effter Jost Tomßen war tingbuinde begierindiß: och stod forn: Lauritz Pederßen thill wedermolsting der dette schøde och winde gich beschr: Lauritz Pederß: gieng:

Peder Buch andet ting opliuste tuinde bester hand haffr optagenn nemblig Tyge SchouffRider och kunde ingen Eyermænd bekomme thill same.

Mandagen denn 18 Februari Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Hanßen Tußen ibid: Jenß Wlff i Winding, Søffrin Mogenßen i Andkier, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen i Sellerup och Anderß Christenßen i Børchop.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Tomßen i Børchop och Nielß Hanßenn ibid: att dee paa Løffuerdag war otte dage loulig warþelgaff Peder Olluffßenn Møller i Børchop Mølle for sin buopeell imod domb att suare Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem her till tinget i dag: och gaff hand hannom paa sin hosbonde Welbemte: Cantzeler Lentiß weigne till beschylding for 14 ørte meell hand med resterer aff forledenn aarß mölleschylde, satte i rette och formindte att effterdi hand iche dett till rette tide haffde ydt och lauerit det hand der for haffde sin feste paa møllenn forbrutt och war herom domb begierindiß. Saa mødte iche forn: Peder Møller thill wedermeelle bleff der for opsatt 14 dage.

Søffrin Pederßennß sag i Gorsløff imod Jeß Joenßen er fremdeelliß opsatt udi 3 vger:

Tygge Jachobßenn i dag sit tridie ting opluiße tuinde hester en brun med enn fier paa neßenn, och enn suort stiernit, som hand haffde optagen efftersom ingenn eyrmend lod sig finde, will dennom och der for holden denn: i heffd och huor som hand igien bør sin betalling for om rete Eyrmand komer.

Peder Buch var i domerß sted:

Mandagenn denn 25 Februari Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Mogenßen i Andkier, Søffrin Jenßen i Schierup, Christen Nielßen i Breining, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, **Jørgen Jenßen i Huilsbierig**, Hanß Jørgenßenn i Breining, Nielß Michelßen i Brøndsted och Staffen Wideßen i Schierup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Anne Rodß Jenßdatter tienendiß Poffuell Smed i Brøndsted, Dorite till Neß Hiullerß ibid: Wrsull Madtzdatter i Welling till Peder Jesperßenß, Anne Nielßdatter i Schierup till Hanß Hanßenß, alle loulig warþell for en huer deriß huß werelße och buopeell imod domb att suare Kongl: Maytz: Ridefoget eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Nielß Raffn paa Kongl: Maytz: weigne och Ridefougdenß gaff dennom till beschylding en huer for sin leyruide som hand formindte dee burde till Kongl: Maytz: att wdlege effter receßenn eller och dee burde att beuiße dee paa andre steder der for haffde affsonit effterdi dee her derfor effter prestenß kundschap haffde wdstanden kierchenß disciplin och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingen tillgiensuar bleff derfor opsatt 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Olluffßen i Gorsløff och Søffrin Jenßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Mette S: Peder Bieriß i Gorsløff loulig warþell for sin buopeell, item hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee same dag gaff **Jørgen Jenßen i Huilsbierig** warþell mundelig her wed tinget, bege imod domb at suare Kongl: Maytz: Ridefouget eller fuldmegtig her till tinget i dag: och gaff dennom till beschylding for dee hensider med Kongl: Maytz: gaarder och iche gifffer nogen landgieldede deraff som hand formindte dee burde att suare till eller gaardene quittere, bleff opsat wdi 14 dage:

Peder Madtzen i haand toug Peder Raffnn och Otte Pederßen paa Hanß Pederßenß weigne och pandt satte dennom for Kongl: Maytz: Tiendekorn aff hanß gaard resterer, dee stander for, och for hannom haffr wdlagt som i penge bedrager sig 4 Sldr: som dee schall haffue nyde bruge och beholde wdi fiere Aar her effter, nemblig Mølle Høyß gaardß ager och Halff Ottigenß ager der wed, gandtsche quit och fri ald indtegen wd wforhindrit i alle moder, och war hosbondenß fuldmegtig Lorntz Prem till

wedermolsting der dette winde gich beschr: Dereffter affhiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Nicolaus Berntz louglig warßell for hanß buopeell i Welling och talde med hanß fuldmegtig paa gaarden Augustinus Großman och forkyndet hannom same warßell imod siønß affsigt att suare her till tinget i dag. Saa fremstod Michell Pederßen i Piedsted, Iffuer Hanßenn i Andkier, Peder Tygeßen i Brøndsted och Jørgenn Jenßen i Huilsbierig som vande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee nest affwigte 2 Februari war med Kongl: Maytz: SchouffRiider Tyge Jacobßen till siøn vdi Wlsbechiß Enmerche leggendiß thill den gaard S: Hanß Raffn och Jeß Pederßen haffuer paa boed att besichte en deelß wforuiste schoffhoug och daa befandtiß der 5 eger till bygningß tømer wforuist som fra steden war bort ført vden toppen, der nest dee siønte wed it sauglad i samme Enmerche huor war beligende en egebloch 9 allen lang till 9 leider, it stych eg sex allen lang till 2 stenger, it stüch 4 allen lang till 3 løß holt, it stych 6 allen lang till 2 stenger, 3 ege blocher huer 6 allen lang till 21 stenger, noch 1 stych 6 allen till 4 stenger, 1 stych 4 allen till 2 stenger, noch it rodstych paa sauglaudenn legende 7 allen lang som war schaarin bege wdschiør fra siøntiß till fielle, noch laae paa saugladen och wnder saugladen 8 leider huer 9 allen lang, noch 4 leder och huer 9 allen lang, noch 4 eger fielle till 6 allen: att dee saa i sandhed haffuer seet och befondenß det bad dee dennom gud till hielper paa, och der effter forbød dee Proviantforwalterenß fuldmegtig att hand eller nogen sig iche wiidere med samme treer befatter imod Høy Øffrigheds wilge och minde wnder huiß straff paa følger huor effter Nielß Raffn paa Kongl: Maytz: och huß fougdenß veigne var thingßuinde begierindiß:

Nielß Raffnn effter Jegermesterß schriftteleg befalling tilsgade meenige Holmandtz Herridtzmend, Bolßmend och Gaardmend, ingen wnder tagen att møde i Jacht paa Onßdag førstkommede wed Smidstrop vden forsømelße.

Mandagenn den 4 Marty: Anno 1667:

Otte Windeßmend: Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Hanß Jørgenßen i Breining, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Laß Klinchhamer i Welling, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Anderß Hanßen i Brøndsted.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen i Gorsloff och Johan Olluffßen ibid: att dee i dag otte dage gaff alle Gaffuerslund Sognemend, gaardmend och bolßmend louglig warßell for en huer deriß buopelle imod domb att suare Jenß Lauridtzen her till tinget i dag: Huor offuer Jenß Lauridtzen gaff dennom till beschydling, for resterinde tiende koren Kongl: Maytz: andpart Jenß Lauridtzen i feste haffuer Aar 1664: Saauelsom Aar 1665 och 1666: som sig tilsamell kand bedrage 72 Slr: 1 mk: huilche penge Jenß Lauridtzen formindte dee en huer sin proguota inden 15 dage bør att betalle eller der for lide namb i deriß buo och guodtz huor det findeß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzen i Winding och Jenß Jepßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Iffuer Poffuelßen i Winding warßell for hanß buopeell imod domb at suare Anderß Kolding ibid: her till tinget i dag: I ligemaader gaff dee Christentze S: Peder Søffrinßenß louglig warßell for sin buopeell imod domb at suare sin hosbonde Lauritz Pederßen her till tinget i dag, item Nielß Søffrinßen for sin buopeell. Lauritz Pederßen gaff denn: till beschydling for resterinde landgiede forleden Aar. Mødte ingen till wedermeelle derfor sagen opsatt 8 dage.

Forschreffuenne Anderß Hanßenn Kolding gaff Iffuer Poffuelßenn till beschylding for afftegt aff det buollig i Winding hand paabuor for hannom att haffue affstanden och opladt och der offuer i rette lagde it tingþuinde her aff tinget wdgiffuenn Aar 1664 denn 6 Juni, som indeholder att Iffuer Poffuelßenn och forn: Anderß Hanßenn daa for retten haffuer kiendtiß och tilstandenn dennom saalediß att werre kommenn udi Contragt och for Enning som effterfölger, att forn: Anderß Hanßenn affstaar och oplader till forn: Iffuer Poffuelßen den halffue gaard i Winding hand paabuor, som hand hoß hosbonden maa feste naar hannom gott siöniß wforhindret i alle maader, huor imod forn: Anderß Hanßen och hanß høstrue [Woldborig Klaußdatter] schall haffue deriß liffßtid effterschr: huß weye, och afftegt, nemblig till stoffuehuß schall dee haffue dee trei westerste fag offuen och neden aff det ladehuß som staar i gaardenn, item schall dee haffue aff det westerste huß i gaarden fra denn nøre ende, som det forefindiß och till dee trei synderste fag, och schall haffue till gaardß romb fra denn stenger som er imellom dee trei fag Iffuer Poffuelßen haffuer aff det wester huß och denn norder port aff hußett Anderß Hanßenn beholder och thill den schielwerch stenger och lige tuert offuer gaardenn effter den Abild som staar imellom Anderß Hanßenß och Iffuer Poffuelßenß kaalgaardß jord effter den esch som staar i denn øster gierde imellom den Crongaard som Anderß Madtzenn nu paabuor och forschr: halffuegord och schall samme gordß rom werre i breden fra laden nor denn i gaardenn och tuer offuer i synder 20 allenn huilchenn huß weye och gaardß rom forn: Anderß Hannßenn maa haffue nyde bruge och beholde med ind och wdkiören paa bege sider wforhindret i alle maader. Thill kaalgaardß jord schall forn: Anderß Hanßenn haffue den norder side och ende aff kaalgaardenn effter denn abild och esch som staar lige effter gaardtz romitß schiell, som forskreffuit staar och aff forn: abild schall dee huer nyde huiß frucht som falder paa huer sin kaalgaardß sted. Item schall forn: Anderß Hanßenn nyde till sig och sit quegß fornødenhed wand aff brynden i gordenn wforhindret, saa uelsom med fornøden brøgenn bagen och maltgiøren i hußett naar dennom lyster vden imodsigelße och dersom saa schiede att forn: Iffuer Poffuelßen bleff nogenn tid saalediß tilsindß forskreffne halffgaard igienn thill nogen andre at ville frastaae, eller affhende, daa tilforplegter forn: Iffuer Poffuelßen sig, sinn hustrue och arffuing att holde Anderß Hanßenn och sin hustrue forschr: afftegt uden schade och schadisløß och forschr: gordß rom huß weye och kolgordß jord schall forn: Anderß Hanßen och hanß hustrue Woldborig Klaußdatter haffue nyde bruge och beholde bege deriß liffßtid wbehindret och opdrag i alle maader, menß dee tilsammell leffuer, menß om Anderß Hanßenn wed dødenn affgaar før ind sin bemte: hustrue daa schall hun affstaae den halffue afftegt vndtagenn stoffue werrelßen, schall hun nyde tilsamell och der for igienn att quittere halffanden fag aff dend part som hinde tilfalder i det wester huß nest till denn part som Iffuer Poffuelßen haffuer i dend syndere ende aff forskreffne huß, dette forschr: loffuit dee fast och wbrødelig at holde huer andre paa bege sider wden svig och efftertalle och schiffté god rou och mag i huße gaard och vden for som forsuarligt kand were, huilchet same thingþuinde her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wiidere wduißer, och effter diß berørte leiglighed satte forn: Anderß Hanßenn i ald rette och formindte att effterdi hand fornamer Iffuer Poffuelßen wille igienn forschr: halffue gaard quitere dett hand der for bør att schaffe hannom forsichering paa sinn och sin hustrueß afftegt effter sin forskreffuene forplehtiß tingþuinde dennom schadisløß eller derfor lide deelle och wiidere tiltalle, efftersom hand for den aarsage haffde for hann: affstandenn same halffue gaard, och er herom en forsvaarligr domb begierindiß. Saa mødte iche forn: Iffuer Poffuelßen thill wedermeelle huor for sagenn bleff opsat udi sex vger.

Denn Sag Cantzeler Lentis fuldmægtig haffde i dag 14 dage tagen i opsettelse imod Peder Møller i Børchop Mølle er fremdeelliß opsat 1 maanit.

Søffrin Pederbenn paa sin Principall Severin Lauritzenn till Sparishollmb, Kongl: Maytz: Krigs Comisari i Silland hanß weigne it Tingbuinde: Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinben och Jørgen Hanbenn i Andkier, att dee i dag otte dage loulig warbelgaff alle Schierup Sognemend och Lodbeiger for derib buopeelle om dee haffde noget imod effterschreffuenne winde att suare her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle samdregteligen wande paa derib gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkomb forn: Søffrin Pederbenn som paa sin Welbemte: Principals weigne gaff tilkiende effter schrifftelige fuldmagt for berørte Schierup Sognemend att hann: aff Kongl: Maytz: war til schøtt med flere tiender, høyst bemte: Kongl: Maytz: andpart korntiende i Schierup sogenn, saa dee kunde wiide dennom der effter at rette med tiende kornitß lauering aff nest forledenn Aarß indauffling, huor till bleff suaret att der i sognit befantib en gandsche deell øde guodtz och denom som war wed stederne war iche ner komen till dend seed och auffling att dee fuld tiende som tilforne kunde lauere, det med et beuib fremstod Peder Jenßen Smed i Børchop, Peder Tomßen ibid: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Peder Christenßen Quist i Schierup, Jenß Madtzenn i Winding och Jenß Jepßen ibid: som wande och bestod wed eed med opragte finger effter recebenn denom att were fuld witterligt att S: Jenß Pederben Raffnß gord i feidetiden ehr bleff affbrendt och indnu liger øde och wbeuonit saauelsom lille Jenß Pederbenß gaard, item stander øde och wbeuaanit, Anne Peder Raffnß gaard, Nielß Pederbenn Bucheß gaard, Jenß Pederben Muncheß gaard och Iffuer Winterß gaard, och till dee andre gaarde brugeß iche ner denn seed och auffling som i forige tider att tiende aff huor effter forn: Søffrin Pederbenn war tingbuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinben och Jørgenn Hanbenn i Andkier att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Borgemester Jørgen Staalbenn i Weylle for hanß gaard i Suinholt och forkyndet hanß tieniste folch samme warbell imod domb att suare Schierup Kiercheß Werge Søffrin Jenßen her till tinget i dag, och gaff hand hann: till beschylding for affgiffenn aff Schierup Kiercheß tiende hand feste haffuer som hand formindte hand inden 15 dage bør att betalle eller haffue namb i hanß buo och guodtz for saa wiidt det i Kierchenß reigenschab er andslagen for, møtte ingenn till giensuar huor for sagen bleff optagenn vdi otte dage.

Jenß Søffrinben Procurator i Fredericia fordrit domb paa Jenß Nielßen Raadmand i Aßenß weigne offuer Peder Nielbenn nu boendiß i Børchop for 28 Slet dr: hand hannom plegtig er effter opsetteliß formelding i thingbogenn indført nest affuigte 21 Jannuari, och der offuer først i rettelagde en schrifftelig fuldmagt lydendiß: Kiendiß ieg wnderschreffuenne och hermed for alle witterlig gjør det ieg fuldmagt giffuer erlig och welforstandig mand Jenß Søffrinben Procurator i Fredericia paa mine weigne wed rettenn att tiltalle Peder Nielßen boendiß i Børchop for huiß hand mig schyldig er, effter denne med følgende obligations formelding sampt rente och rindtiß rente fra obligationens dato och hid indtill och forn: Jenß Søffrinben her udi at gjøre och lade med rettenn som ieg selff personlig tilstede war deß till witterlighed med egen haand schreffuen och wnderschreffuen. *Actum Aßenß den 8 Februari 1666 Jenß Nielbenn.* Dernest fremlagde Peder Nielßenß haandschrift som formelder: Kiendiß ieg Peder Nielbenn paa Nebbe, Herridtzfouget i Holmandtz Herrit mig aff witterlig gield schyldig att were erlig och welforstandige mand Jenß Nielbenn Raadmand i Aßenß tyffue och otte Rix daller, huilche benefnte 28 Rix dr: jeg hermed beloffuer att betalle forn: Jenß Nielbenn nu till førstkomende Paaske och holde hannom och hanß arffuinger det aff mig och mine arffuinger vden schade och schadisløß i

alle maader thill deß witterlighed vnder min egen haand. *Actum Aðenþ den 15 Novemb: 1656: Peder Nielßen* Huilchet same haandschrift och fuldmagt her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i dennom selffuer wdußer, och effter diß leiglighed formindte forn: Jenß Søffrinßen att bemte: Peder Nielßen berørte penge inden 15 dage bør att betalle med sin effter staaende rendte och omkostning eller derfor lide namb och wduordering i sin buo guodtz och løbøre effter forordningen och war nu i dag herom endelig domb begierindiß. Saa bleff forn: Peder Nielßenn paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey holder nogen paa hanß weigne till giensuar eller wedermeelle i nogen maader: daa effterdi for fougden er i rettelagt Peder Nielßen obligation paa 28 Rix dr: som iche med nogett beuißeß till den bedaget Termin att werre betald sagenn och i sex vger haffuer werit optagenn saa der wdinden iche wiider forholling imod receßenn schee kunde Peder Nielßenn och iche selffuer møder eller sig med noget erklerer, widste hand iche retter ind bemte: Peder Nielßenn jou bør same capitall med diß omwendte bekostning inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter forordningen.

Imod forn: Jenß Lauridtzennß i rettesettelße till Gaffuerslund Sognemend till att suare mødte Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Peder Jørgenßenn, Jørgen Jenßen ibid: Laß Jenßenn i Andkier, Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, anden Hanß Jørgenßen ibid: Peder Jenßenn Smed i Børchop, Peder Thomeßen, Peder Lauridtzenn ibid: som fremblagde deriß schriftelig suar efftersom Jenß Lauridtzenn lader oß Gaffuerslund Sognemend tiltalle for en stor Suma penge effter hanß egen opschrift och Taxt for noget kornn som schall restere aff Kongl: Maytz: tiendiß affgiffst som er giffuen till Riiber Hospital. Daa effterdi Gaffuerslund Sogen haffuer verit deellit i tuinde parter *aff Arilds tid* och nogle weße byer forordnit till att giffue deriß tiendiß affgiffst till Kierchenn och nogle till Hospitallet och det aff den aarsag Kierchenn och Hospitallet iche nyder lige affgiffst aff alle salgß korn men Hospitallet langt meere rog ind Kierchenn huor for dee byer huor bedst rogsed falder er beschicket att giffue deriß tiendiß affgiffst till Hospitallet dee andre huor waarseden falder till Kierchen huilchet offuer 100 Aar wpaa anchet i alle maader, haffuer verit brugeligt och efftersom Jenß Lauridtzenn udi sit wdleg vndtagen Brøndsted mend som er denn største och bedste bye, aff denom som giffuer deriß tiende till Hospitallet och derfore med rette kunde tilkome att wdgiffue den største deelle aff huiß som kunde restere, enten for øde guodtz eller udi lige fald, daa formeener wii att Jenß Lauridtzenn bør reiktiglingen att beuiße huad affkortening hand haffuer giort for dee Brøndsted mend paa det resterinde korn hand fordrer her aff sognit, før ind hand oß andre derfor vilde tiltalle ellerß lader det sig andsee ligesom hand vilde søger dobelt wdleg huad korn vi aff forberørte tiendeß affgiffst med rette med resterer, erbyder wii oß indnu som tilforne en huer for sig saa wiidt aff enn huerß gaard *aff Arilds tid* till Hospitallet giffuit er, att forschaffe Jenß Lauridtzenn udi got forsuarligt kornn, naar hand det aff oß will annamme, eller hann: det med pending att betalle, effter landkiøb och iche effter hanß egenn Taxt, att Jenß Lauridtzenn lader sig merche att hand will søger oß med rann daa videß och iche hannom noget att haffue frarannit men om saa er att nogenn imod forhaabing saadant haffuer giort daa formeener wii hand saadant bør at beuiße och effter louglig proceß burde bogs eed paa en huer i synderlighed huor och naar huad och huor megett en huer i seerdellißhed hann: haffuer fra rannit saa frembt hand iche derudi sig imod rettenn wilde forgrive huor for wii formeener oß for saadann hanß tiltalle fri at kiendiß indtill hand for berørte poster lougligenn effterkomer. Huor imod Jenß Lauridtzenn fremblagde sit festebreff aff Riiber Hospitalß forstander wdgiffuenn Daterit Ribe denn 30 Octob: Anno 1662, som indeholder till meening Jenß Lauridtzenn att werre fest denn halffue part aff Kongl: Maytz: andpart kornn och queg tiende udi Gaffuerslund sogen som S: Hendrich Raffnn i Børchop er fradød och udi nogle aar effter hanß død

haffuer standen gantsche ledig och øde, huilchen tiende Jenß Lauridtzen maa och schall haffue aff halff Gaffuerslund sogenn och aff alle och en huer udi kierffuen paa ageren effter Kongl: Maytz: wdgifffen Mandater och Receßers lydelße och giøre sig dett saa nöttig som hand bedst kand och schall hand der aff aarligen wdrede til forn: Hospitall for inden Kyndelmeße 5 ørte rog , halff ottende ørte biug och 8½ ørte haffre udi gott wstraffeligt reent korn med en ret brend Kolding schippe udi Gaffuerslund Kierche, med meere samme festebreff her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selfuer wiider wduißer: formindte der for effterdi dee iche kierffuen i loulig och retter tide haffuer lauerit det dee derfor bør forscr: 72 dr: 1 mk: att betalle efftersom forschreffuit staar wndtagen aff Gaffuerslund sognemend dee i Brøndsted for deriß haffuer Clarerit och war her om nu i dag endelig domb begierindiß, huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord och talle denn: derom imellom var.

Mandagenn denn 11 Marty Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, *Søffrinn Jørgenßenn ibid*: Peder Wiideßenn i Piedsted, Anderß Madtzenn i Winding, *Jørgen Mortenßenn i Brøndsted, Jørgen Jenßenn i Huilsbierig*, Jenß Raßmußenn i Lund Mølsted.

Dee sager paa Kongl: Maytz: weigne med nogle quinder om leyrmaalß boder och om dee tou gaarde ingen landgielde bekomiß aff i dag 14 dage gich i opsettelse, fremdeelliß opsatt enn maanit:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen i Gorsloff och Johan Olluffbenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff meenige Gaffuerslund Sognemend loulig warßell for deriß buopeelle imod beschylding att suare Jenß Lauridtzen her till tinget i dag. Jenß Lauridtzen gaff dennom till beschylding for dee imod hiemell och minde haffuer nest forleden Aar indaufflet deriß kornn och ey effter receßenn affsatt den tiende paa agerenn nemblig halffpart aff Kongl: Maytz: andpart i Sognit hand i feste haffuer, formeener ee der for bør att stande till rette effter receßen som wedbør och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingen till giensuar, opsatt udi 3 vger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Terchell Madtzen och Peder Søffrinßen i Schierup att dee i dag otte dage gaff alle Oberste Leutenant Andreaß Willichenß bønder och tiener i Schierup loulig warßell for deriß buopeelle.

Item hiemmellet Peder Strangeßen och Nielß Pederßen i Welling att dee och same dag warßelgaff welbemte: dend gode mandß tiener i Welling och Smidstrop saauelsom Peder Bull i Follerup for en huer deriß buopeelle alle imod domb att suare welbemte: Obberst Leutenant Andreaß Willichenß fuldmegtig Lorntz Prem her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Hanß Hanßen i Schierup mundelig for hanß buopeell. Item mundelig warßelgaff Wellomb Søffrinßen i Hanß Hanßenß gaard och forkyndet Hanß Hanßenn same warßell. Item same tid warßelgaff Søffrinn Jenßen i Schierup for hanß buopeell saauelsom Proviantforwalter Nicolaus Berntz for sin buopeell i Welling och talde med hanß tiener Poffuell Hanßenn imod winder och beschylding att suare Peder Buch i Schierup her till tinget i dag: Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Raßmuß Nielßenn i Schierup som wande och

bestod wed eed med opragte finger effter receßen att dett er hannom forsagt och haffuer hørt effter røcht och tiding att Hanß Hanßenn schall haffue TornWeigß haffue i pandt fra Lille Jenß Pederßennß Eigendombßgaard menß iche kand mindeß att den haffuer werit brugt till same gaard. Terchell Madtzenn i Schierup wandt ligesaa som Raßmuß Nielßenn for hannom wandet haffuer. Nielß Pederßenn Buch i Welling wandt i ligesuorne eed att det i ald sandhed ehr att hand tiente Hanß Hanßenß fader S: Hanß Hanßenn for aufflß karll der hand bekomb TornßWeigß hauge i pandt som hannom fuld witterligt er haffuer leget till Lille Jenß Pederßennß bundegaard i Schierup och kand mindeß den tid at den komb fra gaardenn menß huilchet Aar det war widste hand iche. Dernest wandt Peder Pederßen i Schierup wdi ligesuorne eed att hand kand mindeß forschr: TornßWeigß hauge haffuer leget till Lille Jenß Pederßennß gaard, kand och mindeß S: Hanß Hanßen bekomb dend i pandt menß huilchet Aar det war widste hand iche. Der effter fremkomb forn: Terchell Madtzenn och ydermeere wandt att hand well haffuer hørt sige att Søffrin Jenßen i Schierup schulle haffue brugt dend eng till Lille Jenß Pederßennß gaard legendiß i offuer mayer imellom Hanß Hanßenn och Peder Hanßenß gordtz enge, menß iche saae hand enten sloug eller aff aug same affgrøde. Noch wandt Peder Pederßen och Hanß Pederßen i Schierup som bestod i ligesuorne høyeste eed effter receßenn att dee haffuer seet Søffrin Jenßen sloug och ind aufflet till den gaard hand paabuor høe och affgrøden aff den eng till Lille Jenß Pederßennß gard legendiß i offuer mayer. Indnu wandt forn: Raßmuß Nielßen att hand well er beuist att der enn andeell aff dee boder legendiß thill Lille Jenß Pederßennß gaard bleff slagen och aufflet forleden somer, menß huo det giorde wed hand iche. Terchell Madzen, Staffen Wideßenn wandt ligesom forn: Raßmuß Nielßen huor effter forn: Peder Buch var thingßuinde begierindiß: Hanß Hanßen begierde gielp:

Melchor Siuordtzenn i Fredericia for retten forplegget sig att løße et suort klede korle kledning hand haffde pandsatt hann: Peder Buch for 3 Rix dr: till i dag 14 dage eller der effter beholde same kledning for pengene, och war Peder Buch tingßuinde her effter begierindiß:

Den sag Søffrin Jenßen haffde tagenn i opsettelße i dag otte dag om Kierchenß tiende bleff fremb deelliß opsatt udi 14 dage:

Effter forschreffuenne ind førte warßell till Her Obberste Leutenant Andreas Willichenß tiänner gaff hanß fuldmeglig Lorntz dønnom till beschylding for resterinde landgieldie och arbeidß penge satte i rette att effterdi dee iche deriß landgieldie i rette tide haffde ydt och lauerit for nest forledenn Aar: formindte derfor dee dett med penge effter Taxtenn bør att betalle inden 15 dage eller der for lide nmab i deriß buo och guodtz och festebønderne att haffue deriß feste forbrut effter receßenn och war her om domb begierindiß: Saa mødte ingen till wedermeelle huor for sagenn bleff opsatt udi sex wger.

Lauridtz Pederßen i Winding fodrit domb offuer **Nielß Huidßen** och Hanß Pederßen med sin moder Christendtz S: Peder Søffrinßenß for resterinde landgieldie som er 1½ dr: X sk: 2 alb: 1 ørte roug 2 tønder biug 22 schip ar: 1½ pund 7½ mk: smør 1 brendsuin ½ gaaß som hand formindte dee inden 15 dage med penge bør att betalle eller der for haffue namb i deriß buo och guodtz huor det findeß och begierde nu i dag endelig domb. Saa mødte ingen till giensuar bleff der for tildømkt same restantz inden 15 dage att betalle effterdi dee det iche i louglig forfaldenn tider haffuer betald och Clareret eller der for lide namb effter forordningen:

Mandagenn den 18 Marty Anno 1667:

Otte Windeßmend

Christen Nielßenn i Breining, Madtz Nielßenn ibid: Søffrin Pederßenn i Sellerup, Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Peder Jørgenßen ibid: Peder Mortenßenn i Andkier, Laß Jenßenn ibid: och Peder Hanßenn Tueßenn i Schierup:

Jachob Lauridtzen Slodtzfouget och Ridefoget till Koldinghuß forbød nogenn i Schoffuene att hoge eller hoge lade paa Cronenß saauelsom wdagde imod Kongl: Maytz: breff hiem mell och minde. Item forbød nogen paa Kongl: Maytz: weigne enten at flotte huße fra en gord till en anden eller ødelege gaardeniß biugning paa Cronenß eller wdagde, saa guodtzet kand were saa gaat hanß Kongl: Maytz: att lauere som det er wdaglagt naar det igien begieriß till løbenn, och befalde Nielß Raffn Kongl: Maytz: Deellefoget her effter att tage tingßuinde effter loulig kald och warßell schee kand.

Jachob Lauridtzen Slodtzfouget forordnit Peder Buch at were i domerß sted i dag udi huiß sager Heridtzfogden andgaar:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Willomb Søffrinßen som sig opholder i Schierup loulig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Jost Tomßen Herridtzfougett her till tinget i dag: Der effter for retten fremstod Poffuell Knudtzenn i Brøndsted som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att efftersom hand war en aff dee otte windißmend nestforledenn tingdag denn 11 Marty: daa hørde och saae hand her paa tinget att Willomb Søffrinßen som tilholder sig i Schierup komb ind for retten som Heridtzfougen Jost Tomeßenn sad och betiente retten och gjorde hannom wlyd och tiltalte hannom mange wbequemlß ord wden schyld och brøde, saa Jost Tomeßen robte och bad dee otte mend drageß till minde att hand iche motte nyde fred paa tinget. Dernest for retten frembkom Anderß Madtzen i Winding, **Jørgen Mortenßen i Brøndsted, Søffrin Jørgenßen ibid: Jørgen Jenßen i Huilsbierig**, som wande och bestod i ligesurone eed att haffue hørt och seet forn: tingdag pascerit ligesom forn: Poffuell Knudtzenn for dennom wandet haffuer. Noch for retten frembkomb Søffrin Jenßen i Schierup som och wed høyeste eed bekrefstet att haffue hørt och seet som forscreffuit staar effter som alle forschr: var aff dee otte windißmend same tingdag. Indnu for retten frembkom Jerlou Lauridtzen tilholdendiß i Welling och Nielß Hanßen Raffn Kongl: Maytz: Deelefoget som wande och bestod i lige eed forschr: dag at haffue werit paa tinget och hørt och seet ligesom forschr: mennd wandet haffuer i alle maader: Saa mødte Willomb Søffrinßen till wedermolsting och begierde gienpart huor effter Jost Tomßen war tingßuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Jachob Pederßenn i Kolding att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Jost Tomeßen Herridtzfouget for hanß buopeell imod domb att suare Severin Lauridtzen till Sparißhollmb Kongl: Maytz: Krigß Commißarie i Sielland eller hannß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer den gode mandtz tiennen och fuldmegtig Søffrin Pederßen fremblagde sit schrifftelig indleg lydendiß. Efftersom ieg wnderschreffuenne paa min principals Severin Lauridtzenn till Sparißhollmb Kongl: Maytz: Krigß Comißarie i Sielland hanß weigne, er foraarsaget her i dag till Holmandtz Herridtzting att lade citere erlig och Welforstandig mand Jost Tommeßen Herridtzfouget i Hollmandtz Herrit andlangende Kongl: Maytz: anpart korntiende aff Schierup sogenn, som er denn seedwaanlig aarlig affgiffst 4 ørte rog 5 ørte biug och 5 ørte ar: och en aff hanß Kongl: Maytz: Voriß Naadigste Herre min principall paa sinn mændtling *Ottila Meyr* hindriß weigne affuerdrager. Er effter kongelig schiødiß formelding och som nu erfariß att Welbemte: Jost

Tommeßenn, haffuer opbaarin tiendenn aff bemte: Schierup sogen affgiffsten for Anno 1666: Satte der for i Rette for dommeren paa min principals weigne, om forn: Jost Tomeßen iche bør att betalle denn fulde affgiffst nemblig 4 ørte rog 5 ørte biug och 5 ørte haffre, med proceßens andwendte bekostning inden 15 dage eller och lide namb och wordering i sinn buo och guodtz huor det findiſ effter receſſenn och er herpaa aff dommeren en retmeſig och forsuarlig domb begierindiſ efftersom jeg formodiſ i saadan sag som ey er betenchelig giøriſ nogenn opſettelſe fornøden, saa frembt dommeren iche selff vill meddell ſøge huor wed min principalls pengespilde kand bliffue restituerit, begieriſ att dette mit indleg maa leſiſ paaschriffuiſ och i dommen indføriſ och mig igien tilſtilliſ Actum Kolding denn 16 Marty 1667: *Søffrin Pederßen*: Saa mødte Jost Tommeßenn och der till suaret att hand wilde rette sig effter sit festebreff hand paa samme tiende haffde, som lyder paa halff affgiffst efftersom der findiſ en gandtsche deell øde guodtz i sognit, huorpaa hand wilde schaffe Quittering att hand haffde Clarerit for och der offuer først i rettelagde it tingbuinde her aff tingett wdgiſſuenn nest forledenn 4 Marty: och findiſ No: 28: Noch fremblagde itt festebreff som Ambtschriffuer Johann Badenhaupt haffuer giſſuenn Jost Tommeßenn paa samme tiende Daterit Aar 1665 denn 13 Septembris, som iblandt andet indeholder att hand paa Kongl: Maytz: veigne och behag haffuer forwnt Jost Tommeßenn same tiende at nyde for denn halffue affgiffst som er tou ørte rog, halfftridie ørte biug och halfftridie ørte haffre, och det saa lenge høyst bemte: Kongl: Maytz: allernaadigſt behager och dersom sognit der effter noget kand forbedriſ och tiltage ſchall hand were forplicht effter haanden som det forbedriſ meere att wdgiſſue aff tienden indtill denn fulde affgiffst kand bekomniſ med meere same festebreff her i dag for retten bleff leſt och paaschreffuen i sig ſelffuer wduiſer, och effter diſ leiglighed forminte Jost Tomeßen sig for same tiltalle fri at vere, huor imod Søffrin Pederßen i rettelagde Copia wed Kongl: Maytz: breff och affſtaaelſe paa samme tiende med meere diſ widtløftig indhold sam var Daterit denn 16 Januari 1666, huilchet och her i dag for retten bleff leſt och paaschreffuenn, och derhoſ formindte Jost Tomeßen bør der effter den fulde tiendiſ affgiffst att Clarere wden affkortning ſom for en meldt, huor offuer dee bød dennom i rette paa bege ſider, med flere ord och talle denn: derom imellom war:

Søffrin Pederßen i Gorsløff fodrit domb imod Jeß Joenßen i Piedsted for 13½ mk: och it læſ høe hannom plegtig er, ſom tid effter anden till i dag med beuilling ehr bleffuenn opsatt och forn: Jeß Joenßen iche mødte ey holder nogen paa hanß weignne thill wedermeelle eller imodsigelſe, bleff derfor tildømbt inden 15 dage at betalle eller der for lide namb i ſin buo och guodtz huor det findiſ effter forordningen.

Hiimmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidſtrop att dee i dag otte dage louglig warſelgaff alle Kongenß tiener i Welling, ſampt Peder Bull och Laß Klinckhammer for en huer deriſ buopeelle, item hiimmellet Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee ſamme dag gaff Kongenß tiener louglig warſell i Huilsbierig for deriſ buopeelle, noch hiimmellet Søffrin Olluffßen och Søffinn Jenßen i Gorsløff att dee och same dag warſelgaff kongenß tiener i Gorsløff warſell for deriſ buopeelle alle imod domb att ſuare Nielß Raffnn Kongl: Maytz: Deelleſouget her till tinget i dag och gaff hand denn: till beschylding for arbedß penge och landgieldē till Kongl: Maytz: der med reſterer. Mødte ingen till wedermeelle huor for sagenn bleff opsatt udi fiorterr dage:

Anderß Madtzenn i Winding lauerit Jost Tomeßen Herridtzfouget 19 Slet dr: aff ſin gaardß landgieldē ſom hand laffuit hannom quit och kraffuiſløß for och begierde Tingbuinde her effter ſom Peder Buch i Schierup wdſtede.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier, att dee i dag otte dage louglig warþelgaff alle Cantzeler Lentiß bønder och tiener i Andkier och Breining for deriß buopeelle, item hiemmellet Jenß Nielßenn i Børchop och Nielß Hanßenn ibid: att dee och same dag gaff alle Børchop mend, saauelsom Peder Møller i Børchop Mølle louglig warþell for huer deriß buopeelle alle imod domb att suare deriß hosbonde Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem her till tinget i dag, och gaff hand dennom till beschylding for resterinde landgiede och arbedß penge till deriß hosbonde for nest forledenn Aar saauelsom indwerinde Aar, som hand formindte dee inden 15 dage bør att betalle eller der for lide namb i deriß buo och guodtz huor det findiß effter forordningen och war her om domb begierindiß: Saa mødte ingenn till wedermeelle huor for sagen med beuilling bleff opsatt udi 14 dage:

Anderß Hanßenn Kolding i Winding fordrit domb imod Iffuer Poffuelßenn i Winding, for huiß afftegt hand hannom haffuer loffuit aff den halffgaard i Winding hand paabuor och for hannom haffuer oplat och affstandenn effter tingbuinde och opsetteliß formelding i dag 14 dage No: 27 findiß indfört och till i dag haffuer verit opsatt och war der for nu i dag endelig domb begierindiß: Saa bleff forn: Iffuer Poffuelßenn paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey holder nogenn paa hanß weigne till wedermeele eller imod sigelße i nogenn maader: Daa effterdi for fougden i rettelegiß thingbuinde som indeholder huiß afftegt och huß weye Iffuer Poffuelßen sig haffuer tilforplegt att schaffe forn: Anderß Kolding och hanß hustrue deriß liffßtid der dee denn halffue gaard for hannom affstod dee paabuor som hand haffuer loffuit at holde dennom schadisløß, daa widste hand iche retter herom att kiende ind bemte: Iffuer Poffuelßenn jou bør same sin forplegt hand for domb och rettenn giort haffuer att effterkomme Anderß Hanßenn och hanß hustrue schadisløß eller derfor lide deelle och wiidere tiltalle:

Tirßdagen den 26 Marty Anno 1667: War Nielß Hanßenn Raffn Kongl: Maytz: Deellefougett forordnit aff Kongl: Maytz: Ridefouget och Slodtzfouget till Koldinghuß att schriffue paa tinget udi it wnder forseiglet acta efftersom Thingschriffueren med Tingbogenn thill Wiborig Landtzting var indsteffnit och befandiß effter same Schriffuening att werre Pascerit som effter følger:

Otte Windeßmend war: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Hanß Hanßen i Schierup, Poffuell Staffenßen i Piedsted, Raßmuß Bierig ibid: Otte Pederßenn i Smidstrop, Nielß Pederßenn ibid: Christen Roed ibid: och Jenß Roed i Schierup.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee som i gord war otte dage louglig warþelgaff Kongl: Maytz: Proviantmester Nicolaus Berntz for sin buopeell i Welling och talde med hanß tienste folch imod domb och siønß affsigt att suare her till tinget i dag paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget. Dernest for rettenn fremkomb Hanß Nielßen Klinchhammer i Welling, Hanß Pederßen i Smidstrop, **Søffrin Nielßen i Welling** och Michell Jenßenn i Bouballe Mølle, som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee denn 18 Marty sidst forledenn war med SchoffRideren Tyge Jacobßenn till siøn till it aff Proviantmesterß bundebuolig i Stor Welling som Simonn Jenßenn tilforne paa buode, huor der fandtiß paa steden 15 riß eger alle rodhogenn, noch it støche egetre fiere allen lang, item 32 rodhogenn rißbøger som war i lengden endeell 14 allen och endeell 6 allen och enndeell 10 allen lange, som alle siøntiß att werre nylig hoggenn, och daa paa aastedenn tilspurde SchouffRideren Jørgen som stod och houg paa samme treer huo det haffde ladet hoge, huor till hand suaret att Proviantmester wed sine tienere det haffde ladet

hogge, huor effter Nielß Raffn war tingþuinde begierindiß, huor offuer forn: Nielß Raffnn paa Kongl: Maytz: och Ridefougdenn Jachob Lauritzenn Bechiß weigne i rettesatte och formindte att effterdi berørte Proviantmester Nicolaus Berntz lader Schoffuenne nederhoge wdenn order och wduiþning effter Kongl: Maytz: naadigste wdgiffuenne andordninger, Wildbanen till ødelegelþe det hand der for bør att stande till rette. Saa mødte iche forn: Nicoalus Berntz huor for sagenn bleff opsatt udi 14 dage:

Her Holger Søffrinþenn it Tingþuinde:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinþen i Andkier och Jørgenn Hanßenn ibid: att dee som i gord var otte dage loulig mundelig warþelgaff Seuerin Lauritzen Kongl: Maytz: Krigß Commisario i Sielland hanß fuldmegtig Søffrin Pederþenn, imod winder att suare *Her Holger Søffrinþen* her till tinget i dag. Saa for rettenn frembstod Jørgenn Raßmußenn i Piedsted, Anderß Pederþenn och Raßmuß Jenßen Bierig ibid: som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt det der findiß i Piedsted Sogenn halfftridie gaarde aff dee forneimiste som i feidetiden bleff ødelagt och indnu findiß gandsche øde och wbeuaanit, item er denn: fuld witterligt att endeell aff dee andre mend i sognit er gandsche forarmit och iche ner wed dend seed och affling som dee kand wd rede den fulde tiende aff thill nogen aff parterne som aarlig pleyer der aff att gange huor effter forn: *Her Holger Søffrinþen* war tingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed effter receßenn Otte Pederþenn och Nielß Pederþenn i Smidstrop att dee i gord otte dage warþel gaff Poffuell Staffenþenn i Piedsted, Nielß Søffrinþenn ibid: och Jenß Nielßenn ibid: item Søffrin Pederþenn i Welling, Peder Buch i Schierup och Peder Raffnn i Horstrop, alle imod domb att suare Ambtschiffueren Johan Badenhaupt eller hanß tiener her till tinget i dag, och gaff denom till beschydning for dee haffuer werit Kierche Werger och ey betald till Kongl: Maytz: huiß Kiercherne kunde tilkome at wdgiffue Cantori och regenschabß penge som huer Aar haffde burdt at werit laffuerit, formindte dee det indnu burde at betalle eller der for were namb wndergiffuen. Saa mødte Søffrin Pederþen i Welling och foregaff att der indnu resterer enn deell hoß Sognemendene som hand ey indnu haffuer bekommit och naar hand det aff denn: kunde bekomme schulle det strax bliffue laffuerit. Nielß Søffrinþen i Piedsted formindte att hand aarlig udi retter tide burde att indkreffue sin restantz effter receßenn som det sig burde. Jenß Nielßen ibid: suaret for sig att hand nu strax wille rette for sig med penge och ey wille were wnder nogen domb. Bleff opsatt udi otte dage:

Den sag som er tagenn i opsetteliß paa Kongenß tiener for resterinde landgilde er fremdeelliß opsatt udi otte dage.

Jenß Nielßen i Piedsted Clarerit for huiß Cantori Penge hand paa Kierchenß weigne kunde tilkomme fra Anno 1661 och som er 5 Aar som Ambtschiffuerenß tiener Ernst Nielßen annammit.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederþen och Nielß Pederþenn i Smidstrop att dee som i gord war otte dage loulig warþelgaff Søffrin Pederþen i Welling for hanß buopeell imod domb att suare Hanß Kuod i Horstrup her till tinget i dag huor offr hanß sønn Iffuer Hanßen paa Anderß Madtzen Stichtschiffuerß weigne gaff hannom beschydning for resterinde kierche regenschab hand det strax bør at giøre till ende eller der for lide deelle och wiider tiltalle. Bleff opsatt udi sex wger.

Denn sag Hanß Hanßenn haffuer tagenn i opsettelle nest affuigte 12 Februari imod Jost Tomeßen Heridtzfouget paa Proviantmesterenß weigne om en hest, daa efftersom ingen opsettelle fremblagdeß och tingbogenn iche heller war tilstede, bleff den sag indnu vdi otte dage optagenn.

Peder Lauritzenn i Børchop it Tingbüinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßen i Schierup och Anderß Timbßen ibid: att dee som i gord war otte dage louglig warßelgaff Peder Tomßen i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Hanß Knudtzen och **Søffrin Jørgenßenn i Brøndsted**, Peder Smed i Børchop, Anderß Christenßenn Buch ibid: Iffuer Jørgenßen, Simon Madtzenn och Anderß Mogenßen i Gaffuerslund, Nielß Hanßenn och Hanß Jørgenßen i Breining, **Madtz Smed i Andkier**, Iffuer Hanßenn ibid: och Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig for huer deriß buopeelle alle imod winder att suare forn: Peder Lauritzenn her till tinget i dag, der nest for retten fremkom Marenn Pedersdatter i Børchop som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det er hinde i ald sandhed fuld witterligt, att som i gord som war 6 wger komb forschr: Peder Tomßen i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Hanß Knudtzen och **Søffrin Jørgenßen i Brøndsted**, Peder Smed och Anderß Christenßen i Børchop, Iffuer Jørgenßen, Simon Madtzen och Anderß Mogenßen i Gaurslund, Nielß Hanßenn och Hanß Jørgenßen i Breining, **Madtz Smed** och Iffuer Hanßen i Andkier, och Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig ind wdi forn: Peder Lauritzenn gaard och toug wd aff gaardenn enn liden suort blachett gielding som Anderß Christenßen Buch trechet med dennom ad byenn, och iche hand bekom samme hest igien. Der nest frembstod Peder Thommeßenn i Børchop som wande och bestod i lige suorne eed att samme dag war forskrefftne mend udi hanß gaard med berørte hest menß huemb dend trechet widste hand iche, huor effter forn: Peder Lauritzenn war Tingbüinde begierindiß: Der offuer i rettesatte och formindte forschr: mend burde att schaffe hannom sinn hest igien ligesaa god som denn war der dee toug dennd aff gaarden eller betalle huad dend war werdt och war herom dumb begierindiß. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagenn bleff opsatt udi 14 dage.

Søffrinn Jenßenn i Schierup lod dend sag gaae i opsettelle imod Jørgen Staalßen om det tiende kornn hand fodrit thill siette vgeßdag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrinn Hanßenn och Søffrinn Jepßenn i Welling att dee som i gord war otte dage louglig warßelgaff meenige Welling och Smidstrop mend for deriß buopeell imod dumb att suare Søffrin Pederßen i Welling, Smidstrop Kiercheß Werge her till tinget i dag och gaff hand dennom till beschydning for resterinde kierche tiende Aar 1661 nemlig $7\frac{1}{2}$ schip rog, biug $12\frac{1}{2}$ schip, haffre 6 schip 1 fdcar: daa huer schipe rog koste 3 mk: huer schipe biug 3 mk: huer schip ar: $1\frac{1}{2}$ mk: noch for ald kierchenß tiende hoß dennom resterer Aar 1662 daa 1 schipe rog koste 2 mk: 4 sk: 1 schipe biug 28 sk: och 1 schip ar: 12 sk: her foruden gaff Niels Pederßen i Smidstrop till beschydning for resterinde jord ley till kierchen aff kierche jord wdi sex aar, aarligen 4 mk: Peder Jesperßen i Welling aff noget kierche jord som och resterer wdi sex aar, aarligen 2 $\frac{1}{2}$ mk: Otte Pederßen i Smidstrop som och resterer aff en kierche tofft aarlige i sex aar 2 mk: 4 sk: noch aff en otting jorde paa Horstrop march 1 Slmk: huor offuer forn: Søffrinn Pederßen i rettesate och fremb eschet aff forschr: mend deriß festebreff huor aff kand fornemiß om dee iche haffde deriß feste forbrut och huemb dee haffde fest hoß eller meente dee det paa ny igien hoß Stichschriftueren Anderß Madtzenn burde att feste, formindte och sognemendenne burde att holde hann: forschr: resterinde tiende kornn schadesløß eller och dee en huer bør deriß proquota der aff inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i deriß buo guodtz och løbore effter forordningen, effter som aff Commißariernis Taxering och jordbog

beuißeß huad tiende 1661 war lagt for och war herom domb begierindiß. Saa møtte Otte Pederßen och formindte att effterdi hand haffde fest det kierche jord hand bruger aff Welb: Ebbe Gyldenstiern, och paa dee tider iche gaffuiß nogen festebreff, menß alliggeuell same tid begierde festebreff der paa menß bleff aff den gode mand suarit att naar hanß naffn bleff indfört i jordbogen war det festebreff nochm formindte och hanß naffn der for i jordbogen fandtiß och meente sig der for for tiltalle fri att werre. Bleff opsatt udi otte dage.

Peder Søffrinßen Buch betiente retten i dag wdi Herridtzfougdenß affuerelße:

Forn: Peder Buch Setfouget fremblagde sluttening till den domb imellom Comißearie Severin Lauridtzenß fuldmegtig och Jost Tomßen som findiß No: 34: Daa effterdi der befindiß en gandsche deell aff gardenne øde i Schierup sogen som med tingbuinde beuißeß, och tienden haffuer lenge standen wfest indtill den tid Jost Tomßen haffuer dend bekomit, dend och iche heller wille haffue hafft dersom hand iche denn for halff afgift mote nyde, effter hanß der paa giffuene festebreffß wiider formelding som tilforne findiß att were Daterit och wdgiffuenn før ind Kongl: Maytz: schøde er publicerit daa widste hand iche at tildømme Jost Tommeßenn wiider att wdgiffue ind effter hanß festebreffß indhold.

Mandagen den 1 Aprilli Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Pederßen i Welling

Peder Jenßen i Smidstrop

Madtz Olluffbenn ibid:

Søffrin Pederßen i Gorsloff

Jørgenn Nielbenn i Ranß

Anderß Mogenßen i Gaffuerslund

Søffrin Jenbenn i Schierup

Jørgenn Jenßen i Huilsbierig

Sex Høring

Jenß Rod i Schierup

Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Anderß Christensen i Børchop

Peder Tueßen i Schierup

Terchell Madtzenn ibid:

Frantz Willombßen i Andkier

Dennd sag Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem haffuer tagen i opsettelle imod Peder Møller om mölleschyld i dag sex wger den 18 Februari ehr med beuilling fremdeelliß opsatt udi otte dage.

Denn sag berørte fuldmegtig haffuer tagen i opsettelle thill Cantzeler Lentiß tiener for landgilde och arbeidß penge i dag 14 dage gich i opsettelle er fremdeeliß opsatt till siette wgeß dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederbenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Her Holger Søffrinbenn i Piedsted louglig warßell mundelig her wed tinget imod domb att suare Kongl: Maytz: Ambtschirffuer Johan Badenhaupt eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag.

Den sag Søffrin Pederbenn i Welling haffuer i dag otte dage tagen i opsettelle bleff fremdeelliß opsatt udi 5 wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee paa Torßdag war otte dage louglig warßelgaff Hanß Hanßen i Schierup for hanß buopeell att suare Peder Buch her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff Kongl: Maytz: Krigß Comißario Severin Lauridtzenn hanß fuldmegtig Søffrin Pederßen mundelig her wed tinget imod opsettelse paa Kongl: Maytz: andpart korntiende i Schierup sogenn her till tinget i dag.

Morten Nielßenn paa sin suoger *Her* Holger Søffrinßen weigne i dag det tridie ting opsagde Kongl: Maytz: korntiende i Piedsted sogenn hand i feste haffde saa hand ey wiidere wilde med dend haffue at bestille i nogenn modr: och war her effter tingßuinde begierindiß:

Effterschreffuenne affhiemmellet warßell imod Hanß Hanßenn, fremlagde Peder Buch en domb her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 3 Decemb: som i sinn sluttening formelder att effterdi Peder Buch beuißer med sinne grander och nabuor att hand aldeelliß inttet haffuer ladet pløye eller saae till denn øde gaard i Schierup som hand alene er tillagt att giffue schatt aff wdi denn Quartell forfaldenn till forleden den 1 Novemb: wndtagenn det støche jord som hand der fra i pandt haffr daa saa wiidt ieg forstaar kand ieg iche wide rettere derudi att kiende ind naar hand erleger saa wiidt schatt aff same pandt bør att gaae och der foruden sinn proquota lige wed dee andre der i byenn som greißning och andenn fordeell aff same øde gordß jord tillige med hannom haffuer nøtt att hand jou der med bør att were fri heldst effterdi bymenden iche der noget i modstaar, medenß lader sig det i saa maader behage som och aff dee forige wdgiffuenne schatter kand erfariß att dee alle och enhuer sin proquota der aff haffuer wdgiffuit. Der nest fremlagde it tingßuinde her aff tinget wdsted nest affuigte 19 Novemb: som indeholder att Peder Buch iche haffuer udi nest forledenn sommer brugt eller til eignet sig noget aff sin hustrue broder S: Jenß Pederßen øde gaardß jord enten i by eller march eller der udi enten ployet eller saaed eller nogen affgrøde der affført wndtagenn aff den liden enghaffue wed Winding Wadßbrou, hand i lang tid der aff haffuer hafft i pandt som hand sig tilforne och indnu erbyder att wille giffue schattenn aff huiß hand med rette kunde tilkomme, noch i rettelagde en schriftelig kundschap, lydendiß: Efftersom ieg wnder-schreffuenne Leutenant Poffuell Søtche med enn Corporall haffuer effter order fra Kolding-huß werit wdschichet paa Exequering om resterinde schatt i Schierup sogenn, er oß till Peder Buch henwiist aff Hanß Hanßenn i Schierup hannom att Exequere for scahtenn aff denn øde gaard S: Jenß Pederßen haffuer paabuod och werit hoß hannom till berørte schatt aff hannom till Lexmandenn bleff erlagt nemblig 4 Slet dr: och haffuer hand oß giffuit till Exequer penge for tou dage, huer dag Leutenanten en halff Rix dr: och Corporalen 18 sk: forudenn woriß Tractament till witterlighed min egenn haand wnderschreffuit, Actum Schierup denn 14 Decemb: Anno 1666 PSoetchen: forschr: ware wii wnderschr: till offuerelße daa forn: Peder Buch berørte penge wdlagde och till witterlighed wnderschrifuer Søffrin Jenßen i Schierup och Jenß Raßmußen i Damkier. Datum ut Supra S:J:S: Jenß Raßmußen, huilchet alle forschr: breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selfuer wider wduißer: och effter diß berørte leiglighed formindte forn: Peder Buch Hanß Hanßenn haffde for wrettet hannom och ladet hannom Exequere till hand schatten wdlagde aff Jenß Pederßen øde gord som hand haffuer beuißlig giort ey haffue eller brugt noget aff gordßenß tilleg for och der fore Quit dømbt som hand burde att lide och stande till rette for, och igien giffue hannom huiß hand meere ind sin rette andpart haffuer wdlagt och war herom domb begierindiß. Saa mødte Hanß Hanßenn och begierde sagen i opsettelse, bleff derfor opsatt udi 3 wger:

Jenß Lauridzenß sag i mod Gaffuerslund sognemend fremdeelliß opsatt udi trei wger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinbenn i Andkier, att dee i dag 14 dage loulig warþelgaff Iffuer Poffuelbenn i Winding for sin buopeell imod deelemaall att suare Anderß Hanßen Kolding ibid: her till tinget i dag, huor offuer hand i dag tog sit tridie ting till hannom for huß afftegt hand hannom loffuit haffuer der hand for hann: affstod den halffuegaard hand paabuor som hand er tildømbt att holde effter forplegtß tingbuinde eller lide deelle. Saa mødte Iffuer Poffuelben och berette sig der imod att wille suare som hand ydermeere schulle forklare till fierde ting efftersom hand meente sig ingen deelemaall der for att schulle offuer gaa.

Ernst Nielßen paa sin hosbonde Ambtschiffuerenn Johann Badenhaupteß weigne fordrit domb offuer Kongl: Maytz: tiener i Holmandtz Herit for resterinde landgiede och arbedß penge som neste ting dag tilforne war tagenn i opsettelse, och war nu i dag endelig domb begierindiß. Jenß Søffrinbenn i Gorsløff paa sin fader Søffrin Olluffßenß saauelsom dee andre Kongl: Maytz: tienerß weigne der till suaret att dersom dee schulle giffue dend restantz dee søger for, kunde dee iche blifue wed gaardenne efftersom dee daa huerchen kunde kome till att plouge eller saae med flere ord.

I lige maader fodrit domb imod Kierche Wergerne for Cantori penge.

Hanß Hanßenn i Schierup fordrit domb paa Proviantmester Nicolaus Berntz weigne imod Jost Tombenn Herridtzfouget effter i rette settelße och opsetteliß indhold den 12 Februari No: 23 findiß indfört och war nu der effter endelig domb begierindiß: Jost Tomeßen der till suaret att efftersom Nicolaus Berntz stibsønn aff Stoppelhollmb wed sin forordnit fuldmegtig Hanß Hanßenn i Schierup haffuer ladet hannom tiltalle och søger betalling for en liden graa enøyet och por fodet hest som aff Nicolaus Berntz hannom er schichet till enn Deseretionn for en eng och it enmerche hand effter hanß høye anmodning och begiering for hannom haffuer affstandenn daa indog Jost Tomeßen iche weed hann: aff Stoppelhollmb noget der till att suare effterdi hand inttet aff hannom haffuer bekomit, dog gaff der till sit suar efftersom hand well kunde tenche det war same hest, att hand iche haffde formodet Nicolaus Berntz wille haffue werit saa wDeseredter och henbracht det till denn ende, att hestenn schulle betalliß som i berørte maader er wdgiffuen och haffuer bekommen fyldest och betalling for som med thingbuinde beuiß och effterdi der iche nogen haandschrift eller nøyachtig beuiß fremblegiß paa trøche papiir formindte Jost Tommeßen sig for same tiltalle fri at were, med flere ord och talle dennom derom imellom war. Och bleff derpaa aff Setfougden Peder Buch saalediß sluttet att efftersom Hanß Hanßenn paa Nicolaus Berntz stiffsønß weigne fordrer betalling for en liden graae hest som Jost bereter att war enøyet och por fodet och hand der omb i retteleger intet enten nøyachtig haandschrift eller beuiß paa trøcht papiir, menß Jost Tomßen beuißer med thingbuinde att dend hest hand aff Nicolaus Berntz haffuer bekomit haffuer hand annammit till en Deseretion och fornøyelße for en eng och en haffue hand forhann: haffuer affstanden, der for widste iche hann: nogen betalling der for at tilldøme.

Mandagen den 15 Aprilli Anno 1667:

Otte Windeßmend
Peder Søffrinbenn i Schierup
Søffrin Jenßenn ibid:
Poffuel Knudtzen i Brøndsted
Peder Pederßen i Gorsløff
Iffuer Jørgenßen i Gaurslund

Sex Høring
Nielß Tueßenn i Schierup
Jenß Pederßen Rod ibid:
Anderß Mogenßen i Gaurslund
Søffrin Olluffßen i Gorsløff
Peder Laurßen i Børchop

Søffrinn Pederßen i Gorsløff
Peder Tomeßen i Sellerup
Anderß Bertelßenn ibid:

Nielß Therchelßen i Gaurslund
Peder Tußen i Schierup

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Tußen och Peder Pederßen i Gorsløff, att dee paa Løffuerdag war otte dage loulig warßelgaff Hanß Hanßen i Schierup, Jenß Rod, Peder Søffrinßen, Søffrin Dauidßen, Peder Nielßen i Suinholt, Knud Pederßen, Jacob Søffrinßen ibid: Raßmuß Jenßen och Jenß Raßmußenn i Damkier, Jenß Raßmußen i Schierup for deriß huß werelße och buopeell, imod domb att suare Borgemester Jørgen Staalßen her till tinget i dag: Huor offuer Borgemester Jørgen Staalßenn i rettesatte och formindte att effterdi Schierup Sognemend haffuer selff beholden den tiende i kierffuen dee aarligen schulle giffue till kierchen effter deriß accord och begiering, det en huer der for bør deriß quota till Kierche Wergen att wdlege och betalle saauidt dee med rette kand tilkome eller der for stande till rette eller derfor haffuiß namb i deriß buo och guodtz effter receßenn och war herom domb begierindiß. Hanß Hanßen mødte och suaret att hand wille Clarere till Søffrin Jenßenn Kierche Werger for sin egen gaard hand paabuor menß *Munchenß gaard* widste hand iche at suare till før ind hand bleff gaarden megtig, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Daa effterdi her iche i rettelegiß nogenn festebreff paa Schierup Kiercheß tiender och sognemendenne iche fragaar, dee io haffuer nødt dor ded aar 1666 samme tiende selff i kierffue daa wideß iche retter ind dee jou bør affgiffen at Clarere for saa wiidt Stichschrifueren iche vill effterlade for det øde och wbevaanit i sognit findiß eller lide namb i deriß buo och guodtz effter forordningen.

Søffrin Jenßen Schierup Kiercheß Werge fodrit domb imod Borgemester Jørgenn Staalßenn, effter i rettesettelße och opsettelbiß formelding den 4 Martij No: 29 indført, och begierde endelig domb for thiendenß affgiffst der resterer for aar 1666: huad sig andgaard om huiß der kand restere dee andre tou aar nest tilforne lod hand falde ind till hand fich order fra Stichshrieffueren huor meget aarligen aff tiendenß affgiffst schulle wdgiffuiß. Saa mødte Borgemester Jørgenn Staalßenn och der till suaret att efftersom hand haffuer affstandenn tiendenn for sognemendene och dee selff haffuer beholdenn dend i kierffuen och schulle giffue reen korn som Søffrin Jenßenn iche kunde nechte jou att haffue opbaarin endeell aff formindte sig der for for Søffrin Jenßen tiltalle fri att were. Daa effterdi Borgemester Jørgenn Staalßenn haffuer affstandenn Kierchenß tiende aff Schierup sogen till sognemendenne i kierffuen selff att nyde, for forleden aar 1666 paa det dee diß affgiffst med reent korn selff schulle Clarere och endeell deriß quota haffuer laffuerit till kierche werge, och endeell deriß opholder daa tilfindeß dee resterinde deriß andpart att Clarere enten med korn eller penge, eller derfor were namb vndergiffuenn, och Jørgen Staalßen Kierchenß werge der till igien at suare:

Peder Lauritzenn i Børchop fodrit domb endeelß aff Gaffuerslund sognemend for en hest dee schulle haffue hannom frataget effter tingbuinde och opsettelbiß formelding den 26 Marty No: 39 findiß indført. Saa mødte Hanß Jørgenßen i Breining, Peder Tomßen i Sellerup och Anderß Bertelßen ibid: som der till suaret att dend tid dee war hoß Peder Lauritzenn i Børchop om resterinde tiende penge, daa laffuerit hand dennom en hest som Anderß Buch trechet aff gaarden till pandt for 3 mk: tiende penge hand war plegtig och med resterit effter sin egen forplegt huor imod Peder Lauritzzen wed høyeste eed benegtet att hand iche lauerit dennom hestenn, menß det burde dee att beuïße, effter som hand var dennom inttet plegtig med flere ord och talle dennom derom imellom war, daa efftersom dee mend aff Gaffuerslund sogen, beretter att denn: forn: Peder Lauritzzenß hest effter sogns wedtegt for huiß rettighed dee paa kierchenß tiendiß weigne, hoß hannom tilkommer, i minde och pandt er tilstillet,

indtill hand dee forfalden penge betallet huor imod hand och iche anderlediſ haffuer beuist daa wideſ iche retter derudi att kiende ind hand joe dend i minde igien fra dennom bør att hiembløſe saafrembt andenn nøyachtig beuifning iche derom fremviſiſ.

Sluttingen till Jenß Lauridzenß domb som findiſ No: 31: Eftersom Jenß Lauridzenn haffuer effter oprettet Contragt imellom hannom och Gaffuerslund sognemend affstandenn denn halffue Kongl: Maytz: anpart tiende till dennom for reent kornn som aff Arildß tid haffuer werrit, huor for dee iche indnu haffuer brugt nogenn protestationn imod hanß festebreff daa effterdi der giffueſ meere roug tiende aff same höyst bemte: Kongl: Maytz: andpart till Riber Hospitall indsom der giffuiſ aff kierchennß andpart och mindre biug och haffre, och meere aff same tou slagß till kierchen huor fore det aff Arildß tid saalediſ haffuer verit forholdt, att dee byer, som saadann seed bedst schieker sig till paa huer part deriſ tiende haffuer ydt, saa wiideſ iche rettere ind huiſ Jenß Lauridzen resterer och indnu effter reiktig beuifning och recebens louglig adgang kand tilkomme, aff samme halffue tiendeſ affgift hoſ samme bønder, som Kongl: Maytz: andpart er tillagt att yde, det dee jou bør att Clarere till hann: enten med kornn eller billig pengeſ betalling, effter landkiøbenß Taxt:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Tueſenn och Peder Pederſenn i Schierup att dee paa Løffuerdag var otte dage gaff meenige mend i Schierup sogenn louglig warbell for deriſ buopeelle imod forlegeløſe winde paa en wey att suare Peder Raffn her i dag och imod domb att suare Søffrin Jenßen Kierche Werge her i dag.

Peder Raffn i dag det tridie ting forlagde en wloglig wey som gjoriſ offuer hanß S: foreldriſ gaardß tofft och forbød nogen der ad at ferdriſ vnder it fuldt wold, och war tingbuinde her effter begierindiſ:

Och gaff Søffrin Jenßen, Raſmuſ Weng i Damkier till beschylding for tou tiendgris hand resterer med til Kierchen Aar 1665 och 1666. Item Søffrin Damkier for it lamb och Peder Nielſenn i Suinholt for en kalff som hand formindte dee burde att lauerer eller derfor lide deelle, bleff tilldømbt same tiendequeg till Kierchenß Verge att lauerer eller med penge betalle inden 15 dage eller derfor lide namb i deriſ buo och guodtz effter forordningen:

Lorntz Pren Cantzeler Lentiſ fuldmegtig fremblagde Ambtschirffuerenß Zeddell att Søffrin Jenßen i Schierup schulle werre domer imellom hann: och Peder Møller i Børchop Mølle, for mølleschylt som med bege parterſ beuilling bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Jepſenn och Anderß Hanſenn i Winding att dee i dag 14 dage gaff Anderß Kolding ibid: louglig warbell for sin buopeell att suare Iffuer Poffuelßen her till tinget i dag dend deellemaall forn: Anderß Kolding haffde Iffuer Poffuelßen for fuld med i dag till fierde ting optoug dee med bege parterſ beuilling i otte dage och daa en huer sin rett att were lege ner:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Frantz Willomſenn i Andkier att dee i dag 14 dage louglig warbelgaff Peder Jørgenſenn i Huilsbierig for sin buopeell imod domb att suare Hanß Hanßen i Schierup her till tinget i dag, och gaff hann: till beschylding for endeelſ penge hanß fader S: Jørgen Pederſen war S: Hanß Hanſenn plegtig effter haandschriftenß indhold bleff opsatt udi otte dage:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Michelßen och Iffuer Lauritzenn i Brøndsted att dee paa Løffuerdag war otte dage loulig warþelgaff alle Brøndsted byemend for deriſ buopeelle, imod Schoffsiønß opkraffuelße att suare hid till tinget i dag.

Hiemmellet Otte Pederßen och Nielß Pederbenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage loulig warþelgaff Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining for hanß buopeell imod domb att suare Peder Mortenßen i Huilsbierig eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. Item same tid loulig warþelgaff Willomb Søffrinßen i Schierup imod winder att suare Jost Tomeßen Heritzfouget her i dag:

Hanß Jørgenßen i Breining var i domerß sted.

For retten fremkomb Peder Søffrinßen Buch i Schierup och Søffrinn Jenßen ibid: och Anderß Madtzenn i Winding som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att den 26 Marty sidst forledenn gaff Hanß Willomßen och Hanß Pederbenn i Schierup dennom warþell imod winder att suare Willom Søffrinbenn till Holmandtz Herridtzting, Eld Heritzting, Brusk Heritzting, Fredericia Stadtztting, Weyle Byting, och siden till huer ting at suare som gich huer dag i wgen, och ingen andre forklaring giorde paa same warþell: Huor effter Jost Tommeßen war Tingþuinde begierindiß:

Poffuell Knudtzenn i Brøndsted it Thingþuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettēn fremkomb Michell Pederßen Wideßen i Piedsted som kiendtiß sig schyldig och plegtig att were bleffuen aff wenlig laan forn: Poffuell Knudtzzen 13 Sldr: huer daller till 64 sk: dansche bereignet huilche forschr: penge berørte Michell Wideßen tilforplegtet sig eller sine arffuing erlig och well att betalle forn: Poffuell Knudtzzen eller hanß arffuinger effter hanß egen wilge och minde vden schade och schadisløß i alle maader och till deß ydermeere forsichring saa och till leye och rindte aff same penge pandt sate forn: Michell Wideßen fra sig och sine arffuinger tindtill Poffuell Knudtzenn och hanß arffuinger sin bundegaardß eng legendiß nest op till till Surkierß haffue vden enn, kaldiß Surkierß eng, huilchenn eng forn: Poffuell Knudtzenn eller hanß arffuinger schall haffue nyde bruge och beholde i sin lengde och brede som forfunden er, och deß affgrøde fløtte och føre huor dennom løstet wforhindret indtill forschr: 13 Sldr: blifuer forn: Poffuell Knudtzenn och hanß arffuing opregtig betaldt dend første penge med dend sidste schadesløß i alle maader: och naar engen schall tilbage løßeß schall Poffuell Knudtzenn adwariß før ind Paaske ellerß att beholde engenn det Aar, huor effter forn: Poffuell Knudtzenn war ingþuinde begierindiß: och stod Michell Wiideßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Effter forschr: warþell till Hanß Jørgenßen Giesten fremblagde Nielß Raffn en fuldmagt lydendiß: Kiendiß ieg Peder Motenbenn i Huilsbierig och hermed witterlig gjør att ieg fuldmagt haffuer giffuit ner werinde Nielß Hanbenn Raffn Kongl: Maytz: Deellefouget i Holmandtz Herit att wdtalle hoß Hanß Jørgenßen Giesten i Breining 80 Rix dr: dend halffuepart der aff som jeg i enhende Rix dr: hann: i min broder Anderß Mortenßenß huß laant haffr effter tingþuinde formelding, item dend anden halffuepart som ieg haffuer vdlagt for enn deell aff det eigendomb i Wey[!]bye effter hanß fprplichtß indhold och der udi at gjøre och lade som ieg det selff personlig kunde for rette och tilstede war, och domb derpaa forhuerffue baade till Herridtzting och Landtzting huor fornøden gjoriß deß till bekreffstelße haffuer ieg mit naffn med trende bogstaffue wnder teignit, Actum Huilsbierig den 14 April 1661 P:M:S: der nest fremblagde enn domb her aff tinget wdgiffuenn Aar 1662 denn 26 May: aff Peder Nielßen daa Herridtzfouget som lyder i sinn sluttening saalediß: Daa effterdi for mig i rettelegiß it tingþuinde

huorpaa Hanß Jørgenßenß wnderschreffuene forplegt fandtiß schreffuen at hand loffuer att giøre Peder Mortenßenn fyldest i deriß felliß eigendomb i Weilby, for 60 Slđr: med diß wiidere indhold, widste ieg iche retter herom at kiende ind forn: Hanß Jørgenßenn Giestenn jou bør sin forschr: forplegt att holde och effterkomme och giøre forn: Peder Mortenßenn nøyachtig fyldest och forsichering for forschr: 60 Slđr: eller der for lide och stande till rette som wedbør: Noch i rettelagde it thingbuinde aff Eld Heritzting Aar 1648 den 18 Juli vdsted huorpaa fandtiß saalediß schreffuenn. Kiendiß ieg Hannß Jørgenßenn Giestenn i Breining och hermed witterlig giør att aff dee penge som paa dette tingbuindeß indhold er betaldt och affschreffuenn, haffuer Peder Mortenßenn wdlagt 60 Slette daller paa tuende tider for huilche ieg haffuer loffuit hannom dersom hand och min datter som hand schall haffue till egte iche auffler børn tilsamell, daa schall hand bekome fyldest for same hanß wdlagde penge i eigendomit i Weylby, foruden den fierdepart ieg nu i dag schall giffue hann: schøde och forwaring paa till Eldheritzting och ey at giøre hannom nogenn wrett paa dee 40 Rix dr: hand haffr londt mig eller nogen opschriftt at giøre imod hannom her effter eller tilforne, som hann: i nogen maader kand werre till forhindring men i alle maader hielpe hannom till rette, till witterlighed mit naffnn wnderteignit och med mig att wnderschreiffue till witterlighed som haffuer her i Huilsbierig verit offuerwerinde Anderß Munch Sognefoget och Jørgen Pederßen med flere dannemend, Actum Huilsbierig den 20 Decemb: Ano 1653: *H:I:S*: Thill witterlighed Anderß Munch *AM*: Jørgenn Pederßen, huilche alle forschr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i denn: selffuer wiidere wduißer: huor offuer Nielß Raffn paa forn: Peder Mortenßenß weigne i rettesatte och formindte forn: Hanß Jørgenßenn effter domenß indhold som effter receßenn stander ved sin fulde magt bør inden 15 dage aff Eigendomenn i Weylbye att wdlege for 40 Rix dr: med deß andvendte bekostning schadesløß eller och med rede penge betalle eller haffue namb och wduordering i hanß buo och guodtz, dee andre 40 Rix dr: londte penge formente hand forn: Hanß Jørgenßen inden 15 dage bør att betalle eller derfor were namb wndergiffuen. Saa mødte Hanß Jørgenßen och begierde sagen i opsettelße, bleff derfor opsat i sex vger.

Kongl: Maytz Deellefouget Nielß Raffn fodrit domb imod Anne Nielßdatter werendiß hoß Hanß Hanßenn i Schierup for leyrmaalß boder till Kongl: Maytz: effter Prestenß *Her* Nielß Lauritzenß schriftelig beuiß som iblant andet indholdte Anno 1665 den 22 Octob: Anne Nielßdatter i Schierup wdlagde Hermand Holdst, och var Nielß Raffnn paa Kongl: Maytz: weigne effter sin i rettesettelße No: 25 indfört endelig domb begierindiß. Hanß Hanßen mødte och suaret att hun haffde for same leyrwiide affsonit i Sielland som hun bleff bedragen paa *Her* Nielß Trolliß guodtz, etc:

I ligemoder war domb begierinde offuer Johanne Jørgenßdatter effter same Prestenß Zeddell som tilholdt om hinde, Anno 1666: denn 30 May, Johanne Jørgenßdatter i Damkier wdlagde Anderß Christenßen i Hadz Herrit, paa hinde weigne suaret Hanß Hanßen at hun haffde giort klart till Oberst Leutenantß fuldmegtig offuer hinde er gangen domb tilforne, i tingbogen indfört.

Noch begierde domb offuer Anne Rodß till Poffuell Smedß i Brøndsted effter same Prestenß Zeddell som saa formelder, Anno 1665 denn 20 Augusti, Anne Rod vdlagde Poffuell Hanßen, paa hinde weigne suaret Poffuell Smed att Poffuell Hanßenn haffde wdloffuit same boder att wdlege, efftersom hand aldeelliß inttet haffde giffuit hinde for det hand krencket hinde.

Indnu fordrit domb offuer Wrsoll Madtzdatter i Welling effter berørte Prestenß Zeddell som formelder Anno 1665 denn 16 Decemb: Wrsole Madtzdatter wdlagde Hendrich Pederßen Wiiborig, och efftersom same Wrsoll Madtzdatter beuiste med Byfougden Jenß Jørgenßenß beuiß aff Wiiborig att hun for

samme leyruide haffde Clarerit Ano 1666 den 7 Februari efftersom hun sig der haffde forseet och hun derfor Quiterit:

Noch fordrit domb offuer **Dorite Hanßdatter** till Nieß Hiullerß i **Brøndsted** for leyruinde hun sig och haffuer forseet med, paa hindeß weigne suaret Poffuell Knudtzen, att hun war en stachell som inttet haffde till bedste, hendiß forseelße war och falden for nogle aar siden, och iche holder nu befindiß wnder Kongenß Herschab saa Kongl: Maytz: noget kunde tilkomme, och iche holder paa hinde fremlegiß nogen presteß beuiß om deß beschaffenhed, meente hun der for burde for same tiltalle fri at were.

Mandagen denn 22 Aprilli Anno 1667:

War Kongl: Maytz: Deellefouget Nielß Raffn forordnit at schriffue paa tinget udi it wnder forseiglet *Acta* efftersom Tingschriffueren haffde loulig forfald till Wiborig Landtzting, och befantdiß saalediß att were Pascerit.

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup
Søffrinn Jenßen ibid:
Hanß Klinchhamer i Welling
Bertell Søffrinßen ibid:
Olluff Jepßen ibid:
Hanß Nielßenn ibid:
Iffuer Huid i Gaurslund
Gyde Willomßen i Andkier

Sex Horing

Søffrin Jørgenßen i Gaurslund
Peder Pederßen i Gorsloff
Søffrin Pederßen ibid:
Christenn Rod i Smidstrop
Jenß Raßmußen i Damkier
och Anderß Mogenßen i Gaffuerslund

Nielß Hanßenn och Nielß Jenßen i Welling affhiemmellet wed eed med opragte finger att dee i dag otte dage loulig warßelgaff alle Smidstrop och Welling sognemend for deriß winde att afflege om Peder Strangeßenß for Eldre ibid: her till tinget i dag:

For rettenn fremkom Anderß Nielßenn i Welling, Hanß Klinchhamer, Søffrin Pederßen, Hanß Kuod, **Søffrin Nielßenn**, Bertell Søffrinßen, Olluff Smed, **Christen Smed**, Laß Klinchhammer, Hanß Nielßenn, Jørgen Pederßen, Anderß Schoemager, Peder Schoemager, *Nielß Buch* ibid: Hanß Pederßen i Smidstrop, Peder Jenßen och Laß Søffrinßen ibid: som wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßen att det er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt, att forn: Peder Strangeßen gandtsche och aldeelliß inttet arffuit effter hanß S: foreldre lidet eller meget i nogen maader. Item er dennom beuist att det buollig hand paabuor war aff fienderne affbrendt och ruinerit: huor effter forn: Peder Strangeßen war tingbiunde begierindiß:

Kongl: Maytz: Ambtschrifuer Johan Badenhaupteß tiänner och fuldmegtig Ernst Nielßenn fodrit domb offuer Søffrinn Pederßen i Welling effter opsettelße och i rettesettelbiß indhold No: 38: findiß indfört for regenschab och Cantori penge hand med resterer paa Smidstrop Kiercheß weigne nemblig fra 1662 och thill 1667 som er 5 Aar huer Aar sinn andpart 2½ Slør: 1 mk: hand tilkommer at wdgiffue och war nu der effter endelig domb begierindiß: Søffrin Pederßen mødte och suaret det indnu stod hoß sognemendenne, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt, bleff tilldømbt inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter forordningen.

Jenß Lauritzenn paa Nebbe fordrit domb imod Gaffuerslund Sognemend effter opsettelße och i rettesettelbiß indhold den 11 Marty No: 31 findiß indfört och der offuer først i rettelagde it festebreff aff Riber Hospitalß forstander wdgiffuenn lydendiß: Wii wnderschr: nu denn aldmindelig Hospitalß forstander her udi Ribe kiendiß och giør witterligt i dette wort obne brefff at wii paa forn: Hospitalß weigne haffuer sted och fest erlig achtbahr mand Jenß Lauritzenn Rißom *Zidzhaffig* paa Nebbe denn halffuepart aff Kongl: Maytz: andpart kornn och queg tiende vdi Gaffuerslund sogen som S: Hendrich Raffnn i Børchop er fradød, och udi nogle Aar effter hanß død haffuer standenn gandtsche ledig och øde och ingen enten paa sognemendenß weigne, haffuer ey enten feste, frembbudenn, eller affgiffetenn i forn: tid till denne dag huilchen tiende forn: Jenß Lauritzenn maa och schall anname aff halff Gaffuerslund sogenn, och aff alle huer och enn udi kierffuen paa agerenn effter Kongl: Maytz: vdgißfuene Mandater och Receßens lydelße, och giøre sig det saa nøtig hand bedst kand och schall hand der aff Aarligenn wdrede till forn: Hospitall for indenn Kyndelmeße femb ørte rog halff ottende ørte biug och halff niende ørte haffre vdi got wstraffeligt reent kornn, med ret brend Kolding schipper, vdi Gaffuerslund Kierche, naar Hospitallenß fuldmegtig otte dage til fornne derom giør adwarßell, queg tiendeß halffpart schall Jenß Lauritzenn giffue som sedwaanlig en kalff 20 sk. huer føll 4 sk: huer griß 4 sk: d: Lame tienden følger aarligen Hospitallet, aldting effter Sogneprestenß tiende bog och wnderschreffuelße med forn: queg tiende att beuiße, och forn: Jenß Lauritzenn pengenne med kornit till Kyndelmeße att yde och klargiøre som forskreffuit staar wnder festenß forbrydelße, till witterlighed haffuer wii woriß Zigneter paatrøcht hoß egenn henderß wnderschriffueæße och bekrefftelße. Actum Ribe denn 30 Octob: 1662 *Jørgen Hanßen* (L:S:) *Jenß Mortenßenn* (L:S:). Der nest fremblagde it thingbuinde her aff tinget wdgiffuenn Aar 1665 den 31 Juli indholdendiß, att Jenß Lauritzenn daa for retten forbød meenige Gaffuerslund Sognemend nogenn mand sit korn att indhøste samme indwerinde høst før ind dee till hann: effter receßenn paa agerenn haffuer tiendet for dend part kornn tiende hand i feste haffuer wnder wold och rann, derhoß andgaff effterschr: deriß korn imod forbud haffuer indhøstet Anno 1665 Andkier mend baade gaardmend och bolßmend, Børchop mend baade gaardmend och bolßmend, noch haffuer forschr: Andkier och Børchop bymend ligesaa fort farit Anno 1666 och uden tiende deriß korn indhøstet ligesaa Gaffuerslund mend alle Brøndsted mend vndtagenn Poffuell Knudtzen och Søffrin Jenßenn, vdi Breining *Neder Hanß Jørgenßen* och alle bolsmend-denne, och effter diß leiglighed war forn: Jenß Lauritzzen effter sin for indførte i rettesettelße endelig domb begierindiß: Saa mødte Peder Dall i Andkier, Peder Jenßenn, Tomiß Jenßenn, *Niels Anderßen* ibid: Anderß Mogenßenn i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen, Søffrin Jørgenßenn ibid: Peder Tommeßenn i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Hanß Jørgenßenn i Breining, Hanß Jørgenßen Giesten ibid: Frantz Jørgenßenn i Andkier, och Tomiß Ebeßen i Huilsbierig, som paa deriß egene och dee andre sognemendß weignne der imod i rettelagde først deriß schrifftelig suar lydendiß: Efftersom Jenß Lauritzenn tiltaller oß Gaffuerslund Sognemend strengeligen formedelß wii forledenn høst haffuer indaufflet woriß eget kornn, foregiffuende, att vi det haffuer giort imod hiemmell och minde, saa formeener vi att hand bør att beuiße att det war hanß seed vi haffuer saaed i jordenn, hanß grund vi dend haffde i ført, och hanß affgrøde vi igienn fra stedenn haffuer afført, efftersom hanß oß paa wor ære imod ald loug och rett som for whiemmelt søger ellerß formeener vi att hand bør der for effter receßenn att lide som wed bør thi huo som vill ære winde hand schall ære woffue. 2: Att hand foregiffuer att vi iche haffuer affsatt dend sietepart aff voriß tiende paa agerenn saa formeener vi att hand bør at beuiße med kongelig Fundatz att tienden udi kierffuen till Riber Hospitall aff hanß Kongl: Maytz: naadigst er beuilget, huilchet dersom saa haffde werrit, kunde iche sognit werrit deelt udi tuinde parter, saa at nogle wiße byer giffuer deriß tiende till Hospitallet, och nogle till kierchen och det aff denn aarsag att Hospitallet haffuer meere rog tiende ind kierchenn, huor fore dee byer huor bedst rog

seed falder, giffuer deri β tiende till Hospitallet dee andre huor meest waarsed falder giffuer deri β tiende till kierchenn, huilchet haffuer werit sedwaanligt her i sognet offuer 100 Aar, wpaa anchet och wpaa klaget i alle maader, ti dersom thiendenn udi kierffuen schulle werit lauerit kunde saadan deelling iche werit scheed efftersom *Christiani 3 Rece β* waar daa saauelsom nu, och daa iche mindre indnu haffde werrit paatald dersom der nogenn billighed haffde erit till imod høy Øffrighed β andordning, som steder β widt beligenhed haffde tagenn i god betenchende, ti dersom Jen β Lauritzen β festebreff lyder paa tiendenn udi kierffuenn daa er saadant scheed effter denn gemeene stiill som nu udi alle festebreffue bruge β , och iche henseet till *Kongelig Fundatz* och gamell brug och schick som offuer 100 Aar och aff Arild β tid haffuer werit wpaa talde i alle maader, tilmed giør Jen β Lauridtzen imod sin egen samwitighed Contragt och løffté efftersom hand jo haffuer Contraherit med o β att vi schulle age hannom en dag β m β g agenn om Aarit eller it forlod pløigning formedelst hand festen aff tiendenn haffuer wdgiffuenn, och wii der imod vori β tiende aff schipper effter gammell sedwaane schulle lauere, ti der som tienden paa agerenn schulle affsetti β kunde paa denn sietepart falde wnder tidenn it neg, vnder tiden it halff neg huilchet daa schammeligen schulle blifue for ød och spildt, Gud till spott och wanære for sin runde welsignal β e, huilchet intet Christenn Meniske burde att samtyche, der for uden bør Jen β Lauridtzenn att beui β e, att hand forleden høst haffr: ladet wori β korn telge, och daa selff eller ved sin fuldmegtig tienden paa agerenn effter rece β enn affsatte, och at wi samme ført eller β formeener vi o β , for saadan han β tiltalle bør fri att kiendi β , i synderlighed effterdi vi selff hid indtill haffuer wdgiffuenn alle schatterne, aff tienden och Jen β Lauridtzenn iche indnu denn ringeste schielling der aff udi saa maader haffuer wdgiffuenn. 3: formeener wii att Jen β Lauridtzenn haffuer giort imod ald Christenn kierlighed, i det hand udi wori β elendigheds tid, daa nogle faae aff o β effter dend fiendtlig ruin ware kommenn hiemb igien till nogle affbrendte och ruiniret steder, haffuer fest wori β tiende fra o β som offuer 100 Aar iche haffuer werit fra Sognit formedel β han β suoger Jen β Morten β benn daa var bleffuen Hospitallen β forstander och det till den ende at hand med wbildig affgiffit aff samme tiende o β vilde vdsue, dee forige fornehme Hospitalen β forstandere naaelig høylderde mand Doctor Lodwig Pouch och høy achtbar Borgemester Ander β Suane till største foracht huilche udi deri β festebreff wdtrycheliggenn haffue loffuit den halffuepart tiende som Hendrich Raffn daa udi feste haffde, att schulle blifue wed sognit naar hand wed dødenn affgich tillige med den anden halffuepart wanseet wi vore fuldmegtige nogle gange till Ribe med festepenge haffde henschicket, den daa ledig tiende att schulle feste med største omkostning, huilchen wori β begiering och omkostning iche motte andsee β , formedelst Jen β Lauridtzen β suogerschab β schyld, men dog bleff o β daa tilsgagt aff Hospitallen β forstandere att Jen β Lauridtzenn schulle ingen wiidere wdgiffit eller paaleg aff samme halffue tiende o β paalege, ind aff *Alder β tid* der aff haffuer werit wdgiffuenn, men β huorledi β saadant holde β och effterkomis seeb nu udi gierninger, gierne begierindi β dette wort suar imod Jen β Lauridtzen β tiltalle, for retten at maa lebi β paaschriffti β indföri β udi hui β for rettenn bliffuer affsagt, och o β igien till wiider wnderretning tilstille β : Noch fremlagde it festebreff paa dennd andenn halffue part aff forschr: Kongl: Maytz: andpart korntiende i berørte Gaffuerslund sogen, som saa formelder, wii wnderschr: nu den aldmindelige Hospital β forstander her udi Ribe kiendi β och giør witterligt i dette wort obne breff att vi paa forn: Hospital β weigne haffuer sted och fest denne breffui β er Jost Tommeßen i Huilsbierig halff parten aff Kongl: Maytz: andpart kornn tiende i Gaffuerslund sogen han β liffftid, som Hendrich Raffnn i Børchop tilforne i feste haffde, och nu till hannom opladt haffuer, och er same halffue part tiende dend som Appelonne Jørgen β tilforne i feste haffde och berørte Hendrich Raffnn bekomit i feste Ano 1641 forledenn, huilche tiende forn: Jost Tommeßen maa och schall annamme och opberge, aff Gaffuerslund sogen wdi kierffuen paa agerne effter Kongl: Maytz: wdgiffuenne Mandater och sidste rece β li β lydel β e, och giøre sig det saa nöttig som hand bedst kand och schall hand der aff giffue till

forn: Hospitall huer Aar till gode rede inden Kyndelmeße, femb örte roug och halff ottende örte biug och halff niende örte haffre, vdi got reent och wstraffeligt kornn med enn ret brend Kolding schipper, enten vdi Gaffuerslund Kierche eller hiemme till hanß eget, naar och huilche tid forn: Hospitalß fuldmegtig daa frembkomer med heste och wogne, effter samme forn: korinn vden ald Hospitalß wiidere wmag schade och tering i alle maader, och naar forn: korn er laffuerit daa scahll forn: Jost Tomeßen igien bekome Quitantz derpaa, disligeste schall med Quegtienden saa holdeß, att Lame tiende schall Aarlig følge till Riber Hospitall men den anden Quegtiende som er Kalffue, griße och fölle schall forn: Jost Tomeßenn niude och beholde halff parten der aff for en billighed och giffue for huer kalff 20 sk: danske, och for huer griß 4 sk: dansche och for huer föll 4 sk: dansche och det med Prestenß Zedell effter hanß tiende bog att beuïße, och med Prestenß haand wnderschreffuit och att betalle naar kornit ydeß, belangende den anden halffue part tiende som Hendrich Raffnn indnu haffuer i feste daa er det saalediß beuilget om Jost Tomeßen hannom offuer leffuer, daa schall hand effter hanß död nyde samme halffuepart, for nogen andenn, till ydermeere windißbyrd och bedre for waring haffuer wi woriß Zigneter wndertrøcht och med woriß hender wnderschreffuit, Datum Riber Hospitall den 8 Novemb: Ano 1652: *Ludwig Pouch* (L:S:) *Anderß Suan* (L:S:) som fandtiß paa Holmandtz Heritzting lest och forkynnt den 4 Juli 1653, item den 7 Novemb: same Aar, och ydermeere for rettenn bekiende Hanß Jørgenßen i Breining wed høyeste Eed att hand war i Ribe strax effter den fiendtlig Ruin och paa sognemendeniß weigne begierde forschr: andpart korn tiende och Queg tiende i feste effter deriß forige festebreffß indhold, daa suaret Jenß Mortenßen *Hospitalß Forstander* att Jenß Lauridtzen haffde denn aldt fest, och berete forschr: mend samptelig att dee Aarlig haffuer Clarerit huiß dee en huer kunde tilkome aff deriß tiender en deell till kongenß part och endeell till kierchenß part efftersom sognet er deelt i tuinde parter kornit att lauere, och meente drenom der for for Jenß Lauridtzenß tiltalle fri att werre, med flere ord och talle drenom derom imellom faldt:

Peder Bucheß sag imod Hanß Hanßen bleff fremdeelliß opsatt udi 3 wger:

Cantzeler Lentes fuldmegtig Lorntz Prem fodrit domb imod Peder Olluffßenn Møller paa sin principals weigne effter opsettelse och i rette settelbiß indhold denn 18 Februari No: 24 indført for resterinde mølleschylde och efftersom nu tid effter andenn for adschiellige tilfald med bege parterß beuilling er bleffuenn opsatt war hand nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Peder Møller ochførst i rettelagde Welb: Her Steen Bildeß tilladelße paa Møllenn, lydendiß: Kiendiß ieg wnderschreffuene att haffue paa Kongl: Maytz: min nodig herriß weigne forvndt Peder Olluffßen dend øde och affbrendte mølle i Gaffuerslund sogenn, som kaldiß Børchop Mølle hanß liffftid, och haffuer ieg beloffuit hannom befordring hoß høyst bemte: hanß Kongl: Maytz: att erlange affkortning effter haandenn i Mølle landgielden, for Møllen igien att opbyge, och haffuer ieg loffuit att hand der till nødtørstig biugningß tømmer schall bekomme och haffue hielp med wogne och folch till Møllenß reparasjon. Actum Kierßgaard den 16 Decemb: 1660 Sthen Bilde. Dernest fremlagde it tingbiunde her aff tinget wdgiffuen den 30 Juli som indeholder berørte Børchop Mølle daa att were bleffuenn siønit forberørte Aar, och Mølle hußet befandennß aff fienderne gantzsche affbrendt och møllesteenens forbrendt i stycher, wand werchet fandtiß och forbrendt och gantzsche øde, brøst werchet for ombløbet gantzsche nederhoggen och borte, och mølledamen fandenß vdschorin och dembningenn henløbbenn. Noch i rettelagde it gienpart wed it siønbuinde berørte Lorntz Prem paa sin welbemte: principals weigne haffuer ladet affsige om adschiellige brøstfel-dighed, paa forschr: Mølle befandtiß nest affuigte 25 Octbris herpaa tinget affsagt nest paa følgende denn 5 Novemb: som och iblant andet indeholder att forn: Peder Møller haffuer siden hand bekomb forskreffne Møllested i feste ladet paa steden opsette

10 fag Møllehuß och Quern Werchet indwendig till enn lidenn Quernn som dog iche findiß saa døchtig som det sig bør, item 7 fag ladehuß och 2 fag heehuuß och haffuer der till kiøbt bege Møllesteene huor aff den enne nu er wtienlig med meere widtløftighed same thingþuinde i sig selffuer wiider wduißer, och derhoß fremlagde sit schrifftelig suar och optegnelße som saalediß formelder: att efftersom min gunstig hosbondß fuldmægtig Lorntz Preen søger mig wnderschr: for fuld Mølleschylde aff Børchop Mølle jeg effter den fiendtlig Ruin andtoug affbrendt och øde som ieg haffuer for byget och forbedret till ieg med stor besuerlighed fich den enne Quernn till gangß som aff siønß winder kand fornemisß baade huad ieg haffuer bebiugt sauelsom huiß brøstfeldighed indnu derpaa findiß huilchet och aff min gunstig hosbondß frue er beseet och ydermeere mig tilladt och befald jeg min flid schulle andwende Møllen at opbiuge och derpaa andwendt enn stor bekostning dette wachtet om fuld schyld, menß ind och wille haffue min feste forbrutt, meere ind nogen andre enten Kongl: Maytz: eller gode mendß tiennen for aarsageß derfor her imod aff giffue dette mit enfoldig suar och formeener, mig fri for schyld aff denn ene Quernn som ligger øde, till hosbondenn schatter den ferdig att giffue schyld aff, dernest meener at effterdi Møllesteenene i den Quern ieg haffuer faaet till gangß iche ere døchtig heller werit forsuarlig saa der med fuld schyld kunde fortieniß och omløbet er nu gandtsche øde och will settiß aff ny, det ieg derfor bør som andre att Quitteris effter tiderniß tilstand till døchtig steene schaffeß att maalle med och huiß ieg haffuer forbiugt sauelsom haffuer i werch till Møllenß høy nød wendig Reparationn att føriß till affreigning och i huiß mig med rette kunde tilkomme att affkortiß och got giøriß for meener och Herritzfougdenn iche dømer mig till nogen Restantz fordee forløbenn aaring som receßenn iche tillader, och wed Møllenß Reparation er Clarerit, er begierinde paa rettenß weigne dette mit korte suar motte andseeß leßiß paaschriffuiß och indføriß i huiß for retten affsigeß och ydermeere fandtiß paa same papiir schreffuen, fortegnelße paa huiß tømmer steen och jernn haffuer kost som er ført till Møllenß brug, och saugmendß løn som er wdgiffuenn sidenn Møllenn er wdlagt till Erlig och Welb: mand *Theodorus Lente Kongl: Maytz: Tydsche Cantzeler*, først Anno 1665, daa haffde ieg fiere karle i Schierup schouff at hogge eger, och att slende och sauge och werre med at føre hiemb udi fiortenn dage och motte giffue huer karll om dagen en Slet march dansche, att føre aff schoffuenn daa haffde ieg tyffge heste for enn bloch och haffde sexsten hester for denn andenn bloch, och haffde ieg tolff heste for dn tridie bloch och haffde fiere heste for denn fierde bloch och motte giffue aff huer par heste och en karll 1 Slmk: Noch dee andre læß som war 12 slede læß och mote giffue for huer læß at hiemføre 8 sk: dennd samme aar om someren daa haffde ieg tou saug karle udi 10 dage och mote giffue huer aff dennom om dagen paa deriß egen kost 1½ mk: d: noch haffuer ieg bekost 2 Rix dr: till jern som er brugt till lang jern tappe och till bill jern och andt andet jernn tøy att forferdige med och till arbeatzløn och kand det beløbe sig til hobbe penge 32 dr: 2 mk: Anno 1666, daa haffuer ieg fiere karle i Breining schoff i tou dage hog och kløffuit enn bøg och motte giffue huer karll om dagenn 1 mk: och fich der 10 læß bøge kloffst som schall brugeß till wand werchet och motte giffue for huer leß att føre hiemb 8 sk: noch haffde ieg tou karle udi *Hiedmandß tofft* i Breining att hogge och slende i tou dage och gaff huer karll om dagenn 1 mk: och fich der fiere smaa eger till fiere peell och gaff for huer aff dem at føre hiemb 8 sk: noch haffde ieg trei karle i Peder Dalß tofft i Andkier at høge eger en dag och gaff huer karll 1 mk: gaff for en eeg till enn peell att føre hiemb 8 sk: det samme aar haffde ieg tou saugkarle i 28 dage och mote giffue huer aff dennom om dagen 1½ mk: beløber sig til hobe det aar penge 26 dr: 2 mk: 8 sk: Anno 1667, daa haffde ieg fiere karle i Schierup schoff att høge och slende eger i 10 dage, och mote giffue huer karll om dagenn 1 Slmk: och fik der fra trei bloche hiemb och haffde for denn enne bloch 20 heste for den anden 16 heste och for denn tridie 8 heste huor aff Lorntz Prem haffuer forskaffet mig sex aff samme forschr: heste, och mote ieg giffue for huer par heste och 1 karll 1 mk: noch haffuer ieg kiøbt enn steen som haffuer werit brugt noget och motte giffue for den 12

dr: beløber sig til hobe for det aar 26 dr: 3 mk: *Peder Olluffßen*: noch fandtiß derpaa schreffuen, noch haffuer wi satt enn *Sio dembning* huor till wii haffuer hafft en wogenn och trei folch nu udi traffuell plougtid i ni dage, till att age torffue och jord, noch i dee trei sidste dage daa haffde ieg fiere karle till att sette samme demning med mig och motte giffue aff enn wogen huer dag 1 mk: och motte giffue karlen om dagen 1 mk: beløber sig til samell penge 12 Slør: huor till Lorntz Prem suaret och forminte slig Peder Møllerß store wbeuißelig opschrift och bekostning iche burde att andseeß, thi daa schulle hanß hosbond ellerß vdi mange tilkomendiß Aar iche bekome 1 schipe aff landgieldenn. Peder Møller haffde och burdt den tid Her Cantzeler Lente bekomb Møllenn aff hanß Kongl: Maytz: att haffue søgt sin hosbonde och accoderit om huiß hand schulle giffue aarligen aff Møllen huilchet hand iche effter kommit, och effterdi Peder Møller haffuer hafft femb Aarß frihed tillforne den tid hanß Maytz: haffde Møllenn meente Lorntz Prem hand der for haffde burdt att Reparerit Møllen saa hand well nu med rette kunde kreffuiß landgielde och effterdi Møllen effter krigenß tid aldt stille henn haffde werit udi gang och brug, och ydermeere formindte Lorntz Prem paa sin welbemte: hosbondß weigne att effterdi Peder Møller iche achter att giffue nogenn landgielde aff Møllenn, att hand derfor nu till Philippi Jacobi først kommendiß motte giøre Møllenn ruelig saa hosbonden kunde sette enn anden Møller derpaa som vil giffue landgielde der aff huilchet Lorntz Prem formindte ey kunde nechtiß heldst effterdi Møllen er saalediß hannom aff Kongl: Maytz: schødt att hand maa giøre sig den saa nøttig hand bedst will och kand huor offuer dee bød dennom i rette paa bege sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Mandagen den 29 Aprilli Anno 1667:

Schreff Nielß Raffn paa tinget efftersom Thingschriffren iche fra Wiborig ind daa war hiembkomen.

Otte Windeßmend

Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrinn Pederßen ibid: Søffrinn Jenßen i Schierup, Jenß Raßmußen i Damkier, Søffrin Nielßen ibid: Raßmuß Jenßen ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jørgen Jenßen i Huilsbierig.

Hiimmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff alle proprietarie i Holmantz Herrit nemlig i Follerup, Piedsted, Børchop, Brøndsted, Ranß, Gaffuerslund, Breining, Sellerup, Schierup, Welling, Smidstrop huer mand for deriß huß buopeell, noch affhiimmellet Søffrin Jenßen och Jenß Søffrinßen i Gorsløff att dee i dag otte dage louglig warßelgaff meenige Gorsløff bymend och Mørchholt bymend saa welsom Jenß Lauritzenn paa Nebbe alle imod schoff siönß opkraffuelße och detß affsigt saa welsom andet paa Kongl: Maytz: weigne er att for rette att suare her till tinget i dag:

Gaffuiß enn deell her i Heritet till beschydling som iche haffde werit paa *jacht*, opsatt 8 dage.

Hiimmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Madtz Anderßenn i Piedsted imod spørßmaall och eschening att suare **Karen Hanßkuon** eller hindriß fuldmegtig her till tinget i dag och gaff **Karen Hanßkuon** hannom till beschydling for enn ager *offuer Sandenn* hand haffuer ladet pløye, och eschet hanß festebreff udi rette efftersom hand berobte sig paa dend att haffue fest och forbød hannom vnder it fuldt wold och rann att befatte sig med same ager och war her effter thingßuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßenn och Jenß Søffrinßen i Gorsløff att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Tøger Tomeßen i Gorsløff att suare Jost Tomeßen Heridtzfouget her till tinget i dag gaffuiß till beschylding for nogen Deponerit penge opsatt 8 dag.

Denn sag Lorntz Prem haffde i opsettelse imod Oberst Leutenant Andreas Willichenß tiener, bleff aff Setfougen Peder Buch opsatt otte dage effter Søffrin Jenßen i Schierup, Søffrin Nielßen i Damkier och Jenß Weng ibid: deriß begiering efftersom det war deriß saauelsom Lorntz Preenß beuilling:

Peder Buch betiente retten i dag udi fougdenß sted.

Mandagen denn 6 May Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßen i Schierup, Peder Bull i Follerup, Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederßen ibid: Peder Jenßen i Smidstrop, Hanß Pederßen ibid: Iffuer Jørgenßen i Gaurslund, Nielß Buch i Børchop.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinnßenn i Andkier att dee i dag maanit gaff Gaffuerslund Kiercheß Werge Jost Tomeßen loulig mundelig warßell her wed tinget imod opsigelße paa en kierche ager att suare her till tinget i dag, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted her i dag det tridie ting opsagde en kierche ager hand haffde i feste paa Brøndsted march och ey wiidere wilde haffue med dend at bestille i nogen maader och war her effter tingßuinde begierindiß: huilchet Peder Buch wdstede:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig mundelig warßelgaff Madtz Anderßen her wed tinget att suare Deellefougen Nielß Raffn her i dag. Søffrinn Jenßen i Schierup wandt att Madtz Anderßenn i Piedsted gjorde Nielß Raffn stor wlyd her paa tinget och offuer schieldet hann: baade inden tinget och vden tinget som hand sad och betiente retten paa tingschrifueren Peder Raffnnß weigne, her i dag otte dage saa Setfogden Peder Buch robte nogle gange om lyd och iche kunde nyde lyd, for hanß raaben och schielderi. Jenß Weng i Damkier, Søffrin Nielsen ibid: Peder Pederßen i Gorsløff, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Thomiß Schreder i Ranß wandt ligesom forn: Søffrin Jenßen wondet haffuer efftersom dee i dag otte dage det pascerit war dee otte Windeßmend huor effter Nielß Raffn war thingßuinde begierindiß.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettens frembkom Poffuell Knudtzenn i Brøndsted Søffrinn Jenßen i Schierup, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Jørgenn Hanßen i Brøndsted, **Søffrinn Jørgenßenn** ibid: och Søffrinn Pederßen i Sellerup, som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att effterschr: her udi Holmandtz Herrit ere øde och for armit, saa och i andre maader saa Kongl: Maytz: aff dennom iche wiider haffuer kund bekomit aff dennom till arbeidß pennge fra Philippi Jacobi 1665 och till Aarßdagenn 1666 wiidere indsom følger. Peder Jørgenßenn i Huilsbierig, Jacob Christenßen ibid: huer en gaard for armade och kand iche giffue vdenn halff, **Jørgen Jenßenn i Huilsbierig** 1 gdr: øde och for armit, Søffrin Olluffßenn i Gorsløff 1 gdr: Madtz Søffrinßen Krage ibid: 1 gaard for armade och kand iche bekomiß aff vden halff, Mette S: Peder Bierigß ibid: 1 gdr: øde, Frandtz Madtzen i Velling och Frandtz Madtzenn ibid: er 2 gaarde findiß øde, Hanß Nielßenn Klinckhammer i Welling fri for Bredstrop Broe att holde wed lige, huor effter Kongl: Maytz: Deellefouget Nielß Raffnn war tingßuinde begierindiß:

Sluttingen till dend domb imellom Lorntz Prem [*eller Preen*] paa Cantzeler Lentis weigne och Peder Møller i Børchop Mølle som findið No: 53: Daa effterdi Peder Olluffbenn Møller effter Lorntz Preenß egen andfordring i retteleger Welb: Her Steen Billeß feste breff deß indhold till meening att hand schulle nyde affkortening i Mølle landgielden for huiß hand paa denn øde affbrendte Mølleß reparation andwender och Lorntz Preen icke fremleger nogen beuißning att forn: Peder Møller er noget forstracht eller forschaffet till same øde Mølle biugningß fornødenhed, ey holder i det ringeste frembuißer noget schrifttelig fra Cantzeler Lente att hand baade schulle opbyge same øde Mølle paa sinn egenn bekostning der till giffue fuld landgiede der aff haffue sin feste forbrut och Møllen affrøme, daa widste fougdenn icke retter der udi att kiende effter berørte beschaffenhed, ind Peder Møller jou bør att haffue affkortening i Mølle landgieldenn aff den ene quernß affgiffit for saa wiidt hand paa dend till sin forsuarlig gang nøduendig findið att haffue bekost, och der med icke for aarsaget sinn feste at were forbrut eller den att rømme effter Lorntz Preenß i rettesettelße. Huad denn andenn ødeligende Quern sig belanger som Peder Olluffbenn schatter aff, liggende wed den Quern som er i gang, der udi wiideß icke anderledið att kiende ind hand jou for Mølleschyld bør att werre forschaanit indtill denn bliffuer bebiugt och kommer till gangß Mølleschyld der affgaaende att søger och erwerbe:

Sluttingen till dend domb imellom Jenß Lauritzenn paa Nebbe och Gaffuerslund sognemend om tiendenn som findið No: 50: Daa effterdi sognemendene frembleger it festebreff aff Riber Hospitalß Forstander wdgiuffunn, huor effter dee formeener och paastaar att den halffue part aff Kongl: Maytz: andpart tiende i Gaffuerslund sogenn som Jenß Lauritzzen dennom haffuer fra fest nermere att were berettiget ind hannom daa widste fougden icke effter Jenß Lauritzzenß i rettesettelße att tildøme Sognemendene for whiemellet att lide ey heller dennom att imellom kiende før ind dee tuinde festebreffue derpaa bege sider haffuer, effter loulig medfart, indkomer for dee gode mend Her Landtz Domerer till derið paakiendelße, huilchet aff denn: der schall ved magt staae:

Schoff siønß Affsigt.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederbenn och Nielß Pederbenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage gaff meenige mend i Smidstrop, Welling, Schierup, Børchop, Gaffuerslund, Breining, Sellerup, Brøndsted, Piedsted, Ranß och Follerup, imod schoff siønß affsigt att suare her till tinget i dag. Noch hiemmellet Jenß Søffrinßen och Søffrin Jenßenn i Gorsløff att dee och same dag warþelgaff alle Gorsløff bymend och Mørchholtß mend for derið buopeelle. Item hiemmellet Jenß Jepbenn och Jenß Madtzenn i Winding at dee och same dag gaff Winding, Andkier och Suinholtß bymend loulig warþell for derið buopeelle, sauelsom Lauritz Pederbenn i Winding och alle imod berørte schoff siønß affsigt att suare her i dag:

Dernest for retten fremkom Tygge Jenßenn i Hersleff, Bertell Nielßenn i Tyffkier, Poffuell Antonie i Horstrup, Hanß Madtzenn Bull ibid: Hanß Nielßenn Klinchhammer i Welling, Tomið Ebbebenn i Huilsbierig, Hanß Eschebenn, Peder Jørgenßen ibid: Jørgenn Pederbenn i Welling, **Christen Christenbenn** ibid: och Madtz Søffrinßen Krage i Gorsløff, som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att dee nest forledenn 30 Aprilli och 1 May: war med Kongl: Maytz: Ridefouget Jacob Lauritzenn Bech till siøn till alle schoffuene her udi Holmandtz Herit i Wildbanen, att siøne och besigtege huiß nest forledenn aar befandtið wforuist att werre hoggenn paa Cronenß sauelsom wdlagde schouffß parter, offuerweerindið Kongl: Maytz: SchoffRider Tyge Jacobbenn, Herridtzfougden Jost Tomebenn och Tingschrifuerenn Peder Raffnn, och daa befandtið som effter

fölger. Welling schoff fandtiß hogenn effter lodßeigerniß beretning paa Proviantmester Nicolaus Berntz schoffßpart wdi Filßballeß schoff 4 eger huer till en stolp, i Torn 3 eger som kunde werit till stenger noch 4 eger till stolper 1 eg tuerstyffuit wed Hanß Tueßenß Kier till 2 stenger. Paa Kongl: Maytz: schoffßpart 3 riß böger till 2 læß och 2 eger till stenger. Paa Oberste Leutenant Willichenß schoffßpart 2 eger till 2 stenger 4 eger till 4 stenger 2 eger till stolper, noch 1 eg till 2 stenger, item 2 eger till 4 stenger, her foruden fandtiß hogen 30 riß böger och 1 lidenn eg till en stolpe som baade war paa Cronens och Obberste Leutenant Willichenß schoffßparter, her foruden besichtigtet Wlßbecheß Enmerche legendiß till den gaard i Welling berörte Proviantmester haffuer ladet biuge, huor der befandtiß att were hogenn siden nest forleden Micaeli som dennen siöntiß 10 rodhogen eger till tømmer, 7 böger smaa och store, och fandtiß wed saugladenn i same Enmerche 6 smaa egeblocher till løßholter, noch it støch 6 allen lang till 4 stenger, noch tou støcher saugschaarinn treer 6 allen lang huer till 2 stenger, noch tou scholler till mur remer huer 8 allen lang, indnu fandtiß wed gaarden 31 stenger huer 6 allenn lang och 4 bielcher huer 9 allen lang, i Kuodtz Hauge legendiß till same gaard fandtiß hogen 14 eger och tou böger til forne er siönit och affsagt till Tinge. Schierup schoff fandtiß hoggen paa adschiellige steder i schoffuen 18 riß böger, noch 1 tuerstyffuit, item 2 riß böger och 1 riß eg, indnu 1 riß eg och 1 riß bøg. Winding schoff war styffuit bøg till 4 læß weid, som lodßeigerne berette att werre paa Prestenß schoffpart, paa det wdlagde war hogen i samme schouff 3 læß bøg, i Kobberßlyche fandtiß hogen 2 riß eger rod hogen, 2 böger rod hogen och tou böger styffuit till 2 læß. Andkier schoff befandtiß att were hogenn 23 böger, och 7 böger tuerstyffuit och befandtiß legendiß wed Stranden som denn: siöntiß att werre hogen aff samme treer 23 hogenn Schib weid huilchet bleff berett att werre hogenn till *Captein Søffrin Raffnn aff Kiøbenhaffnn*, effter Kongl: Maytz: benaading hand haffde paa Schib weid. Sellerup schoff fandtiß rod hogenn och styffuit till 4 læß bøge weid. Breining schouff fandtiß 6 böger rod hogenn. Gaffuerslund schouff fandtiß rod hogenn 9 böger, och 5 tuerstyffuit. Gorsløff schoff befandtiß gandsche at werre forhoggen meesten aff gamell tid och det som fandtiß nyhoggen haffde werrit mestenn for fornit. Nebbe schouff befandtiß at werre hogenn 4 store eger och 4 store bøge. Ranß schouff war inttet hogenn wforuist. Brøndsted schoff befandtiß hogen till 4 læß weid. Børchop schouff Mølschouen fandtiß rodhogenn 6 böger beretteß at vere paa selffeiger bønderß, noch 5 böger rodhogen som eigerne berette att were paa Cantzeler Lentis noch 3 böger tuerstyffuit, i Westerschouff befandtiß hogenn 2 læß styffuit weid. Piedsted schouff fandtiß rodhoggenn 2 böger 1 bøg tuerstyffuit och 5 eger rodhoggenn. Follerup schouff fandtiß hogenn 5 bögger och 1 eg, och tuerstyffuit 1 bøg: Smedstrop schouff fandtiß hoggen 4 smaa böger lodßeigerne berette Sogneprestenß tieniste karle haffde hoggen, noch 1 eg rodhoggenn wiidere kunde dee iche paa finde ey holder bleff paawiist, huilchet forschr: mend affhiemmellet for it fuldt siøn ligesaat were befandenß som forschreffuit staar i alle maader: huor effter Kongl: Maytz: Deellefouget Niels Raffnn paa Hußfogden Jachob Lauritzzenß weigne var tingßuinde begierindiß, och war Cantzeler Lentis och Obberste Leutenant Willichennß fuldmegtig Lorntz Preen till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Jenßenn i Schierup som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att det i gudtz sandhed er, att hand war Lexmand i Schierup sogen att indkreaffue Quartal schattenn till denn 1 Februari och daa opbaar hand aff Jost Tomeßen till same schatt aff dend øde och wbeuaanit gaard i Schierup Jost Tomeßenß stibsønn och børn tilkommer effter hosbondenß fuldmegtig Lorntz Preenß opschrift och befaling penge 12 Slmk: I ligemaader fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup som bekiede och tilstod att hand war Lexmand i Schierup sogen den Quartal schatt till dend nest affuigte 1 May: att indkraffue och daa effter bemte: Lorntz Preenß opschrift och befalling opbar aff Jost Tommeßen till

schatt aff forschr: gaard penge 13 mk: huor effter Jost Tomeßenn Herridtzfouget war thingbuinde begierindiß, och war Lorntz Preen till wedermolsting der dette vinde gich beschreffuenn:

Oberste Leutenantß fuldmegtig Lorntz Preen fordrit domb offuer denn gode mandß bönder och tiänner som resterit med landgieldie och arbedß penge effter opsettelse och i rettesettelbiß indhold den 11 Martij No: 33: indfört, som tid effter anden med beuilling till i dag er bleffuenn opsatt och war nu i dag endelig domb begierindiß och fremblagde en restantz som indeholder, fortegnelße paa restantzen som Her Obberste Leutenant Andreas Willichenß tiener ere deriß hosbond schyldig for forgangen Aar beregnit for Philippi Jacobi 1666 och till Philippi Jacobi 1667 resterer aff den halff otting jord paa **Schierup** march Peder Raffn haffuer Eyet 1 bolgalt, 3 Rix dr: arbedß penge, huor till Jenß Rod suaret att same halff otting er quit dømt for arbeidß penge efftersom der er med tingbuinde beuislig giort, der ey sligt aff same otting jord er giffuit eller giort till herschabet. Hanß Lauridtzen rester 1 dr: 1 mk: 14 sk: 2 mk: smør, 1 brendsuin, 1 høne, 6 Rix dr: arbedß penge. Søffrin Jenßenn 1 dr: 1 mk: 14 sk: 1 brendsuin, 1 høne, 6 Rix daller arbedß penge. Staffenn Mogenßen ½ dr: ½ mk: 7 sk: ½ brendsuin, ½ høne 3 Rix dr: arbedß penge. Peder Buch 8 sk: 1 brendsuin, 6 Rix dr: arbedß penge. **Peder Quist** en bolßmand 3 mk: p: Raßmuß Jenßen och Jenß Raßmußen 1 dr: 1 mk: 14 sk: IX schip rog, 1 brendsuin, 1 høne, 6 Rix dr: arbedß penge. Søffrin Nielßenn 1 dr: 1 mk: 14 sk: IX schip rog, 1 mk: smør, 1 brendsuin, 1 høne, 6 Rix dr: arbedß penge. Peder Søffrinßenn bolßmand 1 brendsuin, 2 Rix dr: arbedß penge. **Smidstrup**, Peder Madtzen 1 sk: leding, 1 ørte rog, 1 ørte biug, 5 schip quest ar: 2 schip gaaßear: 1 fd: smør, 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, 2 hønß, XVI somer och winter heste, III Jeger heste, 6 Rix daller arbedß penge. Christen Rod 1 dr: arbedß penge, 1 ørte roug, ½ pund smør, 1 brendsuin, 1 fødnød, 1 lamb, 1 gaaß 2 hønß, 6 Rix dr: arbedß penge. Hanß Pederßenn rester paa sit brendsuin 3 mk: och betald 3 mk: for fødnødet betald 4½ mk: rester 6 Rix dr: arbedß penge. Peder Jenßenn paa brendsuinet betald 3 mk: och rester 3 mk: paa fødnødet betald 4½ mk: rester 6 Rix dr: arbedß penge. **Madtz Olluffßenn och Olluff Olluffßen** 1 dr: orlig peng, 1 ørte rog, ½ pund smør, 1 brendsuin, 1 fødnød, 1 lamb, 1 gaaß, 2 hønß, 6 Rix dr: arbedß penge. **Welling**, Peder Pederßenn 2 sk: leding, ½ ørte rog, 2 schip biug, XV schip ar: 2 schip gaaßear: 2 traff rog, 2 schip gryn, 1 fd: smør, 1 brendsuin, it fet faar, 1 lamb, 1 gaaß, V hønß, 1 sneß eg, 1 læß høe, 2 tdr: kuoll, XX læß weid, 1 mk: haar, 1 mk: lyßgarn, XVI samer och winter heste, 3 jeger heste, VI Rix dr: arbedß penge. Anderß Nielßenn i Welling som tilholder sig sietepartenn aff bemte: gaard, haffuer ydt aff same sietepart landgieldie haffre 6 schip rester det andet sin andpart och ellerß er gorden øde. **Jørgen Madtzen Raffn** 2 sk: leding, ½ ørte rog, 2 schip biug, 1½ ørte haffre, 1½ schip gaaßear: 2 traff rog, 1 fdk: smør, 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, V hønß, 1 sneß eg, 1 læß høe, tou tønder kuoll, XX læß weid, 1 mk: haar, 1 mk: liußegarn, XVI somer och winter heste 3 Jegerhest, VI Rix dr: arbedspenge, her aff tilkommer Peder Bull den fierde part landgieldie och arbedßpenge, att betalle som hand resterer med effter som hand haffuer samme fierde part i pandt, huor till Peder Bull suaret att hanß hustrue broder haffde bekomen same fierde part ødegaard till indførßell for gield som iche hannom wedkom, menß mote söge dend indførssellet tilhørde, om dee med rette der aff noget kunde tilkome. Nicolaus Berntz Proviantforwalter rester aff Iffuer Poffuelßennß gaard 2 sk: leding, ½ ørte roug, 2 schip biug, 1 ørte haffre, 2 schip gaaßar: 2 traff rog, 1 tdr: saltt, 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, 5 hønß, 1 sneß eeg, 1 læß høe, 2 tønder kuoll, 10 læß weid, 1 mk: haar, 1 mk: liußegarn, 16 somer och winter hest 3 jeger heste, 6 Rix dr: arbedß penge. Aff Hanß Nielßenn Raffnß gaard 1 sk: leding, 1 dr: giesteri 1½ ørte ar: 1 ørte biug, 1 fd: smør, 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, 2 hønß, 6 Rix dr: arbedß penge. Berørte Nicolaus Berntz resterer och aff berørte tuinde Aar ligesaa meget for Aaret nest tilforne 1665. Søffrin Pederßen Koed 1 sk: leding, ½ dr: peng, 1 brendsuin, 1 mk: haar, 16 sommer och winter heste, 3 jeger heste, aff en eng paa Smidstrup mk: 2 sk:

leding, 1 mk: liußegarnn, 6 Rix dr: arbedß penge. Nielß Jenßenn 1 sk: leding, $\frac{1}{2}$ dr: p: $\frac{1}{2}$ ørte biug, 2 ørte 1 schip ar: 1 brendsuin, 10 læß weid, 1 mk: haar, 16 somer och winter heste, 3 jeger heste, 6 Rix dr: arbedß penge. Hendrich Nielßenn 1 mk: $\frac{1}{2}$ sk: 5 schip rog, $\frac{1}{2}$ schip ar: 1 brendsuin, $\frac{1}{2}$ fødnød, 1 gaaß, 6 Rix dr: arbedß penge. Olluff Smed och Bertell Søffrinnßenn 2 mk: $\frac{1}{2}$ sk: 1 brendsuin, $\frac{1}{2}$ fødnød, 1 gaaß, 6 Rix dr: arbedß penge. Laß Klinchhammer 1 mk: $\frac{1}{2}$ sk: 5 schip roug, 16 schip biug, $\frac{7}{2}$ schip ar: 1 brendsuin, $\frac{1}{2}$ fødnød, 1 gaaß, 6 Rix dr: arbedß penge. Anderß Nielßenn 2 mk: $\frac{1}{2}$ sk: 4 schip biug, 1 brendsuin, $\frac{1}{2}$ fødnød, 1 gaaß, 6 Rix dr: arbedß penge, noch aff it støche eng 16 sk: Peder Strangeßen och Nielß Hanßen aff tuende buoll 20 sk: 4 alb: 2 lamb, 2 Rix dr: arbedß penge, med wiidere same restantz indholdte. Saa mødte Raßmuß Jenßen och Jenß Raßmußenn i Damkier och der imod i rette lagde itschirftelig suar lydendiß. Efftersom Lorntz Preen tiltaller oß wnderschr: for noget restantz saa weed wii iche noget att were hann: plegtig medenß vii haffuer meere wdgiffuit ind som wii kunde tilkome baade for øde guodtz som dog haffuer werit i brug enn part sambt egter och som er opschreffuit wiider wduißer, formeener derfor huiß vi haffuer vdgiffuit och giort meere ind wii med rette kunde tilkome, att wdgiffue aff woriß gaard och huiß arbeid vi haffuer for rettet till Fredericia och for hosbonndenn selff att sligt bør i restantz och arbedß penge att kortteß och huiß affkortening der kunde werre att kome oß till gode i frembtidenn, er gierne begierindiß aff Heridtzfougden eller dend som betiener rettenn dette wille lade løße och indföriß i huiß for rettenn pascerer: Jeg Jenß Raßmußenn haffuer vdgiffuit offuer min landgiede som beløber sig fra denn 1 May forgangen Aar 1666 och till den 1 May 1667: $\frac{4}{2}$ Slette daller och $\frac{1}{2}$ schip rog till schat rog offuer min schyld, noch haffuer vi bege giort en stor haab arbeid och hoget 4 dage i Damkier Lund och kiørt 4 læß weid till Breining Mølle, noch i Welling schouff hoget i 4 dage och ladet treer i 5 dage, noch kiørt neder till strandenn med 2 læß tømer, noch houg vi it læß tømer i Andkier schoff och førde till Schierup, menß dee tou dageß tid som vi loffuit vor hosbonde det hafffr: wi giort, wii houg 3 dage i Andkier schouff fauffne weid och schibet det wed strandenn, deß ydermeere at hoge och age till stadenn med pallesatter och peell war saa stor en kiøring att wii for kiørdte woriß bester saadan att en part ner haffde mist denn: och afflingen der aff ichonn ringe, for det scheede mesten i waardag der plougen schulle gaaet, daa bleff vi saa offuerilet med Exeqeren och Soldatter saa at vi haffde noch med dennom att drageß med siden at kiøre och hoge, Jeg Raßmuß Weng haffuer vdgiffuit i schatt som beløber offuer min landgiede penge $6\frac{1}{2}$ mk: och $\frac{1}{2}$ schip rog i rogschatten, Actum Damkier den 6 May Anno 1667, *Jenß Raßmußenn Veng*, R.I.S.W: Der nest i rette lagde Søffrinn Nielßenn i Damkier sit schirftelig suar som formelder: Efftersom ieg wnderschr: tiltalleß aff min gunstig hosbond Oberst Leutenant Andreaß Willicheß fuldmegtig Lorndtz Preen for schyld landgiede och arbedß penge for neste forgangenn Aar till hannom at schulle medrestere aff den gaard udi Damkier ieg paa buor saa er der imod mit ydmyge suar det ieg same gaard haffuer annammit gandtsche øde, der fienderne nu sidste gang landett Quiterit och haffuer sat mig i stor gield och armod, for dend att opbyge saa udit som er forbyget, dog der rester och indnu fattiß en stor bygfeldighed att denn iche er ferdig thill med haffuer ieg werit fortrentg med Kongl: Maytz: tømer att age till stranden, vdi forgangen winter var it Aar, saauelsom med pallesatter att wdføre till Fredericia och slig att werre scheed udi min bedste pløigningß tid, och min heste och øg, daa er bleffuen forderffuit, saa at ieg der offuer er komen udi stor armod och fattigdomb baade vd aff det tømer agenn och dee store Quartalschatter, huor for ieg fattig mand er ydmygeligenn begierindiß att min gunstig hosbond wille for Guds schyld andsee min fattige wilkaar och leiglighed och iche begiere fuld schyld och arbedß penge aff mig effterdi att ieg er kommen saa meget till achterß med min auffling for dee mange reigßer ieg haffuer mot giort udi Kongl: Maytz: bestilling som om meldt er, med wenlig begiering att dette mit ringe och eenfoldig suar motte leßiß paaschrifftuiß och indföriß udi huiß domb for retten udi den sag affsagt worder. Actum Damkier den 30 Aprili Anno 1667: Søffrin

Nielßen. Her for uden suaret Schierup kiercheß Werge och Prestenß medhielper Søffrin Jenßen, och Peder Buch saauelsom Søffrin Pederßen i Welling, Smidstrop kiercheß Werge och medhielper, att dee burde att werre fri for arbedß penge effter som dee till forne vnder Kongl: Maytz: herschab nødt haffuer formindte och höyst bemte: Kongl: Maytz: schøde iche for taug dennom same deriß frihed menß Oberst Leutenant at nyde dend same herlıghed Kongl: Maytz: tilforn nødt haffuer, huor imod Lorntz Preen suaret att det iche kunde kome hosbonden till affkortning paa arbedß pengene for dee war kierche Werge och Prestenß medhielperß bestilling, mennß burde med dennom att forholdeß som med andre adelß tiener effter receßenn. Hanß Pederßenn i Smidstrop, Peder Jenßenn ibid: och Anderß Nielßenn i Welling formindte dennom att haffue forlindring paa arbedß pengene efftersom dee haffde giort stor arbeid baade for Kongl: Maytz: och hosbonden och der foruden giffuer stor schatt for hosbondennß øde guodtz huilchet war och dee andre mendß suar saa mange tilstede war, formindte och dennom ey wiider burde at tilkiendiß ind for it brendsuin naar ingen olden er 3 mk: och for it fødnød 4½ mk: som dee alldtid thill Kongl: Maytz: giffuit haffr: som dee kunde beuïße. Thill att winde fremkom Poffuell Knudtzenn i Brøndsted som bestod ved Eed med opragte finger effter receßenn att imedellertid dee var tiänner till Slottet daa haffuer hand iche giffuit meere ind 3 mk: for it brendsuin naar ingen olden var, och 4½ mk: for it fødnød. Der nest wandt i ligesuorne Eed Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Nielß Tußen i Schierup, Otte Smed i Smidstrop, Hanß Klinchhamer i Welling, Hanß Escheßenn i Huilsbierig, Peder Jørgenßenn ibid: Madtz Søffrinßen i Gorsloff och Nielß Schreder i Smidstrop som bekrefftet forschr: winde, och ydermeere att efftersom dee indnu war kongenß tiener daa forderitß der iche meere aff dennom ind som forbemelt er for berørte Specier och iche holder i mande minde er giffuen anderlediß: Huor effter forn: Hanß Pederßen och Peder Jenßen war Tingbüinde begierindiß, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Slutening No: 94:

Cantzeler Lentis fuldmegtig forn: Lorntz Preen fordrit domb imod den gode mandß tiener effter sin i rettesettelße och opsettelbiß indhold i dag sex vger den 18 Marty No: 36 indført och der offuer i rettelagde enn schrifftelige restantz lydendiß: Restantz hoß Cantzeler Lentis bønder i Gaffuerslund sogenn fra Philippi Jacobi dag 1666 och till aarßdagenn 1667: **Børchop**: Simon Søffrinßenß aff Grunde halffue bundeaard och eigendomb som er øde, dog Peder Nielßen haffuer brugt noget aff jordenn och wdlagt kongelig schatt och soldatter penge deraff, aff same halffue gaard er lanndgieldenn 2 sk: leding, 2 traff roug, 1 brendsuin, 1 fedt faar, 1 lamb, 1 gaaß, 5 hønß, 1 læß høe, 2 tønder kuoll 16 læß veid 1 mk: haar, 1 mk: liußegarnn, 16 sommer och Winter heste, 3 jeger heste 3 Rix dr: arbedßpenge, Peder Nielßen 6 Rix dr: arbedßpenge, Hanß Schreder 3 Rix dr: arbedßpenge, Laß Pederßenn Bundeßenn 1 dr: 12½ Alb: 1 fdcar rog, 1 brendsuin, 1 Lamb, 1 gaaß, 1 sneß hommelstenger, 6 Rix dr: arbedßpenge, Peder Tommeßen 1 dr: 12½ sk: ½ alb: 10 sk: dansche aff smør landgiede, 1 brendsuin, 1 lamb. 1 gaaß, 2 sneß hommelstenger, 3 Rix dr: arbedßpenge, er fri for dee 3 Rix dr: for hand seer till Schoffuenn, Nielß Buch och Anderß Buch 1 dr: 12½ sk: ½ alb: 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß 2 sneß hommelstenger, Peder Smed 1dr: 12½ sk: ½ alb: 1 lamb, 1 gaaß, 2 sneß hommelstenger, 6 Rix dr: arbedßpenge, Christenn Pederßenn Boeßenn 1 dr: 12½ sk: ½ alb: 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, 2 sneß hommelstenger, 6 Rix dr: arbedßpenge, Lauridtz Jenßenn 1 dr: 12½ sk: ½ alb: 1 fdcar: rog, 1 brendsuin, 1 lamb, 1 gaaß, 2 sneß hommelstenger, 6 Rix dr: arbedsp: Hanß Joenßenn 10 sk: 2 alb: 1 brendsuin, 2 Rix dr: arbedßpenge, Nielß Bødicher 1 Rix dr: arbedßpenge: **Andkier**: Hanß Staffenßenn 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 brendsuin, 6 Rix daller arbedßpenge, **Nielß Anderßenn Schoffgaard** 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 brendsuin, 4 schip rog, 6 Rix dr: arbedßpenge, Iffuer Agerßbøll 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte rog, 6 schip 3 fdcar: biug 8 schip 1 fdcar ar: 1 brendsuin, Søffrinn Staffenßen ½ dr: ½ mk: 6 sk: 4 schip rog, ½ brendsuin, 3 Rix dr: arbedß penge. Christenn Mariager ½ dr: ½ mk: 6 sk: 3 mk: 15 sk for smør, ½

ørte rog 6 schip 3 fd: biug 10 schip ar: $\frac{1}{2}$ brendsuin 3 Rix dr: arbeidspeng. **Madtz Smed** 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 brendsuin, 6 Rix dr: arbeidspeng. Peder Dall $\frac{1}{2}$ brendsuin, 6 Rix dr: arbeidspeng. Bertell och Gyde Frandtzenn 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte rog $\frac{1}{2}$ schip biug, 1 brendsuin, 6 Rix dr: arbeidspenng. Tomi β Jen β enn $\frac{1}{2}$ brendsuin, 6 Rix dr: arbeidspeng, noch for forgangenn Aar 3 Rix dr: Peder Christen β n rester pa landgielddepange 1 mk: 14 sk: 6 Rix dr: arbeidspenge. Peder Søffrin β enn $\frac{1}{2}$ dr: $\frac{1}{2}$ mk: 6 sk: $\frac{1}{2}$ ørte rog $\frac{1}{2}$ brendsuin 2 Rix dr: arbeidspeng, La β Bødicher $\frac{1}{2}$ dr: $\frac{1}{2}$ mk: 6 sk: $\frac{1}{2}$ brendsuin, 3 Rix dr: arbeidspeng, Peder Jen β n 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 brendsuin, 6 Rix dr: arbeidspeng. Bol β mend: Jørgen Han β enn 21 sk: 1 brendsuin, er fri for arbeidspeng for hannd giffuer warfell. Han β Søffrin β n 21 sk: 1 alb: er fri for arbeidspeng for hand giffuer warfell. Frandtz Willom β n $\frac{1}{2}$ dr: 1 Rix dr: arbeidspenge. Christen Schreder 21 sk: 1 alb: 1 Rix dr: arbeidspenge. **Breining**: Han β Jørgen β n Giesten resterer aff Landgield och arbeidspenge 5 Rix daller. Christenn Niel β enn aff landgield och arbeidspenge 3 Rix dr: Niel β Møller aff landgield och arbeidspenge 3 Rix dr: Madtz Niel β enn aff landgield och arbeidspenge 3 Rix dr: noch for forgangen Aar arbeidspenge 3 Rix dr: Neder Han β Jørgen β enn aff landgield och arbeidspenge 3 Rix dr: Bol β mend Olluff Schreder 1 Sldr: arbeidspeng. Jenn β Schreder 1 Sldr: arbeidspeng. Jørgen Krag 1 Sldr: arbeidspenge. Niel β Rytter 1 Sldr: arbeidspeng: noch fandti β derpa optegnit restantz ho β Hr: Cantzeler tiener fra 1665 och till Aar β dagenn 1666. **Børchop**: Peder Niel β enn 3 sk: leding, 2 traff rog, 2 brendsuin, 1 gaa β , 5 høn β , 1 sne β eg, 1 læ β høe, 2 tønder kuoll, 1 mk: haer, 1 mk: liu β begarnn, 16 sommer och Winter hest, 3 jeger heste, 1 mk: giesteri 16 le β weid 15 dr: arbeidspeng. Han β Schreder 2 mk: oldengield. Lauridtz Bunde β enn 1 dr: $12\frac{1}{2}$ sk: $\frac{1}{2}$ alb: 2 schip rog 4 schip biug, $13\frac{1}{2}$ schip ar: rester paa smør 10 mk: 4 sk: 1 lamb, 1 gaa β , 2 sne β homelstenger, 9 dr: arbeidspenge. Peder Tomme β n 1 mk: 4 sk: 4 schip rog, 4 schip biug, 5 schip ar: $1\frac{1}{2}$ otting 10 mk: smør, 1 gaa β , 2 sne β hommelstenger, 9 dr: arbeidspeng. Peder Smed 1 dr: $12\frac{1}{2}$ sk: $\frac{1}{2}$ alb: 4 schip rog, 3 schip byg, $13\frac{1}{2}$ schip ar: $1\frac{1}{2}$ otting 10 mk: smør, 1 gaa β , 2 sne β hommelstenger, 9 dr: arbeidspeng, 4 mk: oldengield. Christenn Peder β enn 1 dr: $12\frac{1}{2}$ sk: 1 alb: 2 schip biug, $1\frac{1}{2}$ schip ar: 1pund 10 mk: smør er 2 dr: 8 sk: 1 lamb, 1 gaa β , 2 sne β hommelstenger, 9 Slr: arbeidspeng. Laur β Jen β n 1 dr: $12\frac{1}{2}$ sk: $\frac{1}{2}$ alb: 2 schip rog, $3\frac{1}{2}$ schip biug, $13\frac{1}{2}$ schip haffre, $1\frac{1}{2}$ otting 10 mk: smør, 1 lamb, 1 gaa β , 2 sne β homellstenger, 9 dr: arbeidspeng. Han β Jen β n 10 sk: 2 alb: 1 Rix dr: arbeidsp: Niel β Bødicher 1 mk: oldengield. Peder Møller och Han β Møller aff en Aae 8 sk: **Andkier**: Han β Staffen β enn 1 dr: 1 mk: 12 sk: $16\frac{1}{2}$ mk: smør, 3 Rix daller arbeidsp: 3 mk: oldengield. **Niel β Ander β en** 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte rog, $13\frac{1}{2}$ schip biug, 19 schip ar: 1 otting 15 mk: smør, 1 brendsuin, 9 Slr: arbeidspeng. Iffuer Han β n 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte roug, $13\frac{1}{2}$ schip biug, 19 schip ar: 1 otting 15 mk: smør, 1 brendsuin, 4 mk: oldengield. Søffrinn Staffen β enn $\frac{1}{2}$ dr: $\frac{1}{2}$ mk: 6 sk: 1 fd: biug, $\frac{1}{2}$ brendsuin. Christen Ander β en Mariager $\frac{1}{2}$ dr: $\frac{1}{2}$ mk: 6 sk: $6\frac{1}{2}$ schip biug, 1 fd: 5 schip rog, 5 schip ar: $\frac{1}{2}$ brendsuin, 1 pund 7 mk: smør, 4 mk: oldengield, 9 dr: arbeidspenge. Madtz Smed 1 dr: 1 mk: 12 sk: $\frac{1}{2}$ schip ar: 2 Rix dr: arbeidspeng, 4 mk: oldengield. Peder Dall 1 brendsuin, 9 dr: arbeidspeng, 1 schip ar: 4 mk: oldengield. Peder Christen β enn 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte rog, $13\frac{1}{2}$ schip biug, 19 schip ar: 1 otting 15 mk: smør, 1 brendsuin, $2\frac{1}{2}$ mk: oldengield, 9 dr: arbeidspeng. Peder Søffrin β en 1 dr: 1 mk: 12 sk: 1 ørte rog, $13\frac{1}{2}$ schip biug, 19 schip ar: 1 otting 15 mk: smør, 1 brendsuin, 9 dr: arbeidsp: Peder Jen β n 9 dr: arbeidsp: Jørgen Han β n Bol β mand 21 sk: 1 alb: 1 ørte ar: aff it øde sted Han β Søffrin β n 1 mk: oldengield. Frandtz Willom β n 1 Rix dr: arbeidspeng. Christenn Peder β en 1 Rix dr: arbeidsp: Breining: Marenn Wiladtzi β 1 ørte biug, 3 Slr: arbeidsp: och war Lorntz Preen nu i dag endelig domb begierindi β och war endeel β tilstede aff welbemte: Cantzeler Lentis tiener som suaret att dee haffde giort en stor arbeid baade for Kongl: Maytz: saauelsom for deri β ho β bonde med aarlig weidschibenn som haffuer satt dennom noget till achter β i deri β auffling som dee formindte i deri β arbeid β penge burde affkorti β : med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

I lige maader effter forschr: i rettesettelße och opsettelße fordrit Lorntz Preen domb offuer Peder Møller i Børchop Mølle for sin Mølleschyld nemlig 14 ørte meell till hosbonden resterer fra Aar 1666 och till Aarß dagenn 1667: som hand formindte hand inden 15 dage bør att betalle eller derfor were namb wndergiffuen: Saa mødte Peder Møller och suaret att der ichonn kort forleden om Mølleschylde war faldenn en domb, formindte sig derfor att werre fri for schyld aff den Quern som liger øde thill hoßbonden schaffer den for biuget, och schee affkortning i den Quernß Mølleschyld som er komen till gangß for huiß hand haffuer andwendt paa Møllenß biugning och indnu staar wnder biugning dog giffuer dennd fulde schat der aff efftersom Kongl: Maytz: schøde Cantezeler Lente naadigst giffuenn er schall wduiße att naar hanß Kongl: Maytz: samme Mølle iblandt andet igien indløßer will høyst bemte: Kongl: Maytz: betalle huer tønde korn som det er affhendet for tillige med billig erstatning for paa guodtzet giorde nødwendig och beuißlige Milioration: med flere ord och talle dennenom derom imellom faldt.

Mandagen den 13 May Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Christen Rod i Smidstrop
Søffrin Jenßenn ibid:	Peder Jenßen ibid:
Peder Pederßen i Gorsløff	Hanß Pederßen ibid:
Nielß Jenßen Buch i Børchop	Peder Jørgenßen i Huiælsbierig
Iffuer Hanßen i Andkier	Jachob Søffrinßen i Gorsløff
Jenß Raßmußen i Damkier	Anderß Bertelßen i Sellerup
Hanß Escheßen i Huilsbierig	
Søffrinn Pederßen i Welling	

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Peder Nielßenn i Børchop louglig warßell for hanß buopeell imod domb att suare Peder Raßmußen eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag:

Nielß Raffn effter schriftelig fuldmagt paa forn: Peder Raßmußenß weigne gaff hannom till beschylding for 14 Rix dr: 1 mk: effter schriftelig haandschrift Daterit den 16 Juni 1657 med effter staaende rindte. Saa mødte Peder Nielßenn och begierde sagen i opsettelße efftersom hand wille talle hanß minde derfor, bleff derfor opsatt udi sex wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag 3 wger gaff Lisbet Peder Nielßenß i Brøndsted louglig varßell for hindriß buopeell imod deelle att suare Her Jenß Jenßen i Hersleff her till tinget forschr: tou tingdage saa welsom her i dag. Nielß Raffn paa Her Jenßeß veigne tog tridie ting till hinde for huiß hun Her Jenß plegtig ehr.

Noch hiemmellet forschr: warßell att dee i dag otte dage gaff Madtz Anderßen i Piedsted louglig mundelig varßell her wed tinget imod domb att suare Deellefogden Nielß Raffnn her till tinget i dag: och gaff hand hann:till beschylding for hand giorde wlyd paa tinget effter tingßuindeß formelding satte i rette och formindte paa Kongl: Maytz: och rettenß weigne att han derfor bør att lide och stande till rette effter lougen och war her omb domb begierindiß. Madtz Anderßen mødte och begierde det i opsettelße, bleff opsatt 3 wger:

Hanß Kuod i Horstrup fordret domb imod Søffrin Pederßenn Kuod i Welling for Kierche Regenschab hand hoß sig opholder wclarerit effter opsetteliß formelding i dag sex wger denn 26 Marty sidst forledenn indfört och der offuer i rettelagde Stichtschriftueren Anderß Madtzenß Zeddell lydenndis. Helßenn med Gud beder ieg Eder Hanß Kuod i Horstrup att i strax lader Søffrin Pederßen i Welling giffue kald och warßell, till Holmandtz Heritzting imod domb for Kierchenß Regenschaber hand rester for i effterschr: Aaringer, nemblig for 61 – 62 – 63 – 64 – 65 och 66 iche haffuer clarerit eller nogenn reigtingh giort, meener hand er plegtig forn: regenschaber uden ophold att clarere, eller lide deelle och derpaa hende domb, tager herudi ingen forsømelße, Gud befallet aff Faarup den 14 Marty 1667 Anderß Madtzen och war nu der effter endelige domb begierindiß: Saa mødte Søffrin Pederßenn, och der till suaret att huiß hand haffde opbaarinn wilde hand noch som giøre regenschab for, formindte och ingenn domb burde att gaae efftersom Anderß Madtzen iche ville høre Kierchenß regenschab før ind det bleff wdtaldt for dee tou Aar der resterer saauelsom resterinde jordschyl som indnu stander i proceß naar hand det fich till ende wille hand forplegte sig till att giøre regenschab och om hand saa plegtig bliffuer wille hand byge paa Kierchenn naar affkortiß huiß wdgiffuit er, efftersom Kierchenn haffde høylig reparering fornøden, och formindte sig der for for Hanß Kuodß tiltalle denne gang fri at werre med flere ord och talle.

Søffrin Pederßenn i Welling fodrit domb Smidstrop och Welling bymend effter i rettesetteliß och opsetteliß indhold som findiß indfört den 26 Marty: och war nu i dag der effter endelig domb begierindiß: Saa mødte **Christenn Rod** i Smidstrop, Peder Jenßen, Hannß Pederßenn, **Olluff Olluffßenn** ibid: Hanß Klinchhammer i Welling och **Søffrin Nielßenn** ibid: som der imod i rettelagde deriß schriftelig suar lydendiß: Efftersom Søffrinn Pederßenn Kuod tiltalle oß meenige mend i Smidstrop och Welling for huiß som schulle restere aff kierchenß tiende for Aar 1661 saauelsom Aar 1662, saa er der till woriß korte suar att den tid vi feste tiendenn aff Stichschriftueren Anderß Madtzen som hand selff i feste haffde och for oß godwillig affstod effter festebreffuitß wduißening, war der aldeelliß inttet wndtagenn noget att bliffue till rest som oß schulle tilkomme att wdgiffue, efftersom vi derfor gaff hannom en stor summa penge, nemblig 60 Rix daller som vell iche kand aff Søffrin Pederßen nechtiß effterdi hand ind och selff haffuer sin proquota der aff wdgiffuenn, och Anderß Madtzen selff i dee aaring haffde tiendenn i feste formeener oß derfor for berørte Søffrin Pederßenß tiltalle fri att werre Ex Welling den 13 May Anno1667: der hoß i rettelagde Anderß Madtzenß feste breff Daterit Colding denn 18 Augusti 1663 som indeholder att Anderß Madtzen haffuer sted och fest thill Hendrich Nielßenn i Welling och Peder Jenßenn i Smidstrop paa meenige sognemendß weigne, denn halffue korntiende kierchenß andpart aff Smidstrop sogenn, som Hanß Wdeßenn Kuod i Store Welling fra døde och sidenn aff Welb: Her Steen Bilde till Kierßgaard, daa Kongl: Maytz: befallingßmannnd paa Koldinghuß till hannom forwnt udi wfredtztid och nu god willig till dennom haffuer affstaen, med meere samme festebreff her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wduißer, huor imod Søffrin Pederßenn suarit att dee penge dee gaff Anderß Madtzen war till minde for dee motte nyde tiendenn i feste, och ydermeere suarit **Christen Rod** att Aar 1661 war hand iche i Smidstrop, det samme svarit **Madtz Olluffßen** ibid: att hand och hanß broder [**Olluff Olluffßen**] iche war paa deriß gaard samme Aar och 1662 bleff iche giffuen till Kongl: Maytz: tiende i ald sognit wdenn fierdepartenn aff affgiffen med flere ord och talle dennom derom imellom war.

I lige maader effter samme opsetteliß fordrit denn: imod Nielß Pederßen, Otte Pederßen, och Peder Jesperßen for jordschyl, Nielß Pederßenn mødte och fremlagde sit festebreff, lydendiß. Paa Kongl:

Maytz: och Slodtz Herrenß weigne haffuer ieg paa welbehoug sted och forwndt Nielß Pederßenn i Smidstrop det øde buollig sammestedtz med huiß Kierche jord der till leger, hanß liffßtid som Dorite Jenßdatter tilforne paabuode huilchet øde buolig hand haffuer loffuit att opbyge och effter receßen sig forholde saa och til forordenede Kierche Werger i Smidstrop sogenn lauere till feste aff huiß Kierchen tilhør penge en halff daller. Actum Huilsbierig den 1 Marty Anno 1660 Jost Tomeßenn, och ydermeere berette att der ingen tider er giffuen meere aff same Kierche jord ind aarlig 2 mk: Peder Jesperßen suaret i lige maade att der aldrig war giffuen nogen tid meere aff det Kierche jord hand i feste haffde ind 1½ mk: Otte Smed suaret att hand haffde giffuen aff det Kierche jord hand i feste haffde till Kierchen i 12 Aar før sidst forledenn wfredtz tid, menß aldrig nogenn tid gaff meere ind Aarligenn 3 mk: berette samptelig der hoß att den affgiffet der resterer, er aldrig før indnu bleffuenn kraffuit aff denn: iche holder widste huor dee schulle bliffue det quit, formeener och denn: att schee affkortening for dee aaringer der haffuer werit affkortening paa tiender och jordleye, formindte dennom der for for Søffrin Pederßenß tiltalle quit att werre med flere ord denn: derom war.

Mandagenn denn 20 May Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Pederßen i Gorsløff
Poffuell Knudtzenn i Brøndsted	Søffrin Pederßen ibid:
Christenn Rod i Smidstrop	Jachob Søffrinßen ibid:
Hanß Pederßen ibid:	Nielß Nielßen ibid:
Peder Jenßen ibid:	Nielß Buch i Velling
Hanß Klinchhamer i Welling	Christen Christenßen ibid:
Hanß Jørgeßen i Breining	Bertell Søffrinßen ibid:
Christen Christenßen i Welling	

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Jenß Lauridtzen paa Nebbe loulig mundelig varßell her wed tinget imod tilbod at suare Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: och Søffrin Nielßen i Mørchholt her till tinget i dag, saa for rettenn fremkom berørte fiere mend och dertill i rettelagde en schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom wii wnderschreffuenne fiere Sandmend i Holmandtz Herit er fra Kongl: Maytz: woriß Allernaadigste Here wdlagt till Jenß Lauridtzen Maanhafftig paa Nebbe som effter sin schødiß Dato hid ind till haffuer oß strengeligenn efftersatt med megenn wgedagß gierning och lange reißer ja well i woriß største traffuell med heste och wogen motte kiore och werit borte fra huß och hiemb, den 8 dage en andenn 10 ligesom reigßen wiidt andgich som vi aldrig vnder Kongl: Maytz: Herschab giort haffuer huilchet oß wmucligt er att wdstaae efftersom wi iche der offuer kand driffue woriß egenn auffling, iche holder ere wed den meddell saa vi kunde holde dee folch och bester det kand forrette menß wille foraarsage oß att gerode i armod iche holder maa andseeß at wi ere ædsuorne Sandmend saa vi motte nyde den frihed Kongl: Maytz: samptelig Sandmend paa leenit benaadet och giffuit er som vi formeener Jenß Lauridtzenß schøde iche igien kalder, och der for indfundenn for dee gode mend Her Landtz domerß paakiendelße, huor for wii høylig er for aarsaget att tilbyde imod woriß berørte hosbond Jenß Lauridtzen, att hand will lade oß vere forschaanit for same wtaalig arbeide som oß er vmueligt att wdstaae med mindre vi schulle der offuer gandtsche bliffuer ruinerit indtill dee gode mend Her Landtz dommer haffuer paakiendt om Kongl: Maytz: Naadigste haffuer bort soldt woriß benaading och frihed wii dyre haffuer fest dersom oß saa med rette tilkommer der till att suare will wi aff yderste formoffue strebe att giffue till arbeidß penge saa wiidt mueligt er, som andre Kongl: Maytz: tiener och

wndersaatte weder fariß, er ydmygeliß begierindiß dette voriß korte berettning for retten motte andseeß leßiß paaschriffuiß och thingbuinde der effter meddeelliß. Actum Gorslöff den 20 May Ano 1667: *Peder Pederßen: Nielß Nielß: Søffrin Pederßen: och Søffrin Nielß:* huilchet same indleg her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer: Jenß Lauritzenn mødte och suaret att hand widste ingenn Sandmend aff at sige, hanß Kongl: Maytz: haffuer schodt hannom bønder och tiener, med landgielde echt och arbeid, huor for hand dennom till sin fornødenhed hid indtill haffuer brugt, och schall iche beuißeß hand dennom med wbillighed begegnit haffuer, huor effter forschr: mend war tingbuinde begierindiß: Jenß Lauritzen giemp:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Jenßen och Hanß Olluffbenn i Gorslöff att dee i dag otte dage gaff Peder Pederßen i Gorslöff, Søffrin Pederßen, Nielß Nielßen och Søffrin Nielßen i Mørchholt louglig warsell for deriß buopeelle att suare Jenß Lauritzzen paa Nebbe for huiß hand dennom haffuer att beschylde: Jenß Lauritzenn lod it indleg leße och paaschriffue om noget adschielligt hoß dennom schulle restere, huor till der suaret Peder Pederßen att hand haffde regennschab med Jenß Lauritzzen for hommell hand och hanß hustrue haffde bekomit aff hann: dersom hand blifuer hannom noget schyldig effter jordbogen erbød hand sig for retten med penge at betalle. Nielß Nielßen suaret att hand inden otte dage schulle Clarere Jenß Lauritzzen schadisløß, Søffrin Pederßen och Søffrin Nielßen suaret att huiß dee blifuer hannom plegtig will dee betalle vden nogen domb eller kraff och var berørte mend thingbuinde der efftyter begierindiß:

Hiemmellet md opragte finger och eed Christen Hanßen i Schierup och Søffrinn Hanbenn Soldatt vnder Captein Klamp att dee i dag otte dage gaff Johan Didrich Buchholtß forpagter paa dend gaard i Welling Proviantmester Nicolaus Berntz haffuer ladet biuge imod siønß opkraffuelße att suare berørte Nicolaus Berntz her till till tinget i dag, hanß fuldmegtig begierde siønnß opkraffuelße till denn gaard i Welling berørte forpachter paabuor att siøne huorlediß gaarden befindeß med nedgierder biugning seed och auffling: dertill opneffnd Peder Søffrinßen i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Jenß Raßmußen i Damkier och Søffrin Nielßen ibid: att møde paa Onßdag i Lild Welling naar Klochen er 9 slet.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanbenn i Andkier, att dee i dag otte dage gaff Peder Mortenßen i Huilsbierig louglig warßell for hanß buopeell imod winder att suare Hanß Jørgenßen Giesten i Breining her i dag. Dernest for retten fremkom Hanß Jørgenßenß hustrue Johanne Hanß kuon och son Søffrinn Hanßen, saauelsom Hanß Jepßen Baße i Piedsted som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßenn att dee hoß war hørde och paasaae Løffuerdagenn den 28 Novemb: Anno 1663 att Peder Mortenßen i Huilsbierig kom wdi forn: Hanß Jørgenbennß huß och forligteß med hann: efftersom Hanß Jørgenbenn haffde daa till landtztinget indsteffnit nogen tuistighed om 40 Rix dr: och ald anden tuistighed dennom tillsame tid haffuer imellom werrit, och bleff derom wenlig och well forligt, saa Hanß Jørgenßen der offuer bleff hieme fra Landtztingett, Peder Mortenbenn suaret att hand ingen forlig haffde indgaaet med Hanß Jørgenßen iche heller haffde bekomen noget aff hannom huor effter Hanß Jørgenßen var tingbuinde begierindiß:

Peder Buch i Schierup fordret domb imod Hanß Hanßen ibid: om denn Exequering effter i rettesettelße och opsettelße indhold indført den 1 Aprili 1667 No: 41: och war nu der effter endelig domb begierindiß. Saa mødte Hanß Hanbenn och der till suaret och ved høyeste Eed berette och benegtet att hand huerchen lagde schattenn, ey holder giorde Leutenant *Poffuell Sødke* som haffde order paa Exequering nogen andvißing paa Peder Buch och iche holder weed att haffue kiendt eller seet hannom

enn gang formindte sig derfor for hanß tiltalle fri att werre, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Bleff derpaa sluttett, att effterdi Hanß Hanßen møder och wed sin eed benegter att imod schrifftelig kundschap Lieutenant *Poffuell Sødke* i dannemendß offuer werelße vdgiffuet haffuer, widste fougdenn iche der udi att kunde kiende, menß haffueß paa sin tilbørlig steder att ordeelliß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Hanß Hanßen i Schierup loulig warßell imod beschylding att suare Jenß Lauridtzen her till tingett i dag:

Mandagenn den 3 Juni Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup

Iffuer Jørgenßen i Gaurslund

Peder Pederßenn i Gorsløff

Søffrin Pederßenn ibid:

Hanß Nielßen Schouenborig ibid:

Søffrin Nielßenn i Damkier

Jenß Rod i Schierup

Jørgen Hanßen i Brøndsted

Sex Høring

Jenß Raßmußen i Damkier

Raßmuß Jenßen ibid:

Hanß Nielßen i Brøndsted Mølle

Nielß Buch i Welling

Otte Pederßen i Smidstrop

Nielß Pederßen ibid:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage loulig mundelig warselgaff Proviantforwalter Nicolaus Berntz for sin buopeell i Fredericia imod domb att suare Jachob Lauridtzen Slotzfouget och Ridefouget till Koldinghuß paa hanß kongelig høyheds weigne her till tinget i dag.

I lige maader same tid warselgaff hann: och till i dag att suare Nielß Hanßen Raffn her till tinget imod domb paa hanß egenn och Sydschindß weigne belangende deriß fæderne eigendomb i Lild Velling.

Item same tid warßelgaff berørte Nicolaus Berntz imod domb att suare Zoene Pederßen i Kolding her till tinget i dag, belangende gieldß fordring i same eigendomb:

Noch same tid warßelgaff hannom imod domb at suare Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund her i dag belangende gields fordring i same eigendomb, och var Nielß Raffnn tilstede som paa sin egen och Sydschindß weigne war her till warßell gestendig:

Hiemmellet med opragte finger och eed Christenn Hanßen och Søffrinn Hanßen i Schierup att dee i dag 3 vger loulig warßelgaff Johan Didrich Buchholts *forpachter* paa den gaard i Welling Nicolaus Berntz haffuer ladet biuge, imod siøn opkraffuelße siøn paa aastedenn och dets affsigt att suare her i dag, der effter for retten fremstod Peder Buch i Schierup, Raßmuß Jenßen i Damkier, och Søffrin Nielßenn ibid: som wande och affsagde ved eed med opragte finger effter receßenn att dee den 22 May war dee till siøn paa den gaard i Lild Velling Proviantmester haffuer ladet biuge, efftersom dee loulig aff tinget war wdneffnd, och daa bleff denn: paa wiist gaardßenß gierder att besichtige, huor paa aldeelliß intet i dette aar befandtiß att werre flyed eller gierdet menß laae mestendeell øde, tuinde hommelhaffuer bleff och denn: paawist som och laae gandtsche øde och wtilgiordt, gierderne derom neder faldenn, item bleff dennom paa wiist noget haffre land som war pløyet och intet haffre saaed der

udi, ey holder befandtiß der till gaarden noget haffre eller waarseed att were saaed, halffandenn stych biugland war fellet och it stöche boghued land huor paa var fört en ringe deell giödning, aff dee aarsag och tilføyede omkostning och schadeß erlidelße. Nicolaus Berntz wed sin fuldmegtig Jenß Søffrinßen her for rettēn opsagde dend forpachteningß Contragt som hand med Johan Didrich Buchholt oprettet haffuer, efftersom hand iche weed om hand er Suphisant same tilføyede schade och omkostning att oprette eller ey, och war her effter thingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Tord Ibßen och Fredrich Jachobßenn att dee i dag maanit louglig warþelgaff Hanß Jørgenßenn Giestenn i Breining och hanß sön Søffrin Hanßen imod domb at suare Præsident Christoffer Nielßenn i Fredericia her till tinget i dag, huor effter forn: Jenß Søffrinßen paa Her Præsidentis weigne i rettesatte att effterdi med louglig thingþuinde aff Fredericia Stadtzing wdsted beuißeß att Søffrin Hanßen haffuer soldt till H: Præsident tuinde bundegaarde, som faderen Hanß Jørgenßen haffuer samtycht, formeener derfor Hanß Jørgenßen bør att holde sit kiøb, och der foruden erstattet hann: huiß schade och omkostning hand der offuer lid haffuer och war herom domb begierindiß: Hanß Jørgenßen Giestenn mødte och begierit sagen i opsettelse, bleff derfor opsatt udi 3 vger.

Jenß Lauridtzen paa Nebbe frem eschet nogle aff sin tiennere som tilstede war nemlig Jeß Nielßen i Mørchholt, Peder Wlff, Søffrin Hanßen, Staffen Mortenßen, Søffrinn Bunde, Morten Nielßen, Offer Søffrinßen ibid: och begierde aff dennom huorlediß hand haffde werit imod denn: imedeller tid dee haffuer verit hanß tienere och om hand dennom med wbillighed haffuer besuerget, huor till forschr: mend suaret for deriß personer att dee iche kunde klage paa hannom menß tachet hannom gott for god medfart hid indtill, huor effter Jenß Lauridtzen war tingþuinde begierindiß och stod forschr: mend med berørte Jenß Lauridtzen som war thingþwinde begierindiß till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jachob Lauridtzenn Slotzfouget och Ridefouget till Koldinghuß fremblagde sit schriftelig indleg imod Proviantforwalter Nicolaus Berntz i Fredericia effter for indførte warþell lydendiß. Efftersom hanß kongelig høyhed woriß allernaadigste arffueprindtz och heriß schriftelig befalling och naadigste Mecieue er paa Koldinghuß laffuerit till Ambtschiffueren Rudolph Faust att hand wed Ridefougden lader Proviantforwalter Nicolaus Berntz aff Fredericia :/ som en selff eiger Bundegaard haffuer opbiugt :/ tiltalle och wed rettēn söge, for hand sig haffuer wnderstaet imod kongelig forbud enn stor andeell aff gamelle och wnge treer ladet affhogge och bortføre saauell indnu fast daglig sig wnderstaar at hoge lade, hanß kongelig høyhed och Wildbahnenn till merchelig schade och affbrech och iche nogenn forbud haffuer wild achtet, effter samme høyst bemte: naadigste wdgiſſuenn befallingß egenn wduiſſening, och der offuer er for aarsaget bemte: Nicolaus Berntz till Holmandtz Heritzting att haffue ind Citerit till i dag imod domb at suare, daa paa høyst bemte: hanß kongelig høyhedß weigne setter ieg udi ald rette, att effterdi med siønþuinder aar och tid effter andenn, till berørte Herridtzting tagen beschreffuenn, wdførligenn beuißeß att bemte: Nicolaus Berntz haffuer ladet nederhoge i schoffuenn gammelle och wnge treer, wdenn nogenn order eller wduiſſening, Wildbanen till merchelige schade, som er tuert imod Kongl: Maytz: allernaadigste wdgiſſuene forbud och forordning, Daterit Kiøbenhaffnß Slott den 21 May Ano 1664, som strengelig och alworligenn forbyder saa vell jordeigne bønder som andre offuer ald Koldinghus Leen noget att hoge eller hoge lade, ryde eller ryde lade, lidet eller meget i nogenn schoffue udi forschr: Koldinghus Leenn jordeigne schoffue eller andre schoffue, Enemercher eller fellig vdenn det dennom bliffuer for wiist, for udenn andre kongelig forbud till

hiemting paa høyhedß weigne ført och giort er, menß schall were bleffuen i forige trodtzighed ladet høge sauge och bortføre effter egenn willie, ja ind och aff stor domdristighed bebyget och bemegtiget sig fattig fader och moder løß børnn deriß arffue och eye, och deriß schoffß parter forhogten som haardelig klageß baade for høyhedenn och rettenß steder, formeener der for Nicolaus Berntz sig i berørte Holmandtz Herrit iche alleniste haffr: forseet imod kongelig høyhed menß ind och imod woriß landtz loug och rett och der for bør att werre i hanß kongelig høyhedß naade och wnaade och der forudenn straffeß paa sinn guodtz och formoffue, huorpaa ieg enn forsuarlige domb er begierindiß och dette mit indleg motte indföriß, leßiß och paaschriffuiß och mig saa igienn tilhende at stilleß. Actum Kolding denn 3 Juni Ano 1667 *Jacob Lauridtzenn*. Der nest i rette lagde Holmandtz Heridtzting bog Aar 1663: huor der befandtiß for den 4 May indsprechuen schoffsiøn paa aldt wforuist daa er befandenß att werre hoggen her i Holmandtz Herrit, som war affsagt aff Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrin Pederßen i Sellerup, och Søffrin Nielßenn i Mørchholt, siønßmend, och daa iblant andet formeldte samme schoffsiønn saalediß: Proviantmester Nicolaus Berntz Bunde Enmerche legendiß till hanß gaard i Welling kaldeß Wlßbecheß Enmerche, fandtiß rodhoggenn – 71 Eger, huor aff endeelß war sauget paa steddenn och bort ført och endeelß indnu laae paa steden, huilchet siønßmendene iche widste att Taxere, i Welling schouff paa Proviantmesterß bundschoff fandtiß rodhogen sex Eger till 4 bielcher och 4 stenger, coh begierinde Jacob Lauridtzenn domb, saa for tillfald bleff sagen opsat udi 3 wger:

I lige maader fremlagde Nielß Hanßenn Raffn effter forskreffuenne warßell sit indleg som formelder. Efftersom ieg wnderschr: till i dag, haffuer ladet ind Citere Proviantforwalter Nicolaus Berntz till Holmandtz Heridtzting imod domb att suare saa paa min egenn och Sydschindß weigne giffuer ieg hannom till beschydning for hand sig haffuer voriß fæderne Eigendomb och arffuelod i berørte Holmandtz Herrit legendiß i Lild Welling bemegtiget, som er lige halffuepartenn aff denn selffeiger Bundegaard min fader S: Hanß Nielßenn Raffn paabuode och fradøde med diß tillegendiß Eigendomb och Enmerche, som effter woriß S: Moder Karen Hanßkuone er arffueligen tilfaldenn som schifftebreff och Documenter well wduißer, ja ind och ydermeere samme woriß fæderne arff till och iblant andet Eigenndomb indgrøfftet och forwildet det bedste Eng jord, homellhauffge och abildgaard for graffuit och ødelagt till fiskdame och wrtegaard for uden schoffß parter hand haffuer ladet forhoge, huilchet aldt med siønßuinde er att beuße, som meeniß at were imod lougenn, høylig der offuer for Aarsagiß att sette i rette och formeener bemte: Nicolaus Berntz bør vort fæderne Eigendomb for mig som er eldst broder att ind rømme och Quitere och schaffe sig hiemmell effter lougenn huorlediß hand enn fremmede mand tilkomer wii fattig wmøndig børnß arffuelod saalediß at andgrike, och for eget att till Eigne, dog aldeelliß inttet wedkomb, eller och der for att lide och stande till rette saa wiidt loug och retten tillader om dend som iche haffuer hiemmell till det hand bruger och er her paa enn forsuarlig domb begierindiß. Actum Horstrup den 3 Juni Anno 1667: *Nielß Hanßen Raffn*. Saa for tilfald bleff sagenn opsatt udi 3 wger:

Indnu i rettesatte berørte Jacob Lauridzen Ridefouget effter schrifftelig fuldmagt paa Zoene Pederßen i Kolding hanß weigne, att effterdi berørte Nicolaus Berntz Proviantforwalter lader bruge fierdeparten aff buotofftenn legendiß till S: Hanß Raffnß gaard i Welling som Zoene Pederßen i sin gields betalling haffuer bekommit och aff Landtz domer ehr tildømt och ey i ringeste maader tilbyder Zoene Pederßen penge eller betalling der for, det hand fordi bør at lide som whiemelt, och var her om domb begierindiß. Huilchet och bleff opsatt udi 3 wger:

Indnu i rettesatte forn: Her Raßmuß Jenßen fuldmegtig Peder Buch i Schierup, effter for indførte warbell och formindte Her Raßmuß Jenßen bør paa sinn hustrueß weigne att haffue induißening for 30 Rix dr: med effterstaaende rindte och schadegield i fierdepartenn aff S: Hanß Raffnß bundegaard och eigendom som offuer schifftre effter denn S: mand er henlagt till Gieldenner och Creditorer effter schifftebreffß formelding. Bleff opsatt och udi 3 vger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Möller i Brøndsted Mølle och Lauridtz Søffrinßen i Børchop att dee i dag 14 dage loulig warbelgaff Peder Lauridtzenn ibid: for hanß buopeell imod domb att suare Hanß Hanßenn i Schierup her till tinget i dag, huor offuer Hanß Hanßen fremlagde en opskrifft paa noget Peder Lauridtzenn schulle med restere aff denn gaard i Børchop hand paabuor, som saa lyder, fortægnelße paa huiß Peder Laurß: i Børchop er mig plegtig paa mine Sydschindß weigne, aff schyld aff den gaard hand ibuor och med rette resterer, for trei Aar, och huert Aar 1 fierding smør 20 schip ar: 5 Slđr: ringer 2 sk: 4 Slđr: arbeidß penge huor paa er lauerit for det første Aar penge 5 Slđr: - 2 sk: och otte griß støchet 12 sk: dansche, satte i rette och formindte forn: Peder Lauridtzenn bør forschr: restantz inden 15 dage att betalle och der foruden haffue sin feste forbrut effter receßen och war herom domb begierindiß. Bleff med beuilling opsatt udi 14 dage.

Lauridtz Pederßenn i Winding fitch domb offuer sinn tiener Christendtz S: Peder Søffrinßen for restantz som hun bleff tildømbt indenn 15 dage at betalle eller derfor werre namb wndergiffuen efftersom det tilforne er indfört till opsettelße.

Nielß Raffnn effter schriftelig fuldmagt aff Peder Mortenßen i Huilsbierig fordrit domb imod Hanß Jørgenßen Giesten i Breining som denn 15 Aprili nest affuigte er tagenn i opsettelße och findiß indfört No: 47: Saa mødte Hanß Jørgennßen Giestenn och der imod først i retelagde it tingbuinde her aff tinget wdgiffuenn denn nest affuigte 20 May: som indeholder att daa for retten haffuer wondenn Hanß Jørgenßen Giestenß hustrue Johanne Hanßkuone sauelsom hanß son Søffrin Hanßen och *Hanß Jepßen Baßse i Piedsted* att den 28 Novemb: 1663 kom Peder Mortenßen i Huilsbierig udi forn: Hanß Jørgenßenß huß och forligteß med hann: efftersom Hanß Jørgenßen haffde daa till Landtztinget ind steffnit nogenn tuistighed om 40 Rix dr: och ald anden tuistighed dennom till same tid haffuer imellom verit och bleff derom wenlig och well forligt saa Hanß Jørgenßen der offuerbleff hiemme fra Landtztinget, huor till Peder Mortenßen suaret att hand ingen forlig haffde indgaaet med Hanß Jørgenßen iche holder haffde bekomit noget aff hannom: Der nest fremlagde en wdtog aff tingbogen Aar 1663: Lydendiß, Mandagenn den 30 Novemb: 1663 Otte Windeßmend, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Peder Pederßen i Gorslöff, Søffrinn Pederßenn ibid: Jørgenn Jenßen i Huilsbierig, Jacob Søffrinnßen i Gorslöff, Anderß Nielßen i Welling, Hanß Klinckhammer ibid: och Nielß Therchelßen i Gaurslund, huilche forschr: otte trofaste dannemend alle sambdregteliggenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Jørgenßen Giesten i Breining och Peder Mortenßen i Huilsbierig, thoug huer andre i haand och kiendtiß att dee war wenlig och well forligt om dee 40 Rix dr: som Hanß Jørgenßen var tildømbt att betalle, huor effter dee war tingbuinde begierindiß. Att dette er en reiktig Extrakt aff tingbogen bekiender ieg wnderschr: Datum Kolding den 22 May Anno 1667 *Jacob Lauridzen Bech* (L:S:) huilchet forschr: Tingbuinde och Extrakt her i dag for retten bleff lest och paaschr: i denn: selfuer wiidere wduißer, och effter diß leiglighed formindte Hanß Jørgenßen att effterdi sagenn en gang er forligt det hand der for for same tiltalle bør fri at were, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag 14 dage louglig mundelig warþelgaff Peder Mortenßenn i Huilsbierig imod domb at suare Hanß Jørgennßenn Giesten her till tinget i dag och gaff hand hannom till beschylding for hand her paa tingett nest affuigte 20 May haffuer sagt ney for att dee iche war forligt om dee 40 Rix dr: hand paataller, som iche alleniste med tingþuinde beuißeß same dag wdsted joe saa att were, menß ind och med vdtog aff tingbogen 1663 den 30 Novemb: daa hand wed tingþuinde personlig forligen haffuer bekrefstett formindte der for hand sine bøder som en løgner bør att wdlege effter receßenn och var her om domb begierindiß. Saa mødte iche Peder Mortenßen till wedermeelle huor for sagenn bleff opsatt udi sex wger:

Mandagenn denn 10 Juni Anno 1667:

Otte Windeßmend
Peder Søffrinnßenn i Schierup
Nielß Jenßenn Buch i Børchop
Anderß Bertelßenn i Sellerup
Hanß Jørgennßen i Breining
Peder Pederßenn i Gorsløff
Christenn Nielßenn i Breining
Søffrinn Pederßenn i Gorsløff
och Jenß Wlff i Winding

Sex Høring
Hanß Nielßen i Winding
Peder Tueßenn i Schierup
Hanß Klinchhamer i Velling
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Søffrin Nielßen i Damkier
Bertell Søffrinßen i Welling

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Mortenn Christensenn i Huilsbierig att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Peder Hanßen Tußen i Schierup till sin buopeell imod siønß affsigt att suare Deellefougen Nielß Raffnn paa sin hosbond Presten Her Nielbiß weigne saa uelsom hanß kongl: høyhed her i dag.

Forschr: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Raßmuß Jenßen i Damkier, Søffrinn Nielßenn ibid: Jachob Nileßen i Schierup och Poffuell Nielßenn ibid: som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee nest forledenn Fredag war till siøn efftersom dee her aff tinget war louglig opneffnd till Prestenß Anex gaard Peder Hanßen Tußen paabuor i Schierup, huor paa fandtiß tou huße huilche war noget brøstfeldig, er en Quist vd fra salßhußet nogenlediß wed magt, ladehußet som haffde standenn syndenn i gaarden befandtiß att werre gandtsche borte, och fandtiß wed gaardenn 3 egeblocher till løßholter, 1 ege bielch sex allenn lang, her foruden siønit dee hanß schoffß part huor der befandtiß att were hogen wforuiist 22 rißbøger, huor aff denn: siøntiß dee 13 at vere hogenn indwerinde Aar, och dee 9 forleden Aar, huor till Peder Tußen suaret att lade hußet bleff i feidetidenn nederbrøt sauelsom dee andre huße Ruinerit och dee rißbøger att vere hogen och bortstollen imod hanß hiemell och minde och minde endeelß war komen till pallesatter der aff, huor effter forn: Nielß Raffnn var tingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger finger och eed Nielß Pederßen och Mortenn Christenßen i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warþelgaff meenige bymend i Sellerup, Breining, Gaffuerslund, Børchop, Schierup, Welling, Smidstrop, Follerup och Piedsted. Item hiemmellet Jenß Madtzenn och Jenß Jepßenn i Winding att dee och samme dag gaff Andkier, Winding och Suinholt bymend louglig warþell for deriß buopeelle. Noch hiemmellet Søffrinn Jenßenn och Nielß Hanßen i Gorsløff at dee och i

dag otte dage loulig warþelgaff meenig bymend i Gorsløff, Mørchholt, Ranß och Brøndsted for deriß buopeelle, alle att suare forige Ambtschiffuer Johann Badenhaupt eller hanß fuldmegtig her i dag imod spørßmaall och winder, sampt ellerß andet huad paa hanß kongelig høyheds weigne war att forrette i dag sauelsom i dag otte dage 14 dage 3 vger och maanit, belangende brøstfeldig broer och weye her wdi Herridtet:

Huilche forschr: otte dannemend alle sandregtlig vande paa deriß gode trou ogc rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Erlig och Wellforstandig Mand Tomiß Mortenßen forige Wnderschiffuer paa Kolding Huß, som paa Ambtschiffueren Welfornehme Mand Johan Badenhaupteß weigne fremlagde nogle LexZeddeller som Schatterne her i Herridtet er lauerit effter till første Termin Aar 1662: som formelder det 1: lexmendene Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Hanß Knudtzenn i Brøndsted, Anderß Christenß: i Børchop, Tomiß Ebbeßenn i Andkier, Hanß Hanßen i Sellerup, Hanß Jørgenßen i Breining, haffuer strax vden nogenn forsømelße att indfødre den første Termin aff denn paabudenne Contribution till Militiens vnderholding aff Gaffuerslund sogen, saa dend endelig udi rede penge indenn tou dage blifuer her lauerit effter Kongl: Maytz: breff och Her Generallkrigß Camißarius order saa frembt dee forsømelig ey ved Miletariske Execution will søgerß som følger: **Gaffuerslund sogenn och Bye**: Tue Klaußen 3 mk: 4 sk: *Iffuer Jørgenßenn* 10 mk: 8 sk: Madtz Hanßen 2 mk: Søffrin Søffrinßen 10 mk: 8 sk: Her Raßmuß Jenßen 10 mk: Laß Madtzen 4 mk: **Nielß Madtzen Raffn** 1 mk: Madtz Jenßen Boeßen 8 mk: 8 sk: Jørgen Lauridtzen 8 mk: 8 sk: Søffrin Jenß: Nielß Søffrinß: 10 mk: 8 sk: Hanß Nielßen 7 mk: Thomaß Søffrinßenn 4 mk: **Brøndsted**: Jørgen Hanßen 7 mk: Søffrinn Jenß: 10 mk: 8 sk: Hanß Knudtzen 7 mk: 8 sk: **Jørgen Olluffsen** 8 mk: 8 sk: Hanß Anderß: 8 mk: 8 sk: Poffuell Knudtzen 10 mk: 8 sk: Peder Pederß: 7 mk: 8 sk: Peder Nielßen 7 mk: 8 sk: Iffuer Lauridtzen 2 mk: 4 sk: Nielß Hiuler 1 mk: 4 sk: **Børchop**: Hendrich Raffn 5 mk: 8 sk: Tyge Nielß: 6 mk: 8 sk: Hanß Hanßenn 6 mk: 8 sk: Hanß Pederßen 4 mk: 4 sk: **Peder Huid** 10 mk: 8 sk: Lauritz Pederßenn 10 mk: 8 sk: Søffrin Timbßen 5 mk: 8 sk: Anderß Christenßenn 10 mk: 8 sk: Hanß Pederß: 8 mk: 8 sk: Søffrinn Pederß: Boeßen 8 mk: 4 sk: *Poffuell Espenßen* 4 mk: Hanß Joenßen 3 mk: Nielß Hanßen 1 mk: 8 sk: Jenß Nielßen 2 mk: 4 sk: **Andkier**: Jenß Nielßen 9 mk: Hanß Olluffßen 8 mk: **Nielß Anderßen** 10 mk: Jenß Madtzen 9 mk: Jenß Jenß: Hanß Christenß: 10 mk: 8 sk: Hanß Hanßen 10 mk: 8 sk: Thomiß Nielßen Dall 8 mk: 8 sk: Peder Søffrinß: Jenß Rod 10 mk: Gregerß Christenßenn 8 mk: 8 sk: Jørgen Hanß: Benitßenn 2 mk: Peder Jenßen 5 mk: Jørgen Hanßen 10 mk: Frandtz N: 4 mk: 8 sk: Iffuer Eldboe Schomager 8 sk: Laß Jørgenßen 1 mk: Huilsbierig: Jost Tomeßen aff sin egen och Peder Jenßenß gaard aff it buoll i Sellerup 23 mk: Jørgen Pederßen 2 mk: Olluff Jenßen hoß hannom 3 mk: Jørgen Jenßen 2 mk: Thomiß Ebbeßen 10 mk: 12 sk: Jacob Christenßen 10 mk: 8 sk: Anderß Jørgenßen 8 sk: **Brøndsted Mølle** aff en halff otting jorde Hanß Nielßenn 1 mk: **Sellerup**: Peder Tomeßenß gaard 2 mk: Hanß Tomeßen, Jørgenn Thomeßenn 7 mk: 8 sk: Nielß Hanßenn 3 mk: Søren Pederßenn 7 mk: Hanß Hanßen 5 mk: **Michell Madtzen** 6 mk: 8 sk: Anderß Bertelßen 6 mk: 8 sk: Peder Thommeßenn 3 mk: 8 sk: **Breining**: Peder Nielßen 12 mk: 8 sk: Hanß Jørgenßenn 8 mk: 8 sk: Christenn Nielßen 10 mk: 8 sk: Peder Jørgenßen 10 mk: 8 sk: Peder Hanßen 10 mk: 8 sk: Christenn Nielßen 10 mk: 8 sk: Jenß Pederßen 3 mk: 4 sk: Hannß Therchelßenn 3 mk: 4 sk: Christen Krag 3 mk: 4 sk: Willadtz Jenßen 1 mk: 4 sk: Olluff Schreder 3 mk: 4 sk: Knud Poffuelßen 2 mk: 4 sk: Nielß Hanßenn 5 mk: 4 sk: som var **Sellerupmølsted**: **Børchop Mølle** Iffuer Simonßen 4 Sldr: **Brøndsted Mølle** Hanß Nielßen 15 mk: Det 2: LexZedell tilholder Lexßmend Olluff Jenßen i Gorsløff, Christen Raßmußenn i Mørchholt, Søffrin Jenßen i Ranß och Hanß Anderßen i Gorsløff. **Gorsløff sogenn och Bye**: Poffuell Hanßen 10 mk: Jenß Søffrinßen 8 mk: 8 sk: Søffrin Olluffßen 4 mk: Søffrinn Anderßenn 10 mk: 8 sk: Søffrinn Laßen Krag 10 mk: 8 sk: Peder Søffrinßen Bierg 3 mk: Nielß

Christenßen 10 mk: 8 sk: Nielß Jepßenn 5 mk: 8 sk: Hanß Anderßen Bierigßgord 10 mk: 8 sk: Raßmuß Søffrinßen 2 mk: Michell Pederßen 10 mk: 8 sk: Søffrin Pederßen 9 mk: 8 sk: Peder Pederßen 10 mk: 8 sk: Anderß Raßmußenn 4 mk: 8 sk: Anderß Thomeßenn 10 mk: 8 sk: Jeß Thomeßen 10 mk: 8 sk: Olluff Jenßenn 10 mk: 8 sk: Jørgen Staffenßen 10 mk: 8 sk: Hanß Nielßen 10 mk: 8 sk: Peder Nielßen 1 mk: Hanß Olluffßen 4 mk: Tøger Tomeßen 8 mk: 8 sk: Peder Raßmußen 10 mk: 8 sk: Søffrin Klemendßen 4 mk: 4 sk: Peder Jørgenßen 10 mk: 8 sk: Søffrinn Klaußenn 1 mk: 4 sk: Nielß Hanßen 3 mk: 4 sk: Johan Suensche 1 mk: Lauge Friß 2 mk: *Bolbroholt* Nielß Nielßenn 10 mk: 8 sk: **Mørchholt**: Raßmuß Christenßen 10 mk: 8 sk: Jenß Nielßenn 10 mk: 8 sk: Laß Jepßen 10 mk: 8 sk: Søffrin Nielßenn 6 mk: 8 sk: Styge Pederßen 8 mk: 8 sk: Peder Vlff 8 mk: 8 sk: Christen Raßmußenn 10 mk: 8 sk: Staffen Mortenßen 9 mk: 8 sk: Jenß Anderßen 10 mk: 8 sk: Morten Nielßen 6 mk: 8 sk: Søffrin Nielßenn 4 mk: 4 sk: Søffrinn Olluffßen Grob 4 mk: 4 sk: **Ranß**: Jenß Simonßen 6 mk: 4 sk: Lauritz Jenßen 6 mk: 4 sk: Christen Olluffßen 4 mk: 4 sk: Søffrinn Jenßen 8 mk: 4 sk: Jørgen Michelßen 6 mk: 4 sk: dee 5 mend aff en Crongaard 5 mk: 4 sk: Raßmuß Schreder 3 mk: *Nebbe Hoffuitgaard* Jenß Lauridtzen 48 mk: det 3 LexZeddell formelder Morten Thomßen i Piedsted, Poffuell Staffenßen ibid: och Tyge Pederßen i Follerup att werre Lexmend: **Piedsted Sogen och bye**: Nielß Nielßen 6 mk: 8 sk: S: Peder Wideßenß gord 4 mk: Søffrin Hanßenn 8 mk: 8 sk: Søffrin Pederßen, Peder Anderßen 6 mk: 8 sk: Thyge Poffuelßen, Iffuer Pederßen 8 mk: 8 sk: Erich Prenn 8 mk: 8 sk: Jenß Madtzenn 6 mk: 8 sk: **Hanß Pederßen** 5 mk: 8 sk: Poffuell Staffenßen 5 mk: 8 sk: Thomiß Nielßen 10 mk: 10 sk: Peder Nielßen Baße 2 mk: 4 sk: Søffrin Nielßen Troelßen 8 mk: Jenß Toreßen, Hanß Toreßen 6 mk: 4 sk: Peder Søffrinßen 5 mk: Peder Nielßen Wideßenn 4 mk: Søffrin Nielßen 3 mk: Peder Anderßen 1 mk: 3 sk: Peder Poffuelßen 2 mk: *Gamelbylyche* Peder Jørgenßen 3 mk: **Follerup Bye**: Peder Hanßen Bull 8 mk: 8 sk: Staffen Bull 8 mk: 8 sk: Nielß Nielßen tordtzen 8 mk: 8 sk: Peder Nielßen 8 mk: 8 sk: Tyge Pederßen 8 mk: 8 sk: Karen Nielß kuone 8 mk: 8 sk: Søffrinn Jørgenßen 2 mk: 8 sk: *Follerup Mølle* Madtz Hanßenn Bull 10 mk: Det 4 LexZeddell indeholder Lexmend Hendrich Nielßen i Welling och Peder Jenßen i Smidstrop. **Smidstrop Sogen och Bye**: Jenß Søffrinßen 10 mk: 8 sk: Christen Pederßen 10 mk: 8 sk: Hanß Pederßen 10 mk: 8 sk: Peder Jenßen Winding 10 mk: 8 sk: Peder Jenßen 10 mk: 8 sk: Otte Smed 4 mk: 4 sk: Nielß Pederßen 3 mk: 4 sk: **Welling**: *Jørgenn Madtzenn Raffnß øde gaard* aff noget sed 1 mk: Her Madtz i Weddell 8 mk: Hanß Vdsßen Koed 10 mk: Hanß Nielßen Klinckhammer 10 mk: 8 sk: Hendrich Raffn 10 mk: 8 sk: Laß Nielßen 9 mk: 8 sk: Nielß Jørgenßen 10 mk: 8 sk: Olluff Jepßenn, Bertell Søffrinßen 9 mk: 8 sk: Olluff Simonßen 9 mk: 8 sk: **Madtz Nielßenn Bull** 3 mk: 4 sk: Jenß Pederßen 5 mk: Hanß Poffuelßen 3 mk: 4 sk: Hanß Nielßen 4 mk: 4 sk: Strange Madtzen 2 mk: Dyneß Nielßen 2 mk: Madtz Jenßen 3 mk: *Smidstrop Mølle* Michell Jenßen 4 mk: 26 sk: det 5 LexZeddell wduiße Lexmend Søffrin Jenßen och Jachob Nielßen i Schierup: **Schierup Sogenn och Bye**: Jennß Raffnß øde gaard aff en tønde haffre sed 3 mk: Lild Jenß Pederßennß øde gaard aff en tønde ar: sed Peder Buch betaller 2 mk: Søffrin Willomßen 5 mk: 8 sk: Hanß Laugeßenn 6 mk: Madtz Jenßenn Bull 9 mk: Peder Iffuerßen Vinter 3 mk: Peder Buch 10 mk: 8 sk: Terchell Madtzen 1 mk: 8 sk: Hanß Hanßen 5 mk: 8 sk: Søffrin Anderßen Dauidtßen 3 mk: **Damkier**: Raßmuß Jenßen, Jenß Raßmußenn 10 mk: 8 sk: Søffrin Nielßen 1 mk: Søffrinn Pederßen 2 mk: 8 sk: **Suinholdt**: Peder Nielßen 8 mk: 8 sk: Jørgen Staalßen 10 mk: 8 sk: Søffrin Jachobßen 8 mk: *Lundemølsted* Anderß Madtzen 3 mk: det 6 LexZeddell tilholdte Lexmend Lauritz Søffrinßen och Iffuer Nielßenn i Winding: **Winding Sogen och Bye**: Nielß Hanßenn Bunde 10 mk: 8 sk: Jenß Madtzen 8 mk: 8 sk: Lauridtz Søffrinßen 8 mk: 8 sk: Nielß Søffrinßen 10 mk: Anderß Hanßen 6 mk: Iffuer Nielßen 8 mk: 8 sk: Søffrin Madtzen 8 mk: 8 sk: Marchuß Nielßen 6 mk: 8 sk: Hanß Nielßen 8 mk: 8 sk: Jep Nielßen 10 mk: 8 sk: Peder Søffrinßen 4 mk: 4 sk: Peder Pederßen 4 mk: 4 sk: Jenß Jepßenn 3 mk: 4 sk: Jenß Madtzen 2 mk: 4 sk: Forschreffuene Lexzedeller befandtiß att werre wdgiiffuenn och Daterit alle den 28

Augusti 1662: I ligemaader fremblagde forn: Tomiß Mortenßen LexZeddellerne som schattenn er fodrit effter her udi Herrit till denn tridie Quartall som indfaldt Aar 1663 till Februari. Det første LexZedell indeholder: Lexmendene Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund, Peder Tygeßenn i Brøndsted, Anderß Buch i Børchop, Hanß Olluffßenn i Andkier, Søffrinn Pederßen i Sellerup, och Hanß Jørgenßenn Giestenn i Breining forschr: Lexmend haffr strax och udenn nogen forsømelße diße effterschr: penge som er denn tridie Quartall Contributionn aff Gaffuerslund sogenn effter denn ligning och affslag som seenist derudi paa Koldinghuß scheed er, att opkreffue och paa Onßdag først kommendiß her paa schriffuerstoffuen laffuere saafrembt dee forsømmelig iche der fore wed Militariske Execution will søgerß efftersom aßignationen paa same Quartall allerede er andkommen och haffuer enn huer att wdgiffue som følger:
Gaffuerslund Sogenn och Bye: Tue Klaußen 3 mk: *Iffuer Jørgenßenn* 8 mk: 10 sk: Madtz Hanßenn 4 mk: Søffrin Søffrinßen 9 mk: Her Raßmuß Jenßen 9 mk: Laß Madtzen 5 mk: 2 sk: **Nielß Madtzen**
Raffnn 1½ mk: Madtz Jenßen Boeßenn 8 mk: Jørgenn Lauridtzenn 7 mk: Søffrin Jenßen, Nielß Søffrinßen 9 mk: 2 sk: Hanß Nielßenn 6½ mk: 2 sk: Thomiß Søffrinßen 3 mk: 10 sk: **Brøndsted**: Jørgenn Hanßen 6½ mk: 2 sk: Søffrin Jenßen 9 mk: Peder Tygeßenn 8½ mk: 2 sk: Hanß Knudtzen 6½ mk: 2 sk: **Jørgenn Olluffßenn** 7 mk: 10 sk: Hanß Anderßen 7 mk: 10 sk: Poffuell Knudtzen 8 mk: 10 sk: Peder Pederßen 6 mk: 10 sk: Peder Nielßenn 5 mk: 10 sk: Iffuer Lauridtzen 2 mk: 2 sk: Nielß Hiulmand 1 mk: 10 sk: **Børchop**: Tyge Nielßenn 6 mk: 2 sk: Hanß Hanßenn 6 mk: 2 sk: Hanß Pederßen 7 mk: 2 sk: **Peder Anderßenn Huid** 9 mk: 2 sk: Lauridtz Pederßen 8 mk: 10 sk: Søffrinn Timbßen 5 mk: 10 sk: Anderß Christenßen 9 mk: 2 sk: Hanß Pederßenn Schreder 4 mk: 2 sk: Søffrinn Pederßenn Boeßenn 8 mk: 2 sk: Poffuell Espenßen 3 mk: Hanß Joenßen 2 mk: 2 sk: Nielß Hanßenn 1 mk: 2 sk: Jenß Nielßenn 1 mk: 10 sk: Simon Søffrinßen 5 mk: 2 sk: **Andkier**: Jenß Nielßenn 8 mk: 2 sk: Hanß Olluffßenn 7 mk: 10 sk: Nielß Anderßenn 9 mk: 2 sk: Jenß Madtzen 7 mk: 10 sk: Jenß Jenßen 5 mk: 2 sk: Hanß Christenßen 6 mk: Hanß Hanßenn 7 mk: 8 sk: Thomiß Nielßen Dall 7 mk: 10 sk: Peder Søffrinßen, Jenß Rode 7 mk: 2 sk: Gregerß Christenßen 8 mk: 2 sk: Jørgen Hanßen Benitßenn 4 mk: 2 sk: Peder Jenßenn 7 mk: 2 sk: Jørgen Hanßen 1 mk: 2 sk: Frandtz Willomßen 3 mk: 10 sk: Iffuer Eldboe Schoemager 8 sk: Laß Jørgenßen 1 mk: 10 sk: Peder Christenßen 5 mk: 2 sk: **Huilsbierig**: Jost Tomeßenn aff hanß egen och Peder Jenßenß gaard och it boell tilsamen 19 mk: **Huilsbierig**: Jørgenn Pederßen 7 mk: 2 sk: Jørgenn Jenßen 2 mk: 8 sk: Tomiß Ebeßen 9 mk: 2 sk: Jachob Christenßen 9 mk: 2 sk: Anderß Jørgenßenn 6 sk: **Brøndsted Møller** aff ½ otting jord Hanß Nielßen 1½ mk: *Breining Mølle* Peder Nielßen Captein 4 mk: **Sellerup**: Peder Tomeßenß gaard 2 mk: 2 sk: Hanß Tomßen, Jørgenn Tomeßenn 7 mk: 2 sk: Nielß Hanßenn 2 mk: 2 sk: Søffrin Pederßen 6 mk: 10 sk: Hanß Hanßen 4 mk: 10 sk: Bertell Madtzen 5 mk: 10 sk: Anderß Bertelßen 5 mk: 10 sk: Peder Thomeßenn 2 mk: 10 sk: Hanß Thommeßenn 12 sk: **Breining**: Hanß Jørgenßen Giestenn 12 mk: 2 sk: Hanß Jørgenßen 7 mk: 2 sk: Christen Nielßenn 9 mk: 2 sk: Peder Jørgenßen 9 mk: 2 sk: Peder Hanßenn 9 mk: 2 sk: Christen Nielß: 9 mk: 2 sk: Jenß Pederß: 3 mk: Hanß Therchelß: 3 mk: Christen Krag 3 mk: Willadtz Jenß: 1 mk: 4 sk: Olluff Schreder 3 mk: Knud Poffuelß: 1 mk: 4 sk: *Sellerup Mølle* Nielß Hanßenn 3 mk: 8 sk: *Børchop Mølle* Iffuer Simonß: 10 mk: *Brøndsted Mølle* Hanß Nielßen 10 mk: der 2: LexZedell formelder: Lexmend Søffrin Pederß: i Gorsloff, Peder Wlff i Mørchholt, Anderß Knudtzen i Ranß: **Gorsloff Sogenn och By**: Poffuell Hanßen 10 mk: Jenß Søffrinßen 8 mk: Søffrin Olluffßen 4 mk: Søffrinn Anderßen 10 mk: Søffrin Laßen Karg 10 mk: Peder Søffrinßen Bierig 3 mk: Nielß Christenßen 10 mk: Nielß Jepßen 6 mk: Hanß Anderßen Bierißgaard 10 mk: Raßmuß Søffrinßen 3 mk: Michell Pederß: 10 mk: Søffrin Pederß: 10 mk: Peder Pederßenn 10 mk: Anderß Raßmußen 4 mk: Anderß Thommeßenn 10 mk: Jeß Tomeßen 10 mk: Olluff Jenß: 10 mk: Jørgen Staffenßenn 10 mk: Hanß Nielß: 8 mk: Peder Raßmuß: 10 mk: Søffrin Klemendßen 4 mk: Peder Jørgenßen 10 mk: Søffrin Klaußen 2 mk: Nielß Hanßenn 4 mk: Johan Suensche 1½ mk: Lauge Friß 1½ mk: *Bolbroholt* Nielß

Nielbenn 10 mk: **Mørchholt**: Raßmuß Christenbenn 10 mk: Jenß Nielbenn 10 mk: Laß Jepß: 10 mk: Søffrin Nielß: 6 mk: Styge Pederßen 8 mk: Peder Vlff 7 mk: Christenn Raßmußenn 10 mk: Staffen Mortenßen 9 mk: Jenß Anderßen 8 mk: Morten Nielß: 6 mk: Søffrin Nielß: 4 mk: Søffrinn Olluffßen Grob 4 mk: **Ranß**: Jenß Simonß: 6 mk: Lauridtz Jenbenn 6 mk: Søffrin Jenß: 8 mk: Jørgen Michelßen 6 mk: dee femb mend aff en Crongaard 4 mk: Raßmuß Schreder 2 mk: *Nebbe Hoffuitgaard* Jenß Lauridtzß: 20 mk: Noch aff Kongl: Maytz: andpart korntiende aff Gorsloff Sogen 6 mk: 5 sk: Kongl: Maytz: andpart korntiende aff Gaffuerslund sogen 13 mk: 12 sk: Den 3 LexZedell formeldte Lexmend Peder Baße i Piedsted och lild Peder Wideßen, **Piedsted Sogen och Bye**: Nielß Nielß: 5½ mk: Stor Peder Wideßenß gaard 3 mk: Søffrin Hanbenn 5 mk: Søffrinn Pederß: Peder Anderßen 5½ mk: Thyge Pofuelbenn, Iffuer Pederßenn 7 mk: Erich Prenn 7 mk: Jenß Madtzen 5½ mk: Hanß Pederßen 4 mk: Poffuell Staffenbenn 5 mk: Tomiß Nielbenn 8 mk: Peder Nielß: Baße 4 mk: Jeß Joenß: Laß Joenß: 2 mk: Søffrin Nielß: Trogelßen 7 mk: Jenß Toreßen, Hanß Toreß: 6 mk: Peder Søffrinßen 4 mk: Peder Nielß: Wideßenn 3 mk: Søffrinn Nielß: 2 mk: Peder Anderßen 1½ mk: Peder Poffuelß: 1½ mk: *Gamelbylyche* Peder Jørgenß: 2½ mk: **Follerup Bye**: Peder Hanßen Bull 8 mk: 10 sk: den 4 LexZeddell indholdte Lexmend Hanß Pederßen i Smidstrop och Hanß Klinchhammer i Welling: **Smidstrop sogenn och Bye**: Jenß Søffrinßen 9 mk: Christen Pederßen 9 mk: Hannß Pederßen 9½ mk: Peder Jenbenn Winding 9½ mk: Peder Jenßen 8 mk: 4 sk: Otte Smed 2 mk: Nielß Wdßen Kuod 8 mk: 4 sk: Hanß Nielbenn Klinckhammer 8 mk: 4 sk: Hendrich Nielßen Raffn 8 mk: 4 sk: Laß Nielbenn 7½ mk: Nicolaus Berntz 12 mk: Nielß Jørgenbenn 7 mk: Olluff Jepßenn, Bertell Søffrinßen 7 mk: Olluff Simonßen 7 mk: 4 sk: **Madtz Nielßen Bull 2 mk**: Jenß Pederßenn 3 mk: 4 sk: Hanß Poffuelßen 1½ mk: Hanß Nielßen 3 mk: Strange Madtzen 1 mk: Dyneß Nielßen 1 mk: Madtz Jenßen 1 mk: Peder Schoemager 1 mk: *Smidstrop Mølle* Michell Jenßen 4 mk: der foruden af Kongl: Maytz: andpart korntiende i Smidstrop sogen 12 mk: 5 sk: Denn 5: LexZeddell tilholder: Lexmend Iffuer Pederßenn Winter, Knud Pederßen i Suinholt och Raßmuß Jenbenn i Damkier: **Schierup Sogenn och Bye**. Jennß Raffnß Øde gaard aff en tønde ar: seed 2 mk: 8 sk: *L*: Jenß Pederßenß Øde gaard aff 1 tønde ar: seed som Peder Buch betaller 1½ mk: Søffrin Willomßen 4 mk: 10 sk: Hanß Laugeßen 5 mk: 10 sk: Madtz Jenbenn Bull 7 mk: 10 sk: Peder Iffuerßen Winter 3 mk: 2 sk: Peder Buch 8 mk: 10 sk: Therchell Madtzen 1 mk: Hanß Hanbenn 4 mk: 10 sk: Søffrin Anderßen Daudiben 1 mk: 4 sk: Nielß Buch 1 mk: 4 sk: **Damkier**: Raßmuß Jenßen, Jenß Raßmußen 8 mk: 10 sk: Søffrin Nielßen 1 mk: 4 sk: Søffrin Pederßen 1 mk: 4 sk: Suinholt: Peder Nielbenn 6 mk: 10 sk: Jørgen Staalß: 8 mk: 10 sk: Søffrin Jachobßenn 7 mk: 10 sk: *Lundmølsted* Anderß Madtzen 1 mk: 4 sk: Noch der foruden Kongl: Maytz: andpart kornntiende aff Schierup sogen er penge 4 mk: 11 sk: Det 6: LexZeddell indeholder Lexmend Hanß Nielßen Bund och Jenß Madtzenn: **Winding Sogenn och Bye**: Nielß Hanßen Bunde 9 mk: 12 sk: Jenß Madtzenn 7 mk: 12 sk: Lauridtz Søffrinßen 7 mk: 12 sk: Nielß Søffrinbenn 7 mk: 12 sk: Anderß Hanßen 6 mk: 12 sk: Iffuer Nielßen 8 mk: 12 sk: Søffrinn Madtzen 7 mk: 12 sk: Marchuß Nielbenn 5 mk: 12 sk: Hanß Nielbenn 7 mk: 12 sk: Jep Nielbenn 9 mk: 12 sk: Peder Søffrinßen 3 mk: 12 sk: Peder Pederßen 4 mk: 4 sk: Jenß Jepßenn 2 mk: 12 sk: Jenß Madtzen 1 mk: 16 sk: der foruden Kongl: Maytz: andpart korntiende aff Winding sogen 3 mk: 5 sk: forschr: LexZeddeller befandtiß att were wdgiffuen och Daterit Colding den 8 Februari 1663: och nu for rettenn tilspurde Tommiß Mortenßen meenige Herridtzmend efftersom dee alle her for haffde bekomit warbell, om dee iche effter forschr: LexZeddeller vdi berørte tuinde Quartaler haffde saalediß schatten wdgiffuen som dee om formelder, och om nogen kunde sige de haffde giffuen meere eller anderlediß saa begierde hand deriß winde och suar herom. Saa frembstod Hanß Nielßen Bunde i Winding, Hanß Nielbenn ibid: Hanß Klinchhammer i Welling, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Søffrin Nielßen i Damkier, Jenß Raßmußen ibid: Bertell Søffrinßen i Welling, Peder Hanßen Tueßen i Schierup, Poffuell Nielbenn ibid: Jenß Pederßen Rod

ibid: Jep Nielßen i Winding och Søffrin Madtzenn ibid: som paa deriſ egen och dee andre Herridtzmends weigne der till suaret wande och bestod wed eed med opragte finger effter receſſenn att schatten i forſchr: tuinde Quartaler bleff af en huer wdgiffuen och erlagt lige effter ommeldte LexZeddellerß formelding som war strengt noch for fattig folch i same besuerlig tid saa strax effter den fiendtlig Ruin, huor effter forn: Tomiſ Mortenßen war Tingbuinde begierindiſ: Heridtz warſell tilforne indfør:

Nielß Raffn paa hanß Kongelig Høyhedß weigne tog sit første ting till saa mange deriſ broer och weye som er brøſfeldig for deellemaall:

Mandagenn denn 17 Juni Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinbenn i Schierup

Anderß Nielbenn i Welling

Nielß Jenbenn Buch i Børchop

Peder Pederßen i Gorsløff

Søffrin Pederbenn ibid:

Søffrin Jenbenn i Schierup

Peder Tuſen ibid:

Peder Mortenßen i Andkier

Sex Høring

Søffrin Nielßen i Damkier

Jenß Raßmußen ibid:

Nieß Jepbenn i Winding

Hanß Olluffßen ibid:

Poffuell Bunde i Gorsløff

Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag 14 dage gaff Peder Lauridtzenn i Børchop louglig warſell her wed tinget imod winder och siøn att suare her till tinget i dag: som Hanß Hanßen achtet att tage beschr:

Der nest fremstod for retten Timb Jørgenßen i Schierup och Christenn Hanßenn ibid: som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receſſenn att dee for enn maanetß tid sidenn komb Peder Lauridtzenn i Børchop ind vdi Hanß Hanßenß huß i Schierup daa dee der war att arbeide, och hørde att Peder Lauridzzen opdagde dend gaard i Børchop hand paabuor, baade for Hanß Hanßenn selff sauelsom hanß hustrue och ombad dee schulle schaffe enn andenn till gaardenn, efftersom hand inttet kunde giøre lenger med dend, huor effter Hanß Hanßen war thingbuinde begierindiſ.

Den sag Hanß Hanßenn haffde i opsettelße tagenn i dag 14 dage med Peder Lauridzzen i Børchop ehr fremdeelliſ opsatt med beuiling udi en maanit:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Nielß Hanßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage gaff Søffrin Mogenbenn i Andkier louglig warſell for hanß buopeell imod domb att suare Tyge Jacobßen paa Maior Rubertiß weigne her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Jenßen och Peder Jenßen i Schierup att dee i dag otte dage gaff Karen Nielbdatter i Damkier och hindis lauguerge louglig mundelig warſell imod winder och domb att suare Jenß Raßmußen i Damkier her till tinget i dag: Der nest for retten frembstod Michell Jenbenn i Schierup som wande och bestod ved eed och opragte finger effter receſſenn att en Søndag i nest forleden faste dag vbeuist huilchen Søndag det war, war hand hoß i Søffrinn Nielßenß huß i Damkier och drach Lejkiøb med dee andre paa it schifft Jenß Raßmußen och Karen Nielbdatter gjorde

om tou kør, och hörde och saae att Søffrin Nielß: i Karen Nielßdatterß hoß verelße drach Jenß Raßmußen Lejkiøbß schaalle till om kuen paa hanß søsterß weigne, och Jenß Raßmußen der imod drach Søffrinn Nielß: till med Lejkiøbß schaalle om den kue hun igien schulle haffue aff hann: Nielß Jenßenn i Damkier wandt ligesom forn: Michell Jenß: for hannom wondet haffuer, och ydermeere war dee same tid benøyet paa bege sider, huor effter Jenß Raßmußen war tingbuinde begierindiß.

Jenß Raßmußen i rettesatte och formindte att denn kue Karen Nielßdatter haffde hannom tilschifft bør att werre hannom følgachtig vden ophold och war thingbuinde saauelsom domb begierindiß: Søffrinn Nielßen mødte och suaret att det war en siug kue Jenß Raßmußenn hanß søster tilschipte som siden døde, och siden gich i hanß huß och forligteß med hinde paa nye, att huilchen som schulle haffue dend leffuendiß kue schulle giffue denn andenn 15 mk: som kunde beußeß och tilbød Jenß Raßmußenn same 15 mk: for retten, som hand iche wilde anname, huor for sagen bleff opsatt udi 3 vger.

Jenß Raßmußen ydermeere bekiende att hand haffde hindeß kaabe i pandt for pengenn, som hun igien hannom afflondte och saa beholt, huor till Søffrin Nielßen suaret att denn tid hun beholt sin kaabe tilbød hun hann: samme penge dend war pantsatt for:

Tyge Jachobßenn SchouffRider paa sin Principall Maior Rubertiß weigne gaff Søffrinn Mogenßen till beschylding for huiß som resterer till hosbondenn aff den bundegaard hand paabuor nemblig for Aar 1665 penge 2 Rix dr: 1 mk: 11½ sk: for Aar 1666 1 sk: leding 2½ dr: Aarlig penge, 1 brendsuin, 5 schip quest ar: 1 mk: haar, arbedß penge 9 Sldr: som Tyge Jachobßenn i rette satte och formindte Søffrin Mogenßen inden 15 dage bør att betalle, eller derfor lide namb i sin buo guodtz och løbøre effter forordeningenn, och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingenn till wedermeelle huor for sagen bleff opsatt udi otte dage:

Tiißdagenn denn 25 Juni Anno 1667 Efftersom daa Ting holdtiß for Hellig dageß schyld:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Hendrich Nielßen i Welling
Jeß Nielßen i Mørchholt	Nielß Jenßenn ibid:
Jørgen Nielßenn i Ranß	Otte Pederßen i Smidstrop
Peder Jenßen i Smidstrop	NielßPederßen ibid:
Hanß Pederßen ibid:	Frandtz Willomßen i Andkier
Peder Tueßen i Schierup	Hanß Olluffßen i Winding
Peder Tomeßen i Sellerup	
<i>Olluff Olluffßen i Smidstrop</i>	

Hiimmellet med opragte finger och eed Jenß Pederßenn och Fredrich Jachobßen i Fredericia att dee i gord otte dage loulig warßelgaff Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining for sin buopeell imod tilbod och forbud att suare Præsident Christopher Nielßenn i Fredericia eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: Jenß Søffrinßen paa *Her* Præsidentens weignne i dag det tridie ting forbød nogen att fløtte eller afføre huiß affgrøde som indwerindiß Aar auffleß kand aff dend Bundegaard i Piedsted *Hanß Baßse* haffuer paabuod, saauelsom aff den halff bundegaard i Tolstrop Hanß Jørgenßen haffuer verit tilhørig, och Hanß Jørgenßen till *Her* President schall haffue soldt, effter tingbuindeß formelding och er her effter tingbuinde begierindiß: Hanß Jørgenßen suaret att hand iche haffde bortsoldt sine gaarder, menß haffde det till adschiellige personer bort leyet till schatten och schyld, som bør deriß seed aff jorden och om

nogen vilde derpaa talle bør dee at giffue denn: warþell och den halffgord i Bruskherit er belegende bør till detþ Heridtzting att sögeß, och hosbonden offuer guodtzet burde och her for att haffue kald och warþell.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanþ Søffrinßen i Andkier och Frantz Willomßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff alle Cantzeler Lentis Bønder och tiener i Andkier loulig warþell for en huer deroß buopeell imod forlegelþe winde paa wloulig seed at suare her till tingett i dag. Noch hiemmellet Nielþ Hanßen och Hanþ Nielßen i Børchop att dee i ligefald same dag warþelgaff alle Cantzelers tiener i Børchop och imod same forlegelþe winde att suare her till tinget i dag: Lorntz Preen paa Her Cantzelers weigne forlagde ald wdloglig seed i dee øde gaarderþ jord och forbød nogen affgrøde der aff att føre vnder wold och ran och war tingþuinde her effter begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielþ Pederßen i Smidstrop att dee i gord 5 vger loulig warþelgaff Jenþ Raßmußen MarchWochter i Schierup imod deellemaall att suare Peder Nielßen i Børchop her till tinget i dag. Peder Nielßen begierde deellemaall offuer forn: Jenþ Raßmußen for enn Øxþe hans folch war fra pandtet och lodþeigeren war stild tilfreds for Hanþ Hanßen begierde det i otte dage motte beroe efftersom hand ey war hiemme, bleff saa med beuilling opsatt otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Staffenn Wideßenn och Raßmuß Nielßenn i Schierup att dee i gord otte dage gaff Hendrich Nielßen i Welling loulig warþell for sin buopeell imod domb at suare sin broder Anderþ Nielßen her till tinget i dag: Anderþ Nielßenn satte i rette och formindte att effterdi hand med festebreff beuißer att haffue fest it støche kierche jord legendiß paa Welling march kaldiß Plougstofft som hand frembød att wille betalle den Aarlig resterinde affgiffit aff efftersom det iche tilforne aff hann: er bleffuenn fordrit ey holder er gangen nogenn domb paa hanþ feste, att schulle vere forbrut er gangenn, menþ Hendrich Nielßen hanþ broder sig paaberaaber det att schulle haffue fest som iche kand sigeß att vere broderþ welgierning huilchet meeniß iche imod det forige feste breff at haffue nogen magt menþ same kierche jord fremdeelliß at were Anderþ Nielßenn følgachtig effter same feste for den Aarlig affgiffit der aff pleyer att gange, her foruden gaff Hendrich Nielßen till beschylding for adschielligt dennom imellom er. Hendrich Nielßenn mødte och suaret att Stichtschrifueren Anderþ Madtzenn haffde fest hannom samme jord, och begierde sagenn i opsettelþe, bleff derfor opsat udi sex wger aff Setfougen Peder Buch:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanþ Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee i gord otte dage loulig warþelgaff Tomiþ Ebbeßen i Huilsbierig och Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund imod domb att suare Jost Tomeßen Heridtzfouget her till tinget i dag. Noch same tid warþelgaff dee Tomiþ Søffrinßen i Gaurslund och imod domb att suare her i dag, och gaff Iffuer Huid och Tomiþ Ebbeßen till beschylding for kierche kronn der resterer aff Gaffuerslund Kiercheß tiende dee i feste haffuer Aar 1666 rog 17 schiper, biug 3 ørte 9½ schip, haffre 2½ ørte 6 schip. Noch Iffuer Huid serlig haffuer hoß sig aff kierchenþ beholding 5 Slđr: och Tommiþ Søffrinßen for landgiede aff den gaard hand paabuor Aarlichen giffueß till kierchen, satte i rette och formindte dee forschr: inden 15 dage bør att betalle eller der en huer derfor att lide namb i deriþ buo och guodtz effter forordning och war her om domb begierindiß. Saa for tilfald med beuilling bleff denne sag opsatt udi fiorten daghe.

Noch hiemmellet forn: Hanþ Søffrinßen och Jørgen Hanßen att dee och i gord otte dage gaff Peder Lauridtzen i Børchop loulig mundelig warþell imod siønþ affsigt at suare Hanþ Hanßen i Schierup

her till tinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn frembkom Peder Tomeßen i Børchop, Peder Jenßenn Smed, **Raßmuß Lauridzen** och Lauridtz Søffrinßenn ibid: som wande och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn att dee den nest affuigte 25 Juni war till siøn till denn bundegaard i Børchop och diß tillegendiß schou som Peder Lauridzen paabuor, Hannß Hanßenß sydschind tilhørig, offueruerindiß Hanß Hanßen och daa befantdiß der biugning paa gaarden nemblig 18 fag huilche er aldeelliß inttet biugten paa siden Peder Lauridzenn komb till gaarden vden it lidet støche tag er oplagt paa stofffuehuøset, paa den øster side, ellerß er gandtsche brøstfeldig och staar paa fald baade for leider bielcher och tag, och findeß iche vden en gaull i alle huønenne, dernest besichtiget dee same gprdB tillegendiß schouff huor der fandtiß hogen vforuist paa Rørbecheß schiffte først en bøg till 9 læß weid, noch 1 bøg till 6 læß weid, indnu en bøg till 6 læß weid, her forudenn paa Tuerschiffte hogenn en bøg till 9 læß weid, som dennom war beuist forn: Peder Lauridzenn haffde hoggenn, huor effter forn: Hanß Hanßen war tingbuinde begierindiß:
Peder Hanßen 1 giemp:

Hiimmellet med opragte finger och eed Michell Nielßenn i Piedsted och Raßmuß Jenßen ibid: att dee i gord otte dage loulig warßelgaff Jenß Høg, Hanß Jørgenßen Hiedmand, Michell Wideßenn, for deriß gaarder och buopeelle i Piedsted imod domb at suare hosbonden der offuer Obberste Leutenant Gefficke, eller sin fuldmegtig her till tinget i dag, saauelsom Poffuell Knudtzen i Brøndsted for sin buopeell och i lige fald att suare her i dag, huor offuer Jenß Søffrinßen gaff Jenß Høg till beschydling paa Welbemte: Obberst Leutenant Geffuicheß vegne for landgieldে och arbeidß penge hand med resterer udi tou Aar aff sin bundegaard i Piedsted nemblig 1665 och Aar 1666: I lige maader Hanß Jørgenßen Giestenn for landgieldে aff sin gaard saauelsom arbeidß penge udi forschr: tuinde Aar resterer, her for uden Michell Wideßen som rester med 5 Rix dr: Anno 1665 som formindteß dee inden 15 dage burde att betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn. Indnu beschydlt Poffuell Smed i Brøndsted och formindte hand burde at fremwiße huad hiemell hand haffde till att bruge det fischeri imellom *Dielemai* och *Snechemai*, velbemte: Oberst Leutenant schall haffue schøde paa, eller och derfor att lide som for whiemell och war herom domb begierindiß. Bleff opsatt udi 14 dage.

Noch hiimmellet Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i gord otte dage warßelgaff Jenß Bertelßen Vlff i Winding, Hanß Nielßen, Jenß Madtzen ibid: och hanß hustrue for en huer deriß buopeelle alle imod domb att suare Vng Jenß Bertelßen her till tinget i dag och gaff hand sin broder Jenß Bertelßen till beschydling først effter en haandschrift som formeldte paa 18 Slr: Daterit den 21 Novemb: 1663, der nest effter en haandschrift Daterit den 24 Juni Ano 1665. Item gaff Hanß Nielßenn till beschydling for 8 Slet dr: effter haandschrift Daterit den 16 May Ano 1665: och beschydlt Jenß Madtzenn for 4 Slr: londte penge, huilche berørte penge Jenß Bertelßen formindte dee en huer sinn andpart aff bør att betalle inden 15 dage eller derfor were namb wndergiffuen. Mødte ingen till giensuar, bleff derfor opsatt udi 14 dage.

Nielß Raffn fordrit domb imod Madtz Anderßen i Piedsted for wlyd hand haffuer giort paa tinget effter sinn opsettelse den 13 May nu sidst vdgiffuen, och findiß indført No: 66: saauelsom Tingbuindet som findiß indført No: 56: och begierde nu i dag endelig domb. Saa mødte Madtz Anderßen och der till suaret att dee motte forklare hannom huad det war for ord hand gjorde wlyd med, med flere ord och talle denn: derom imellom war.

Dend sag Nielß Raffnn haffuer i dag 3 vger bekommen udi opsettelße imod Proviantzforvalter Nicolaus Berntz bleff frembdeelliß opsatt udi 3 vger.

I lige maader den sag same tid gich i opsettelße for Zoene Pederßenn imod berørte Proviantforvalter bleff och fremdeelliß opsatt udi 3 vger.

Her Raßmuß Jenßenß sag och imod hann: bleff och fremdeelliß opsatt udi 3 vger:

*H: Præsident Christoffer Nielßen i Fredericia hanß fuldmegtig Jenß Søfrinßen Procurator ibid: fordret dumb imod Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining och hanß sønn Søffrinn Hanßen som i dag 3 vger gich i opsettelße och findeß indført No: 71: och der offuer i rettelagde it thingbuinde aff Fredericia Stadtzing wdgiffuen nest affuigte 20 May som iblandt andet indeholder, att daa derfor rettenn haffuer wonden wed Eed med opragte finger effter receßenn Jenß Nielßenn aff Tolstrup, att Hr: Præsident Christoffer Nielßenn haffde tallet med hannom om hand widste iche enn bundegaard till kiøbß, huor till hand suarede att Hanß Jørgensen Heedmand haffde en halffgaard i Tolstrup som hand wilde selge, hand vilde talle med hannom derom. Reigste saa till Breining till forn: Hanß Heedmand om same gaardß kiøb, saa sagde bemte: Hanß Heedmand ja, hand vilde selge baade den gord hand haffde i Tolstrup saauelsom i Piedsted och loffuede hand vilde komme vd till Her Præsident, och sette hann: steffne, att wille møde hoß Præsidenten paa wißse dag och tid och der tidenn komb mødte forn: Hanß Jørgenßenß sønn Søffrinn Hanßen och giorde sin faderß aarsage att hand selff ey kunde kome formedelst det war ont weyr medenß hand war hanß eniste sønn och haffde fuldkomen tilladelße och fuldmagt, paa hanß faderß weigne att giøre och slutte samme kiøb, som Jenß Nielßen haffde tallet med hanß fader om, paa Præsidentenns weigne, saa bleffue dee daa tilsamten saalediß for Eenede och forligte om forberørte gaarderß kiøb, att Præsidentenn schulle giffue och betalle for bege forn: Hanß Heedmandß gaarder i forschr: Tolstrup och Piedsted belegende penge Tou Hundrett Rix daller, der aff det første 100 Rix dr: schulle betalleß till S: Woldborig dag, den 1 May nest paafølgende och daa schulle till Præsidenten laueriß bemte: gorde med ald deß rette tillegelße udi ager och eng schouff och march med ald deß rette tillegelße fri for ald resterinde landgieldje schatter och ald anden kongelige tynge, medenß det andet resterinde it hundert Rix dr: att betalleß imod Micaelis thid eller før om begieriß paa huilchet giorde och sluttet kiøb, Præsidenten strax betalte till bemte: Søffrin Hanßen paa hanß faderß weigne, penge Tou Rix dr: daa begierde forn: Søffrin ind daa Tou Rix dr: huilche 4 Rix dr: Præsidenten till hann: laffuerede och betallede, och sagde ydermeere att der som hand vilde haffue flere penge saa kunde hand denn: bekomme, formedelst dee penge hand nu bekom, haffde Præsidentenn ey siden att betalle, derpaa dee drugte Ligkiøb, som hand Jenß Nielßen med flere var offueruerinde. Anderß Michelßenn *Borger och Indwaaner* ibid: haffr: och wonden wed lige Eed att hand med hoß war der forn: om wondene kiøb bleff sluttet och giort och hand med forn: Jenß Nielßen aff Tolstrup druche med aff forschr: Ligkiøb, och saae hand att forn: Hanß Heemandß sønn annamede først 2 Rix dr: och atter siden 2 Rix dr: effter hanß egen begiering paa samme kiøb och hørde hand att Præsidenten sagde hand wilde giffue hannomb flere penge om hand vilde haffue denn: daa, medenß daa wilde hand iche haffue flere, och bleffue dee saalediß forænit att dee 100 Rix dr: schulle betalliß om S: Woldborig dag naar gaarden bleff lauerit som Jenß Nielßen wondet haffuer och resten till Micælis dag eller før om dee wilde haffue denn: Jenß Hanßen Jull *Borger* ibid: wande och wed lige Eed att hand komb ind thill Velbemte: H: Præsidentis daa war forn: Hanß Jørgenßen Heemand hoß Præsidenten och hørde hand samme tid att dee tallede om for om wondene gaarderß kiøb daa sagde forn: Hanß Heemand att hand var vell tilfredtz med aldt dett forschr: hanß sønn, med Præsidenten haffde sluttet och giort om samme*

kiøb och ded i alle maader daa tilstod och bekrefftede, som scheede nogen tid effter att forn: kiøb giort war med sønnenn, och ydermeere haffuer forn: JenßJull wondenn, att dagen for St: Woldboerig dag war hand och hanß gienboe Søffrin Hanßenn Samsøe till bemte: *Her Præsidentens* och same tidhørde och saae hand att Præsidentenn daa erbød sig att wille betalle till Hanß Heemand Tou Hundret Rix dallerß fyldestgiørelße for dee tou gaarder hand ey annamme samme penge, medenß benegtede at haffue soldt samme gaarder, och ey att haffue annammit nogen penge paa kiøbet, huilchet hand dog wedgich och tilstod gaarderne at haffue soldt och dee 4 Rix dr: at haffue annammit som før er meldt. Søffrin Hanßen Samsøe haffuer och daa wondet att hand med Jenß Jull dagen for S: Woldborig dag hoß war till Præsidentens hørde och saae i alle maader saalediß pascerit och tilgich imellom Præsidenten och Hanß Heemand som Jenß Jull for om wondet haffuer. Indnu haffuer wonden Hanß von Hultenn, och Ide Jenßdatter thienende till *Her Præsidenterns* att dee hoß war hørde och saae at forn: Hanß Heemand var till Præsidentens nogle dage effter hanß sørn haffde giort for om wondenn kiøb, daa sagde Hanß Heemand att hand var well tilfredtz med ded hanß sørn haffde giort och bekrefftet forn: kiøb i alle maader lige saalediß som bemte: Jenß Jull som och daa hoß war for om wondet haffuer huilchet forschr: thingbüinde her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wiider wduiße, och war forn: Jenß Søffrinßenn paa Welbemte: Her Presidentens weigne effter forige i rette settelße endelig domb begierindiß och tilbød Hanß Jørgenßen pengene som indnu paa kiøbet resterer. Saa mødte Hanß Jørgenßenn och der till suaret att hand iche war gestendig sin sørn nogen kiøb paa hanß weigne att slutte, ey holder nogen kiøbe breff eller Contragt der om schall findiß oprettet som i Eigendomß kiøb effter lougenn bør att schee menß haffde gaardenne bort leyet till andre dette Aar till affgifterne der aff, som bør affgrøden der aff at nyde, och begierde sagenn der for i opsettelle till siette vgeß dag med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi her i rettelegiß trowerdig personerß winde som haffuer werit offuer werinde der Hanß Jørgenßen Heemand haffuer soldt Præsidenten Høyachtbahre och Welfornehme mand Christoffer Nielßen i Fredericia dee tuinde jord Eigne bøndergaarde den ene i Piedsted och denn andenn i Tolstrup, daa wideß iche retter der udi att kiende ind forn: Hanß Heemand jou bør sligt att holde och derpaa imod deß wdloffuede nøyachtig betalling att giøre hannom schøde och forwaring wden ophold eller der for lide deelle och wiidere tiltalle:

Tyge Jachobßenß sag imod Søffrin Mogenßen i Gaurßlund [skal være Andkær] fremdeelliß opsatt udi otte dage:

Jacob Lauritzsen Slodtzfouget och Ridefouget till Koldinghuß fordrit domb imod Proviantfor-walter Nicolaus Berntz effter sin i rettesettelße och opsettelleß formelding i dag 3 vger No: 72: findiß indført, och der offuer først i rettelagde Hanß Kongelig Høyhed wor Allernaadigste Arffueprindtz och Heriß schrifftelig Meßiue till Ambtschriuffueren paa Coldinghuß Rudolph Faust, som saalediß tilholder. Wor naade tilforn Efttersom Wi er komen udi Erfaring at ProviantforWalter Nicolaus Berntz udi Fredericia som en selffeiger bundegaard haffuer opbiugt sig haffuer vnderstaen it imod Woriß Kiere Her Faderß forbud en stor andeell aff gamelle och vnge Treer ladet affhoge och bortføre saaue fast indnu daglig sig wnderstaar at høge lade Woriß Høyhed och Wildbahne till merchelige schade och affbrech, och iche nogen forbud haffuer wild achtet, Ti er Woriß Naadigste Willie och Befalling att du enten wed Ridefougden eller Fisßcall huilche du selff best haffuer att erachte æader forn: Nicolaus Berntz for saadan wlouglig schoffhog och modtwillighed, med retten söge och tiltalle, och imod hannom for slig wtilbørlig gierninger Prosidere, saasom det sig bør och retten medfører, och att du effter dagß haffuer indseende och tilsion med voriß schoffue och Vildbahne att der inttet forhøgeß eller forkomiß vden

ordre saasom du det achter att forsuare. Schreffuit paa Wor Slott Coldinghuß den 18 Aprillis Ano 1667: *Christian*. Der nest fremblagde Kongl: Maytz: wor Allernaadigste Heriß wdgiffuenne Meßiue till den forige Amptschrifuer Johann Badenhaupt som indeholder, wor Naade tilforn Efftersom Vi Naadigst haffuer for got andseet ey nogen vnder Fiscall her i vort Rige Danmarch att wille haffue daa er woriß naadigste willie och befalling att du voriß byfougder i kiöbstederne sampt Ridefougderne der i Ambtet anbefaller och paaleger her effter i bemte: vnder Fiscalß sted och effter foregaende ordre fra woriß Generall Fiscall wed rettenn att paatalle och vdføre huiß sager som forfalder och hand paa Wore wegne haffuer at lade paatalle och vdføre dermed scheer wor willie befallendiß dig Gud, schreffuit paa vor Slott Kiøbenhaffn denn 30 Juni 1666 wnder wort Zignet *Frederich*: Noch fremblagde en kongelig Confirmatz Kongl: Maytz: haffuer giffuen paa it hanß Maytz: Kiere Her forfaderß Sl: Høylofflig i huekomelße wdgiffuen breff och Mandat andlangende nogle jordEigne bønder udi Koldinghuß Ambt, Daterit Kiøbenhaffn denn 21 May 1664: som iblant andet liuder omschoffuene saalediß: Desligeste at och schall werre nogle som sig schall wnderstaae at huge udi deriß schouffue wforuist saa och att forhuge och wd Ryde wnderschoffuene effter deriß egen tyche och willie, sommelediß och saa en part tage till denномb hußmand och Indester och andre fremet vden widschab och tilladelße, som forherde gaardenn och for øde schoffuen daa effterdi det er bønderne selff paa deriß jord eyne gaarde, saa och mest deriß effterdomere schadelig at dee effter deriß willie schulle forhoge schoffuene wi ochsaa iche med ringe bekostning haffuer giort oß forn: Koldinghuß Leenn till endeell och fri Wildbahne, huor fore wii ingenlunde wille tillade schoffuen at forhuggeß eller vnderschoffuenn att forødeß, och der for tilforne haffuer ladet woriß forbud wdgaæ at ingen schulle wforuist hoge enten udi jord Eigne schoffue eller andre schoffue fellig eller Enmerche huilchen vor forbud wii formerche nogle denn: modtwilligenn schulle imod sette och iche alleniste selff hogge men ochsaa tillade deriß indester hußmend och andre vden bescheen och forloff udi deriß schoffue at hoge daa wille wi hermed strengeligenn och alworligen forbudet haffue saa well Jord Eigen Bønder som andre offuer aldt Koldinghuß Leenn noget att huge eller huge lade, ryde eller ryde lade lidet eller meget udi nogen schoffue udi forn: Koldinghuß Leenn Jordegne schoffue eller andre schoffue, Ennemerche eller fellig uden det dennom bliffuer forwiist aff wor Lenßmand paa Koldinghuß som nu er eller her effter komendiß worder paa vore weigne eller hanß fuldmegtig och schall forn: wor Lenßmand were forplicht naar Jord Eigne bønder derom till deriß nødtørfft lader fordre dennom daa at lade paa deriß jord eigne schoffue det for wiiße, huor och huilchen tid mindst kunde werre till schoffschade, huilchen forordning med diß wiidere indhold, udi alle deß ord Clausuler och Puncter effter som der udi findiß indført Kongl: Mauyz: Naadigste haffuer Confirmerit och Stadfest, och der med Confirmerit och Stadfeste huor effter alle wedkomende sig wnderdanigste haffde att rette och forholde, indnu fremstillediß Copia aff Cantzeliet wed Kongl: Maytz: naadigste befalling till den forige Amptschrifuer Johan Badenhaupt, wor naade tilforne wide att efftersom wi naadigste haffuer till enn och anden en deell jorde guodtz legendiß wdi wort Ambt Coldinghuß dog reseruerit oß Jagtenn udi Wildbahnen, daa saa som det er fornødenn om Wildbahnen schall wed magt bliffue att schoffuenn iche ødeß eller forhoggeß er woriß naadigste willie och befalling at du udi bemte: Ampt haffuer tilbørlig opsiun med alle schoffuene som liger udi Wildbahnen att der udi intet hugeß schoffuenn eller Wildbahnen till schade och affbrech huor om wii och naadigste haffuer andbefallet woriß Ober Jegermester som at tilholde SchouffRiderne huer i sin BeRitt derpaa flittig achtet haffue och werre tilstede huer gang noget hugeß effter saadann ordre och tilladelße som wedbør, saa at bemte: affhendte schoffue igien vorder oß till løßenn lige saaue wed magt som dee nu ehr. Daterit Hafnie den 25 Juni 1666: I lige maader bleff fremlagt Copia wed en kongelig order till Hr: Obber Jegermester som tilholdte, Wor gunst tilforn Effter som fornødenn Er om Wildbahnen schall ved magt bliffue att schoffuenn iche ødeß och forhuggeß, Er Woriß Naadigste Willie

och Befalling att du i sehr udi wore Ambter Schanderborig, Koldinghuß och Hadersleffhuß tilholder SchoffRiderne huer i sit beritt, der paa flittig acht at haffue att udi schoffuenne som leger udi Wildbahnen endtenn dee ehre affhendte eller iche, intet hoggeß schoffuenn eller Wildbahnenn till schade, och affbrech, menß were tilstede huer gang noget hogeß effter saadann ordre som wedbør. Daterit Hafnie den 25 Juni Ano 1666: Der effter i rettelagde it siønbuinde her aff tinget wdsted den 17 Decemb: Ano 1666 som indeholder daa att haffue werit siøn i Kuodß Haffge legendiß paa Welling March till denn Bundegaard Hanß Raffnn och Jeß Pederßenn haffuer paabuod huor er befondenß daa nylig att were hogen 14 Eger thill Biugningß tømmer, der foruden er der befondenß tou bøge stub som och nylig war hogenn alle uden nogenß wduißening som war huer en allen omkring och war endeelß aff same treer bort ført fra steden saauelsom bøgerne, item er der befondenß wed denn gaard i Welling Proviantforwalter Nicolaus Berntz haffuer ladet biuge paa forn: gaard i Welling *Elluffue Rodhogenn* Eger wed gaardenn, och folchen paa gaardenn same tid forbødenn denom wiider med same eger att befatte før ind der schaffedeß hiemell till samme treer att omhoge uden nogen wduißening: Noch fremblagde it siønß till alle schoffuene i Holmandtz Herit her aff tinget wdgiffuen nest affuigte 6 May: som iblant andet indeholder daa at were befondenß hogen wforuist paa Welling schoff effter Lodseigerniß beretning paa Proviantmester Nicolaus Berntz schoffßpart udi Filßballeß schoff fiere eger huer till en stolp i Torn 3 eger som kunde werit till stenger, noch fiere eger till stolper, en eg tuerstyffuit wed Hanß Tußenß Kier till 2 stenger, noch befondenß att werre hogenn i Wlßbechiß Enmerche legendiß till berørte gaard Proviantmester haffuer ladet biuge, siden sidst forleden Micaeli 10 Rodhogen eger till tømmer syff bøger smaa och store, och fandtiß wed saugladen i same Enmerche 6 smaa Egeblocher till løßholter, noch it støche 6 allen lang till fiere stenger, noch tou støcher sagschorin treer sex allen lang huer till tou stenger, noch tou schuller till mur remmer huer 8 allen lang indnu fandtiß wed gaardenn 31 stenger huer sex allen lang och fiere bielcher huer 9 allenn lang, i Kuodß Hauge legendiß till samme gaard fandtiß hogen dee 14 eger och 2 bøger tilforne er siønit och affsagt till tinge, noch it siønbuinde i tingbogenn indført den 25 Februari sidst forleden som tilholder, daa at were befondenß udi forschr: Wlsbechiß Enmerche effter SchoffRideren Tyge Jachobßenß paauiißning at werre hogen wforuist 5 eger tillbygningß tømer som fra stedenn war bort ført uden toppenn, der nest er befondenß ved saugladet i same Enmerche 1 egebloch 9 allen lang till 9 leider, it styche Eg 6 allen lang till 2 stenger, it styck 4 allen lang till 3 løß holt, it styche 6 allen lang till 2 stenger, 3 Egeblocher huer sex allenn lang till 21 stenger, noch it styck sex allen lang till 4 stenger, it styck 4 allen lang till 2 stenger, noch it rodstyck paa saugladenn war schaar in bege wdschor fra siøntiß till fielle, noch laae paa saugladen och vnder saugladenn 8 leider huer 9 allen lang, noch 4 leider huer 9 allen lang och 4 Eger till fielle till sex allen, och same tid haffuer forbødenn Proviantforwalterenß fuldmegtig att hand eller nogenn sig iche wiider med samme treer befatter imod øffrigheds wilge og minde wnder huiß straff paa følger. Indnu it siønbuinde her aff tinget wdsted nest forledenn 26 Marty: som indeholder, att SchoffRideren berørte Tyge Jachobßen haffuer hafft siøn till it aff Proviantmesterß bundebuollig i Stor Welling Simon Jenßen tilforne haffuer paabuod huor der fandtiß paa stedenn 15 rißbøger alle rodhogen, noch it støch Ege tre 4 allen lang, item 32 rodhogen rißbøger som war i lengdenn en deell 14 allen, endeell 10 och endeell 6 allenn lange som alle siøntiß at werre nylig hogenn, huilchet er paa aasteden aff hanß tiener Jørgenn berett, som stod och houg paa same treer, att Proviantmester wed sin tiener haffde det ladet hoge huilche forschr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer vduißer och effter diß leiglighed war forn: Jacob Lauritzenn effter sin forige i rettesettelße endelig domb begierindiß: Saa mødte berørte Proviantmester Nicolaus Berntz fuldmegtig Jenß Søffrinßen *Procurator* i Fredericia som fremlagde hanß schrifttelig suar lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: sogeß och tiltalleß aff Hußfougdenn Jacob Lauritzenn, for schouffhoug daa formeener

ieg mig iche saa høylig at haffue forseet som hand mig andgiffuer naar aldting worder rettelig obseruerit, i det at ieg effter nu nest forledenn feidetid haffuer ved loulig kiøb och mindelig oprettet Contragt andtagenn en øde och gandsche affbrendt gaard och ieg dend med stor bekostning haffuer ladet opbiuge, och der till ichonn brugt en ringe deell aff gaardenß tømer eller schouff, menß fra andre steder baade egetømmer och fyrtømmer som øyensiunlig er at erfare, och huer mand i Holmandtz Herit widendiß er och aff samme gaard aarligenn ydt och wdgiffuen schater och alle andre paabudenne Contributioner foruden nogen onte och begierte frihed, maa well schee haffde ieg iche gaardenn andtagenn haffde hanß Kongl: Maytz: lenge mist sin rettighed, her foruden daa er det mig gandsche wbeuist om schouffhogß forbud saauelsom siønß winder som Hußfougden sig paabe raaber, som en huer retsindig well betenche kand, aff aarsag ieg iche er en residerende bonde iche heller buor paa Welling menß biuger och buor udi Fredericia och der forwalter min bestilling saa der udi Holmandtz Herit megit kand pascere mig w aff widendiß til med daa schall aldrig sigeß eller beuiseß at ieg mine folch eller tiener haffuer befallet saa mange treer vdi min Ennemerche att nedhuge eller bort føre som mig andgiffuiß for och iche holder scheed er medenß mange aff forn: hogne och bort fördte treer er aff min Ennemerche tyff achtig wiß mig fra hoggenn, stollenn och bort ført mig w aff widende, ind och er nogle treer Eger och Bøger hogen och komen till Fredericia festningß fornødenhed formoder ieg iche der for schade kand lide, saa haffuer ieg iche holder wist eller forstaaet andet ind en Selffeiger io motte hoge udi egen schouff och heldst till sin øde gaardß fornødenhed, aff deß aarsager ieg formeener mig for Hußfougdenß tiltalle fri att werre, begierer dette maa leßiß paaschrifftiß och udi huiß for rettenn pascerer indföriß till wiidere erklering schee kand om fornøden giöriß. Actum Fredericia den 5 Juni Ano 1667: *NBerndtz* huor offuer dee bød drenom i rette paa bege sider med flere ord och talle drenom derom imellom faldt. Slutning No: 98:

Siønß Winde till Broer och Weye.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jeß Nielßenn i Mørchholt, Hanß Jørgenßenn Giesten i Breining, Hanß Klinchhamer i Welling, Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig, Jørgen Nielßen i Ranß, Nieß Trogelßen i Piedsted, Hanß Olluffßen i Winding och Madtz Krag i Gorsloff som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee den nest affuigte 21 Juni war till siøn till fiellebroer saauelsom jordbroer och Weye her i Holmandtz Herit, først ad landweyen fra Bredstrop Spang och till Weylle Huolle fandtiß brøstfeldighed som følger. Bredstrop Spangbroe huad fiellebroen andgaard er nogenlediß ved magt, jordbroerne der hoß findiß paa adschiellige steder brøstfeldig. Paa Piedsted March findiß en fiellebroe gandsche Øde, saauelsom jordbroen der hoß och saa Øde. Paa Welling March som jordbroen først begyndeß wed Wlsbechiß Enmerche findiß gandsche Øde, item en jordbroe wed Laußmoß brøstfeldig, noch en jordbroe wed Lild Welling Kierche wey brøstfeldig, en jordbroe ved Jenß Laßseß tofft i Velling brøstfeldig, paa Schierup March er en jordbroe paa Lindschoffbierig brøstfeldig, 1 fiellebroe paa Schierup gade noget brøstfeldig, saa welsom och nogen brøstfeldighed paa Stienbroen der ved, i Schierup Kierche Huolle er jordbroen brøstfeldig, saa welsom fiellebroen, wed Winding Wad och jordbroen der hoß och brøstfeldig, paa Winding gade fandtiß nogen deriß lader brøstfeldig, Egeuinß Kierß jordbroe paa adschiellig steder brøstfeldig, her foruden fandtiß Schierup Tingbroe meget ond och brøstfeldig, och Børchop Tingbroe Øde, saa welsom dend fiellebroe imellom Brøndsted och Piedsted Marcher gandsche Øde, item denn fiellebroe imellom Smidstrop och Horstrop Marcher er ochsaa Øde, huilchet behøffuiß att forferdigiiß saa det kunde werre den Weyfarinde vden schade, huor effter Nielß Raffnn Deellefouget war tingbuinde begierindiß: Warßell den 10 Juni indført:

Mandagenn den 1 Julli Anno 1667

Otte Windeßmend

Anderß Nielßenn i Welling, Peder Pederßenn i Gorsløff, Jenß Bretelßen i Winding, Hanß Nielßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining, Peder Mortenßen i Andkier, Simon Madtzen i Gaurslund, Nielß Jenßen Buch i Børchop.

Forn: otte mend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Erlig Høyachtbahre Welfornehme mand Christopher Nielßen *Præsident* udi Fredericia hanß fuldmegtig Jenß Søffrinßen *Procurator* ibid: som i dag paa Hr: Præsidentens weigne tilbød Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining Hundrett Halffemtesindtztyffge och sex Rix daller for dee tuinde gaarder Hr: Præsident hannom affkiøbt haffuer effter thingþuinde och der effter for huerffuit dombß indhold, och begierde igien att Hanß Jørgennßenn wilde der imod giffue och giøre hann: nøyachtig schøde som forsuarligt er paa same gaarde med ald diß rette tillegelße och affgrøde. Hanß Jørgenß: mødte och suaret att hand ingen kiøb haffde samtycht eller indgangenn med Hr: Præsident och der for iche kunde tilkome nogen penge att annamme, efftersom hand iche kunde bort selge fattig folchiß seed i jordenn er saaed aff denn: det leyet haffuer, ey holder nogen kiøbebreff aff hann: er vnderschr: eller samtycht megit mindre nogen fuldmagt att handß sør eller nogen hanß Eigendomb schulle bort selge, huor effter Jenß Søffrinßen var tingþuinde begierindiß.

Efftterdi Hanß Jørgenßen ey wilde pengenne annamme tog Jenß Søffrinnen paa Hr: Præsidentens weigne sit første ting till Hanß Jørgenßen for deellemoall effter domenß formelding:

Jenß Søffrinßen tog sit andet ting imod Poffuell Knudtzen och frem eschet hans fuldmagt och hiemell till det fischeri paa Oberst Leutenant Geffuicheß grund hand bruger.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Strangeßenn och Nielß Jenßenn i Welling att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff Madtz Anderßenn i Horstrup och Peder Madtzen i Smidstrop for deriß buopeelle imod winder och domb att suare Søffrin Pederßenn i Welling her till tinget i dag. Dernest fremstod Laß Søffrinßen i Smidstrop, Otte Pederßenn, Nielß Pederßenn ibid: Hanß Hanßenn och Laß Nielßenn Klinchhammer i Velling som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn dennom att werre fuld witterligt at det styche bunde jord som kaldeß Schrønkier paa Smidstrop march er lige lod aff till den gaard Madtz Anderßen i Horstrup paabuor, till den gaard Peder Madtzenn i Smidstrop ibuor, S: Jørgenn Raffnß gaard och den gaard Søffrin Pederßenn paabuor, huor aff Jørgenn Raffn haffuer giffuet landgiede nemblig huer fierde Aar enn tønde ar: och S: Hanß Kuod i Welling gaff och huer fierde Aar 1 tønde ar: menß om der er giffuet noget for dend gaard i Horstrup eller i Smidstrop er dennom w beuist, huor offuer Søffrin Pederßenn i rettesatte och formindte att effterdi dee bruger och wedkiender denn: jordenn, om dee iche derfor bør att giffue schyld och schatt der aff huer lige saa mange Aar Søffrin Pederßenn det giffuet haffuer och war her om domb begierindiß bleff opsatt udi sex wger:

Deellefougden *Nielß Raffn* paa hanß Kongelig høyhedß weignne i dag det fierde ting begierde deellemoall offuer saa mange her i Herridtet som iche haffde forferdiget deriß fielle broer, stienbroer och weige, som er øde och brøstfeldig effter siønþuindiß indhold i dag otte dage indført. Saa mødte Hanß Olluffßen i Winding, Søffrin Madtzenn, *Lauritz Søffrinßen*, Hanß Nielßen, Jenß Bertelßenn, Anderß Madtzen, *Christen Huid*, Lild Jenß Bertelßenn, Iffuer Nielßenn, Nielß Ibßenn, Hanß Bunde,

Bendit Nielßenn, **Madtz Huid** och Jep Nielßenn som ved høyeste Eed berettet at deriß jordbroer var ferdig. Item dee tou fielle broer dennom tilkommer dend enne i byen och den anden offuer Ederß bech och findiß saalediß ved lige at en huer kand ferdiß der offuer vden schade, dernest fremkomb *Anderß Nielß*: i Welling, Søffrinn Pederß: **Søffrinn Nielßenn**, Hanß Klinck-hamer ibid: Søffrin Olluffßenn i Gorsloff, Madtz Krage, Nielß Nielßen, Peder Pederßenn, Poffuell Bunde och Jeß Nielßen i Mørchholdt som och der till suaret att deriß andpart broer war och forferdiget paa Adelveyen och mindte forschr: dee der for for tiltalle bør fri att werre, och effterdi iche fremlagdeß nogen reigthighed om, huiß andpart broer eller weye indnu er brøstfeldig kunde der iche vdstediß deelle menß fougden tilfandt indnu en huer effter forordningen deriß broer och weye att lade bliffue ferdig giort eller derfor lide deelle och viider tiltalle.

Sluttingen till den domb Cantzeler Lentis fuldmegting fordrit offuer dend gode mandß bønder och tiener som findeß No: 63: Effterdi Canceler Lentis bønder tilforne er tildømpt deriß resterinde landgiede att betalle for det Aar 1665 som der nu tillige fordriß domb paa igien med dette Aarß och resterinde landgiede 1668 daa videß iche retter derom att kiende, ind forn: bønder for samme aaringer jou bør effter indførte restantz som iche tilforne eller nu imodsigeß att Clarere och betale med rede pennge, indenn 15 dage eller derfor namb att werre wndergiffuenn, alleniste Peder Olluffßenn i Børchop Mølle her udi wndtagenn som tilforne omb hanß resterinde landgiede er Senterit saa och huiß effter *Her Cantzelers* schriffuelße effterlatt er.

Sluttingen till dend domb Oberste Leutenant Andreaß Willichennß fuldmegting haffuer fordrit offuer hanß bønder och tiener som findeß No: 60: Effterdi Oberste Leutenant Andreaß Willichenß bønder och tiener er loulig indkalde for deriß schyldig restantz for det Aar 1666 och iche nogen der imod siger daa wideß iche rettere der udi att kiende ind dee jou bør same restantz som dee med rette plegtig er at betalle, indenn 15 dage eller der for at lide namb effter forordeningenn.

Sluttingen till dee dome om Leyr wide som findeß No: 48: Effterdi Anne Nielßdatter iche beuüber att haffue affsonit for sin forseelße, och hun her haffr giort barßell och wdstandenn kierchennß Disciplin, daa wideß iche retter ind hun jou bør sine bøder att wdlege eller derfor straffeß effter receßen.

I ligemaader Anne Rodß effterdi hun iche beuüber att haffue sin bøder wdlagt och ey aff nogenn tageß i forsuar daa bør dun och sine bøder effter receßen att affsone.

Effterdi Wrßell Madtzdatter i Welling beuüber med Byfougdenß kundshab aff Wiborig att hun der haffuer affsonet huor hun forseelßen haffuer beganget bør hun for den tiltalle fri at were.

Effterdi Ingen Presteß Zeddell paa Dorit Hanßdatter fremblegiß nogen Leyruide att haffue forbrutt wnder Kongl: Maytz: Herschab widste fougden iche att tildømme hinde nogen bøder at wdgiffue.

Sluttingen till den domb Nielß Raffnn fordret imod Madtz Anderßen i Piedsted och findeß No: 85: Effterdi beuibeß med dee 8 Mendß winde att Madtz Anderßenn haffuer giort wförm for retten, imod Nielß Raffnn som daa aff Øffrighed war befald Heritzschriffuerenß bestilling och sted att betiene i hanß frawerelße, daa tilfindeß hann: derfor effter receßenn att lide.

Sluttening till den domb Søffrin Pederßen i Velling fordrit imod Welling och Smidstrop mend om resterinde tiendekorn som findiſ No: 67: Effterdi iche beuiſeſt att Smidstrop Sognemend haffuer Clarerit dend denn: tilkomende affgaaende kierche tiendiſ affgiftt Anno 1661 och 1662 wideſ iche retter ind dee jou for dee aaringer som indnu er wClarerit bør enn huer sin proquota som dee med rette tilkomer att betalle med rede penge som billigt kand vere eller der for vere namb vndergiffuen, huad kierche jorden andgaard daa saa frembt Comiſbarierne haffuer sat det for nogen affgiftt 1661 daa bør dee det att Clarere och ellerſ siden aarlingen att betalle for saa mange aar der rester efftersom der tilforne aarlingen effter kierchebogenn giffuet haffuer eller och derfor werre namb vndergiffuen huer for sin proquota.

Mandagen denn 8 Juli Anno 1667

Otte Windeſmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Hanß Staffenßen i Andkier
Søffrinn Jenſenn ibid:	Terchell Madtzenn ibid:
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	Peder Tußenn i Schierup
Peder Pederßen i Gorsløff	Jørgen Nielsen i Ranß
Søffrinn Pederßen ibid:	Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Mortenßen i Andkier	Nielß Nielßen i Gorsløff
Peder Jenſenn ibid:	
Peder Wideſen i Piedsted	

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Hanßen i Fredericia och Fredrich Jachobßenn ibid: att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Hanß Jørgenßen Giesten i Breining for hanß buopeell hid till tinget att suare i dag Hr: Præsident Christopher Nielßen i Fredericia, eller hanß fuldmegtig till domb att fyldestgiøre eller deele att lide. Jenß Søffrinßen her effter i dag sit andet ting begierde deelemaall offuer Hanß Jørgenßen paa Hr: Præsidentes weigne, effter en dombß indhold for kiøb att holde hand haffuer giort paa tuinde jordeigne gaarde.

Forschr: warbell affhiemmellet att dee ochsaa i dag otte dage gaff Peder Smed i Børchop warbell for hanß buopeell imod domb att suare Jenß Søffrinßen i Fredericia her till tinget i dag: Gaff hannom till beschylding for 1 Rix dr: som paa it kiøb for en hest hand hannom affkiøbte saa och 2 mk: hand haffde wdlagt till steffne penge och hannd igienloffuit att betalle hannom schadisløß, som hand for- mindte hand inden 15 dage bør att betalle effter derfor werre namb vndergiffuen. Saa mødte iche forn: Peder Smed ey holder nogen paa hanß weigne for sagen bleff opsatt udi sex wger:

Obberste Leutenant Jachob Geffuekeſ fuldmegtig Jenß Søffrinßen fordrit domb. Endeelſ mødte och suaret imod i rettesettelßen i dag 14 dage och begierde sagen motte opstaa till siette vgeſ dag, bleff derfor opsatt indnu en maanit.

Tyge SchouffRiderſ sag imod Søffrinn Mogenßen i Andkier er fremdeelliſ opsatt till siette vgeſ dag:

Den sag Jenß Søffrinßen haffuer den 25 Juni tagen i opsettelſe imod Poffuell Knudtzen i Brøndsted er fremdeelliſ opsatt en maanit:

Hiemmellet med opRagte finger och Eed Michell Nielßenn och Raßmuß Jenßenn i Piedsted, att dee i dag otte dage gaff **Karen Hanskuon i Piedsted** loglig warßell for hudiß buopeell med sin lauguerge, Raßmuß Pederßenn i Piedsted och Tyge Poffuelß: ibid: for deriß buopeelle, att suare oberstleutenant Geffuiche eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, och gaff hand **Karen Hanßkuon** tillbeschylding for resterinde landgieldе aff hudiß gaard for 1665, penge 3 rix dr: Raßmuß Pederß: same aar 2 rix dr: och Tyge Poffuelß: ochsaa for samme aar 10 mk: som hand formindte dee inden 15 dage bør att betalle eller der for were namb vndergiffuen. Opsatt till i dag maanit:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Jenßen och Peder Strangeßenn i Welling att dee i dag otte dage gaff Peder Buch i Schierup loulig warßell for hanß buopeell imod siønß opkreffuelße att suare Lorntz Pren paa Obberst Leutenant Andreäß Willichenß weigne her till tinget i dag: Lorntz Preen begierde siøn opkreffuit till *Lille Jenß* Pederßennß gaardß Enge, att møde paa Tißdag morgenn, bleff der till opneffnd Nielß Tueßen, Peder Tueßen, Søffrin Jenßen, Peder Søffrinßen, Jachob Nielßen, och **Peder Quist**, alle i Schierup, at møde forschr: tid vnder deriß faldtzmaall:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Søffrin Jørgenßen och Søffrin Hanßen att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Peder Jenßen i Smidstrop och Hendrich Nielßen i Welling for deriß buopeelle imod domb att suare Kierchenß Werge till Smidstrop Kierche Søffrin Pederßen i Welling her till tinget i dag.

Hiemmellet Søffrin Hanßen och Raßmuß Raßmußen i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Proviantmester Nicolaus Berntz loulig warßell for hanß gaard i Welling och talde med Augustinus Großmandß høstrue, item Laß Klinckhammer i Velling for sin buopeell och **Olluff och Madtz Olluffßen** for deriß buopeell imod domb att suare Peder Jenßen och Hendrich Nielßen igien her till tinget i dag:

Denn sag Jost Tomß: i dag 14 dage gich i opsettelße om huiß till Kierchenn resterer imod Iffuer Jørgenßenn, Tomiß Ebeß: och Tomiß Søffrinßen, er fremdeelliß opsat aff Setfogden Peder Buch indnu vdi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen att dee i dag otte dage gaff samptelig Winding bymend saauelsom meenige Sellerup bymend for deriß buopeelle imod siøn winder och domb att suare Andkier Ladtzeiger hid till tinget i dag. Der nest fremstod Frandtz Willomßen, Søffrin Jenßen, Peder Mortenßen, Laß Jørgenßen i Andkier som wande och affsagde att dee haffde werit till siøn till dee mar[ch]schielß gierder imellom Winding March och Andkier mk: fra Bendit Nielßenß hauge och till *Hathøye* huilche war alle Øde och fandtiß huerchen riß eller staffuer. Item siønit wangßgierdenen fra Andkier mk: och till Sellerup huilche mestendeelß iche war wangß werge menß kand baade suin och queg gaa der igiem mell. Tomiß Ebeßen paa meenig bymendß veigne var tingbuinde begierindiß. Satte i rette om forschr: tuinde byerßmend iche bør att betalle och erstatte ald huiß schade Andkier mend kunde lide offuer deriß gierderß brøstfeldighed paa deriß Queg och kornn.

Effter forskreffuenne warßell imod Peder Jenßen i Smidstrop och Hendrich Nielßen i Welling gaff Søffrin Pederßen Kierche Werge denn: till beschylding for huiß dee resterer aff Smidstrop kierchetiende Anno 1663 och 1664 effter Taxtenn ehr hoß Proviantmester Nicolaus Berntz aff sinne

gaarder andslagen i penge 18 Slør: 2 mk: 7 sk: hoß Laß Klinchhammer for aar 1664 penge 2 mk: **Olluff Olluffßen** och **Madtz Olluffßen** 4 mk: 12 sk: satte i rette och formindte forn: Peder Jenßenn och Hendrich Nielßenn som haffuer same kiercheß andpart korntiende i feste bør och till deß affgiffit att suare och huer sin andpart aff forschr: penge till kierchenn resterer indenn 15 dage at betalle eller derfor werre namb wndergiffuenn, efftersom dee och tilforne er der till dømbt effter en dombß formelding her aff tinget wdgiffuen denn 30 Aprili 1666 som her i dag for retten bleff lest och paaschr: Saa mødte Peder Jenßenn och Hendrich Nielßenn som der till suaret att det iche war deriß schyld dee haffde nochsom fordrit der paa iche holder haffde tiendenn anderlediß i feste ind paa sognemedeniße weigne. Bleff tildømbt huer sin andpart aff forschr: resterinde penge till kierchenß werge Søffrin Pederßen inden 15 dage at betalle eller huer for sin proquota att vere namb wndergiffuenn.

I ligemaader fordret forn: Peder Jenßen och Hendrich Nielßenn domb offuer forn: Proviantmester Nicolaus Berntz for resterinde tiende korn aff hanß gaarder i Welling 1663 och 1664 till Smidstrop Kierche som i dag gich domb offuer dennom for, och belöber i penge 18 Slør: 2 mk: 7 sk: Item offuer Klinchhammer for 2 mk: **Olluff Olluffßen** och **Madtz Olluffßen** for 4 mk: 12 sk: satte i rette och formindte de huer deriß andpart bør att betalle inden 15 dage eller derfor lide nmab i deriß buo och guodtz effter forordningen, huor till suaret Augustinus Ernst Großman paa Proviantmesterß weigne, att hand imod samme resterinde tiende haffde kiøbt 12 tylter deeller som war kommenn till kierchenn och der imod bør att quitteris, huor till suaret Sognepresten Her Nielß Lauritzenn att Proviantmester Nicolaus Berntz war enn gang i Smidstrop kierche och daa forærerit hand wed ord och løffté 12 tylter dieller till kierchenn, huor aff nogle bleff hendt aff sognemendene till kierchen aff samme deeller, som ichonn war gandtsche ringe, det samme bekrefftet Søffrin Pederßen i Welling, Hanß Klinchhammer ibid: Hanß Kuod ibid: Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop denn: i ald sandhed at werre beuist ligesom forn: Her Nielß for denn: berettet haffuer i alle maader, och effter diß leiglighed mente Peder Jenßen och Hendrich Nielßen at sligt iche bør at henreigniße till affkortning i tiende kornit efftersom nogle faae och ringe deeller ichonn kom till kierchenn och iche er kommen till kierchenß bedste som dog schulle werre foræringß guodtz, menß begierde endelig domb.

Sluttingen thill denn domb imellom Hußfougden Jachob Lauritzenn, och Proviantmester Nicolaus Berntz som findeß No: 88: Lydendiß: Effterdi aff siønß winder erfariß att Proviant-forvalter Nicolaus Berntz i Fredericia enn stor andtall treer i Welling gaardß tillegende schoffue wforuist haffr: ladet hogge, saa sligt att werre imod Kongl: Maytz: derom wdgiffuenne forordening, och hanß kongelig høyhed woriß allernaadigste Arffueprintz derpaa schrifftelig befalling haffuer ladet wdgae, offuer hannom der for domb att forhuerffue, sagen till i dag haffuer werrit optagenn, och begge parter bød denom i rette och begierde endelig domb, daa wiideß iche rettere der udi att kiende ind forn: Nicolaus Berntz jou sig imod høyst bemte: Kongl: Maytz: forordening haffuer forseet och derfor bør at søge hanß Kongl: Maytz: naade, eller derfor at straffeß som enn kongelig Mandats forachter:

Mandagenn den 15 Juli Anno 1667:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørckholt, Christenn Nielßenn i Breining, Jep Nielsenn i Winding, Peder Mortenßenn i Andkier, Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig, Peder Søffrinßen i Schierup, Otte Pederßen i Smidstrop, Hanß Pederßen i Smidstrop

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff alle bymend och lodtzeiger i Smidstrop och Welling, for enn huer deriſ buopeelle imod deelle att suare Deellefougden Nielß Hanß: Raffnn her till tinget i dag: i dag otte dage 14 dage 3 vger maanit 5 eller sex vgerß dag her effter tog sit første ting till denn: for fiellebroen imellom Horstrop och Smidstrop.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Laurßen i Stubdrop och Mogenß Mortenßen i Galschytt att dee paa nest forledenn Onßdag war 3 vger gaff Lienne S: Søffrin Jachobßenß i Suinholt och hindeß suoger Knud Pederßenn imod domb att suare welb: Otte Paauischeß fuldmegtig Terchell Søffrinßen her till tinget i dag.

Hanß Hanßenn forordenit domer i effterschr: Sag saa wiidt Herridtzfougdenn andgaard.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßenn och Hanß Søffrinßenn i Andkier, att dee i dag otte dage gaff Jost Tomeßen Heridtzfouget louglig warßell for hanß buopeell att suare Lorntz Prem paa Cantzeler Lentis weigne her till tinget i dag for huiß hand haffuer hannom till att talle: Huor offuer welbemte: Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Preenn i rettelagde sit schriftelig indleg lydendeß: Efftersom Jost Tommeßenn haffuer i sin bundeaardß tofft indgierdet baade gaardtz stedenn och deß tillegendiß tofft aff det festeboullig i Huilsbierig, Thomiß Ebbeßenn tilforne haffuer paabuod som Hr: Cantzeler Lente aff Kongl: Maytz: naadigst ehr tilschödt, huilchet tofft, som for er meldt, och iche sig erboden att wille giffue Hr: Cantzeler det ringeste enten till landgiede eller arbeidß pennge, w anseet dersom hand det iche i saa maader haffde andtagenn haffde werit bebiugt och besatt, setter derfor i ald rette paa welbemte: Hr: Cantzelers weigne om Jost Tommeßenn iche plegtig er, att betalle ald den resterinde landgiede der affganger effter Jordbogenn, siden samme buollig komb wnder Hr: Cantzelers hershab, och frembwiße huad adkombst och hiemmell hand haffuer till att lade buoliget ligge Øde, och dets grund i sin tofft saalediß att indheignne, och efftersom hand och i lige fald haffuer sig tilholdenn it festeboullig Hr: Cantzeler tilhorig legendiß udi Andkier Hanß Kielbech haffuer paabuod, och detß tillegendiß jord och eng haffue ingierdet och heignet till sin bundeaardß hauffge som och paa Hr: Cantzelers weigne, for aarsageß att sette i rette om, och formeener Jost Tommeßenn tillige med forschr: bør att Clarere, for samme buollig huiß aarlig resterer effter Jordbogenn, siden det komb vnder Hr: Cantzelers hershab, sampt att fremwiße huad hiemmell och minde hand haffuer till berørte jord att indheigne och bruge fra buoliget och føre affgrødenn till sinn bundeaard, och er paa forschr: tuinde Poster enn forsuarlig domb begierindiß. *Ex Børchop den 15 Juli 1667 Lorntz Prem*, huilchet samme indleg her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selfuer wiider wduißer, huor imod Jost Tommeßenn begierde sagen i opsettelse efftersom hand iche widste huad tiltalle Lorntz Preen lod hannom giffue warßell for, huor for sagenn bleff opsatt wdi trei wger.

Her Nielß i Bredstrop it Thingbuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten frembkom Nielß Laßen i Follerup som foregaff sig aff *Her Nielß Christenßenn* thill Eldherridtzting att werre indsteffnit for sit winde att afflege, huilchet hand iche for schrøbelighed kunde menß derfor nu i dag till sit werne ting sig erbød at effterkome, och derfore wed Eed med opragte finger wande och bestod det hand iche kunde nechte hand jo haffde hafft it lidet støche jord att bruge som leger nest westen op till Prestegaarden som den nu er biugt i Bredstrop, wdi nogle Aar imedeler tid hand buode i berørte Bredstrop till it fierdingkar hampefrøe att saae wdi, och ald dend stund hand same liden støche jord brugte haffde hand det i førige Sogneprest *Her Iffuerß* minde, wnder tiden haffde hand det och wnder

tidenn Hyrden i byen eller och huem der kunde haffue det i Prestenß minde, efftersom det hørde Prestenn och hanß tiener till som buode paa steden och iche denn gaard hand paabuode i nogenn maader, efftersom det och huerchenn falder i otting schifft eller andenn deelling, haffuer och iche hørt att dee gammelle som haffuer bod i Bredstrop paa gaarden for hann: haffuer holdenn dennom till eller hafft nogen rettighed till same forschr: støche jord i nogen maader: och stod forn: Nielß Laßenn till Wedermolsting der dette vinde gich beschreffuenn:

Effter berørte indførte warßell till Liene Søffrinß och Knud Pederßenn i Suinholt, fremlagde Ladfogden paa Leerbech Søffrinn Pederßenn paa Ridefougden Terchell Søffrinßennß weigne en wnderschreffne restantz lydendiß: Lienne Søffrinß och Knud Pederßen aff Suinholt rester for Aar 1665 3½ mk: landgiede penge, er 5 mk: 10 schip quest ar: a 12 sk: ehr 1 Rdr: 1 mk: 8 sk: 1 fierding 1 pund 8 mk: smør tønden 16 Rix dr: er 5 Rix dr: 2 mk: 1 brendsuin 2 Rix dr: arbeidßpenge er 6 Rix dr: sex suinß olden a 1 ort er 1½ Rix dr: Suma 16½ Rix dr: 2 mk: 12 sk: der paa er aff Knud Pederßen till Dato betaldt 2 Rix dr: och aff samme gaard der for udenn 3½ Rix dr: 1 mk: Rester saa 11 Rix dr: 12 sk: Iligemaader rester der for Aar 1666 3½ mk: Landgiede penge er 5 mk: 4 sk: 10 schiper quest haffre, er 1 Rix dr: 1 mk: 8 sk: 1 fd: 1 lpd: 8 mk: smør tøndenn 16 Rix dr: er 5 Rix dr: 2 mk: 1 brendsuin 1 Rix dr: Arbeidß penge 6 Rix dr: er 14 Rix dr: 2 mk: 12 sk: giør saa tilhobbe i enn Summa forn: tou Aarß resterinde landgiede aff berørte gaard och arbeidß penge – 25 Rix dr: 4 mk: 8 sk: huor paa saauelsom ald til for aarsagede omkostning domb begieriß. Leerbech denn 15 Juli Ano 1667 *Terchell Søffrinnßenn*. Huor offuer forn: Søffrinn Pederßenn i rettesatte och formindte forn: Liene Søffrinß och Knud Pederßenn bør forskreffuenne deriß gaardß restantz till hoßbundenn Welb: Otte Paawisk eller hanß fuldmegtig inden 15 dage att betalle med ald tilføyede omkostening eller der for lide namb i deriß buo och huodtz effter forordeningen och war herom domb begierindiß: Saa mødte iche nogen till wedermeelle eller giensuar i nogen maader, daa effterdi for fougden i rettelagdeß Terchell Søffrinßennß wnderschr: restantz paa huiß Liene Søffrinß och Knud Pederßenn aff deriß gaard med resterer till hosbondenn hanß *Exelent Generall Krigß Comißarie Otte Paawisk*, som iche imodsigeß i nogenn maader daa tilfandt fougden denn: same restantz inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i deriß buo och guodtz effter forordeningenn:

Hanß Hanßenn i Schierup fodrit domb offuer Peder Lauritzenn i Børchop effter opsettelse och i rettesettelse i dag sex wger No: 74 indført saauelsom effter it tingbuinde findiß No: 81: och siønbuinde som er No: 84: belangende den gaard hand paabuor hannd formeener hand haffde festen forbrut paa, effter diß wiider indhold. Saa mødte Peder Lauritzenn och der till suaret att hand wille rette for sig med korn och queg, bekiende och att haffue hogenn 5 bøger i 5 Aar, och forminte sig for tiltalle fri att werre, med flere ord der om war.

Nielß Hanßenn Raffnn fordret domb imod *Nicolaus Berntz Proviantzforwalter i Fredericia* effter sin i rettesettelse och opsettelseß formelding No: 73: indført och till i dag er bleffuenn opsatt, och der offuer først i rettelagde it siønbuinde her aff tinget vdgiffuen 1666 denn 11 Juni som tilholdt att siønmend daa haffuer wondenn och affsagt att dee haffde verit till siøn till dend gaard i Welling S: Hanß Raffnn haffr: paabuod och deß tillegendiß Eigendomb, och daa haffuer dennom siøntiß att ald dend store biugning *Kongl: Maytz: Proviantmester Nicolaus Berntz* der haffuer ladet opsette, som er tægt med teigell och tag befindes at were paa bemte: S: Hanß Raffnß Bundegaardtz sted vndtagen 5 fag aff dennd westerste ende, paa samme biugning och no[r]dwest hiørnen, saauelsom det Bagerhuß och det Suinhuß, som befindes paa S: Jeß Pederßenß grund, forschr: Hanß Raffnß och Jeß Pederßenß gaarder

med berørte biugning befandtiß att werre udi itt omgrøfftet, item er befondenß Sl: Hanß Raffnnß Abildgaard och Hommelgaard wed gaarden ødelagt och paa stedenn igien begyndt att yppe enn Wrtegaard, noch fandtiß Enge Maien i tofften forgraffuit och opstyffuit udi dame, her foruden fantiß it huß i Stor Welling opsatt paa it aff Hanß Raffnß bundebuoliger, som Søffrinn Jepßenn tilforne paabuode indnu haffuer dee siønit Hanß Raffnß gords tillegendiß Enmercher kaldeß Wlsbech huor udi fandteß hogenn 26 store Eger och fiere smaa Eger wforuist alle som till Bygningß tømmer, forudenn anden hogen och styffuen paa bøg och eeg som iche kunde Taxeris for Bygningß tømmer som dennom siønteß nu paa en fiere Aarß tid att were hogenn. Der nest fremlagde Schiffteß affsigt her till Holmandtz Herridtzting wdgiffuen Aar 1655 denn 21 Januari effter berørte S: Hanß Raffnn, som iblandt andenn witløfftighed indeholder, att efftesom Hanß Raffnß børnß werger hand haffde ved sin første hustrue aff registeringen haffde forfarit boenß tilstand paa gield och guodtz daa paa Børnenß weigne haffuer dee opsga arffue och gield effter forn: S: Hanß Raffnn, saa di paa Børnenß weigne inttet effter hannom wille arffue och gielde i nogen maader, menß søgte deriß Møderne arffue vdi Eigendomb och Løbøre effter deriß S: Moder Karen Hanßkuone, och ydermeere formeldt samme Schifftebreff wd aff Eigendomit findeß indnu i beholding Hanß Raffnß egen andpart nemblig den fierdeparten udi Hoffuitgaarden med tillegendiß buoliger och buotofft huad det andet eigendomb sig belanger daa findeß der aff wdpandt satt ald den fierdeparten i hoffuitgaarden med tillegendiß eigendommer, sampt halffpart aff Wlsbech, Dammerløcheß Enmerche och halffpart aff Hemingß Tofft, huorpaa fremlagdeß offuer schifft it pandtebreff daterit Holmandtz Heridtzting den 2 Junii Anno 1651 till Mette Tomiße datter och hindeß arffuing for trei hundret Rix dr: Denn anden halffpart gaard och eigendomb sampt halffpart i buolliger och enmercher inttet wndtagen, tilkomer Hanß Raffnß femb brønn, Anne Hanßdatter, Dorite Hanßdatter, Nielß Hanßenn, Maren Hanßdatter och Hendrich Hanßen till arff effter deriß S: moder Karen Hanßdatter efftersom hun med hindeß S: hosbond Hanß Raffn war ald gaardenn schødt och soldt før ind hindeß dødelig affgang, huorpaa fandtiß tuinde pergamentß schøder, den første wdganget Ano 1631 den 7 Marty: och denn andenn 1636 denn 23 May: huilche tuinde schøder och her i dag for retten bleff fremlagt lest och paaschreffuenn. Noch fremblagde it tingbuinde her aff tinget wdgiffuenn Aar 1664 den 29 Februari som tilholder att Peder Raffn daa for retten fremlagde lod leße och paaschriffue en schrifftelig contragt lydendiß ord fra ord som følger. Efftersom erlig mandhafftig Nicolaus Berntz Kongl: Maytz: Proviant for Walter i Fredrichß Ode haffuer tilforhandelet sig nogen eigendombß lodder och andparter i denn bundegaard i Lild Welling S: Hanß Nielßen Raffn och S: Jeß Pederßenn paabuode och haffuer derfor werrit begierinde bemte: S: Hanß Raffnß børnn nemblig Nielß Hanßenn Raffn, Hendrich Hanßen, Dorite och Maren Hanßdøtterer deriß andparter och arffueloder derudi att wille sig tilkiøbe som er lige halffue partenn aff denn halffuegaard och eigendomb deriß bemte: fader S: Hanß Raffn paabuode och paa Welling march belegendiß er som dennom effter deriß moder S: Karen Hanßdatter er arffueligenn tilfaldenn huilchet iche imod receßenn kunde schee aff aarsag dee baade er wmøndig och wdenn landtz, huor for wi wnderschr: Michell Jennßenn i Wyff samme børnß neste slecht och formønder och Peder Jenßenn Raffn deriß frende och fuldmægtig haffuer bortleyet till welbemte: Nicolaus Berntz forschr: børnß eigendomb saa wiidt dennom er tilhørig offuer ald Welling schouff och march gandsche inttet wndtagenn, vdenn alleniste dee tou ager paa *Langdret* Jørgenn Pederßenn i leye och brug haffuer, som hand schall beholde till kierffuiß ende, huilchet eigendomb bemte: Nicoalaus Berntz schall nyde bruge och beholde i sex Aar fra St: Michelßdag førstkom-mende att reigne, och giøre sig det med seed och auffling saa nøttig hand bedst kand huor aff hand aarlig schall giffue till huer St: Michelßdag sex Rix daller, och der forudenn holde det fri for alle paabudenne kongelig tynge, som paa kand komme, imedellertid, item och loffuer att haffue flittig tilsiøn baade med schoffuenn och ald diß rete tillegelße

saa widt samme børn tilkommer att det iche i nogenn maader schulle for argeß att dette fast och wbrødelig paa bege sider holdeß schall huer andre schadisløß haffuer wii samptelig tuinde enßlydendiß Contragter med egenn hender wnderschr: *Datum Frederickß Odde denn 17 Juni 1662*, huilchet samme Contragt som aff forschr: fandtiß wnderschreffuen i sig selffuer wduißer, och effter diß leighlighed afflyste Peder Raffnn paa sin egenn och Michell Jenßenß veigne att dee ey wilde tilstaae nogenn sig wiider med bemte: S: Hanß Raffnß wmøndig børnß Eigendomb at befate ind som deriß forschr: Contragt om formelder, saafrembt nogen det giør dee daa derfor i sinn tid effter loulig medfart iche will stande till rette som wedbør, huilchet forschr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiider wduißer: Saa mødte berørte Nicolaus Berntz fuldmegtig Jenß Søffrinnßenn Procuraror i Fredericia, som fremblagde forschr: Contragt som for er indført huilchen och i dag for Rettenn bleff lest och paaschr: och der till suaret att Proviantforwalteren for vndret sig paa att Nielß Raffnn hannom saa hart andgriber, heldst effterdi hannom well er beuist att dend andpart S: Hanß Raffn tilhørde i Lild Welling haffuer hand bekomit wed loulig Contragt och brugelig leye, och lougen siger saa leye er eye till faredag er wde, tilmed saa weed Nielß Raffnn well att hand haffuer soldt till Nicolaus Berntz hanß Broderlod som med kiøbebreff kand beuiflig giøriß, erbyder sig och att Contentere Nielß Raffn och alle hanß Sydschind naar hand derpaa kand bekome loulig schøde och forwaring och Nielß Raffn hannom der imod forskaffer hanß haandschrift hand hannomb om same kiøb giffuit haffuer formoder for hannß tiltalle fri att werre, och der hoß fremlagde Copie som Jenß Søffrinßen berette at werre wed it kiøbebreff Nielß Raffn paa sin broderlod schall haffue wdgiffuit som hand begierde lest och paaschr: Huor imod Nielß Raffn suaret att Proviantmester haffuer iche wild hannom betald till wdloffuit Termin och hand iche haffde sluttet andre kiøb med Proviant-mester ind paa wilkaar, att dersom hand haffde betaldt hannom thill nest affuigte Micaeli schulle hand giort hannom derpaa forwaring menß effterdi hand iche holdt sin løfftet men nu paa halffandet Aar effter sligt haffuer opholdenn motte hand effter Proviantforwalterenß vdgiiffuene Reverß opsige kiøbet, som hand beuifte aff en Heridtztingß domb her aff tinget vdgiiffuenn 1666 den 26 Novemb: huor same Proviantmesterenß Reverß fandtiß indført och er till meening att hand loffuer att giffue Nielß Raffn for sin broderlod i same Eigendomb 50 Rix dr: till S: Michelß dag att betalle schadesløß, och huiß det iche bliffuer effterkomit schulle hand der for stande hannom till rette eller och haffue fuld tilgang kiøbebreff w achtet samme sin arffuelod att søge och tiltrede vden forhindring effter lougenn, och der hoß i rettelagde it tingbuinde her aff tinget wdsted den 12 Februari sidst forledenn indholdendiß att Nielß Raffn daa for rettenn haffuer foregiffuen att efftersom Proviantforwalter Nicolaus Berntz iche haffuer holden sinn løfftet och hannom sin fæderne eigendomb arffuelod udi Lild Welling hand sig haffuer bemegtitget och bebiugt till forledenn Micaeli betald effter sin vdgiiffuen Reuerß som tilholder att huiß det iche scheede daa at stande hannom frit fore same sin arffuelod at tiltrede saauelsom iche holdern den Contragt hand med hanß Sydschindß werge om deriß arffuelod giort haffuer daa opsagde hand hannom alle huiß Contragter der wd inden giort er, och daa for retten Cacerit och dødet huiß kiøb imellom denn: kand were sluttet huilchet hand och till Fredericia Stadtzing effter loulig ind Citering nest affuigte 4 Februari giort haffuer efftersom hand en fød arffuing paa Eigendomit effter lougenn er nest for nogen fremit sit fæderne Eigendomb att beside, och forbød Proviantforwalter eller nogenn sig med berørte hanß och hanß Sydschindß Eigendomb arffuelod her effter att med befatte i nogenn maader saa frembt dee derfor iche vill stande denn: till rette for whiemmelt, och huiß laugmaall paa kand følge, huilchet same thingbuinde och domb her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer, huor offuer Nielß Raffn forminte same Cacerit kiøbebreff langt ringer en Copia der effter iche i nogenn rettergang bør att andseeß, menß effter sin i rettesettelße begierde endelige domb,

huor offuer dee bød dennom i rette paa begge sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

*Zoene Pederßenn Borger och Handelßmand i Kolding hanß tiener och fuldmegtig Matias Pederßenn paa sinn hosbondß weigne fodrit domb imod Proviantforwalter Nicolaus Berntz efftersom Hußfougdenn Jacob Lauritzenn effter schrifftelig fuldmagt haffuer dennom satt i rette i dag sex vger effter opsettelliß formelding som findeß No: 73: och det saalediß att effterdi berørte Nicolaus Berntz Proviantforwalter lader bruge fierdepartenn aff buotofftenn legendiß till S: Hanß Raffnß gaard i Welling som Zoenne Pederßenn i sin yields betalling haffuer bekomit och aff Landtzdomerer er tildømbt och ey i ringeste maader tilbyder Zoene Pederßenn penge eller betalling derfor det hand derfor bør at lide som for whiemelt, och haffuer daa herom werrit domb begierindiß, som tid effter andenn till i dag ehr bleffuen opsatt forn: Matias Pederßen begierde endelig domb, och der offuer i rettelagde en domb her aff tinget wdgiffuenn Aar 1664 den 25 Aprilli som saa er besluttet att effterdi for fougden er i rettelagt kiøbebreff aff Hanß Marchußen Raadmand i Kolding thill bemte: Zoene Pederßenn wdgiffuen med egenn haand wnderschreffuenn och forseiglet Daterit denn 5 Marty 1663 paa hanß andpart aff forschr: indførbelß jord i S: Hanß Raffnß bundetofft i Lild Welling, som hannom paa schiffte effter S: Bertell Hanßenn i Eltang ehr til worderit huilchet jord och eigendomb forn: Zoene Pederßenn med sin egen part der udi trei ting effter tingbuindeß formelding haffuer tilbødenn welbemte: *Achtbahr* Nicolaus Berntz saauelsom andre S: Hanß Raffnß Børnn och deriß formønder att wille for betalling dennom det for nogenn andre for onde, huilchet Nicolaus Berntz iche saalediß wille acceptere menß och der imod fremleger bemte: Hanß Marchußenß kiøbebreff paa hanß forschr: andpart i berørte indførbel hand Zoene Pederßenn tilforne soldt haffuer, Daterit denn 15 Augusti 1663 och dermed vilde tilholde sig samme eigendombß andpart daa effterdi fougden effter bege breffuiß Confecering befinder Zoene Pedeßenß kiøb først er sluttet och giort widste hand iche hannom same Eigendomb at fradømme menß hannom effter Receßenn indførbel och loulig medfart bør att wduißeß. Noch fremlagde enn Landtztingß domb derpaa forhuerffuit er, aff Wiborig Landtzting wdgiffuenn Aar 1665 den 30 Septemb: som i slutteningen formelder, att effter som dee daa er fremlagt tuinde kiøbe Contragter aff Hanß Marchußen wdgiffuit denn enne till Zoene Pederßenn, den andenn till Nicolaus Berntz, huor aff ingenn till tinge er lest, menß dend till Zoene Pederßen wdgiffuit er nogle maanedter eldre end dend till Nicolaus Berntz och Zoene Pederßenn det rette adkombst jnstrument som Hanß Marchußen paa same jord schulle haffue i hende laffuerit Aar 1661 denn 29 Januari som med Hans Marchußenß egenn haand bekrefftiß, och det som i enn Zeddell Daterit 1662 meldiß om it kiøb som tilforne er giort haffuer iche paa tilbørlig tid, werit fremblagt i retten, saa det kiøb med Zoene Pederßenn aff Hanß Marchußen oprettet ehr baade er eldre och iche med noget dychtig och fuldkommenn suechiß, widsteß iche retter her udi att kiende ind att samme Zoene Pederßenß oprettet kiøb, jou bør wed magt att bliffue, och det kiøb som med Nicolaus Berntz oprettet ehr iche att kome Zoenne Pederßenn paa hanß kiøb till hender eller schade i nogenn maader: Item i rettelagde it tingbuinde her aff tinget wdsted Aar 1664 denn 19 Decembris som till meening indeholder att daa for retten haffuer affsagt Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff, Christenn Nielßenn i Breining, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Anderß Nielßenn i Welling och Iffuer Jørgennßenn i Gaffuerslund att dee den 14 Decemb: nest tilforne war med Herridtzfougen Jost Tomeßenn i denn bunde tofft i Lild Welling legendiß till denn gaard S: Hanß Nielßenn Raffnn paabuode at vdwiße och wdpeelle Zoene Pederßenn i Kolding en indførbel vdi hanß egenn neruerelße, S: Bertell Hanßennß arffuinger i Eltang for gjeldtz fordringer i samme tofft bekommit haffuer, och bemte: Zoene Pederßenn ehr tildømbt effter domenß formelding i lige maader for gieldß fodring effter S: Bertell Hanßen att nyde, och efftersom same*

indførbelß affsigt formelder att det schall werre fierdeparten aff buotofften wed gaardenn, ager jord och eng jord Hanß Raffnß børnß andpart belegende fra norder sidenn, och denn fierdepart S: Mette Tomißdater haffde i pandt, wed denn synder side och efftersom samme tofft findeß aff gammell tid om diget och ingen schiell eller merche jordenn till nogenn adschiellning fandtiß, wdmolde dee först halffpartenn fra dend norder dige, och i synder som effter affsigten schall tilhøre S: Hanß Raffnnß børnn, der nest den fierdepart som forschr: Zoene Pederßenß andpart schall were, huilchet befandtiß i bredelße 19 gade, med en gad 5 allen lang, och der forudenn tou allen, huilchet jord befandtiß forledenn sommer att vere saaed och aufflet, och wed enden nest gaarden offuer samme jord haffuer werit eng jord som fantiß med det andet eng jord der wed i tofftten, thill damme att werre opdiget och styffuit, och efftersom denom siøntiß haffuer tofftten aallet opnaaet thill gaardenn som homelgaardeß gierdenn i forige tider haffuer standenn. Anderlediß kunde dee iche siøne eller begrandsche toffte jordenn wed same gaard att haffue werrit efftersom och ingenn lod sig finde som det imod sagde jou saa at werre i nogenn maader. Indnu i rettelagde it thingbuinde her aff tinget Aar 1665 den 6 Novemb: wdgiffuenn som tilholder att daa for rettten haffuer affsagt Christen Nielßen i Breining, Iffuer Jørgenß: i Gaffuerslund, Christenn Rod i Smidstrop och Hanß Pederßenn ibid: att dee den 31 Octob: nest tilforne siønit och besichtiget enn indførbelß jord som er fierdepartenn aff S: Hanß Raffnnß bunde tofft i Lild Welling, huilchet Zoenne Pederßenn er wdstaget och tilpellit effter Tingbuinde som for er meldt, och daa befandtiß samme jord effter Zoene Pederßennß paa wißening vdi Herritzfougdenß och Herritzschrifuerenß offuerverelße nu i forledenn sommer att haffue werit aufflet pløy jord och eng jord lige wed det andet jord i toftten och iche dee kunde finde nogenn aff peellen, samme jord haffde werit wdpeellit med, wden it styche med meere alle forschr: breffue her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Proviantforwalterenß fuldmegtig Jenß Søffrinßen *Procurator* i Fredericia mødte och der till suaret att hand formindte Zoene Pederßenn iche schall kunde beuiße att Proviantforwalteren haffuer brugt noget aff Zoene Pederßenß indførbelß jord effter att indførbelenn er scheed, och hand haffuer hid indtill wdgiffuenn schatt schyld och ald Contribution aff dennd part sauelsom aff dennd heelle gaard och er nu begierindiß att Zoene Pederßenn wilde selff schatte och schylde aff denn part saa wiidt med rette bør att gange, och sidenn sit jord att indheigne hann: vdenn nogenn fortred, och naar det aff Zoene Pederß: effterkomiß schall Forwalteren hannom ingen indpaß giøre derpaa, ey holder haffuer giort her till dagß, vden hand det anderlediß beuiße kand, och meener sig for hanß tiltalle fri att werre. Matias Pederßen paa sin hosbondß weigne der till suaret att det ichonn war wdfluchter, efftersom breffuene iche wdwißer noget der aff schulle giffuiß menß ald schylden at bliffue wed hoffuit gaardenn, och der for haffuer saa ringe jord for saa mange penge, som den første indførbel well schall wduiße, och jordenn iche pengenne ind daa kunde forrindte om hand indschoønt haffde bekomit det i brug som hand iche haffuer, och derhoß frem eschet beuiß om hand noget aff samme jord wdgiffuit haffuer thill landgiede eller andet som hand formeener hand iche kand giøre, effterdi der ingen landgiede der aff vdgiffuit er hidindtill, huor imod Jenß Søffrinßen suaret att schatt och schyld er noch som Clarerit och om noget resterer daa ehr Proviantforwalterenn wederheftig at betalle en huer som wedkommer, huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord derom war. Slutning No: 109:

Hæderlig och Wellerde Mand *Her Raßmuß* Jenßen hanß fuldmegtig forn: Matias Pederßenn aff Kolding fordrit dumb paa en gield effter S: Hanß Raffnn som buode och döde i Welling som i dag 6 vger gich i opsettelle och findiß No: 73: och der offuer i rettelagde berörte *Her Raßmuß* Jenßenß schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom S: Hanß Raffnn wdi Welling war min hustrue Magdalene Jenßdatter treffdue Rix daller in Specie schyldig effter hannß derom wdgiffuenne obligations

formelding, huilchenn paa Schiffte udi Lild Welling effter dennd S: Mandtz død er lest och paaschreffuenn denn 6 Novemb: Ano 1654: och herpaa Holmandtz Heridtzting for rettenn denn 19 Marty 1666 som aff hoß foyede domb huor udi denn findeß ord fra ord indført erachteß kand, daa effterdi Schifftebreffuit klarligenn wduißer, at den fierdepart aff S: Hanß Raffnß eigendomb daa Taxerit for 300 Rix dr: bleff wdsatt till dee Creditorers betalling som paa Schiffte udi løß øre iche bleffue Conterit, formeener att ieg bør att bekomme Satisfactionn paa min hustrueß weignne for omrørte 30 Rix daller med effter staaende rindte och omkostning vdi forberørte fierdepart aff S: Hanß Raffnß eigendomb effter Schifftebreffuitß indhold, och er herpaa domb begierindiß, effterdi sagenn udi sex wger haffuer werrit opsatt. Gaffuerslund denn 15 Juli Anno 1667: *Raßmuß Jenßenn m:m*: dernest fremblagde forschreffuenne domb her aff tinget wdgiffuen denn 19 Marty 1666 huor udi berørte haandschrifft fandtiß indført ord fra ord som lyder: Kiendiß Jeg Hannß Raffnn i Welling och gjør for alle witterligt med dette mit obne breff att ieg aff rett witterlig gield schyldig ehr Erlig och Gudfrychtig Quinde Magdalene Jenßdatter i Gaurslund 30 Rix dr: in Specie dalleren begeignit till sex Slmk: huilche forn: 30 Rix dr: ieg forn: Hannß Raffn til for plegter mig och mine arffuinger redelig och well at betalle forn: Magdalene Jenßdatter eller hindeß arffuinger, thill S: Michelß dag førstkomende med it heell Aarß rindte, sex schielling aff huer daller med gode rede pennge och heelle Rix daller och ingen andre wahre i nogenn maader att frembyde, och till forplegter ieg mig och mine arffuinger, att holde hinde och hindeß arffuinger det aldeelliß wden schade och schadisløß i alle modr: diß till sandhedß windelßbyrd wnderschriffluer ieg med min egen haand. *Actum Welling den 14 Aprilli 1651:* Dette bekiender ieg Hanß Raffn med Eghaand. Huorpaa fougdenn haffuer med samme domb tildømt *Her Raßmuß Jenßenn* effter haandschrifftenß indhold att fyldestgiørriß inden 15 dage eller derfor schee namb och indwißening i S: Hanß Raffnß bundeguodtz och eigendomb effter receßenn, och efftersom berørte S: Hanß Raffnß arffuing ey for same domb haffde faaet kald och warbell om dee haffde noget her i att sige war Mattiaß Pederßenn paa *Her Raßmuß Jenßenß* weigne endelig domb paa ny begierindiß. Saa mødte Proviantforwalter Nicolaus Berntz fuldmegtige Jenß Søffrinßenn Procurator i Fredericia och frembeschet om Mattiaß haffde nogen fuldmagt aff *Her Raßmuß* herpaa att talle, och ydermeere suaret saalediß att dersom *Her Raßmuß Jennßenn* haffuer noget att søge effter reiktig beuiß hoß Proviantforwalterenn daa formeener hand att hand effter receßen bør att søge hannom till sit werneting men haffuer hand Hanß Raffnn noget att søge, daa bør hand hanß børn och arffuinger att søge och formeener hand iche plegtig att werre att suare till Hanß Raffnß gield, och formodet hand for dend tiltalle bør fri att werre. Saa fremkom Hanß Raffnß sønn Nielß Hanßen Raffn och paa sin egen och Sydschindß weigne fremlagde schiffteß affsigt effter deriß S: fader her aff tinget wdsted Aar 1655 den 22 Januari, som iblant anden wiitløfftighed indeholder, att *Her Raßmuß Jenßen* daa offuer schiffte haffuer fodrit effter enn haandschrifft Daterit den 14 Aprilli Anno 1651 penge 30 Rix dr: Item daa ehr fremstandenn S: Hanß Raffnß børnß werger Jost Tomßen i Huilsbierig, Jenß Pederßenn Raffnn i Schierup och Bertell Hanßenn i Wilstrop och berettet att effter som dee var til forordnit aff Slodtzherren att werre forn: børnß werger och dee aff registeringenn haffde forfaret boenß tilstand paa gield och guodtz daa paa forn: børnß weignne opsagde dee arffue och gield effter forn: S: Hanß Raffnn, saa dee paa børnenß weigne inttet effter hannom wille arffue och gielde i nogenn maader, menß søgte deriß møderne arffue i eigendomb och løß øre effter deriß S: moder Karen Hanskuone, och ydermeere tilholdt same schifftebreff, wd aff eigendom findeß indnu i beholding Hanß Raffnß egen andpart nemlig denn fierde parten udi hoffuit gaarden med tilliggendiß buolliger och buotofft, huad det andet eigendomb sig belanger daa findeß der aff wd pandtsatt ald denn fierde part i hoffuitgaardenn, med tillegendiß eigendomer, sampt halffpart aff Wlsbech Dammerlycheß Enmerche, och halffpart aff Hemingß tofft huorpaa er fremlagt it Pandtebreff Daterit Holmandtz Herridtzting den 2 Juni Anno 1651

till Mette Tomiðdatter och hendið arffuing for 300 Rix dr: Denn andenn halffpart Gaard och Eigendomb sampt halffpart i buoliger och Enmercher inttet wndtagenn tilkomer Hanß Raffnß femb børnn Anne Hanßdatter, Dorite Hanßdatter, Nielß Hanßenn, Maren Hanßdatter och Hendrich Hannßen till arff effter derið S: Moder Karen Hanßdatter efftersomhun med hindeß hosbond Hanß Raffn war ald gaardenn schødt och soldt, før ind hindeß dødelig affgang huor paa fandtiß tuinde Pergamentß schøder, den første wdgangenn Anno 1631 den 7 Marty och den anden Anno 1636 denn 23 May: huilche schøder och her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, saauelsom berørte schiffsteß affsigt huilchet till Landtztinget er Confirmerit effter fremblagde Landtztingßdombß indhold aff Wiborig Landtzting vdgiffuen Aar 1656 denn 16 Januari som och for retten bleff lest och paaschreffuenn, och effter diß leighlighed formindte Nielß Raffn paa sin egen och Sydschindß weignne att *Her Raßmuß Jenßen* effter schifftebreffuitß indhold bør sin betalling att søge i den fierdepart gaard och eigendomb effter hanß S: fader bleff i beholding till Creditorerne som Proviantmester sig med det andet eigendomb haffuer bemegtiget, saa hanß och sine wmøndige Sydschindß Møerde ne arffuelod her vd inden bliffluer w beschaarenn med flere ord och talle drenom imellom faldt. Daa effterdi *Her Raßmuß Jenßen* paa sin hustrueß weigne haffuer effter reiktig haandschrifft hafft en gields fordring nemlig 30 Rix daller effter S: Hanß Raffn som hand ind wdleg eller betalling schall haffue bekomit for, och derfore søger sig betald i denn S: Mandtz Eigendomb, huilchet Hanß Raffnß sønn Nielß Hanßenn Raffn paa sin egen och Sydschindß weigne med fremblagde schifftebreff effter sinn S: fader fuldkommenn forklarer, att *Her Raßmuß Jenßen* med flere Creditorer som iche i løß øre derið betalling bekomb schulle det søge i den fierdepartt gaard och eigendomb hanß S: fader war tilhørig, daa wideß iche retter her om at kiende ind *Her Raßmuß Jenßen* for sin berørte fordring jou bør att haffue indwiſening i samme S: Hanß Raffnß fierdepart gord och eigenndomb effter louglig medfart som effter dend S: Mandtz død till Creditorerne war i beholding:

Sluttingen till dend domb Nielß Raffn i dag fodrit imod Proviantforwalteren, och tilforne rettergangen indført. Daa effterdi Nielß Raffn for Fougden i retteleger Schiffteß affsigt effter hanß fader Salig Hanß Raffn sampt welforseiglet Schøder som beuüber hand och sinne fulde Sydschind effter derið Moder S: Karen Hanßkuone arffuer halffuepartenn aff derið fæderne gaard och eigendomb, huilchet hand med siønbuinde beuüber Proviantforwalterenn Nicolaus Berntz haffuer sig bemegtiget bebyget och der med omgaaetß langt wiidere ind hand haffde hiemell till aff hanß och sinne Sydschindß formønder och fuldmægtig effter en oprettet Contrags indhold, for vdenn dette Nielß Raffn opholdenn medkiøb paa sinn Broder lod i ligemaader wholdenn, som aff Proviantforwalterennß wdgiffuene Revers kand erfariß i en domb findið indført som fremblagdeß, som tilholder att der som Proviantforwalterenn hann: iche till forledenn Micæli for sin Broder lod betalte, daa at stande hann: frit fore sinn Arffuelod kiøbebreffuit wachtet at tiltrede, och derfore effter effter thingbuindeß wduiſening opsagt forschr: wholdenn kiøb och Contragt och det fuldkommenn dødet och dempet. Daa effter berørte omstendigheder seeß iche nogenn schaar i samme børnß arffuelod at vere menß dersom Proviantforwalteren same eigendomb her effter will nyde, daa att haffue det i Nielß Raffnß och hanß wmøndig Sydschindß formønderß minde, eller och for hannom, som er Eldst broder att indrømme wbeschaaret wnder huiß wiidere laugmaall paa kand følge.

Sluttingen till dend domb Zoene Pederßen lod fodre imod berørte Nicolaus Berntz Proviantforwalter och i dag for hen indført. Daa effterdi aff forschr: Documenter kand erachteß att welfornehme mand Zoene Pederßenn Raadmand i Kolding tilhør fierdepartenn aff S: Hanß Raffnß bundegaardtz tofft som Proviantforwalter Nicolaus Berntz imod hanß wille och minde haffuer indheignit och ladet bruge

endeell till fiske dame, och endeell till auffling som aff indførte siønbuinder wiider kand Erfariß, daa wideß iche retter der udi at kiende ind forn: Nicolaus Berntz jou derfor bør at stille Zoene Pederßenn tilfredtz eller derfor at lide effter lougenn.

Noch 1 sluttening till den domb Hanß Hanßen i Schierup och i dag fodrit imod Peder Lauritzen i Børchop. Daa effterdi med thingbuinde beuißeß at forn: Peder Lauritzenn imod hiem mell och minnde haffuer forhogen schoffuenn, ladet gaardenn forfalde, saa och iche dend wdloffuede landgiede till retter tide ydt och lauerit, daa wideß iche retter ind hand jou bør sinn med rette resterinde restantz att Clarere inden 15 dage eller derfor were namb vndergiffuen och der foruden haffue sin feste forbrutt:

Mandagenn denn 22 Juli Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinneßenn	Peder Tomß: i Sellerup
Søffrin Jens: ibid:	Anderß Bertelß: ibid:
Jeß Nielßenn i Mørchholt	Søffrin Jørgenß: i Gaurslund
Nielß Jenßen Buch i Børchop	Hanß Bunde i Winding
Søffrin Pederß: i Gorsløff	Søffrin Pederß: i Welling
Søffrin Pederß: i Sellerup	Peder Jenß: i Smidstrop
Iffuer Jørgenß: i Gaurslund	
Peder Pederßen i Gorsløff	

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig och Jep Nielß: i Winding att dee i dag otte dage gaff Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prenn loulig mundelig warßell her wed tinget imod domb och winder att suare Jost Tomeßen Heridtzfoget her till tinget i dag.

Hiemmellet Otte Pederß: och NielßPederß: i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff meenige mennd i Schierup bye for deriß buopeelle, item hiemmellet Jenß Madtzenn och Jenß Jepßenn i Winding att dee och samme tid warßelgaff Suinholt mend for deriß buopeelle alle imod winder att suare Jost Tomß: her till tinget i dag:

Der effter for rettenn fremkom Peder Søffrinß: i Schierup, Hanß Hanßen, Søffrin Jenßenn, Jenß Raßmuß: Raßmuß Jenßenn, Jacob Niellß: Jenß Pederßenn Rod ibid: som wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att der iche findeß widere jord till dend gaard i Schierup S: Jenß Pederßenn Raffn tilforne paabuode ind en bunde otting jorde lige wed dee andre otting gaarde i byenn, och iche der findeß andre halff ottinger paa Schierup mk: ind dennd Jenß Rod paabuor, huor effter Jost Tomeßenn war tingbuinde begierindiß som Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig war Setfoget och wdstede:

Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heridtzfoget lod effter affhiemlet warßell till Schierup Sognemend leße och paaschriffue it feste breff aff Ambtschiffuerenn Johann Badenhaupt vdgiffuen thill Jost Tomeßenn paa Kongl: Maytz: andpart korntiende i Schierup sogenn Daterit den 13 Septemb: Anno 1665: och war her effter thingbuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jenßen i Huilsbierig och Hanß Søffrinßen i Andkier at dee i dag otte dage loulig warßelgaff Hendrich Nielßenn i Welling och hanß høstrue Kiersten

Lauridtzdatter imod domb att suare Hanß Torgierßenn Weßbye till Christiania i Norge eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, item att suare Jerlou Lauridtzen aff Amißbøll her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Madtz Anderßenn i Piedsted att dee i dag otte dage loulig warbelgaff *Hanß Jepßen Baßse i Piedsted* for hanß buopeell imod domb att suare Nieß Pederßen i Piedsted Balle her i till tinget i dag: gaff hann: till beschylding for hand iche holder huiß hand haffuer loffuit hann: aff det huß hand paabuor, opsatt udi sex wger:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Jepßen och Johann Olluffßenn i Gorslöff att dee i dag otte dage loulig warbelgaff Nielß Nielßen i Gorslöff, Peder Pederßen, Søffrin Pederßenn ibid: och Søffrin Nielßenn i Mørchholt att suare deriß hosbonde Jenß Lauridtzenn her till tinget i dag: Forn: otte dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Erlig och Welfornehme mand Jenß Lauridtzenn paa Nebbe som fremb lagde lod leße och paaschriffue sit schrifftelig indlege lydendiß. Eftersom ieg wnderschreffuene till i dag som er denn 20 May louligen her till Holmandtz Herridtzting haffuer ladet indsteffne fiere aff mine bønder och tiennere nemblig Peder Pederßenn, Søffrinn Pederßenn, och Nielß Nielßenn i Gorslöff, item Søffrinn Schouffßenn i Mørchholt, som besider fiere med dee bedste gaarde hanß Maytz: naadigte till mig for mit guodtz paa Boringhollmb affstaet haffuer, formedelst att dee med endeelß aff deriß schyld och landgiede som dee well kunde betalle, indnu resterer och tilbage staar, som wiidere her nedenn wnder schall blifue Specificerit saa och formedelst dee aff egen møndighed med opsetzighed och wlydighed imod hanß Maytz: naadigte schøde haand och seigell sig whørsom lader finde, och imod mig som deriß hosbonde vdi min bedste pløye och seede tid wlydig och offuerhørig sidet och ey nogen arbeide haffuer willet giort, huor vd offuer min seed och auffling meget er bleffuenn forsømmitt, item giorden och andet forsømblt, huor vd offuer mig iche enn ringe schade er tilføyet, huor fore ieg er for aarsaget effter Christiani 3 receßis 42 Capitell dennom udi dag hermed deriß gaarde att opsige, att dee sig der effter retter till førstkommende Philippi Jacobi dag 1668 deriß gaarde att rydelig giøre och fra sig laffuere, effter Lowenn och Receßens formelding med biugning och rougseed som forsuarligt kand werre, och stande till rette formedelst att dee ey haffuer sig effter hanß Maytz: schøde forholdet, Specificationn paa huiß enn huer resterer, och well kunde betalle om dee det wilde, nemblig Søffrinn Pederßenn fra 1664 och till 1665 en brendsuin huorpaa er lauerit 1½ traff tag 30 sk: och 12 sk: i penge. Søffrinn Schoußenn ald sin landgiede inttet wndtaget 3 mk: 14 sk: landgiede penge 6½ schip rog, 1 schip biug, 18 schiper ar: 1 brendsuin, 7 mk: smør, fra 1665 och till 1666. Søffrin Pederßen rester schyldpeng 9 mk: 4 sk: ½ gaaß, 1 høne ½ sneß Eg. Søffrinn Schoußenn schyldig 3 mk: 14 sk: 6½ schip rog, 18 schip ar: 7 mk: smør herpaa er ydt 5½ schip biug fra 1666 till 1667. Søffrinn Pederßenn schyldpenge 9 mk: 4 sk: 1 pund 9 mk: smør, 1 brendsuin ½ gaaß 1 hønne, ½ sneß Eg. Peder Pederßenn 9 mk: 4 sk: schyldp: 1 brendsuin, ½ gaaß, 1 høne, ½ sneß Eg. Nielß Nielßenn schyldpenge 9 mk: 4 sk: 9 schip ar: 1 pund 9 mk: smør, 1 brendsuin, ½ gaaß, 1 høne, ½ sneß Eg. Søffrinn Schoußenn schyldpenge 3 mk: 14 sk: 1 brendsuin, 7 mk: smør, dette haffuer ieg werit for aarsaget dennom i dag at lade Ankyndige. Nebbe bemte: den 20 May 1667 *Jenß Lauridtzenn Ríßom* Huilchet same indleg her i dag for retten bleff lest och paaschr: saauelsom den nest affuigte 20 May: 3 Juni och 10 Juni: i sig selfuer wdwißer, huor effter Jenß Lauridtzenn war tingbiunde begierindiß: Saa mødte Peder Pederßenn, och frem taalde for retten 9 mk: 4 sk: schyldp: och 3 mk: for it brendsuin hand aarlig till Kongl: Maytz: vdgiffuit haffuer menß hand var tiener till Coldinghuß, vden naar olden war som hand begierde hanß hosbonde Jenß Lauridtzen wilde annamme, och wed høyeste

Eed berette hand hannom ey meere plegtig var for forschr: aaring efftersom hand och hannom denn: tillforne haffuer tilboden. Søffrin Pederß: och Nielß Nielßenn dennom erbød gierne att wilde betalle huiß dee med rette plegtig er till deriß hosbonde aff huiß meddell dee i boen haffde, huilche suar dee begierde herudi indfört:

Peder Buch i Schierup domer i effterschr: saauidt Herridtzfougen andgaar:

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdregteliggenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde det fornumstig mand Jost Tomeßenn i Huilsbierig Herridtzfouget her i Holmandtz Herit nu for retten i haand toug erlig och welacht Jerlou Lauridzen, barne fød i Ammisbøll, kiendtiß och tilstod att haffue offuerdragen till forn: Jerlou Lauridzenn, enn haandschrifft S: Jacob Johanßen førige Slodtzfouget paa Koldinghuß haffuer wdgiffuenn till erlig och welb: mand Her Olluff Parßbierig till Jernit, Riider, førige Danmarchiß Rigeß Raad, paa 200 Rix dr: Daterit Schanderborg den 25 Septemb: 1648, huorpaa findiß affschreffuen at were batald 60 Rix dr: Anno 1650, item 20 Slđr: aff rindten 1656 den 19 Juni och 20 Slet dr: rindtepenge den 23 Juli 1656, huilchet same haandschrifft her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiidere wduißer och efftersom same obligation er Jost Tommeßen vdi sinn gields betalling tilstillet och medfornøyet aff welb: S: Her Olluff Parsbierig fuldkommen fuldmagt och møndighed gaff hand forn: Jerlou Lauridzenn same gieldß fordring resterinde capitall och rindte hoß S: Jacob Johanßenß arffuinger att søge, och giøre sig saa nøttig hand bedst will weed och kand vdenn forhindring och paatalle i alle maadr: huor effter Jerlou Lauridzenn war thingbuinde begierindiß:

Jost Tommeßen Herridtzfouget i rettelagde it schrifteligt indleg lydendiß: Efftersom ieg haffuer forhuerffuit domb paa hanß Exelent Cantzeler Lentis bønder i Gaffuerslund sogenn, for deriß resterinde restantz och derfore wille haffue søgt vdleg i deriß buo och guodtz, huilchet Hr: Cantzeler er forstendiget och der fore tilschichet mig sin schrifffuelße som iblant andet indeholder att ieg dermed schulle opholde meere dennd gode mandß blotte och bare meening der udi er, att ieg same restantzis opschrifft till sin fuldmægtig Lorntz Preen, schulle offuer laffuere, huilchet och effterkommit ehr, her for ting och domb, och hand der for giør mig quit och fri effter tingbuindiß viidere formelding, saa haffuer hand dog paa nye, wed thuinde personner Tomiß Jenßenn och Peder Christenßenn i Andkier mig samme restantz tilschichet, i meening jeg dend schulle indfordre, alligeuell hand selff kort forleden paa samme restantz haffuer forhuerffuit domb, ja ind och suaret imod dennd domb tilforne meldet er jeg derpaa taget haffuer, att hand endeell aff samme restantz haffuer opbaarinn, huor fore ieg er for aarsaget domb derom att forhuerffue, om ieg iche bør for same restantz att indfordre, forschaanit att werre, alleniste saa wiidt mig der aff att tilkomme som med Quittantzer och Hr: Cantzelers schrifffuelßer, beuißer ieg haffuer laffuerit och wdgiffuit wiidere ind ieg haffuer opbaarit eller och Lorntz Pren mig der fore paa Hr: Cantzelers weigne att Contentere och war herom en retmeßig domb begierindiß: Actum Huilsbierig den 22 Juli Ano 1667. Saa mødte ingenn till wedermelle i dag huor for Setfougen Peder Buch same sag optoug udi 14 dage:

Peder Raffn Herridtzschrieffuer en indførsels affsichtt som Nielß Raffn Deellefougit war schrifffuer till. Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle samdregtig wande paa deriß goede tro och rette sandhed, at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb erlig welfornumstig mend, Hanß Hanßen i Schierup och Hanß Nielßen Bund i Winding som wande och afsagde at de den 18 Jully nest affuigte war med Herridtzfougen Jost Tommeßen i Huilsbierig paa S: Jens Pederßen Raffn och hans høstru Christenße Lauridtzdatter affbrendt bundegaardtz sted med deß tillegendiß boelliger, jord och

eigendomb at giøre Peder Jenßen Raffn indwiſenning wdleg och wordering for gieldtz fordring paa sin egenn och Elisabet S: Hendrich Raffns i Colding hendiſ børn och med arffuings weigne effter de gode mend høywiſe Her Landſdommers domb, aff Wiborg Landtzting wdgiffuen den 6 Juny sidst forleden, som i blandt andet indeholder at forn: Peder Raffn daa der effter æouglig indſteffning haffuer i rettelagt berört S: Jens Pederßen Raffns haandschrifft till sin broder Hendrich Raffn Raadmand i Colding paa 300 Rdr: Daterit Colding den 31 Marty 1655, som fandtiſ affschreffuen at werre for rentet til Paaske Anno 1657: der hoes en fuldmagt fra berørte Elisabet S: Hendrich Raffns och hendiſ son Johan Raffn paa deriſ egen och med arffuings vegne, haffuer fuldmagt giffuen Peder Raffn for samme gield at söge indwiſenning i berørte eigendomb er Daterit Colding den 18 Aprillij 1667: dernest er fremblagt en wnderschreffne obligation som Jens Pederßen Raffn haffuer wdgiffuen till sin son Peder Raffn paa 30 Rdr: hand till komb: hann: at betalle effter sin S: fader Peder Raffn Daterit den 20 Martij 1655: Indnu en anden obligation forn: Jens Pederßen Raffn til sin suoger Hans Iffuerbenn i Wranderup, haffuer wdgiffuen 75 Slđr: Daterit den 1 Aprilij 1655: huor paa fandtiſ affschreffuen rindten at werre betaldt till Paasche Anno 1657: Item at Peder Raffn haffde samme haandschrifft Contenterit och betaldt. Noch en anden wnderschreffne obligation forn: Jens Pederßen haffuer wdgiffuen till sin suoger Jost Tommeßen i Huilsbierig paa 10 Rdr: Item en paa 125 Slđr: som begge er Daterit 4den jn Aprilij 1655 och findiſ paaschreffuen at were aff Peder Raffn indløst och betaldt, ydermere en haandschrifft Jens Pederßen till Lauridtz Jenßen udgiffuen paa 47 Slđr: londte penge Daterit den 19 Maij 1657: fremdelliſ en obligation aff Jens Pederßen wdgiffuen till sin son Peder Raffn for it par Øxben och londte penge 28 Slettedaller Daterit den 17 Augustij: 1657: der effter er fremlagt schiffes affsigt effter berørte S: Jens Raffn och Chresrenße Lauridtzdatter aff Holmandtz Herridtzting wdsted 1661 den 22 Aprilij: huor udj formeldiſ huis Peder Raffn sin S: fader haffde forstrach forleden feidetid: daa hand sig bedrøffuelig maate opholde imellum Pollacherne i Weille i ...20... och huis hand haffde wdlagt i rede penge der den S. mand bleff begraſfuen i Weille, som beløber till haabe 32 Sletdr: huilchet hannem offuer Schiffte er beuilget at gotgiøris, for det sidste haffuer hand fremblagt en Herridtztings domb aff Holmandtz Herridtzting wdgangen Aar 1666 den 26 Aprilij: som saa besluttis: effterdj for fougden i rettelagdiſ Schiffte registering effter S: Jens Pederbenn och hans høSTRU Christenße Lauridtzdatter som till holder de S: folkiſ børenn haffuer opgiffuen diris bundegordtz och eigendom for gielderner och creditorer effter som iche andet effter dennem er befindens till gieldens afflegelße end same deris eiendomb och Elisabet S: Hendrich Raffns saa uelsom forn: Peder Raffn fremlegger S: Jens Pederbens schadiſløs haandschriffter och reiktig fordring berørte resteringen om formelder, widste fougden ey retter her om att kiende ind de jo for forn: derris Summars fordring som iche aff ngen imoed siges, bør at haffue indwiſeing i bemelte S: Jens Pederbenn och hans høstrues bundegoedtz och eiendomb effter receſens formelding: huor paa welbemte: Her Landtzdommerer haffr soledis senterit. Daa efftersom wdj rettelegis forn: affgangne Jens Raffns schadesløſe obligationer och andre gieldtz thill kraff som offuer registering effter forn: affgangen Jens Raffn och hans høstrues dødelig affgang, er bleffuen foderit, och boen da aff arffuingerne thill creditorerne er bleffuen offr: giffuenn, der och iche er befundens nogenn løbøre, samme foderinde Summar med at betalle, saa sagen fordj thill hiembting ehr bleffuen ind kaldet, och der endelige dom gangett er, huor imod ingen modsigelße aff arffuingerne gioris, mens tuert imod samme fordering bifalder, da wides icke imod samme domb at kunde sige, mennſ till finder Hanß Hanßen i Schierup och Hanß Nielbenn Bunde i Winding *SielffEier*, som forn: Peder Jenßen Raffnn neffnit haffuer med foderligße wdj Herridtzfougdenb nerwerelße for sammes gieldtz fordring at giøre Peder Raffn induſſening wdleeg och wordering, udj S: Jens Pederbenn Raffnn och hans hustrus effterlatte Bunde goedtz och Eiendomb, saa hand nøyachtig bliffuer betaldt och det effter receſen som di achter at forsuare, huilchet forschr: Landtztingb domb sambt for omrørte der udi

indførte Dокументer som alle her i dag for retten bleff leest och paaschreffuen i denom selfuer mere wduiſser, der effter haffuer Peder Raffnenn denn: forlagt sin wnderschreffne opschrift saa lydendiſ: Optegnelſe paa dee haandschriffter och gieldtz fordringer mig aff Landtzdommer er till døm̄t effter min S: fader at haffue induiſſening i hanß bunde gaard och eigendomb for, och huis rindte som paa Landtztinget er samtycht paa huer Suma at restere fra haandschrifterniſ Dato och till fienderne kom i Landet gaarden er bleffuen affbrendt, wden huis der kand findiſ affschreffuen at were betaldt. En haandschrifft till Jost Tomeßen aff min S: fader wdgiffuen paa 125 Slđr: dernest en haandschrifft och til Jost Thomeßen paa 15 Slđr: bege Daterit in Aprilij 1655: Rindte der aff till 1657 in Augustij er tou Aar 4 sk: aff dallern Aarligen, bedrager sig penge 19½ Slđr: 12 sk: En haandschrifft till S: Hanß Iffuerßen i Wrandon wdgiffuen paa 50 Rix dr: huor paa Rintten rester fra Paasche 1657 och till in Augustij samme Aar er penge 1 Slett daaller 11 sk: En haandschrifft till mig wdgiffuen paa 50 Rix dr: Daterit den 20 Martij 1655, Rindte der aff till in Augustij 1657 er tou Aar och fierde part aff it Aar, beløbes 10½ Slđr: 3 sk: Noch En haandschrifft till mig vdgiſſuenn paa 20 Slđr: Daterit 1657 in Augustij: Enn haandschrifft till S: Lauridtz Jenßen wdgiſſuenn paa penge 47 Slđr: Daterit in May 1657, fierde part aff it aarß Rindte er 2 mk: 15 sk: effter schifftre breff som er wdenn haandschrifft aff Landtzdommer sambtøcht, det ieg min S: fader i wfredtz tidenn haffde forstracht saauelsom andwendt paa hans *Jorde ferd* Er 32 Slđr: Beløber saa forskreffne Capitaler och Rindte in Summa 429 Slette daller 9 sk: Noch haffuer ieg giort bekostning med Proceſſen at driftue som følger for huerffuit en Herridtztingß domb, som koste till Papier och aldt penge 1 Rdr: Giort en Reiſe till Wiborg Personlig effter en Steffning offuer samme domb, som er 14 Mille aff huer Mill fremb och tillbage till wogen leye penge 1½ mk: er 5 Slđr: 1 mk: till fortering paa samme Reiſe penge 2 Rdr: gaff for steffningen i sig selff penge 2 Slđr: 8 sk: der effter giort en andenn Reiſe till Landtzting Personlig och begierte domb, som Landtzdommer hiemb wiiste till widere steffning i steden for opsettelse, wogen leye er 5 Slđr: 1 mk: fortering 3 Slđr: gaff for en anden steffning 2 Slđr: 8 sk: Noch giort Personlig den thredie Reiſe, da ieg fich domb till Landtztinget beschreffuen, i ligemaader till wogen leye 5 Slđr: 1 mk: fortering 2 Rdr: och gaff for dommen 5 Ridr: bedrager forskreffne omkostning penge 38 Slette, bliffluer saa forschr: Capitaler Rindte och omkostning i en Suma Summarum penge 467 Slđr: 9 sk: huor for ieg effter welbemte: Hr: Landtzdommerß dom begierer indforſell *Actum Schierup den 18 Julij Anno 1667. Peder Raffn.* Huad sig den Haandschrifft angör S: Jens Pederßen till hans Broder Hendrich Raffn haffuer wdgiffuen paa 300 Rix dr: Er for Rendtet til Paasche 1657: Rinten aff samme penge der fra till in Augustij: der effter, er it fierdepart Aar och beløber 6 Sletedaller 3 mk: bliffluer saa den Suma 456 Slete daller 3 mk: som Peder Raffn och begierte indføreſbel for, daa haffr: dee indwist forn: Peder Raffn som nest er fød till samme sit fæderne Eigendomb at indsamle, for sin forskreffne Suma som bedrager *Firrehundered Trejßintz Tiuge och Siuff Slete daller 9 sk:* udj sin berørte S: faders Bundeaard i Schierup, som i Feide er bleffuen affbrendt och endnu leger gandsche Øde, ald gaardtz steden med gandsche toffte wd fra gaarden, hommellgaard, Abelgaard och Kolgaard, dernest det Bunde boellige paa Gordtzens grund Staffen Wideßen paaboer, med ald sin rette tillegelßer Item det Bunde boellige Raßmus Nielßen paaboer med sin rette tillegelße aff Gordzenß jord, och siden halffparten aff samme gaardß tillegendiſ jord, ager, eng, schouff och march aldelliſ intet wndtagen aff detz rette tillegelße wden Winding Wadtz eng till Lißabet Raffns och hiniſ børn er wdlagt, huilchet jord, boelliger och Eiendomb udj sin begrebenhed, forn: Peder Raffn och hanß arffuinger haffuer for forschr: 467 Slđr: 9 sk: at nyde, bruge och beholde, och giøre sig saa nøttig hand best kannd. I lige maader indwiste de forn: Peder Raffn paa Elißabet S: Hendrich Raffns och hiniſ børns weigne udj samme bunde goedtz och Eyendomb for diriſ Suma som er 456 Slete daaller 3 mk: det bundeboelig som Mogenß Nielßen paaboer med sin rette tillegelße aff Gordtzens jord, ald Winding Wadtz eng, och siden den anden halff part aff gaardtzens

tillegendiß ager, eng, schouff och march, wden huis Peder Raffn serlig for sin Suma er wduist, huilchet boelig grund och Eyendomb berørte S: Hendrich Raffns hustrue och arffuing haffr: at nyde bruge och beholde, och denn: nøttig giøre, ind till louglig wdløssiß och worder betaldt, daa igien at komme till hoffuit gaarden effter Receßen, huilchet forschr: Hanß Hanßen och Hanß Nielßen Bunde nu for retten affhiemelet i alle maader saaledis at were paßerit som forskreffuit staar udj tuende aff grander och LodtzEyerß offuer werelße, nemblig Peder Buch och Søffrin Jenßen i Schierup som det och med denn: nu for retten bekrefstett och ydermere samptlig tilstoed at forschr: Gaard och Eyendomb iche nu er de forskreffne tuinde Sumar Penge werd, som denn: kunde siøniß i efftersom ingen bygning er paa Gaarden tofften och eng hauerne uindgierdt och der for en part leger wnder fred fordj Item meesten jorden wden brug och giødning huor effter forn: Peder Raffn war tingßviner begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och æed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrup at de i dag otte dage louglig warbell gaff Anderß Nielßen i Welling och hans høstru Lehne Jensdatter, noch aff hiemmellet at de i dag 14 dage louglig warbell gaff Jens Jenßen werindis i Horstrup, item Joen Jachobßenn i Wranderup och hans høstru Karen, saauelsom Maren Jenßdatter sammested, dee wmøndig med deris lauguerger om dee haffde noget imod denne indførßellß affsigt at suare her til tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jenßen i Huilsbierig och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee i dag otte dage lofflig warbel gaff Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgennßenn i Bramdrop att suare Marenn Jenßdatter i Schickballe her till tinget i dag och gaff Maren Jenßdatterß fuldmegtig Peder Buch i Schierup dennom till beschylding for gieldß fording effter deriß fader S: Jørgenn Lauritzzen som tilformn domb offuer dennom er ganget for, bleff med beuilling opsatt udi 14 dage:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jenß Madtzenn och Jenß Jepßenn i Winding att dee i dag otte dage louglig warbelgaff Jep Nielßenn ibid: for sinn buopeell imod domb att suare hanß hosbonde Lauritz Pederßenn her till tingett i dag, och gaff hand hann: till beschylding for 1 Rix dr: hand resterer med forledenn Aar for it brendsuin och 6 Rix daller arbeidß penge som hand formindte hand hann: inden 15 dage bør att betalle eller derfor vere namb vndergiffuen, opsatt udi 3 vger:

Jerlou Lauritzenn Amisbøll effter for indførte warbell till sin suoger Hendrich Nielßenn och hannß hustrue i Welling fremlagdesit schriftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: haffuer forstracht min Syster Kierstenn Lauritzdatter penge 50 Slet dr: daa hun mig der om andmodet i Norge paa woriß fæderne gaard der med at byge, huilchet hun daa iche effterkom menn pengene brugte till sinn egenn nytte, som hun selff i gotfolchiß paahør haffr: wedstandenn och bekiedt, och formoder iche holder benegter, setter der for udi rette och formeener min berørte Søster Kiersten Lauritzdatter och hendiß hosbonde Hendrich Nielßenn i Welling mig indenn 15 dage bør att betalle, for omrørte penge med deß forfalden rindte udi sex Aar, och for aarsaget bekostning eller derfor lide namb i deriß buo och guodtz effter forordeningenn, och er her paa en retmeßig domb begierindiß och efftersom ieg :/ nest Gudtz hielp for reigßer vden Riget fuldmagt giffuer jeg Nielß Hanßenn Raffn dette wed loug och rettenn at wdføre, och paa mine weigne at annamme wdleg och betalling till fulde nøye ligesom ieg selff personlig tilstede war i alle maader, Fredericia den 19 Juli 1667 *Jerlou Lauritzenn Amisbøll*: Der nest fremlagde en schriftelig kundschab lydendiß: Anno 1667 den 15 Aprilli ware wi wnderschr: Peder Jenßenn Raffn och Nielß Raffn aff Horstrup med Jerlou Lauritzenn Amisbøll i Stor Welling till Hendrich Nielßennß, och daa i woriß paahør tilspurde forn: Jerlou Lauritzenn hanß søster Kiersten

Lauridtzdatter vdi hendiß mands neruerelße om hun iche udi Norge Anno 1661 londte aff hann: 50 Sldr: huor till hun suarede ja, det er sandt, noch tilspurde hand hanß søster om hun iche samme tid i Hanß Wesbyeß kramboe vdi Christiania vdtoug till kleder och andet for 40 Rix dr: huor till hun suaret ochsaa ja, innd ydermeere bleff hun och tilspurdt aff forn: hendiß broder om hun iche haffuer bekomit och taget huiß som fandtiß effter deriß S: forEldre nemblig en beslagenn kieste fuld pachet med adschielig guodtz till M: Ancherß udi Colding och andet guodtz och hußgerod till huilchet hun suaret, jeg nechter iche jeg toug jou noget agff det der fandtiß effter woriß forEldre, att saa i sandhed er pascerit som forschreffuit staar will wii ydermeere vere gestendig huor och naar paa escheß och behoff gjoriß thill witterlighed wnder wor hender Welling ut Supra. Att wii wnderschr: saalediß haffuer hørt som forschreffuit staar bekiender, *Peder Jenßenn Raffn, Nielß Hanßen Raffn*, och effter diß leighlighed war Jerlou Lauridtzenn domb begierindiß. Saa mødte Hendrich Nielßenn och begierde sagenn i opsettelse, bleff derfor opsat wdi sex wger:

I ligemaader effter berørte warßell fremkom Nielß Hanßen Raffn och fremlagde enn schrifftelig fuldmagt som formelder: Efftersom ieg wnderschreffuen haffuer wdborget till Jerlou Lauridtzenn syster Kierstenn Lauridtzdatter denn wnge daa hun war her udi Norge sin brøder att besøge, adschiellige vahre aff boenn wntagenn forudenn nogenn rede penge jeg hende forstrachte, paa hiem reigßenn som tilsamell beløber 44 Rix dr: 1 mk: 23 sk: effter wdtog och reiktig Specification aff min regenschabß bogß wiider vduiñning och effterdi mig ingenn betalling er tilbødenn for aarsageß ieg det hoß hinde wed retten att lade wdtalle, och wenlig ombeder min bekandte och gode wenn Nielß Hanßen Raffn som forhen haffuer tient her udi Norge, hand dette paa mine weigne wille wed loug och rettenn wdføre med mindre betallingen udi rede penge erlegeß imod reiktig Quittering huor till hann: fuldmagt giffuiß i alle moder att for rette ligesom ieg selff personlig tilstede war. Actum Christiania den 8 Juli 1667 *Hanß Thorgierßen Wesby*: der nest fremlagde it wnderschr: reg: paa 44 Rix dr: 1 mk: 23 sk: for adschiellige wahre forn: Kierstenn Lauridtzdatter haffuer aff Hanß Wesbyeß buo vdtagen med nogle rede penge hand haffuer hinde forstracht: Huor offuer Nielß Raffn paa berørte Hanß Weßbyeß veigne i rette satte och formindte Hendrich Nielßen och hanß hustrue bør forschr: wahre och penge inden 15 dage att betalle eller der for lide namb i deriß buo guodtz och løß øre effter forordningen och war her om domb begierindiß: Saa mødte Hendrich Nielßen och begierde sagenn i opsettelse bleff der fore optagenn udi sex wger:

Mandagenn denn 29 Julli Anno 1667:

Otte Windeßmend

PederSøffrinßenn i Schierup, Søffrinn Jenßenn ibid: Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Søffrin Pederßenn i Sellerup, Anderß Nielßen i Welling, Søffrinn Nielßenn i Damkier, Jenß Raßmußen ibid: och Anderß Bertelßenn i Sellerup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Nielßen och Hanß Madtzenn i Gaffuerslund att dee i dag 14 dage louglig warßelgaff Oberste Leutenant Jacob Geffuicheß fuldmegtig Leutenant Otte Køcher i Fredericia for sin buopeell imod winder at suare Jenß Høg i Hersleff och Hanß Jørgenßenn Giesten i Breining her till tingett i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Jenßen i Huilsbierig och Hanß Søffrinßen i Andkier, att dee i dag otte dage gaff Jep Nielßen i Winding louglig mundelige warßell for hanß paahør her till tinget i dag:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßenn i Piedsted att dee i dag otte dage louglig warßell gaff Olluff Pederßenn i Piedsted for sin hußwerrelße att suare Jep Nielßenn i Winding her till tinget i dag:

Olluff Pederßenn gaff Jep Nielßen till beschydling for 4 Sldr: 2 mk: 12 sk: hand hann: er plegtig effter haandschrifft Daterit den 18 Aprilli Anno 1666:

Jep Nielßen gaff Olluff Pederßen till beschydling for tuinde besterß fuor i ni wger i den store winter saauelsom 1 Rix dr: hand hann: er plegtig till husleye, opsatt wdi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen och Madtz Anderßenn i Piedsted att dee i dag otte dage gaff Nieß Pederßen i Piedsted Balle louglig warßell her wed tinget att suare Hanß Baße her i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Hanß Jepßen Baße i Piedsted, Jørgenn Raßmußenn, Nielß Pederßen, Nieß Pederßenn i Piedsted Balle och Anderß Pederßen i Piedsted, som huer for sig saauelsom eendregteligenn wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att dett er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt at denn halffue bundegaard i Piedsted Jenß Høg tilhører bleff i feide tidenn ødelagt och indnu legger øde och wbeuaanit och iche Jenß Høg selff, enten lader pløye saae eller auffle till dend i nogen maader menß ellerß clarerer hand schatterne saa wiidt kand tilkommis aff same halffue bundegaard till rette forfaldenn tider, haffuer och der for uden betaldt schatt hanß andpart ved dee andre aff Gamelby Mølle huor effter Jenß Høg war thingbuinde begierindiß: Varßel forschr:

Indnu wande forn: Hanß Jepßen Baße i Piedsted, Jørgen Raßmußenn, Nielß Pederßen, Anderß Pederßen ibid: och Nieß Pederßen i Piedsted Balle wed lige eed med opragte finger, dennom att werre fuld witterligt att denn gaard i Piedsted Hanß Jørgenßen Giesten tilhører er ich i feide tidenn belffuen ødelagt och indnu legger øde och wbeuaanit saauelsom deß tillegendiß jord vden brug vndtagenn noget enchen støcher ploug jord Hanß Jørgennßenn bort leyer, och nogle stycher aff engbieringen hand selff bruger, thill aff wdgifue schattenn aff saauelsom Soldatter penge hand reiktig derfor Clarerit, item haffuer och wdlagt sin andpart schatt wed dee andre aff Gamelby Mølle huor effter Hanß Jørgenßenn war tingbuinde begierindiß. Warßell forn:

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Jenßen och Nielß Hanßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage gaff Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff louglig warßell for hanß buopeell imod domb at suare Fendrichen vnder Captein Lutzou nemlig Antonie Wedersteinn her i dag och gaff hand hann: till beschydling for 10 Sldr: hannd resterer med aff sin landgiede, med beuilling opsatt wdi trei wger:

Søffrinn Pederßenn i Welling it Tingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Madtz Anderßen i Horstrup som i haand toug forn: Søffrinn Pederßenn loffuit och sig tilforplegtet aarligenn att Clarere landgiede och schatt fierdepartenn aff det støche stue jord paa Smidstrop mk: som kaldeß Schrønkier, i lige maader fierdepartenn aff det støche stue jord Staffnholt efftersom fierdeparten aff berørte tuinde støcher jord leger till denn halffue bundegaard i Horstrup hand paabuor, dog ald schyldenn deraff stander i jordbogenn hoß Søffrinn Pederßenß gaardß schyld, huilchet scahll werre

Søffrinn Pederßenn vden kraff och schade fra Aar 1662: och siden fremdeelliß att Continuere. Der nest for rettenn fremstod Otte Pederßenn i Smidstrop, Nielß Pederßenn och Peder Jenßenn ibid: som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn dennom att werre fuld witterligt att aff forschr: stöche jord *Schrönkier*, leger denn fierdepart till S: Jørgen Raffnß gaard i Welling, fierdepartenn till Peder Madtzenß gaard i Smidstrop, fierdepartenn till Søffrin Pederßenß gaard i Welling och fierdepartenn till Madtz Anderßenß halffgaard i Horstrup, som dee altid haffuer suaret till huer fierdepart landgiede aff effter jordbogen, item aff det stöche jord *Staffenholt*, liger halffparten till Peder Madtzenß gaard i Smidstrop och halffparten till ald denn gaard i Horstrup som Madtz Anderßen buor paa halffpartenn aff och Nieß Pederßenn haffuer boed paa halffparten som dee och haffuer suaret huer till sinn andpart landgiede aff effter jord bogenn, huor effter Søffrinn Pederßenn war Tingbiunde begierindiß, och stod Madtz Anderßen till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn:

Sluttingen till dennd domb Søffrinn Pederßen, Hendrich Nielßenn och Peder Jenßenn i Smidstrop fodrit imod Proviantforwalter Nicolaus Berntz och findeß No: 97: Daa effterdi Sognepresten *Her* Nielß Lauridtzenn i Smidstrop med Kierche Wergenn och flere aff sognemendene tilstod och berettet att huß dieller fra welbemte: Nicolaus Berntz *Proviantforwalter*, och till kierchenn kommen war er aff dee dieller hand till kierchenn forærerit haffde och forschr: resterinde tiende iche imod sigeß jou reiktig att werre, widste ieg iche retter ind berørte Nicolaus Berntz jou derfor inden 15 dage bør at Clarere eller lide namb och wdwordering i hanß buo och guodtz effter forordnin-genn:

Mandagenn denn 5 Augusti Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Nielß Jenßenn Buch i Børchop	Iffuer Hanßen i Andkier
Nieß Jepßenn i Winding	Peder Tomß: i Børchop
Bendit Nielßenn ibid:	Hanß Nielßen i Vinding
Iffuer Nielßenn ibid	Hanß Nielßen Bunde ibid:
Jep Nielßenn ibid:	Anderß Madtzenn ibid:
Søffrin Madtzenn ibid:	Peder Anderßen i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:	
Jenß Bertelßen Vlff ibid:	

Hiimmellet med opragte finger och eed Bertell Nielßenn och Eiller Matießøn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Peder Jørgenßen i Huilsbierig, Tomiß Ebbeßenn, Jørgen Jenßen, Iffuer Hanßenn i Andkier, Hanß Staffenßenn ibid: Peder Søffrinßenn, Peder Mortenßen ibid: imod domb at suare *Her Raßmuß Jenßenn* her till tinget i dag: huor Raßmuß Jenßenn gaff dennom till beschylding for gieldßfordring, opsatt udi otte dage.

Hiimmellet med opragte finger och eed Jørgenn Jenßen i Huilsbierig och Hanß Søffrinßen i Andkier att dee i dag otte dage gaff Olluff Pederßen i Piedsted louglig mundelig warßell her wed tinget imod vinder att suare Jep Nielßenn her till tinget i dag, dernest fremstod Hanß Nielßenn i Winding och Jenß Søffrinßenn ibid: som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßenn dennom att werre beuist att Olluff Pederßenn haffde tuinde bester hoß Jep Nielßen til fuor i den haarde wintter, henn wed en ni wgerß tid och Jep Nielßen gaff denn: aff sit fuor som Olluff Pederßen selff røchte Jep Nielßen till stor schade, item hoß war och hørde at Olluff Pederßen leyede hann: enn stoffue it aar for 2 Rix dr: och 4 dagß arbeid, och for Jep Nielßen schulle holde stoffuen ledig till bedste, daa huad hand kom i

stoffuen eller iche loffuit hand hann: sin betalling och hußleye schadesløß huor effter Jep Nielßen var tingþuinde begierindiß.

Anderß Nielßenn i Welling fordret domb imod sin broder Hendrich Nielßenn effter sin opsettelse och i retesettelseß indhold No: 84: indfört och der offuer i rettelagde it festebreff lydendiß: Wdi min gunstig Hr: Slodtzheriis affuerelße och paa hanß welb: streghedtz weigne haffuer jeg sted och fest Anderß Nielßenn i Welling denn øde och ruinerede gaard hanß fader ibuode och fradøde, med ald diß rette tillegelße hanß liffþtid huilchenn hand schall byge och forbedre och giffue och gjøre der aff effter receßens formelding som det sig bør, item haffuer hand fest it støche kierche jord kaldeß Plougþtoft saa och noget andet meere som Olluff Hanßen och Hannß Hanßenn tilforne haffde huor aff hand i fremtidenn schall giffue denn sedwaanlig feste och affgiffit och det i rette tide till Kierche Wergerne i rette tide laurer, Actum Huilsbierig den 22 May Anno 1660 *Jost Tomeßen*. Hendrich Nielßen mødte och suaret iche der imod anderlediß ind hand haffde fest same kierche jord hoß Stichtschreiffueren Anderß Madtzen.

Nielß Hanßenn paa Obberste Leutenant Jachob Geffuicheß weigne fordrit domb effter opsettelle den 8 Juli: indførde imod Jenß Høg och Hanß Jørgenßen Giesten effter opsettelleß formelding i dag bleff lest och paaschreffuen. Jenß Høg och Hanß Jørgenßen mødte och suaret dennom fri for den tiltalle att werre effter tingþuindeß formelding den 29 Juli vdgiffuen och der offuer bød denn: i rette paa begge sider med flere ord och talle denom der om imellom faldt.

Mandagen denn 12 Augusti Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Poffuell Knudtzenn i Brøndsted	Søffrin Jenßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt	Nielß Nielßen i Gorsloff
Peder Pederßen i Gorsloff	Peder Jenßen i Smidstrop
Nieß Jepßenn i Winding	Hanß Pederßenn ibid:
Bendit Nielßenn ibid:	Hanß Jørgenßen i Breining
Hanß lluffßenn ibid:	Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Jep Nielßenn ibid:	Iffuer Nielßen i Vinding
Lauridtz Søffrinßen ibid:	

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop at de i dag maanit louglig warþelgaff Madtz Anderßen i Piedsted for hanß buopeell imod deelle at suare Nielß Hanßenn Raffnn paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag:

Item affiemellet att dee i dag otte dage gaff Peder Nielßenn i Børchop louglig warþell for hanß buopeell imod domb att suare Matiaß Nielßen i Fyen eller hanß fuldmegtig, saa och Elisabet S: Hendrich Raffnnß i Colding och Anderß Nielßen paa sin hustrue och stibsønß weigne, her till tinget i dag:

Noch hiemmellet i lige eed att dee i dag otte dage louglig mundelig warþelgaff Jenß Lauridzen paa Nebbe imod domb och laugmaall att suare Peder Pederßen i Gorsloff, Søffrin Pederßen, Nielß Nielßen ibid: och Søffrin Nielßen i Mørchholt hid till tinget i dag:

Hanß Hanßenn i Schierup forordnit i domerß sted wdi effterschr: Herridtzfougden andgaard: Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Welling och Peder Strangeßenn ibid: att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jost Tomeßen Heridtzfouget for hanß buopeell imod winder at suare Oberste Leutenant Andreaß Willichen eller hannß fuldmegtig her till tinget i dag: Der nest for rettenn fremstod Mogenß Nielßen i Wilstrop och Peder Bull i Follerup som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter recßenn att noget effter fredenn war sluttet och ting holdtiß daa war dee hoß nogle folch som nederbrød it huß som stod østen i **S: Jørgen Raffnß gaard i Welling** som war 12 fag huß som dee taldte med och spurde huor for dee brød hußet ned ochhuo som det haffde befallet, huor till same folch suaret at Jost Tomeßen Heridtzfouget haffde befald denn: det menß iche dee kiende eller weed huo same personer war, iche heller dee weed huor hußet henn komb, och ind daa stod paa gorden der foruden it Salßhuß och it ladehuß westen i gaarden. Noch fremstod Laß Nielßenn Klinchhammer i Welling och Olluff Jepßen ibid: som wande i ligesuorne eed att effter freden var sluttet och ting war holdenn daa war dee effter **S: Jørgen Raffnß søster Karen Madtzdatterß** begiering hoß nogle folch som nederbrød it huß som stod østenn i Jørgen Raffnß bundegaard och forbød denn: same huß att nederbryde, huor till dee suaret at dee det nederbrød for Jost Tomeßen och haffde loff der till. Item er denn: beuist att same huß som var 12 fag bleff ført till Jost Tomeßenß gaard i Huilsbierig, noch er denn: witterligt att Jost Tomeßen lod it huß bort tage fiere fag aff S: Peder Pederßenß gaard i Welling som och kom till hanß gaard i Huilsbierig. Indnu for rettenn fremkom Morten Nielßen i Velling, Bertell Søfrinßenn, Søffrin Pederßen ibid: som wande i lige eed dennom att were beuist at der bleff it huß nederbrødt strax effter wfredtz tiden effter ting war holdenn paa **S: Jørgen Raffnß gaard** som stod østen i gaarden 12 fag huß huilchet dee hørde att dee sagdte som det nederbrød att Jost Tomeßen haffde befald denn: det. Item er dennom beuist att Jost Tommeßen lod nederdeellen aff fiere fag huß bort tage aff Peder Pederßenß gaard i Welling som bleff beret kom till Huilsbierig till Jost Tommeßenß: Huor till Jost Tomeßen suaret efftersom Obberste Leutenant Andreas Willichen haffr ladet hann: till tinget i dag Citere och warßelßmend iche berettet huor for det war saa hand nu kunde rette sig effter till Hr: Oberste Leutenantß foregiffuende att suare, och efftersom hand nu hører att det er om noget tømmer som schulle were kommen fra tuinde selffeiger bøndergaarde i Welling strax effter den fiendtlig ruin, daa huiß hand haffuer bekomit der aff till sin øde och ruinerede gaardtz fornødenhed haffuer hand sig kiøbt och til for handellet och derpaa haffuer dee selffeiger bøndrß hiemell och beuiß, som dannemend det haffuer werit offuerwerinde well schall bekreffte, och ind wiidere att dee samme bønder iche huiß tømer hand haffuer bekomit daa haffude fornødenn, medenß sig well med dend bygning som ind daa effterstod och om natte tider er bort stollen kunde haffue behielpenn, och effterdi hand well kand forneme att hanß wwenner Oberste Leutenant her till bringer som kand wideß der aff att der iche talliß om den biugning som der war paa stederne siden, huor den aff bleff som och iche holder fandtiß noget aff den tid Oberste Leutenant det guodtz bekomb, som aff siønßuinde hanß fuldmegtig der till taget haffuer wiidere kand erfariß, effter slig leiglighed begier hand Hr: Oberst Leutenant iche sig paa hann: meere ind andre lader for føre effterdi hannd inttet aff hanß wlougligt bekomit haffuer, eller och aff hanß wuener lader tilschynde, noget at anfange som iche sin rette grund aff lowen och receßen haffuer, huor effter Hr: Oberste Leutenant var tingßuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Anderß Schomager i Velling louglig warßell for hanß buopeell att suare Anderß Nielßenn i Welling her till tinget i dag.

Item warþelgaff Kongl: Maytz: Deellefoget Nielß Raffnn imod siønß affsigt att suare her till tinget i dag Smidstrop Sognemend achtet att tage beschr: Søffrin Pederßen i Welling, Bertell Søffrinßen och Morten Nielßen som vande och affsagde att dee haffde verit till siønn till it støche Eng Jord legendiſ bag Anderß Schomagerß tofft Anderß Nielßen tilhørig som war slagen och noget laa hallmet paa dennd ene ende, som hand berette Anderß Schomager haffde slaget, Anderß Schomager møtte och suaret att hand haffde slaget dett wuidende at werre Anderß Nielßenß.

Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßenn ibid: och Søffrin Nielßen i Mørckholt: effter forschreffune warþell i rettelagde deriſ schriftelig indleg lydendiſ. Efftersom wii wnderschreffne Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßenn ibid: och Søffrin Nielßen i Mørckholt er aff woriſ hosbonde Jenß Lauritzenn noget strengelig efftersatt med hoffgierning indtill wii om forleden Philippi Jacobi høylig bleff for aarsaget wed tingþuinde att tilbyde hannom att der som wii iche maa nyden den frihed for arbeide wii med samptelig dee andre Sanndmend paa Leenit aff Kongl: Maytz: naadigste er forondt, wii daa wille giffue hannom arbedß penge aff woriſ gaarder som andre Kongl: Maytz: och gode mendß tiänner paa Leenit, huilchet tilbud hand iche haffuer ladet sig were angelegenn, menß ved tingß winde nest affugte 22 Juli opsigter oþ voriſ gaarder och befaller oþ dennom att rydeliggjøre om tilstundende Philippi Jacobi 1668 huilchet wii formeener hand iche med rette kand haffue føye till effterdi vii iche kand wdstaae denn gierning vdenn woriſ største Ruin aff Aarsag ieg Peder Pederßenn er enn gamell wanfør Mand i min armb och iche kand synderlig gjøre for mig selffuer meget mindre ehr tienlig paa andre steder, haffuer och med stor møye och besuering forferdiget gaardenn som i feide tidenn aldeelliſ bleff Ruinerit och jeg Nielß Nielßen som och i lige fald haffuer forferdiget en Ruinerit gaard, item ieg Søffrin Pederßen som effter wfredtz tiidenn opbyger en affbrendte gaard saauelsom ieg Søffrin Nielßen som och i lige maader opbyger enn affbrendte gaard, for uden att wii haffuer mest ald woriſ meddell och formoffue och satt oþ i Borg och gield for huiß wii gaardene haffuer med forbedrit som med tingþuinder er att beuïße, saa woriſ hosbonde haffuer synde for att wille sige wi haffuer dee bedste gaarde som dog iche findiſ wiider agerland till, ja well ringere ind en part aff dee andre, tilmed kand vi iche faae dee tienist folch som will arbeide i den hoffgierning, och det hand beschylder oþ for Restantz som fornemiſ well aff tingþuinde saauelsom iche kand nechtiſ, Jeg Peder Pederßenn jo haffuer bødenn till att lauere 9 mk: landgiede penge och 3 mk: for it brendsuin nogle gange efftersom ieg ey meere resterer som iche mote annamiſ, item haffuer och hafft min hustrue och tienistpige paa Nebbe med min landgiede smør før forleden S: Hanß saauelsom forscr: penge och iche holder ind daa motte annammiſ, paa det hand wille søger sag. Item wii andre som gierne erbyder att betalle med boennß meddell huiß iche lauerit er eller med regenschab Clarerit. Effter diſ forberørte omstendigheder er wii fattig mend for aarsaget for Kongl: Maytz: forordenit Herritzfouget att i rettesette och formeener woriſ berørte hosbonde ey haffuer nogenn reiktig adgang till att frasige oþ woriſ gaarder wii aff Kongl: Maytz: fest haffuer och ey haffuer werit nogen aarsag till oþ schulle fradomiſ saa wii denn: schulle Quittere, menß samme thingþuinde och opsigelße at vere som wgiort, oþ vdenn nogenn forhindring och woriſ hosbonde Jenß Lauritzenn plegtig att were woriſ landgiede att annamme 3 mk: for it brendsuin och sidenn dee andre Specier effter jordbogenn efftersom vi tilforne menß vi var Kongl: Maytz: tiener ydte och lauerit. Item meener och oþ bør enn huer att nyde schatten effter sin guodtz landgieldiſ hartkornn som for ordeningenn wdtyder, och hand ey wiidere bør att fordre, huad sig arbedspenge andgar formoder wi woriſ hosbonde ey will werre imod Kongl: Maytz: naadigste wdgiffuenn benaading wii med dee andre Sandmend paa Leenit at nyde samptelig naadigst er beuilget, och huiß hand det anderlediſ kand erlange meener vi oþ ey wiidere arbeidßpenge kannd tilkomme ind dee andre Kongl: Maytz: bønder och

tiener, och er herpa en forsuarlig domb begierindiß och att dette woriß korte indleg motte andþeeß leßiß paaschriffuiß och indföriß i huiß herom pascerer och oß igienn tilstilleß *Actum Gorsloff den 12 Augusti 1667.* P:P: NNS: *Søffrinn Pederßen Eghaandt, Søffrinn Nielßenn Eghandt.* Huilchet samme indleg her i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selfuer vduißer. Saa mødte Jenß Lauridtzenn och begierde sagen i opsettelße bleff der fore i sex wger optagenn:

Anderß Nielßenn i Welling it Siønß Winde.

Huilche forskreffuenne otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hörde her i dag for retten frembkom Peder Hanßenn Bull i Follerup, Nielß Bertelßenn, Tyge Pederßenn och Madtz Nielßenn ibid: som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee nest forledenn Løffuerdag war till siøn efftersom dee aff tinget war lougligenn wdneffnd till dend fiellebroe imellom Smidstrop och Horstrup som i *feide tidenn* ehr bleffuenn Øde, huor till behøffuediß att forferdige 16 Ege Peell huer 6 allen lang 18 Bielcher huer 9 allenn lang, 12 stenger och 16 Baand, item 20 Ege buolle huer 6 allenn lang och allen Bred och foregaff Anderß Nielßen paa sin egen och dee andre Welling och Smidstrop bymendß weigne, att efftersom dee søgeriß for same Broe att forferdige da tilkom det iche dennom allenne, menß dee andre dannemend vdi Herridtet saa mange som der offuer haffuer deriß thorffue wey och Slodtz wey udi Heridtet till Kolding och fra som meeniß att werre halffue Herrittet, som och der till haffuer giffuen deriß peng hielp der S: Hanß Raffnn lod dend sidst forferdige, och Deellefougden der for iche kand haffue dennom meere ind dee andre att søger, effter lougenn, huor effter Anderß Nielßenn war Thingþuinde begierindiß. Warþell tilforne.

*Her Raßmuß Jennßenn i Gaffuerslund fordrit domb imod effterschr: aff sinn Sognemend efftersom det i dag ote dage gich i opsettelße, och gaff Iffuer Hanßenn till beschydning for 3 dr: 1 mk: 8 [sk] hand hannom plegtig er for Gaffuerslund Kiercheß resterinde tiendeß affgiffit 1662, noch 3 mk: 12 sk: Item en Slet dr: hand *Her Raßmuß* plegtig er bleffuenn aff wenlig laan, noch gaff Peder Søffrinßen i Andkier till beschydning for 4 Sldr: 2 sk: hand och er hann: schyldig bleffuenn, huor paa hand fremlagde deriß wnderschreffne handschrifft Daterit den 30 Januari Anno 1667: huor udi dee haffuer tilforplegt dennom eller deriß arffuing en for alle och alle for en paa tro ære och loffue redelig och well att betalle *Her Raßmuß* eller hanß arffuinger thill nest affuigte St: Hanßdag schadesløß i alle modr: ilige maader beschydte Thomiß Ebbeßen i Huilesbierig, Peder Mortenßenn i Andkier, Hanß Staffenßen ibid: Peder Jørgen[ßen] och *Nielß Anderßen Schouffgaard* for huiß dee hannom plegtig er aff Gaffuerslund Kiercheß resterinde tiendiß affgiffit Aar 1662 effter deriß samptelig wdgiffuenne haandschrifftes formelding, Daterit denn 30 Januari Anno 1667: och er som følger: Tomiß Ebbeßen 3 Sldr: 1 mk: 8 sk: Peder Mortenßen 3 dr: 1 mk: 8 sk: Hanß Staffenßen 3 dr: 12 sk: Peder Jørgenßen 3 dr: 1 mk: 8 sk: och *Nielß Schouffgaard* 3½ mk: som dee haffuer forplegt denn: eller deriß arffuing *Her Raßmuß* schadisløß att betalle till nest affuigte Pindtzedaug.*

Indnu gaff Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig till beschydning for 7 Sldr: hand hannom plegtig er effter sinn wdgiffuenne haandschrifftes formelding Daterit den 14 Aprilli Anno 1665 huor udi hand sig haffuer tilforplegt *Her Raßmuß* samme penge med sin tilbørlig rindte att betalle thill nest paafølgende S: Michelßdag eller lide deelle, och for det sidste gaff Hanß Staffenßen i Andkier till sag for 14 mk: londte penge, formindte dee inden 15 dage hann: schadesløß bør att betalle eller der for lide namb och wduordering en huer for sin andpart i deriß buo guodtz och løbøre huor det findiß effter forordningen och war nu i dag vdenn wiider ophold endelig domb begierindiß: Saa mødte ingen till wedermeelle

eller giensuar som forskreffne imod sagde i nogen maader menß Jørgen Jenßenn mødte och begierde dag och tid till hand kunde bekomme meddell att betalle med: daa effterdi for fougden i rettelegiß forscr: handschriffter som wdtyder huiß dee en huer H: Raßmuß plegtig er, som dee iche imod siger tilfandt hand denn: inden 15 dage att betalle eller huer for sinn proquota werre namb wndergiffuen effter receßen.

Nielß Hanßenn Raffnn Deellefoget paa Elisbet S: Hendrich Raffnß weigne effter for indførte warßell gaff Peder Nielßenn till beschylding for 11½ Slet dr: hanß broder S: Tyge Nielßenn ehr hindiß S: hosbond plegtig bleffuenn effter haandschrift och regenschab offuer schiffte effter S: Tyge Nielßenn er wedganget och tilsatt sin betalling at söge for i dend S: mandtz Eigendomb Peder Nielßen nu paabuor och besider och loffuit hanß gield der imod at betalle, satte i rette och formindte hand inden 15 dage samme penge med resterinde rindte och omkostning bør att betalle eller derfor lide namb och wduordering i hanß buo guodtz och løß øre huor det findiß. Saa mødte Peder Nielßen och begierde opstand bleff derfor opsatt udi 14 dage.

Effter forscr: warßell till Peder Nielßen i rette satte Anderß Nielßenn i Welling och formindte att effterdi hand sig haffde tilforplegt att betalle sin broder S: Tyge Nielßenß gield effter schifftebreffuitß indhold huor imod hand beholdt den S: mandtz Bundegaard och eigendomb till Creditorerne er wdlagt till deriß gieldß betalling och loffuit det schulle werre hanß effterleffuersche Liene Jenßdatter [Raffn] och deriß son Peder Tygeßen vden kraff och schade effter tingbuindeß wduißening her aff tinget wdgiffuen Aar 1663 denn 22 Juni, det forn: Peder Nielßen samme sit løffte bør att holde schadesløß eller lide deelle och wiidere tiltalle, item att effter di hand haffuer udi samme thingbuinde wdloffuit till sinn bemte: brodersonn Peder Tygeßen 50 Sldr: som kunde hen wendeß till barnetß scholegang och forfremelße som hand ehr selff nest fød verge for effter lougenn och derfor sligt bør at haffue i acht som hand wille forsuare, formeener derfor hand thill samme barnß scholegang och forfremelße bør aff forscr: penge att wdlege, och deß wergemaall forestaae forsuarligenn eller derfor til børligen stande till rette och war herom domb begierindiß, bleff och opsat udi 14 dage.

Mandagenn denn 19 Augusti Anno 1667:

Otte Windeßmend

Sex Høring

Peder Søffrinßen i Schierup

Laß Klinchhamer i Welling

Søffrinn Jenßenn ibid:

Peder Søffrinßen i Schierup

Anderß Nielßen i Welling

Otte Pederßen i Smidstrop

Peder Jenßen i Smidstrop

Nielß Pederßenn ibid:

Hanß Pederßenn ibid:

Hanß Søffrinßen i Andkier

Søffrinn Olluffßen i Gorsloff

Søffrinn Jenßen i Gorsloff

Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Hanß Escheßenn ibid:

Hiimmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Hendrich Nielßenn i Welling loulig warßell for hanß buopeell imod siønß affsigt att suare Nielß Raffnn paa Kongl: Maytz: saauelsom sin egen och Sydschindß veigne her till tinget i dag: Der nest for retten fremkomb Søffrinn Pederßenn i Welling, Hanß Nielßen Klinckhamer, Laß Nielßenn Klinckhamer, och Bertell Søffrinßen ibid: som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee den 9 Augusti sidst forledenn war till siøn i Welling till nogen jord

legendiß westenn for Hendrich Nielßenß tofft som till forn: Hendrich Nielßenß tofft war indgiert, huilchet war alfare weyen wd fra Byen nest op till tofftgierden som war 12 allen bred i dend norder enden inden for gierden, och i synder enden otte allen, item en ager aff S: Hanß Raffnß gordtz jort en ager aff Jeß Pederßenß gordtz jord och en aff Laß Klinchhammerß gordtz jord huor om war satt med Elstaffuer en gierde 400 staffe gaard huor effter Nielß Raffn war tingþuinde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff meenige Smidstrop, Welling, Schierup Bymend for deriß buopeelle, item hiemmellet Jenß Madtzen och Jenß Jepßenn i Winding att dee same dag gaff Winding bymend warþell for deriß buopeell, item i Suinholt, noch hiemmellet Jørgen Jenßen i Huilsbierig och Hanß Escheßenn ibid: att dee och same dag warþelgaff Andkier och Huilsbierig bymend for deriß buopeelle alle imod domb att suare Nielß Raffn paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Jenßenn och Johann Olluffßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage gaff Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßenn ibid: och Søffrinne Nielßen i Mørchholt for deriß buopeelle imod domb att suare deriß hosbonde Jenß Lauridtzenn her till tinget i dag:

Jenß Lauridtzenn i rette satte och formindte att effterdi aff thingþuinde saauelsom hanß schrifftelig indleg till tingett nogle ganger er lest och paaschr: fornemiß och wdförlig beuißeß att forschreffne fiere mend aff hanß Tienner haffuer werit hann: wlydig imod Kongl: Maytz: schøde hannom paa dennom med flere giffuen ehr och meener dee derfor haffuer deriß feste forbrut och bør gaarderne att Quitere och forsuarlig effter forordeningenn gaardene wed biugninger effter opsigelßen att lauere, och er herpaa enn forsuarlig domb begierindiß: Saa lod sig ingenn finde till wedermeelle huor for sagen bleff opsatt wdi en maanit:

Effter forschr: warþell till endeelß aff Heridtzmendene i rette satte Nielß Raffnn att effterdi Smidstrop och Welling bymend foregiffuer att halffuepartet att Holmandtz Herrit som haffuer deriß Torffue wey och Slodtz wey till Kolding offuer denn Brou imellom Horstrup och Smidstrop tilkommer dend att holde wed ligge, som dee och tilforne haffuer betaldt deriß andpart aff, till deß forferdigelße, som well iche kand nechtiß, formeener der for halffueparten Herridtzmendenne, som iche haffuer deriß lod i Hersleff Aar brou eller Torffue Vey dee offuer bør effter lougen forschr: Brou effter offste paamindelße att forferdige eller derfor at straffeß som forordeningenß offuertreder och deelle at lide. Saa mødte ingen till wedermeelle, bleff der for opsat wdi trei wger:

Mandagenn denn 26 Augusti Anno 1667:

Otte Windeßmend
Søffrin Jenßen i Schierup
Anderß Nielßenn i Welling
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Peder Pederßenn i Gorsløff
Søffrin Pederßen ibid:
Hanß Jørgenßen i Breining
Hanß Nielßen Bunde i Winding

Sex Høring
Søffrin Madtzen i Winding
Bendit Nielßen ibid:
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Mortenßen i Andkier
Laß Klinchhamer i Welling
Hanß Nielßen i Winding

Hiemmellet med opragte finger och eed Søffrin Olluffßen och Søffrinn Jenßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage loulig warþelgaff huer mand i Børchop, Børndsted for deriþ buopeelle imod spørþmaall att suare Deellefogdenn Nielþ Raffnn hid till tinget i dag:

Noch hiemmellet att dee samme dag gaff Søffrin Jenßen i Børndsted, Hanþ Knudtzen, Søffrinn Jørgenßen och Anderþ Hanßen same tid warþell for deriþ buopeelle, item i ligemoder warþelgaff Peder Nielßen i Børchop for sin buopeell och Lauge Friß i Gorsløff imod domb att suare dend förlige Ambtschriffuer Johann Badenhaupt her till tinget i dag: Item hiemmellet Jørgen Hanßen i Andkier och Hanþ Søffrinßen ibid: att dee och same dag warþelgaff Peder Jørgenßen i Huilsbierig, Tomiþ Ebbeßen, Jørgen Jenßen, Hanþ Escheßen, och Jenþ Lauritzenn ibid: for deriþ buopeelle och imod domb att suare berörte Ambtschriffuer her i dag.

Nielþ Raffnn i rettesatte och formindte att effterdi forschr: Brøndsted och Børchop mend sad offuer hørig och iche mødte i Jelling forledenn i *Kong Echte* bør der for deriþ böder att wdlege, eller deelle att lide och war herom domb begierindiþ: opsatt wdi otte dage.

Dee sager med Peder Nielßenn i dag 14 dage gich i opsetteliþ er frembdeelliþ opsatt udi en maanit.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenþ Madtzen och Jenþ Jepßenn i Winding att dee i dag otte dage gaff Jenþ Bertelßen i Winding och Jep Nielßen ibid: loulig warþell for deriþ buopeelle att suare Ambtschriffueren Johan Badenhaupt eller hanþ fuldmægtig her till tingett i dag.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenþ Madtzen och Jenþ Jepsenn i Winding att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Deellefogden Nielþ Raffn paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag, att suare Søffrin Madtzen i Winding paa dee andre Bymendþ weigne, der nest for retten fremkom Peder Mortenßen i Andkier, **Nielþ Anderßen**, Peder Christenßen ibid: och Tomiþ Ebbeßen i Huilsbierig som wande och affsagde att dee nest forleden Fredag var till siønn till en fiellebrou paa Addel Weyen imellom Weyll och Winding kaldeþ *Jederbechþ brou* som er brøstfeldig huorpaa bleff fremlagt fortegneliþ her effter findiþ indført No: 132.

Hanþ Hanßenn forordenit i domerþ sted.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielþ Hanßen och Hanþ Nielßenn i Børchop att dee i dag otte dage gaff Jost Tommeßen Herridtzfouget loulig warþell for hanþ buopeell imod winder att suare Lorntz Prem paa Cantzeler Lentes weigne her till tinget i dag.

Der nest for rettēn fremkom Peder Mortenßen i Andkier som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att det er hann: beuist att Hanþ Kielbecheþ huþ legger Øde, och findeþ huerchenn heignet eller gierdt der wed, och iche hand haffuer fornomen att Jost Tomeßen haffuer befattet med samme hußsted och buoll i nogen maader, item er hannom beuist att den tofft som haffuer leget till S: Ebbe Hanßenþ huþ er indgiert med it lied for, och ingen sed haffuer werit saaed udi siden *wfredtz tidenn*, Frandtz Willomþ: wandt det same sig att werre beuist som forschr: staar, dend haffge som kaldeþ Kielbecheþ Hauge haffuer sidenn wfredtz tiden, ind it støche gierde reigste for den synder ennde att Queget iche schulle gaae i wangen, huor effter Lorntz war tingþuinde begierindiþ:

Hiemmellet med opragte finger och eed Laß Klinchhamer och Nielß Pederßenn i Welling att dee i dag otte dage gaff Augustinus Ernst Großmand i Welling loulig warßell for hanß buopeell imod tilbud att suare Oberste Leutenant Willichenß fuldmegtig her till tinget i dag Lorntz Prem paa Obberste Leutenant Andreaß Willichenß weigne tilbød forn: Augustinus Ernst Großman paa sin hosbonde Nicolaus Berntz weigne det Queg till løßsenn som bleff wduorderit i Welling for tuende aff hanß gaarderß landgielde egt och arbeid i tuinde Aar resteret till hosbonden om dee det wille løße effter forordeningenn schulle dee det bekome, for dee penge det er wdworderit for, och war her effter tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Christen Ebeßen och Anderß Iffuerßen i Welling att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Oberste Leutenant Andreaß Willichen och hanß fuldmegtig Lorntz Pren for Peder Nielßenß huß och buopeell som de haffde deriß logement och talde med Peder Nielßen som loffuit det att forkynde, imod klage winde att suare hid till tinget i dag Augustinus Ernst Großman achtet at giøre och tage beschr: Huor offuer forn: Augustinus Ernst Großmand i rettelagde sit schrifftelig klage som i blant andet indholdte, der forudenn er min store last och klage offuer Oberste Leutenantß fuldmegtig Lorntz Prem fordi hand mig for eretter wdi min Quartalschatter och paaleger mig udi huer Quartall 3 mk: danske till wdgifft meere ind min gaardß Landgielde wdi hartkorn kand bedrage som Coldinghuß Matricull formelder huilchen sig beløber 1 Rix dr: det bemte: Lorntz Prem allerrede haffuer aff mig bekomit meere ind hand kunde med rette tilkomme, och streber mig fattig mand effter paa ny igien att will haffue 3 mk: danske meere ind hand med rette burde att fodre begierindiß wenlig aff denn: som rettenn betiener paa Holmandtz Herridtzting att denne seddell motte bliffue lest och paaschreffuenn, och thingß winde der effter med deelliß Datum den 6 Augusti 1667 *Augustinus Ernst Großmand*: huor imod Lorntz Prem suaret att effterdi hand er *Hr*: Oberste Leutenant Andreaß Willichenß bunde formeener hand att huiß hand udi saa maader for retter schattenn andgaaende paa hosbondenß weigne haffuiß ingenn andre derfor att suare ind hosbondenn, som hand kunde haffue søgt daa hand nu her selff war tilstede udi femb wger: och war Augustinus her effter thingßuinde begierindiß, och frembød 3½ Rix dr: 2mk: 3 sk: hannom effter Matriculen i sidste Quartall kunde tilkomme.

*Her Cantzeler Lentiß fuldmegtig Lorntz Prem fordrit domb imod Jost Tomßenn Herridtzfouget som Hannß Hanßenn i Schierup war Setfouget till paa *Hr*: Cantzelers weigne om dee tuinde øde buoll effter sin i rettesettelße och opsettelße indhold den 15 Juli No: 99: findiß indfört som till i dag er bleffuen opsatt, huor imod Jost Tomeßenn fremlagde Welb: *Her Steen Bilde* førige Lenßmand paa Koldinghuß hannß strengheds festebreff lydendiß: Kiendiß ieg wnderschreffuenne att haffue forwndt Jost Tomeßen Ridefoget denn haffue som legger nest wed Winding Marcheschiali paa Andkier March i feste hanß liffß tid och Hanß Christenßen ibid: tilforne hafft haffuer, daa schall hand aarlig giffue der aff effter Jordbogenß formelding penge en halff daller, item haffuer ieg och paa Kongl: Maytz: weigne beuilget att hand maa haffue sinn kiørin och drefft offuer det Øde gade huß jord i Huilsbierig Ebbe Hanßen tilforne paabuode, saa lenge det legger aff nogenn wfest och wbyget, dog dersom hand lader det selff pløye, och saae daa schall hand werre forplicht kongenß sinn rettighed der aff att wdgiffue, *Actum Kierßgaard* denn 4 Septemb: 1660: *Sten Bilde*: huilchet samme festebreff her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wdußer: huor imod Lorntz Prem suaret att effterdi her i rettelegiß Welb: *Her Steen Billeß festebreff* pa Tomiß Ebeßenß buolß jord saauelsom paa den hauge der leger till Kieldbecheß huß i Andkier, daa dersom festebreffuits er saa loulig som det sig bør, formindte hand at*

Jost Tommeßenn der forudenn burde att haffue hafft *Hr*: Cantzelers minde till saalediß att bruge jordenn, satte derfor indnu paa *Hr*: Cantzelers weigne i ald rette om Jost Tomeßenn iche bør att werre i Hosbondenß minde och betalle der aff saa wiidt *Hr*: Cantzelers Jordbog om formelder och ydermeere att opsigte till tinge forbemte: Buolß jorder paa det Hosbondenn her effter kunde faa besat. Jost Tommeßenn der till suaret, att saa widt festebreffuit indholder wille hand rette sig effter och naar nogenn Ebbeß huß som leger Øde wille feste maa dee det for hannom gierne bekome, huor offuer dee bød dennom i rette paa bege sider, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: Daa effterdi Welb: *Hr*: Steenn Billeß festebreff aff Jost Tommeßenn i rette legiß paa forschr: støche jord, legende wed Winding marchschiell westenn wed it støche jord Jost Tomeß: selff tilhør och tillige kaldeß Kieldbecheß hauge, det att nyde sinn liffß tid aarlig for en halff dallerß landgiede naar det blifuer indheignit hannom till nøtte som det tilforne werrit haffuer, daa widste Setfougden iche imod samme denn gode mandß festebreff at kunde kiende. Huad andgaard denn tofft till det Øde huß som samme festebreff och tillader hannom att haffue sin kiørinde till marchenn offuer saa lenge det leger wfest och vbygt och hand selfuer saaelsom tilforne frastaar, effterdi hand det iche imod dend der aff gaaende schatteß erlegelße maa saalediß nyde daa att stande Herschabet eller hanß fuldmegtig frit for det att bortfeste till huemb dee løster och got siøniß:

Effter for ind fördte warßell paa Ambtschiffueren Johan Badenhaupteß weigne fremblagde Nielß Raffn en restantz paa endeelß her i Herritet resterer: nemlig Brøndsted: Søffrin Jenßenn, Hanß Knudzen, Søffrin Jørgenßen, Anderß Hanßenn, tilsamell 16 dr: 1 mk: 8½ sk: Peder Jørgenßenn i Huilsbierig for 1665 och for 1666 dee tou parter aff hanß landgiede wndtagen kornit och smarit och det enne aarß arbedß penge 3 Rix dr: och det andet aar 4 Rix dr: ehr tilhobe 17½ dr: Hanß Escheßenn och Jenß Lauridtzenn ligesaa megett, Tomiß Ebbeßenn for 1 Ørte rog, smør 8 mk: 2 aarß arbedß penge 10 Rix daller er 12½ Rix dr: 2½ mk: Peder Nielßenn i Børchop for 1664 halff landgiede och arbedß penge 14 dr: 1 mk: Lauge Friß i Gorsløff i trei aar aff tou kongenß buolliger huer aar 18 sk: penge 2 lamb 4 hønß foruden arbedß penge 3 Slđr: ehr tilsamell 8½ Rdr: 9 sk: Jenß Wlff och Jep Nielßen i Winding for kierchenß vergemaall 4 Rix dr: som forn: Nielß Raffnn formindte dee inden 15 dage burde att betalle eller werre namb wndergiffuen, opsatt udi 8 dage.

Fortegnelße paa huiß der behøffuediß till Jederßbechß brou dee Andkier mend siønit som for er indført och behøffuiß till same brouß forferdigelße trei bielcher till wnderleider huer 2 allenn lang noch 3 tuer bielcher huer 6 allenn lang 10 buolle huer 5 allen lang och ½ allen bred forudenn hammer stenger och læß holter och 6 peell och behøffuiß till dend brou paa Winding gade, 3 vnder bielcher och 3 tuer bielcher, huer 5 allen lang noch otte fielle huer 5 allen lang och ½ allen bred och siden med wiidere behøring her for uden siønit och molde dee deriß stien broer, fra Egemoß Kier och igiemell Byen som war 500 och 50 faune lang aldt paa Kongenß Alfar Vey, huor effter Søffrin Madtzenn war tingbuinde begirindiß:

Effter forschr: Winding warßelß affhiemelße for retten fremkom Hanß Olluffßenn i Winding, Tomiß Lauridtzenn, Søffrin Madtzen, och Anderß Madtzenn ibid: som wande och affsagde wed ed med opragte finger effter receßen att dee i dag otte dage siønit en fielle brou som leger Øde imellom Andkier och Schierup Mayer, huilchenn brou ehr 7 allen offuer och jord broen er Øde 46 fauffne lang, som dee Andkier och Huilsbierig mend tilkomer att forferdige huor effter Tomiß Ebbeßenn war tingbuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Nielß Raffnn Deellefouget imod siønß affsigt att suare her till tinget i dag, der nest for rettenn fremstod Peder Hanßenn Bull i Follerup, Peder Tygeßenn, Tyge Pederßenn och Madtz Nielßenn ibid: som wande och affsagde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee i dag før ting holdtiß siønit alle huiß Broer och Weye dee Smidstrop mend och Welling mend haffr: att holde wed lige forudenn deriß andpart paa Addell Weyenn, och daa er først bleffuen denn: paauist en fielle brou paa Smidstrop gade wed Peder Madtzenß som war gandtsche Øde 7 allen bred offuer, noch war 1 fiellebrou paa same gade østen Nielß Schrederß saauelsom en wed Prestgaarden gandtsche brøstfeldig. Noch er dennom paa wiist en fiellebroe imellom Smidstrop och Welling paa Slottenß Vey fra Kolding haffuer werit 4 allen offuer war och aldeelliß Øde, item en brou paa samme wey imellom Welling och Schierup 7 allen bred offuer war och gandtsche Øde, her forudenn war jord broerne paa Welling och Smidstrop gader mange steder heell brøstfeldig och behøffuiß att omlegeß som war gandtsche wiitlöftig att offuer meelle, som er aldt foruden deriß lod och andparter dee haffuer at forfirdige imellom Weylle och Bredstrop Spang ad landweyenn igiemell Herridtet, som med stor bekostning iche kand forferdigelß. Anderß Nielßen begierde thingßuinde.

Sluttingen thill de domme imellom Obberste Leutenant Geffkeß fuldmegtig och Jenß Høg saauelsom Hanß Jørgenßen Giestenn i Breining som findiß indført No: 122: Daa effterdi med tingßuinder beuïßeß forschreffne JordEgen Bundegaarde ligger Øde, och aff Eyerne wbrugt, alleniste en ringe deell Jord der aff till schattenn er bort leyet som och beuïßeß huer Quartall att werre lauerit och welbemte: Obberste Leutenant Geffuiche lader søge fuldt och aldt landgiede och arbeidß penge aff same Øde eigenndomb daa wideß iche rettere derudi att kiende saafrembt denn gode mand iche will nogenn effterladelße paa berørte fordring will tillade som andre hosbonder gjør och tilbyder och der for betalling i eigendommit effter loulig medfart iche will søge daa det att indkome.

Sluttingen till Anderß Nielßenß domb i Welling imod sin broder Hendrich Nielßen som findiß No: 122: att effterdi her i rettelegiß festebreff paa same kierche jord och iche med noget beuïßeß Anderß Nielßen sin feste der paa att haffue forbrutt daa wißeß iche retter der udi att kiende ind det jou bør att følge Anderß Nielßen saa lenge hand der aff aarlig dend aff gaaende rettighed Clarerer:

Mandagen denn 2 Septembris Anno 1667:

Otte Windëmend

Søffrinn Jenßenn i Schierup, Nielß Buch i Børchop, Christenn Nielßenn i Breining, Madtz Nielßenn ibid: Hanß Jørgenßenn i Breining, Tomiß Søffrinßen i Gaurslund, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jep Nielßen i Winding.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanß: och Hanß Søffrinnßenn i Andkier, att dee i dag otte dage gaff **Mogenß Poffuelßen i Sellerupmølsted** loulig warßell for hanß buopeell imod domb att suare Ambtschirffueren Johan Badenhaupt hid till tinget i dag: Item hiemmellet Otte Pederß: och Nielß Pederß: i Smidstrop att dee same dag gaff Lauridtz Pederßenn i Børchop loulig varßell for hanß buopeell och mundelig her wed tinget och imod domb att suare hid till tinget i dag: Huor offuer Jenß Jenßenn paa førige Ambtschirffuer Johan Badenhaupteß weigne gaff **Mogenß Poffuelß:** till beschylding for resterinde landgiede 1665 och till 1666: fra 1666 och till 1667 huer Aar en otting smør och huer Aar it brendsuin som er 9 Sldr: huilchet hand formindte bemte: **Mogenß Poffuelßen** inden 15 dage bør att betalle eller der for lide namb i deriß buo och guodtz huor det findeß och war her om paa

Badenhaupteb weigne domb begierindiß: Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem mødte och suaret att hand paa Cantzelers weigne begierde sagenn i opsettelße till siette vgeß dag att hand kunde forstendige Hr: Cantzeler derom heldst effterdi hand formeener att dend restantz iche er kreffuit i retter tide effter receßenn och maa schee haffuer sinn oprindelße aff Matriculens wlıghed. I lige maader fordret domb offuer dennom som med landgiede och arbeidß penge resterer som i dag otte dage gich i opsettelße bleff der paa sluttet att saa mange som med rette resterer bør indenn 15 dage att Clarere for same restantz som offte aff dennom er fordrit eller en huer for sin proquota att lide namb i deriß buo och guodtz effter forordeningen:

Hiimmellet med opragte finger och eed Jørgen Hanßen och Hanß Søffrinbenn i Andkier att dee i dag otte dage gaff Lorntz Prem warbell mundelig her wed tinget imod winder att suare **Mogenß Poffuelßen** her till tinget i dag. Der nest for retten frembstod Peder Søffrinbenn i Sellerup som wande och bestod wed eed med opragt finger effter receßenn att den tid dee Sellerup mend bekomb affslag paa deriß landgiede efftersom dee forhøyt war schyldet daa same tid paa Coldinghuß war hand hoß och hørde at der scheede affslag paa *Sellerupmølstedß* schyld en ørte rog huilchet siden imen samme *Mølsted* war wnder Kongl: Maytz: iche nogen tid er bleffuen fodrit, Nielß Hanßen i Breining, som siden haffuer buod paa same *Møllested* wande att same ørte rog iche nogenn tid aff hann: er bleffuen fordret och iche heller haffuer wdgiffuen, imen hand derpaa buode. Jenß Anderßen i Gaffuerslund forhen haffuer boed i Sellerup, **Michell Madtzen**, Søffrinn Pederßen, Peder Torßen, Hanß Hanßen, Hanß Thomßen ibid: och Peder Tomeßen i Børchop forhenn boendiß i Sellerup wandt och bestod i lige suorne eed dennom att were beuist att siden same affslag scheede ehr same ørte rog ey bleffuen fordret aff dennom som haffuer buod i *Mølstedenn* imen det war vnder Kongl: Maytz: Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem formindte att deßse winder om den ørte rog som findeß udi Hr: Cantzeler Lentis jordbog iche kand kome Her Cantzeler eller hanß jordbog till nogen suechelße eller forhindring i nogen maadr: menß effterdi beuißeb att *Sellerupmølsted* och lige saauell som Sellerup bye paa dee tider haffuer faaet affslag paa deriß landgiede formeener hand att den affslag er got giort udi dee andre Specier som maa schee er smøret och brendsuinet, huilchet ind och iche findiß i Hr: Cantzelers jordbog. **Mogenß Poffuelßen** war her effter thingbuinde begierindeß.

Søffrinn Pederbenn i Piedsted it Tingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Nielß Søffrinbenn i Piedsted, Peder Søffrinnbenn, Nieß Pederbenn, Jenß Nielßenn, Tyge Poffuelbenn, Peder Anderbenn ibid: och Hanß Jørgennbenn Giestenn i Breining som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt att nest affugigte Løffuerdag denn 31 Augusti daa aff enn hastig wforuarendiß wlychelig Ildebrand affbrendte denn gaard i Piedsted Søffrin Pederßen ibuode, med aldt hanß kornn, fuoring, kleder, guodtz och formoddue, huor aff aldeelliß inttet bleff reddet menß neppelig beholdt det hand hanß hustrue och smaa børnn kunde schiulle deriß arme legemer wdi efftersom ilden bleff først andtendt wdi enn hytte som en mand haffde, tilforne buode paa gaardenn, och war satt nordenn wed gaarden huor fra windenn bleste ilden paa gaarden i saadann hastighed saa ingenn redning war, och der offuer er høylig diß werre for aarsaget att søge freme medlidig Christne dee hannom noget wille vere behelpig thill sin och sin fattig hustrue och smaa børnb ophold huilchet denn barmhiertig Gud igien rigeligen will belønne, huor effter Søffrinn Pederbenn war tingbuinde begierindiß.

Denn sag i dag sex wger er tagenn i opsettelße med Hendrich Nielßenn Nielß Raffn haffuer fuldmagt att paatalle ehr med begge parterß beuilling fremdeelliß opsatt udi fiorten dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Jenß Rod i Schierup for sin buopeell imod domb att suare Johann Raffnn eller hanß fuldmegtig her till tingett i dag, och gaff Jenß Jenßen hann: till beschylding for huß landgiede och andet hand er plegtige aff det bundebuollig hand paabuor och med resterer udi nest forledenn tuinde Aar, foruden andet hand hannom plegtig er huilchet med beuilling bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff meenige bymend i Smidstrop Welling och Schierup for huer deriß buopeelle, item hiemmellet Jenß Jepßenn och Jenß Madtzenn i Winding att dee same dag gaff Winding och Suinholt bymend warßell for deriß buopeelle, noch hiemmellet Jørgenn Hanßenn och Hanß Søffrinßen huer mand i Andkier Huilsbierig och Sellerup alle imod winder att suare hanß Kongelig Høyheds Deellefoget Nielß Raffnn her till tinget i dag saauelsom i dag otte dage.

Johann Badennhaupteß fuldmegtig Jenß Jenßen fordrit domb for restantz till Kongl: Maytz: resterer effter opsettelßiß indhold i dag otte dage findiß indfört.

Nielß Pederßenn i Piedsted Balle fodrit domb imod Hanß Jepßenn Baßse, effter sin opsettelße den 22 Juli No: 110 findiß indfört, och der offuer i rettelagde et Contragt breff imellom dennom som lyder: Kiendiß Jeg Nielß Pederßenn i Piedsted Balle, att ieg och Hanß Jepßenn Baßse er saa for Ennit att Hanß Baßse schall nyde och beholde det huß som Hanß Pederßen i Schoubølling paabuode hanß lifff tid och hanß hustrueß och schall Hanß Baßse giffue mig till feste aff same huß 2 Slet dr: denn neste Søndag effter Paaske och 1 Slđr: i Pindtzedag och 3 Slđr: om S: Michelßdag førstkommendiß, och naar det Aar er forgangenn daa beplegter ieg mig Hanß Baßse att ieg Aarlig schall høste 3 dage i høst selff andenn, och 3 dage att slaae greiß och selff anden, at rychte høe i Stor Maier indtill det bliffluer i stoch och sidenn enn wgedag baade winter och somer, och 2 Slđr: till schyld Aarligenn. Till Witterlighed wnderschiffuer ieg Hannß Jepßenn Baßse min egenn haand her wnder, Actum Piedsted denn 16 Marty Anno 1662: *Hanß Jepßenn* Egenhaandt, huor offuer Nielß Pederßenn i rette satte att effterdi Hanß Baßse iche holdt huß hand hannom loffuit haffuer effter sit forschr: wdgiffuenne breff aff berørte huß det hand der for bør att haffue sin feste forbrutt och stande hannom till rette for huß arbeid och forsømelße wed hanß offuer høriged for aarsaget er eller deelle att lide och war herom nu i dag endelig domb begierindiß. Saa bleff Hanß Baßse paarobt første andet och tridie gang, mødte iche ey holder nogenn paa hanß weigne till wedermeelle eller imodsigelße i nogenn modr: etc:

Hanß Hanßen i Schierup domer i effterschr: Sag:

Jost Tommeßenn Herridtzfouget fordrit domb imod Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Prem effter sin i rettesettelße och opsettelßiß indhold den 22 Juli No: 112 findiß indfört, och der offuer ydermeere i rettelagde sit schriftelig indleg lydendiß: Efftersom Jeg tilformne haffuer werrit for aarsaget att protestere imod hanß Exelent Kongl: Maytz: Tydsche Cantzeler Theodorus Lentis fuldmegtig Lorntz Preem paa berørte hosbondß vegne formedelst denn formeening och paastaelße andgaaende denn restantz som indnu er hoß bønderne hann: i Gaffuerslund Sogenn tilhørig fra 1665 och till 1666 som hand nu wille ieg med penge till berørte hanß hosbond Cantzeler Lente eller hannom schulle Clarere,

och samme sag till i dag aff Setfougden att werre optagenn, till deß paakiendelße daa formeener ieg att sligt mig aldeelliß inttet vedkomer effterdi ieg her beuïßer med en domb her aff tinget wdsted den 10 Septemb: 1666 som ieg offuer bønderne for samme restantz taget haffuer, att haffue her inden tinge werridt mødt i rette welbemte: Cantzeler Lentis fuldmegtig berørte Lorntz Preen, som der imod haffuer suaret at hand haffde opbaarinn enndeell aff same restantz som hoß mig fordriß der effter haffuer forn: Lorntz Preen lauerit mig en schriffuelße fra welbemte: *Hr:* Canceler Daterit Kiøbenhaffnn denn 11 Septemb: 1666, diß indhold iblant andet ehr att hanß Exelent haffuer fornomen att Jeg hoß bønderne haffuer ladet giffue kald och warßell, for denn restantz for nest forledenn Aar, och dend vden ophold ville haffue ind sammellet wed rettennß meddell och derfore wille lade mig wide att sligt hanß willie aldeelliß intet er, bønderne deriß restantz saa pludtzlig att aff præsten medenß hanß blotte och bare willie och begiering alleniste ehr till mig att ieg till hanß Exelentz eller och till sinn fuldmegtig Lorntz Preen, restantz opschrifft wille lauere, huad enn huer aff landgielde arbeidß penge och oldenngield for samme berørte Aar schyldig indnu schyldig er, saa haffuer hand well dend henseende att hand effter leiglighed och med det gode aff bønderne dett bekommer, saa der offuer ingen gaarde øde schulle bliffue staaende, der effter haffuer ieg denn 1 Octob: her for rettenn *Her* Cantzelers begiering effterkommit och till hannom lauerit samme restantz som tingbuinde derom aff hannom derpaa till mig wdgiffuit, att hand derfor loffuit att holde mig vden wiidere kraff och schade, wdførlig forklarer. Effter slig leiglighed seter ieg i rette och formeener for same restantz at indfodre eller Clarere att werre Exempt och effter Lorntz Preenß egenn ord att holde mig det vden schade, och huiß ieg med reiktig beuïß er och *Her* Cantzelers egen schriffuelßer kand beuïße att haffue wdlagt och bekost paa *Her* Cantzelers weigne wiidere indsom ieg haffuer opbaarinn slig der imod och mig att Contenteris aff Lorntz Preen effterdi wdtrøchelig fornemmiß att hand haffuer selff for aarsaget att ieg iche min betalling aff restantzen kunde nøttig giøre, dernest fremlagde en domb her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 10 Septemb: 1666: Jost Tomeßen haffuer tagenn offuer welbemte: *Hr:* Cantzelers tiener for forskreffuene restantz: huor udi berørte fuldmegtig Lorndtz Preen, haffuer suaret att hand haffde opbaarin endeelß aff samme restantz: der hoß fremlagde Her Cantzelers schriffuelße till Jost Tomßen fra Kiøbenhaffn den 11 Septe: 1666: som indeholder att det iche war *Hr:* Cantzelers meening restantzen aff hanß bønder wed Execution att wdsøge menß alleniste war hanß begiering att hand wnder sin haand till hannom eller sin fuldmegtig Lorntz Preen wille giffue fra sig huad hand forgangen Aar aff bønderne haffde opbaarin aff landgielde arbedßpenge och oldenngield och huad en huer indnu schyldig bliffuer att hanß fuldmegtig kunde der till see hand det med gode hoß dennom kunde bekome, och for det sidste fremlagde it tingbuinde her aff tinget wdgiffuit den 1Octob: 1666: som indeholder att Jost Tomeßen daa for retten fra sig laffuerit till Cantzeler Lentis fuldmegtig Lorntz Preen effter welbemte: Cancelers befalling en restantz paa huiß denn gode mandtz tiener thill hosbonden med resterer fra 1665 och till 1666: imedeller tiid Jost Tommeßenn war fuldmegtig huilchen restantz findiß i thingbogen indført No: 117: huilchen Lorntz Treen till sig annammit och loffuit den schulle bliffue hann: vden nogenn wiidere kraff och schade, huilchet alle forschr: breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiider wduißer: Saa mødte Lorntz Preen som der till suaret och formindte att denne sag iche er saa louglig forfuld som det sig burde heldst effterdi att Setfougden Peder Buch same sag haffuer opsatt 14 dage, som iche haffuer mødt och sat sagen op till bestembte tid, formeener ind ochsaa att dette Jost Tomß: indleg och thingbuinde iche kand komme *Hr:* Cantzelers fordring till Jost Tommeßen till nogen forhindring, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt: daa efftersom i rettelagde Documenter befindiß at indholde och formelde ligesom Jost Tomeßen foregiffuer och paastaar i den første post att Lorndtz Preen haffuer suaret der Jost Tomeßen domb offuer bønderne for restantzen haffuer taget, att hand selff endeell der aff haffuer opbaarin. For det

andet att hand haffuer wed hanß hosbondß schriffuelße forhindret hand restantzenn att indfordre och for det 3: hand effter samme schriffuelße till sig restantzen her for ting och domb haffuer annamit, och derpaa giffuit Jost Tommeßenn tingßuinde och loffuit den schulle bliffue hannom vdenn wiidere kraff och schade, daa kunde Setfougdenne iche retter derudi kiende ind Jost Tommeßen for samme restantz enten att indfodre eller Clarere jou bør att werre fri och forschaanit, wndtagen Jost Tommeßenn will till sig selff anname och indfodre deraff saa wiidet hand louglig beuüber med rette at tilkome paa sin offuer laffuerede reigenschab, hand att haffue wdgiffuit wiidere ind hand haffuer opbaarit ellerß bød hand der fore att Contenteris:

Mandagenn denn 9 Septemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinneßenn i Schierup

Søffrin Jenßenn ibid:

Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Peder Pederßen i Gorsløff

Christenn Nielßen i Breining

Michell Madtzenn i Sellerup

Peder Tommeßen ibid:

Jeß Nielßen i Mørchholt

Sex Høring

Søffrin Madtzen i Winding

Iffuer Nielßenn ibid:

Nieß Jepßenn ibid:

Hanß Nielß: Bunde ibid:

Søffrinne Pederßen i Sellerup

Hanß Nielß: i Brøndsted Mølle

Hanß Hanßenn i Schierup forordnit i domerß sted.

Kongl: Maytz: Deellefouget Nielß Hanßen Raffnn fordrit domb offuer dee halffue Herridtzmend i denn wester kandt vdi Heridtet som haffuer deriß Torffue Wey och Slodtz Weye offuer Horstrup Aae for fiellebrouen der offuer att forferdige, som dee tilforne haffuer betald en mand for som det paa deriß weigne haffuer bestildt effter sin i rettsettelße och opsetteliß formelding denn 19 Augusti No: 129 findiß indfört, och war derom nu i dag paa Kongl: Maytz: weigne endelig domb begierindiß: Saa mødte Søffrin Madtzen i Winding och Iffuer Nielßenn ibid: som der till suaret att for dend andpart dee udi same brou aff Winding kunde tilkomme, er for accoderit i formolß tider att dee schulle forferdige och holde *Jederßbechß* brou wed lige for, som Herridtzmendene och med dennom tilkom paa *AdelWeyen* at for ferdige, det med att beuße fremstod Hanß Hanßen Møller i Winding, Hanß Nielßenn Bunde, och Nieß Jepßen ibid: som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn dennom i Gudtz sandhed att werre fuld witterligt att denn tid forschr: fielle brou imellom Horstrup och Smidstrup war brøstfeldig och Herridtzmendene accoderit med Hanß Raffnn i Welling som den forferdiget hannom der for att betalle, daa bleff Winding bymend derfor wndtagenn som der imod for deriß andpart i same brou bleff tillagt aff ny en fiellebrou offuer *Jederßbech* paa *AdelWeyen* imellom Winding och Weylle att opsette som och strax forsuarlig scheede, och derfor siden altid schulle werre fri for berørte brou, for dee same *Jederßbechß* Brou schulle holde wed lige, beuiste och herhoß med siønßuinde same brou at vere øde her aff tinget wdgiffuen den 26 Augusti och findiß No: 132: och formindte dennom der for, for Deellefougdenß tiltalle fri att werre. Dee Andkier mend berobte dennom paa att haffue enn fielle brou offuer Aaen i *Schierup Mayer*, effter deriß siønßuindeß vduißing same dag wdsted. Peder Buch och Søffrinne Jenßen i Schierup suaret att dee haffde en fielle brou paa Schierup gade att holde wed lige, och meente dennom dermed fri at werre. Søffrinne Pederßen och Hanß Klinchhamer i Velling suaret paa deriß egenne och dee andre Welling och Smidstrup bymendß weigne, att dee och haffde fiellebroer att holde wed lige paa deriß gader, ligesaas welsom dee andre, och der foruden tuinde fiellebroer paa forschr: Kolding *TorffueVey*: Effter Tingßuindeß indhold forschr: 26 Augusti vdgiffuenn saa dee well

haffde deriſt andpart aff fiellebroer udi Herridtet imod dee andre Heridtzmend, formindte derofr saa mange som haffde deriſt *Torffue Weye* och *Slodtz Wey* offuer same brou, burde dend med dennom att forferdige, som dee tilforne giort haffuer, till S: Hanß Raffnn dend paa samptlig driſt veigne for betalling lod reparere effter dee Winding mendß egen fördte windte och dennom erböd deriſt andpart att effterkome och derfor burde att werre Quit for forschr: tiltalle med flere ord och talle dennom derom imellom faldt.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederß: och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warþelgaff Hanß Hanßen i Schierup imod domb att suare Jenß Lauritzsen som med beuilling bleff optagen udi otte dage.

Med Jenß Rod i Schierup paa Elisbet Raffnß weigne fremdeelliſt opsatt udi otte dage.

Søffrinn Pederßenn och Hanß Klinchhammer i Welling afflyste att dee Schierup mend iche schulle lade deriſt fee kome paa deriſt march iblant deriſt fee, efftersom der war Sygdom optend iblant deriſt fee saa dee iche der offuer schulle tage schade.

Hiemmellet Jørgenn Hanßenn och Hanß Søffrinßen i Andkier att dee i dag otte dage gaff Hanß Staffenßenn i Andkier louglig warþell for hanß buopeell att suare Jost Tomß: Heridtzfouget her till tinget i dag, opsatt 8 dage.

Mandagenn denn 16 Septembris Anno 1667:

Otte Windeßmend

Hanß Klinchhamer i Welling

Nielß Therchelß: i Gaffuerslund

Iffuer Hanßenn i Andkier

Hanß Jørgenß: i Breining

Madtz Nielßenn ibid:

Iffuer Jørgenß: i Gaurslund

Michell Madtzen i Sellerup

Søffrin Jenßen i Schierup

Sex Høring

Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Jenß Søffrinß: i Schickballe

Peder Søffrinß: i Schierup

Jenß Raßmußen i Damkier

Laß Klinchhamer i Welling

Poffuell Nielß: i Schierup

Den sag med Jenß Rod indnu opsatt otte dage.

Hiemmellet med opragte finger ogc eed Tomiß Ebeßen i Huilsbierig och Jørgen Jenßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff huer mand louglig warþell i Sellerup, Andkier och Huilsbierig for deriſt buopeelle, noch hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee och same dag louglig warþelgaff meenige mend i Smidstrop, Welling, Schierup, Follerup, Piedsted, Brøndsted, Børchop, Gaffuerslund, Breining, for en huer deriſt buopeelle, item hiemmellet Jenß Madtzenn och Jenß Jepßenn i Winding att dee och i dag otte dage louglig warþelgaff Winding och Suinholt mend for deriſt buopeelle alle imod oldenn siønß affsigt att suare her i dag, saa weilsom andet huiß paa Kongl: Maytz: weigne er her i dag att forrette. I lige maader hiemelet Søffrinn Jenßen och Nielß Hanßen i Gaarsløff att dee och i lige fald louglig warþelgaff i ald Gorsløff Sognemend for deriſt buopeelle, och her i dag att suare:

Der nest for rettēn frembstod Peder Bull i Follerup och Staffenn Bull i Welling som wande och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det er denn: i Gudtz sandhed fuld witterligt att saa mange som haffde deriß kiören och fart, *Thorffue* wey och *Slodtz* wey till Kolding och fra offuer den Bro imellom Horstrop och Smidstrop her i Holmandtz Herrit betalte S: Hanß Raffn i Welling som dend lod forferdige och dee andre Heritz mend som haffde deriß *Torffue* wey och *Slodtz* wey offuer Hersleff Aae Broe betalte S: Peder Raffn i Schierup och Jenß Nielßen i Follerup denn lod opferdige, saa forschr: tuinde broer bleff paa ald Herridteß weigne forsuarlig opbiugt, det bad dee dennom Gud till hielper paa huor effter Nielß Raffn paa Kongl: Maytz: weigne war tingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Willomß: och Hanß Pederßen i Schierup att dee i dag maanit loulig warþelgaff Knud Pederßen i Suinholt for hanß buopeell imod deelle at suare Hanß Hanßen paa Christoffer Willomß: veigne her i dag.

Hanß Hanßen i dag til fierde ting fordeelte Knud Pederßen for 2 Slđr: hand er Christoffer Willomßen plegtig, dee Sex Høring meldet hann: feld at were.

Hiemmellet med opragte finger och eed Klauß Nielßen och Morten Tordtzenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Poffuell Hanßen Bunde i Gorsloff och hanß tiener Klemend Søffrinßen imod winder och siøn att suare Jenß Lauridtzenn her till tinget i dag. Jenß Lauridzen gaff dennom beschydning saauelsom hanß tiener Raßmuß Anderßen for schoffhog dee haffuer begangen i Gaffuerslund schoff. Der nest for rettēn fremstod Jenß Søffrinßen i Schickballe som wande och bestod ved eed med opragte finger effter receßenn att imellom enn Tißdag och Onßdag om nattēn effter St: Hanßdag sidst forledenn daa fandt hand tou karle nemblig Raßmuß Anderßen och Klemend Søffrinßen i Gaffuerslund schoff som stod wed it tre som toppen aff war nedstyffuit och laae paa jorden, och same karle stod och houg paa treet och iche hand weed dee karle toug treet. Poffuell Bunde der till suaret att hand eller sin tiener iche hog eller styffuit same tre ey holder bekom noget der aff i nogenn maader menß sligt burde att beuißeß før ind widere nogen derom burde att gaae beschr: Jenß Søffrinßen frembød en boløxße som hand berette att haffue denn: fra pandtet i schoffuen huor till hand Poffuell Bunde suaret att hand iche haffde hannom dend fra pandtet i nogen maader och dersom det war hanß øx war dend hann: frakomen i wminde, noch fremkomb Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen, Søffrin Lauridtzenn, Anderß Mogenßen som wande i lige eed att dee denn nest Torßdag effter St: Hanßdag siønit it tree Jenß Søffrinßen denn: paa wiste i Gaurslund schouff huor fandtiß en top aff it tre affhogenn till enn trei læß weid. Jenß Lauridzen war tingþuinde her effter begierindiß.

Jenß Lauridzenß sag imod Gorsloff Sandemend er fremdeelleß opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßen och Nielß Jenßenn i Schierup att dee i dag otte dage gaff Jenß Rod i Schierup och Mogenß Nielßenn ibid: imod siønß affsigt att suare saauelsom domb her till tingett Oberste Leutenantß Willichenß fuldmegtig Lorntz Prem achtet at forhuerffue och tage beschr:

Nielß Raffnn Deellefouget fodrit domb om Heridtz mendenne iche bør Hersleff Aar brou och Horstrup Aa brou att forferdige och holde wed lige effter for indførte thingþuinde eller der for att straffeß och deelle at lide och begierde nu endelig domb effter førlige i retesettelße och opsettelße i dag otte dage findeß indfört. Saa mødte Peder Buch i Schierup och der till suaret att dee i Schierup tilforne haffde giffuenn noget till hielp till Horstrup Aa brou dee Smidstrop sognemend haffuer ladet lege huilchet

hand indnu for sin personn sig Erbød dog dee der forudenn haffde fielle brouen paa deriſ gade paa Adelveyen att holde wed lige. Tomiſ Ebbeſen suaret att naar dee i Smidstrop sogenn haffde forferdiget saa wiidt som dee i Andkier och Huilsbierig haffde giort paa Winding Wadþ broe huor till dee huer gaff en Slmk: saa wilde dee hielpe denn: igien. Hanþ Jørgenßen Giestenn i Breining paa dee Breining mendþ weigne och Peder Tommeſenn i Sellerup paa dee Sellerup mendþ weignne suarede och dee same ord, huor imod Nielþ Raffnn formindte det forschr: mend burde att beuiſe att dee ichonn alleniste haffde giffuen hielp till forschr: Brou, ellerþ formindte dee effter førte winder och egenn bekiendelſe enn huer bør sinn lige andpart paa same brou att forferdige, och der till betalle enn mand eller lide deelle och wiidere tiltalle med flere ord och talle denn: derom imellom fandt: Daa effter tiltalle giensuar och dend sagþ leighed widste fougden iche retter der udi att kiende innd Heridtzmendenne jou bør enn huer sin andpart i berørte tuinde broer effter lougen och forordeningen att forferdige eller derfor stande till rette, wndtagenn dee Winding mend som sig med thingþuinde der fore befrier:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederþ: och Nielþ Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Hanþ Hanßen i Schierup for deelefougden att suare hußfougden Jacob Lauridtzen imod deelemaall tog første ting till hann: for reg:

Noch warþelgaff dee samme tid Hanþ Hanßen imod domb att suare Jenþ Lauridtzen paa Nebbe her till tinget i dag och gaff hand hann: till sag for 32 dr: 3 mk: - 3 sk: och halff anden aarþ rindte der aff hand hann: plegtig er for Øxben och flesk schatt hand haffde lauerit i Madschaten for dee bønder hand tilkom at opkræffue det aff och formindte hand hann: inden 15 dage bør at betalle eller vere namb vndergiffen opsat udi 3 vger.

Nielþ Hanßen Raffnn fordrit domb imod Hendrich Nielßen i Welling och hanþ hustrue Kiersten Lauridtzdatter paa hindeþ broder Jerlou Lauridtzenþ veigne effter opsettelse och i rettesettelbiß indhold den 22 Juli sidst affuigte No: 110 findeþ indført som med beuiling tid effter anden till i dag er bleffuen opsatt och Nielþ Raffnn paa Jerlou Lauridtzennþ weigne war endelig domb begierindiß:

I lige maader fordrit domb imod denom paa Hanþ Torgierßenþ weigne aff Christiania effter opsettelbiß formelding och samme tid och sted findeþ indført: for huiþ Kierstenn Lauridtzdatter i hanþ buo haffde wntagenn och der offuer i rette lagde same Hanþ Wesbyeþ wdtog effter *Regb: bog* paa huiþ Kiersten Lauridtzdatter haffde wdtaget hoþ hannom som beløber 44 Rix dr: 1 mk: 23 sk: huorpaa fandiþ saalediþ schreffuit att dette er enn reiktig wdtoug aff Hanþ Torgerßenþ *Nomererte Regenschabs bog* udi Christiania bekiender vi wnderschr: med egenn haand, *Michell Søffrinßen Eghand, Peder Nielßen Gaardmand* Eghandt: huilchet same reigenschab her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selfuer wduiþer: Saa mødte Kiersten Lauridtzdatter med hindeþ hosbonde Hendrich Nielßen och der imod i rettelagde sit schriftelig suar lydendiþ: Efftersom Nielþ Hanßen Raffnn paa en kiøbmandþ weigne i Norge tiltaller mig wnderschreffne Kierstenn Lauridtzdatter effter hanþ vdschrift for enn Suma penge for adschiellige wahre ieg aff hanþ buo schulle haffue vdtagen, daa maa sligt falde wnderligt att hand vilde schrifffue mig noget att haffue wdborget eller lauerit ieg schulle betalle, efftersom ieg en fremmit meniske en gang till Norge opreiste mine brødre att besøge, om dee daa haffde forærerit mig noget till it klede for min lange reiße och wimage, som well mueligt hoþ samme mand kand werre vdtagen dog iche aff mig efftersom en huer erlig well kand schøne paa, ieg it fremit menniske som hand aldrig tilforne haffde seet och kiendt var hoþ hannom betroet noget att wdborge eller laane, daa formoder ieg iche noget mig der aff kand tildomiß at betalle for det min broder Jerlou

Lauridtzenn eller andre i mit naffnn kand haffue wntagenn, baade med det ieg bekom till kleder, och andet muligennß till deriß egen nøtte saa ieg wed min høyeste eed med opragte finger i dag for rettenn benegter ieg aldrig war betroed hoß same kiøbmand noget att laane eller vdborge, ey heller haffuer giort meener derfor same wbeuißlig opschriftt effter receßenn iche bør att kome mig eller min hosbonde till hinder eller schade i nogenn maader: det min broder Jerlou Lauridtzenn min hosbond och mig tiltaller for 50 Slđr: hand mig schulle lauerit i Norge paa woriß fæderne gaard att andwende, daa beuißeß aff en Heridtztingß domb huorlediß enn anden broder Nielß Lauridzzen, effter Jerlouß fuldmagt haffuer oß der for Tribulerit indtill vi mote hoß hannom domen med det Norske loug retteß winde och schriftelig kundschap derom forhuerffuit indløße och der imod Quittere min arffuepart i voriß fæderne gaard uden nogen anden betalling ieg haffde iche formodet min broder att werit saa w Descrede.. och sligt begyndt efftersom vi altdid haffuer begegenit hannom med tieniste och erbarhed som kand seeß der aff vdi det hand nu tou winterer haffuer hafft sin fri logement hoß oß och wiidere oß erbyder formeener oß effter slig forberørte omstendigheder for same wnødig begyndte rettergang att fri kiendiß, och er begierindiß paa rettenß veigne mit korte suar och erklering mote udi rettenn andtageß leßiß paaschriffuiß och och indföriß udi huiß for rettenn affsigeß och forsuarlig domb meddeelliß, Actum Welling den 2 Septemb: 1667: Der hoß fremlagde en domb Nielß Lauridzzen Amisbøll haffde her paa tinget tagen beschr: imod forn: Hendrich Nielßen och hanß hustrue Aar 1665 den 3 Aprilli: om berørte 50 Slđr: sampt it loug retteß winde om same penge Daterit Lyßager i Norge den 11 Septemb: 1661. Item en schriftelig kundschap derom Daterit Welling den 23 Septemb: 1662: med flere ord och talle dennom derom imellom war etc:

For retten fremkom Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Søffrin Pederßen i Gorsløff, Madtz Nielßen i Breining, Jep Nielßen i Winding, Peder Buch i Schierup, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Bertell Søffrinßen och Klinchhamer i Welling, som wande och affsagde att dee nest affuigte 14 Septemb: siønit och Taxerit Olden i effterschr: schoffue her udi Heritet saaledeß. Welling schoff er 17 oting der aff tilkomer Cronen 4½ otting, Oberst Leutenant Willichen 3½ otting och selffeiger 9 otting huer otting 6 suin. Schierup schoff 14½ otting der aff er Oberst Leutenantß 4 otting, Presten 1 otting, Hospitalet ½ otting och selffeiger 9 otting huer otting for 6 suin. Hans Hanßenß trende Enmercher for 18 suin, Peder Raffnß Enmerche schoff haffuer for 18 suin, kierchenß Enmerche for 4 suin. Winding schoff er 19 otting der aff tilhør M: Hanß i Veille 4 otting, Her Madtz 1 otting, selffeiger 1½ otting det vdagde er 12½ otting huer otting 8 suin. Andkier schoffue er 72 mk: godß der aff er Cantzeler Lentiß 38 mk: godß bundenß 20 mk: godß huer sat for 6 suin her foruden Cronens for 40 suin, bondenß Enmerche klarschoff for 40 suin, Munchenß Enmerche 80 suin, Mølschoffuen 20 suin, dee andre schoffue schulle seteß Taxering paa neste ting dag effter.

Mandagenn den 23 Septemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend	
Søffrin Jenßen i Schierup	
Hendrich Nielßen i Welling	
Peder Thomeß: i Sellerup	
Jørgenn Nielßen i Ranß	
Jeß Nielßen i Mørchholt	
Peder Tueßen i Schierup	
Peder Mortenß: i Andkier	
Nielß Terchelß: i Gaurslund	

Sex Høring	
Peder Pederß: i Gorsløff	
Anderß Madtzen i Vinding	
Søfrin Pederß: i Gorsløff	
Søffrin Pederß: i Sellerup	
Søffrin Madtzen i Winding	
Poffuell Bund i Gorsløff	

Peder Pederßen, Nielß Nielßen, Søffrin Pederß: i Gorsløff och Søfrin Nielßen i Mørchholt fodrit domb imod deriß hosbonde Jenß Lauridtzen effter deriß i rettesettelße och opsettelleß indhold den 12 Augusti som findiß indført No: 125: huor till Jenß Lauridtzen suaret att ingen aff posterne deriß indleg om formelder er beuißlig giort, først att dee tilbyder att ville haffue giffuit arbedspenge det haffuer dee iche den tid dee forlod arbeiden tilboden iche holder haffuer werit hann: beuist att dee nogen tid wille giffue arbeidspenge. 2. Peder Pederßen forgiffuer att were en wanfør mand det haffuer iche holder Jenß Lauridtzen werrit beuist. 3. Peder Oederßen forgiffuer att haffue boden hannom penge till for huiß hand resterit daa naar som hand paa tilbørlig nemblig udi ...ß huß som en tiener bør att komme till sin hosbonde schall dee well blifue annammit, menß dee andre haffuer hann: indnu ingen penge tilboden, formeener der for same vbeuissig indleg iche bør att andseeß och fremblagde Kongl: Maytz: naadigste wdgiffuenne schøde, till Jenß Lauridtzen vdgiffuenn Daterit Kiøbenhaffn denn 18 Octob: Anno 1664: som i slutteling indeholder att hanß Maytz: naadigst haffuer soldt Jenß Laurß: bemte: gaarder med sagfald stedtzmaall egt arbeid och ald anden herlighed inttet wnder tagen i nogen maader, att maa giøre sig saa nøttig hand bedst will weed och kand huor for hand formindte dee bør effter same schødeß formelding att werre hann: hørig och lydig udi alle tilbørlig maadr: forschr: Sandmend suaret att det beuissß med deriß thingbuinde her aff tinget wdgiffuen sidst affuigte 20 May: huorlediß dee haffuer tilboden dder dee forlad att giøre hannom arbeide. Dernest klaget dee att Jenß Lauridzenn haffde tagen 3 mk: meere for it brendsuin ind dee tilforne haffuer giffuit till Kongl: Maytz: huilchet Jenß Lauridtzen iche holder kunde fragaae. For det 3. Formeener dee att nyde dend same frihed for egt och arbeid som dee och dee andre Sandmend paa Leenit er benaadet med och en gang tillforne till Landtztinget er indfunden efftersom arbeiden er ey andslagen i hartkorn med landgielden som godtzet er soldt effter der hoß begierde gierne att deriß hosbond Jenß Lauridtzen wilde lade dennom nyde rollighed efftersom dee iche war belobben i nogen trette at omgaae, och iche holder ehr megtig nogen trette att vdføre, med flere ord denn: derom imellom war.

Hiemmellet med opragte finger och eed Raßmuß Søffrinßen och Peder Anderßen, att dee i dag otte dage gaff Peder Pederßen, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßenn i Gorsløff och Søffrin Nielß: i Mørchholt imod domb att suare Jenß Lauridtzen her till tinget i dag: saa welsom imod winder. Dernest for rettenn fremstod Hanß Anderßen Bierißgaard i Gorsløff, Peder Wlff i Mørchholt, Staffen Mortenß: Morten Nielßenn, som wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn att det er denn: beuist att forschr: fiere mend haffuer sidet offuer hørig med deriß hoffgierning till deriß hosbonde Jenß Lauridtzen siden nest affuigte Philippi Jacobi huor effter Jenß Lauridtzen var thingbuinde begierindiß.

Hiemmellet Morten Tordtzen och Klauß Nielßenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage gaff Poffuell Bunde i Gorsløff hanß tiener Klemend Søffrinßen och Peder Anderßenn for Poffuell Bundeß buopeell imod winder att suare Jenß Lauridtzen her i dag. Jenß Søffrinßen i Schickballe wande och kundgiorde att den morgen effter hand om natten haffde pandtet den Øx her i dag otte dage war paa tinget som Poffuell Bunde till hannom och begierde att Jenß Søffrinßen vilde fly hannom sin Øx igien som hand haffde pandtet fra hanß suend om natten, och huad schade hanß suend haffde giort wille hand betalle, och wille iche haffue hanß suend hen jaget for it stych tre att bøde. Søffrin Jenßen i Schickballe vandt att hand och det same haffde hørt och seet. Satter i rette och formindte Poffuell Bunde eller hanß tiener om rørte schoffhog i Gaffuerslund schoff haffuer beganget bør der till at suare och stande till rette effter lougen, och var herom domb begierindiß, bleff opsatt vdi 6 vger:

Optegnelße paa huiß tilbage bleff forleden tingdag aff oldenn Taxtenn. Gaffuerslund schoff med Bøllund er 17 ottinger, der aff tilhør *M*: Hieronemus aff Soer, 14 otting, bunden 1½ otting, Presten 1½ otting, huer otting Taxerit for 6 suinß olden. Gorsløff schoff er 27 otting tilsamell sat for 6 suinß olden. Brøndsted schoff er 10 otting der aff ehr Edell Mallerß i Kiøbenhaffn satt 24 suin, Nicolaus Benich for 3 suin och Hospitallenß schoff for 3 suin. Piedsted schoff er 19 otting lagt till huer otting 4 suin. Smedstrop schoff er 8½ otting 4 suin der aff Ob: Leutenant tilhør 4 otting 3 fd: bunden 2½ otting, Presten 1 otting 1 fd: Peder Raffn for sin andpart aff Staffnholteß bunde Enmerche 3 suin, Hougaardß Hauffge er Reserverit sat for 4 suinß olden, forschr: hører till windet om schoffuen forleden tingdag er andtegnit, No: 143:

Hiimmellet med opragte finger och Eed **Peder Quist** och Gabriell Matiaßenn i Schierup att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff Hanß Pederßen i Smidstrop, Peder Jenßenn ibid: Raßmuß och Jenß Weng i Damkier, Søffrinn Jenßenn i Schierup, Christen Rod i Smidstrop, *Hendrich Nielßenn i Welling, Søffrin Nielß*: *ibid*: Jachob Nielßen i Schierup, Nielß Buch i Welling, *Anderß Nielß*: *ibid*: Peder Hanß: ibid: Jenß Jenßenn som tiente i Smidstrop, for enn huer deriß huß werelße och buopeell imod domb att suare Axßell Willumbßenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag: och gaff hanß fader Willomb Søffrinnßenn denn: till beschydling for adschielligt dee med resterer till deriß hosbonde Andreas Willichenn effter hanß wnderschr: restantzis indhold som hand begierde domb offuer dennom for, opsatt udi sex wger:

Jenß Lauritzenn fremlagde it tingßuinde imod denn domb Sandmend fodret her aff tingett wdsted denn 3 Juni sidst affuigte som indholdte att Jennß Lauritzenn daa for retten haffuer frem eschet nogle aff sine thienere som tilstede war nemblig Jeß Nielßenn i Mørchholt, Peder Wlff, Søffrin Hanß: Staffenn Mortenßen, Søffrinn Bunde, Morten Nielß: och Offer Søffrinnßenn *ibid*: och begierde aff dennom huorlediß hand haffde werit imod denn: imedellertid dee haffuer werit hanß tiener, och om hand denn: med wbillighed haffde besuerget huor till forschr: mend haffuer suaret for deriß Personner att dee ich kunde klage paa hann: menß tachet hannom gott for god medfart hid ind till. Item fremlagde it tingßuinde her aff tinget wdgiffuen den 22 Juli sidst forleden deß indhold findeß No: 111: Søffrin Nielßen i Mørchholt imod samme tingßuindeß opsigelße fremlagde sit schriftelig suar: som lyder, optegnelße paa huiß regenschab ieg wnderschr: Søffrin Nielßenn i Mørckholt haffuer imod min hosbonde Jenß Lauritzzenß tiltalle, Anno 1665 daa bekom hand aff mig 3 feede suin for 6 Sldr: 3 mk: Item bekom hanß tiener Raßmuß Søffrinßen thill Jenß Lauritzzen fornødenhed 3 traff tag, den dag hand fra Nebbe affreigste thill Kiøbenhaffn oß att forhuerffue der for 3 mk: 12 sk: Noch giorde 2 dageß arbeide ved it huß hand kiøbte i Børchop 2 mk: Item haffuer bekommen aff mig 3½ schip biug for 3½ mk: her foruden haffuer arbeidet paa Gorsløff Kierche Jenß Lauritzzen er gottgiort udi Kierchenß reigenschab oplagde deeller till Techening en dag paa Kierchen derfor 24 sk: till kost och daglønn, i lige maader ferdiget en dag paa Alterit for 24 sk: Noch giort 2 dageß arbeid paa Kierchenn med bielcher och spærer att indsette der for 3 mk: Noch oplagde lechter paa Kierchen i 2 dage er 3 mk: Item hengde tag steen op en dag er 24 sk: Noch opmurit ieg enn ringmur i det store windue paa Kierchenn før ind winduet kunde indsetiß for 3 mk: som sig tilhobe bedrager 12 dr: 1 mk: 12 sk: forudenn 2 wngnødß kalfsfue jeg hannomb en winter offuer føde for 3 dr: formoder min gunstig hosbonde ey iche weigrer sig wed forschr: att Quitere imod huiß hand fordrer och ieg iche andet widste ind hand haffde mig affschreffuenn for, ellerß kunde min betalling tilforne fordrit efftersom ieg ellerß lige wed dee andre medtiener haffuer giort min hoffgierning, som ieg forlader mig till iche schall paaklageß, wd aff berørte leiglighed formeener ieg mig iche imod min hosbonde att haffue forseet menß altid schall

findeß i tilbørlig lydighed som andre Kongl: Maytz: tiener paa Leenit formeener mig derfor att frikiendiß for min hosbonds i retesettelße, och begierer dette mit korte indleg mote udi rettenn andseeß leßiß paaschrifftuiß och inndföriß i det imellom oß pascerer och gienpart meddeelliß *Ex Mørchholt den 23 Septemb: Anno 1667 Søffrin Nielßen Egenhandt*: Peder Pederßen i Gorsløff frembød penge for huiß hand resterit med efftersom hand tit och offste tilforne giort haffuer, i lige maader tilbød Søffrin Pederßen och Nielß Nielßen denn: gierne att ville betalle med penge och nøyachtig wahre, och derfor begierde effter deriß i rettesettelße endelig domb. Daa efftersom her tilforne haffuer werit i rette kaldet endeell aff Sandmendene her i Herrit for arbeidß penge att wdgiffue som och i lige fald haffde standenn paa deriß benaading och frihed samptelig Sandmend paa Leenit haffuer nødt och hafft huorpaa ige iche torde mig wnderstaae att kiende menß slig indfundenn till min gunstig offuer dommerß paakiendelße huor for diße Sandmend haffuer forledenn Philipi Jacobi opholdenn med Jenß Lauridtzenß arbeide hand denn: wsedwaanlig schall haffue paalagt effter deriß klage thingbüindeß wduißning den 20 May wdsted huiß ellerß foregiffueß der aff deriß Landgiede schulle med restere, saa haffuer en deell rede penge her paa tinget frembødenn, endeell opschrift och regenschab der imod fremblagt och samptelig erbyder denn: gierne att wille Clarere effter Jord bogen ligesom dee alldtid forhenn till Kongl: Maytz: giort haffuer, daa widste ige iche att kunde kiende Jenß Lauridtzenß i rettesettelße och paastaelße det dennd opsigelße hand haffuer giort, vden nogen foregaaende domb och beuißlig forseelße kunde verre saa krafftig att dee deriß gaarder schulle gjøre rydelig och denn: *EndtWige*:

Jenß Lauridtzen paa Nebbe begierde domb imod forschr: Peder Pederßen, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen och Søffrinn Nielßenn som i dag 5 vger gich i opsettelße och fremlagde sit schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom ige wnderschr: till trende tinge her till Holmandtz Herridtzting effter giffuen kald och varsell lougligenn haffuer ladet opsige fiere aff mine bønder deriß gaarder, nemlig Peder Pederßen, Søffrin Pederßenn och Nielß Nielßenn i Gorsløff, item Søffrin Schoußenn i Mørckholt, som besider fiere aff dee bedste gaarde hanß Maytz: nodigst till mig for mit guodtz paa Boringhollmb affstaaet haffuer effter tingbüindeß wiider formelding formedelst dee med allerstørste opsedtzighed och vlydighed sig imod mig som deriß hosbonde haffuer andstillet i det att dee nu udi forgangen for Aar vdi bedste pløye och seede tid ey nogenn arbeid haffuer vild giort, item en stor deell aff deriß landgiede indeholdet och ey haffuer wild betalle, som aff bemte: thingbüinde wiidere erfareß huor wd offuer mig iche en ringe schade er tilføyet, att min seed och auffling daa ige mig sligt ey haffde formodet er bleffuen forsømit, item gierderne som denn: war til Schiffet ladet staae wluchte, i huor well en huer aff denn: same tid Schiffte gierder paa tou eller trei timerß tid haffde kund forferdige, menß deriß onde willie och whørsomhed haffuer dee derudi ligesom udi dett andet ladet see, huor till dee ey nogen aarsag hafft haffuer ti ige med allerstørste schaansomhed denn: saawell som dee andre mine tiener haffuer brugt att dee ey med rette kand klage som wiider aff it thingbüinde vdsted den 3 Juni sidst forleden erfare kand huor for ige haffuer werit for arsaget till i dag effter 5 vgerß opsettelße till endelig dom dennom att lade jndcitere och formeener at bemte: mine tienere bør att stande till rette och lide effter Christiani 3 receß 42 Capitell deriß gaarde at rydelig gjøre och fra sig laffuere till sin tilbørlig tid saa som forsuarligt kand vere eller och same deriß gaarde igjen paa ny att feste och erstatte mig ald den schade som ige wed deriß opsetzighed er tilføyet och der for uden att were vdi hanß Maytz: Node och Wnaade formedelst att dee sig iche effter hanß Maytz: naadigste schøde och willie haffuer foreholdet effter som hanß Maytz: naadigst till besluttening udi samme schøde forbyder alle och enhuer der imod at hindre eller udi nogen maader forfang at gjøre vnder hanß Maytz: hyldest och naade begieriß her effter enn forsuarlig domb Nebbe 23 Septemb: 1667 *Jenß Lauridtzen* forschr: mend mødte och

begierde det i opsettelße udi otte dage saa dee denn: imod same indleg kunde erklere, huor for samme sag bleff opsatt udi otte dage.

Peder Raffn toug Nielß Ancherßenn i haand och paa Anne Jenßdatterß weigne leyet hann: dend *Bundehaffge* paa Gaffuerslund mk: som kaldeß *Kuod Eger* som hand schall nyde bruge och beholde vdi sex Aar her effter huor aff hand Aarlig i dee fiere første Aar till huer St: Michelß dag schadesløß till hinde schall betalle 4 Sldr: och udi dee 2 sidste Aar Aarlig 4½ Sldr: ochsaa med forsuarlig gierde och indheigner fra sig lauere, huilchet bemte: Peder Raffnn loffuit for berørte Anne Jenßdatter och hindeß arffuing, Nielß Ancherßen hanß hustrue och arffuing vdenn schade och schadesløß: huor effter Nielß Ancherßen war tingþuinde begierindiß.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och Jørgen Hanßen i Andkier att dee i dag otte dage gaff **Nielß Anderßen** och Anderß Christenßen i Andkier louglig warßell for deriß buopeell imod winder att suare Heridtzfougen Jost Tomeßen her till tinget i dag. Dernest for rettēn fremkom Hanß Escheßen och Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßen att dee forleden Torßdag war otte dage siønit 3 rodhogen böger som war hoggenn paa Jost Tomeßenß bunde Enmerche kaldeß **Munchschoff** till 8 læß weid och bekrefftet att **Nielß Anderßen** och Anderß Christenßen haffde hogen samme treer. Søffrin Jenßen vdstede same vinde i fougdenß sted, och Jost Tomeßen var thingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen och **Nielß Anderßen i Andkier**, att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Tomiß Ebeßen i Huilsbierig att suare Anderß Laugeßen her till tinget i dag, och gaff hann: till sag for noget Guodtz hanß hustrue till Thomiß Ebbeßenß hustrue Karen Jørgenßdatter haffde lauerit Karen Pederßd: Anderß Laugeßenß hustrue bekrefftet ved sin Eed same Guodtz att haffue lauerit Tomiß Ebeßenß hustrue, som war en kioll for 3 mk: en schiorte 3 mk: enn lagenn 2 mk: et seng klede 2 mk: it par huoßer 12 sk: it par treschou 8 sk: brød aff halffandenn schip meell 2 mk: it halß klede 6 sk: enn ost 4 sk: bleff opsatt udi 3 vger.

Mandagen den 30 Septemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Søffrinn Jenßen i Schierup	Tomiß Ebeßen i Huilsbierig
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	Peder Pederß: i Gorsløff
Peder Tomßen i Sellerup	Søffrin Pederß: ibid:
Tomiß Jenßen i Andkier	Søffrin Nielß: i Mørchholt
Michell Madtzen i Sellerup	Jørgen Nielß: i Ranß
Poffuell Bunde i Gorsløff	Jachob Søffrinß: i Gorsløff
Peder Tueßen i Schierup	
Anderß Madtzen i Winding	

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederß: och Nielß Pederßenn i Smidstrup att dee i dag otte dage gaff Jenß Lauridtzenn paa Nebbe louglig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Jachob Lauridtzen Slodtzfouget her till tinget i dag paa hanß Kongelig Høyhedß weigne. Dernest for retten fremstod Peder Pederßen i Gorsløff som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att det ehr hannom fuld witterligt att Jenß Lauridtzen paa Nebbe haffuer med flere med følger ladet sig finde vdi hanß Kongelig Høyheds Wildbane med hunde och Bøßer att jage i Gorsløff sogenn,

och daa iblant andet denn neste mandag for nest aff uigte S: Woldborig dag daa war Jenß Lauridtzen med flere dee iche kiende paa marchen och jaget effter harer och saae att dee fanget enn udi Hanß Bierißgaardß tofft som aff hunden bleff tagen och en aff karlen toug och bandt wed hestenn och schiulte med en kappe. Der effter saae paa Pindtze Aftenn att Jenß Lauridtzen haffde nogle karle med sig och jagede i Gorsløff *Roug Wang*, rinde och Trechede deriß korn ned effter harer som de hißet hunde effter. Søffrin Pederßen i Gorsløff wandt i lige samme Eed ligesom forn: Peder Pederßen for hann: wandet haffde. Wng Peder Pederßenn i Gorsløff wande wed lige Eed lige som forn: Peder Pederßen for hannom wandet haffuer. Jenß Søffrinßen ibid: wandt ligesa som forschr: staar: Niellß Pederßen ibid: ved høyeste Eed wandt ligesa. Dernest fremstod Jørgen Staffenßen wande och bestod i lige Eed att hand well haffuer seet nogle folch som haffuer reden och jaget paa marchenn menß iche war hoß denn: eller weed huo dee war. Item fremkom Søffrin Niellßenn i Mørchholt wande och bestod vdi lige suorne Eed att hand nogle gange haffuer seet Jenß Lauridtzen med flere sine med følger jaget med hunde och bøßer paa Gorsløff och Mørchholtß marcher. Noch fremstod Søffrin Søffrinßen i Ranß wande i lige suorne Eed med opragte finger att hand haffuer seet Jenß Laurß: haffuer werit paa jagt med flere medfølger, menß ich saae Jenß Lauridtzen selff førde hunde eller bøßer med sig. Hanß Staffenßen i Gorsløff wande wed lige Eed att hand saae for om wonderen mandag nest for St: Woldborigdag att Jenß Lauridtzen war paa jacht med nogle flere paa Gorsløff march och saae hundenne tog den hare i Hanß Bierißgaardß tofft som en karll optoug och bandt wed hestenn menß iche Jenß Lauridtzen daa war i den tofft menß war noget der fra i wognen. Anderß Hanßenn i Gorsløff wande vdi lige Eed att hand well saae nogle karle paa marchen der jaget, menß iche saae Jenß Lauridtzen selff enten red med bøßer eller hunde. Jachob Søffrinßen i Gorsløff wande och bestod att hand well haffuer seet nogle folch i *Roug Wangen* haffuer jaget mennß ich saae huo det war. Poffuell Hanßben Bunde i Gorsløff wande i lige suorne Eed att hand well haffr: seet Jenß Lauridtzen med flere haffuer reden paa jacht menß iche saae hand selff førde nogle hunde eller bøßer med sig. Item wande Niellß Jepßenn ibid: att hand saae nogle karle i deriß *Roug Wang* ride omkring som andre folch sagde red paa jacht menß iche saae Jenß Lauridtzen jage. Jørgen Niellß: i Ranß wande wed lige Eed att hand haffde werit Jenß Lauridtzenß nabuo sidenn feide tiden och daa haffuer hand imedeller tid iche seet Jenß Lauridtzen jaget med hunde eller bøßer som hannom tilhørde, huor imod Peder Pederßen wed høyeste Eed sichtet Jørgen Niellßen att hand war den personn som tog den hare op i Hanß Bierißgaardß tofft och bandt wed hesten och schiulte med en kappe. Søffrin Pederß: i Gorsløff bekrefftet same ord, Jørgen Niellß: var till wedermelle och iche der imod suarede. Noch wande Michell Jenßen i Gorsløff att same mandag nest for St: Woldborig dag kom der tou karle igiemell hanß gaard och den enne karll schød BoWen synder paa hanß gaardhund som gich stemplet ved gaarden, menß iche saae Jenß Lauridtzen samme tid der att werre med, yder meere vande forn: Peder Pederßen, Søffrin Niellß: Wng Peder Pederßen och Jenß Søffrinßen att dee saae nest forleden Kyndelmeße dag att der hengde tuende harer paa Jennß Lauridtzenß huß weg vden for hanß stoue dør. Noch wande Peder Perßen och Niellß Perßen hanß sön att wngefehr for tou Aar siden gich dee och plougede till rog paa deriß march daa komb Jenß Lauridtzen selff tridie karll ridende, och med hunde och bøßer jagede omkring wed marcheschiellen och Schickballe kratt, saa langt dee kunde see dennom. Indnu wande Peder Pederßen att wngefer for it Aar sidenn daa war hand i Nebbe och saae att Jenß Lauridtzen med en anden karll red aff gaarden med tuinde aff Jenß Lauridtzenß heste strax der effter kom i gaarden igien och haffde en hare som karlen bar op i stoffuen effter Jenß Lauridtzen, det same bekrefftet Niels Perßen att haffue seet der hand stod i laden och Tærsk same tid. Indnu wande Peder Pederßen och Søffrin Niellßenn att i forleden for Aar komb dee imod Jenß Lauridtzen wed Nebbe och saae hand haffde tuinde harer bunden wed sinn [hest] som hand red hiem med. Peder Pederßen och Søffrin Pederßen i Gorsløff bestod wed

lige Eed att der dee beklaget denn: att Jenß Lauridtzen toug 3 mk: meere for it brendsuin ind dee till Kongl: Maytz: tilforne giffuit haffuer, sauelsom meere for dee andre smaa beder, huor till Jenß Lauridtzen dennom suaret att daa raade kongen, men nu raader Jeg, huor effter Hußfougden war thingþuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinnßenn och Jørgenn Hanßenn i Andkier att dee i dag 14 dage louglig warþelgaff alle Cantzeler Lentis tiener i Andkier och Breining for deriþ buopeelle. Item hiemmellet *Hanß Joenßenn och Hanß Raffn i Børchop* att dee samme dag gaff Cantzelers tiener warsell i Børchop for deriþ buopelle alle imod oldensiønß affsigt att suare her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremstod Søffrinn Jenßenn i Schierup, Hanß Pederßenn i Smidstrop och Laß Klinckhamer i Welling som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee forledenn wge siønet welbemte: Cantzeler Lentis schoffß part och taxerit dennom huor mange suinn derpaa kunde feedeß och siøntiþ denn: som effter følger: Andkier schouff ehr 72 mk: guldbß huor aff Cantzeler Lentes er till 11 gaarde huer mk: guldbß taxerit for 6 suin at feede. Børchop schouff er 16 ottinger der aff tilhør Cantzeler Lente 11 otting med Hanß Møllerß lod, bonden 4 otting 3 fierding lagt till huer otting 6 suin, Hanß Hanßenß *Rørbechiß Enmerche* 4 suin. Breining schoff H: Cantzeler endeell lagt for 7 tall suin, huor effter Lorntz Preen war tingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Strangeß: och Nielß Buch i Welling att dee i dag 14 dage gaff alle Hr: Oberst Leutenant Andreaß Willichenß tiener i Smidstrop sogenn louglig warþell for deriþ buopeelle imod olden siønß affsigt att suare her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremkom Peder Jenß: Smed i Børchop, Tomiß Jenßen och Søffrin Staffenß: i Andkier som wande och affsagde att dee forledenn Torþdag war otte dage war till siøn till Obberste Leutenant Andreaß Willichenß schouffßparter att taxere huor mange suin derpaa kunde feedeß, och daa siøntiþ dennom som effterfølger: Welling schoff er Hr: Obberst Leutenantß lod 3½ otting huer otting lagt for 6 suin. Schierup schoff er 16 ottinger der aff er Hr: Obberst Leutenantß 5½ otting huer otting lagt for 6 suin at fede. Smidstrop schouff er 8½ otting der aff tilhør hr: Obberst Leutenant 4 otting 3 fd: huer otting lagt for 4 suin, huor effter Lorntz Preen paa Hr: Obberst Leutenantß vegne war tingþuinde begierindiß:

I lige maader affsagde Søffrinn Jenßenn i Schierup, Jachob Nielßenn ibid: och Hanß Pederßenn i Smidstrop att dee nest forledenn Onþdag siønit och Taxerit huor mange suin paa Follerup schoff Welb: Lauge Rodtsteen tilhør kunde fedeß, och daa dend Taxerit for 18 suinß olden huor effter Hanß Olluffßen i Follerup paa Lauge Rodstenß weigne war tingþuinde begierindiß:

Jenß Lauridtzen paa Nebbe fodrit domb imod Peder Pederßen i Gorsloff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: och Søffrinn Nielßenn i Mørchholt effter sin indleg i dag otte dage findiþ indført sauelsom opsettelße denn 19 Augusti indført No: 128: och i rettelagde Kongl: Maytz: schøde hannom naadigste giffuen er paa endeelß jordegquodtz i Gorsloff sogenn Daterit Kiøbenhaffnn denn 18 Octob: Anno 1664: som indeholder att hanß Maytz: naadigst haffuer soldt till Jenß Laurß: forschr: fiere mendß gaarder med flere der i sognit med sage fald, stedtzmaall egt arbeid och ald andenn herlighed inttet wndtagen i nogenn maader att giøre sig saa nøttig hand bedst will weed och kand med meere diß witløfftig indhold som her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: Item fremblagde it tingþuinde her aff tinget wdsted denn 22 Juli sidst forledenn huiß indhold findeß No: 111: Noch it tingþuinde vdgiffuen nest affuigte 3 Juni och findeß No: 71: och war Jenß Lauridtzen effter sin forig i rettesettelße endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Peder Pederßenn, Nielß Nielßen, Søffrinn Pederßen och Søffrinn

Nielbenn som der imod i rette lagde deri^s schriftelige suar lydendi^s: Efftersom wii wnderschr: haffuer høylig werit effter satt aff wori^s hosbonde Jen^s Lauritzenn meere ind dee andre medtiinner till wii om forledenn Philippi Jacobi dag motte endtholde o^s fra denn wtaalig egt och arbeide hand o^s paalagde som aff tingbuinde sidst affuigte 20 May giffuenn wdførlig er forkaret, och ydermeere aff en kiendelig had sidenn effterstrebet med trette och andet hand o^s fattige mend kunde i føre, opsiger o^s wori^s gaarder och o^s i haardeste maade wille haffue wnder trøcht uden billig aarsag, huilchenn wori^s w=schyldighed Gud er bedst bekjendt, och wille ombede for enn huer ærlig kunde blifue opliust till wori^s retferdig erklering, det wi opsagde hannom echt och arbeide att giøre war wii haardelige nød till der hand o^s meere ind dee andre efftersatte och tuinde o^s till i wori^s rougseed en huer med heste och wogen att age læ^s fra Nebbe och till Kaarup der fra till Wiiborig fra Wiborig och did till Kaarup igienn och saa med strenge læ^s hiem till Nebbe som om trent kand beløbe 40 Mille der foruden strax om winteren der effter udi enn stor tøebrød motte vi kiøre och hendte biugning^s tømmer udi Treld Ne^s offuer strandenn huor heste och wogne nedersanch, och ner war for satt paa denn store dyb, folch och medhaffue, haffde Gud iche hiolpet fremit mend aff andre herrit denn: rede i land, som haffuer sin henseende hand o^s fatig mend sligt paalagde aff enn had o^s till ødelegel^s, effter som dee andre medtiiner iche bleff anmodet om saadane echter att giøre alligeuell wii giørde lige arbeid wed medtiinerne och inddaa haffuer giort wori^s kong echter wed dee andre Sandmend paa Leenit saa tids vi derom er tilsagt som vi formoder Kongl: Maytz: betienter paa Slottet iche schall paaklage i det sted dee andre medtiiner haffuer sidet hiemme, iche holder motte giffui^s o^s en dag^s respit thill vi vdenn fare sligt arbeide kunde haffue for rettet, saadann tuang o^s till Ruin och ødelegel^s som wii aldrig wnder Kongl: Maytz: haffuer enten giort eller werit paabudenn, forhaaber derfor høyst bemte: Kongl: Maytz: naadigste wdgiffuenne schøde iche schall tillade Jen^s Lauritzenn o^s andet att schall paalege wiidere ind wii Kongl: Maytz: tilforne giort haffuer, saa Jen^s Laur^s: iche der for kand med god føye sige, wii schulle nogenn w=naade haffue ho^s vori^s naadig herre och koning foraarsaget men^s stander Jen^s Lauritzenn nermeere ann, som iche will achte Kongl: Maytz: benaading o^s samptelig Sandmend giffuit er, som iche sin schøde bedre i acht tager, och meener vii iche anderledi^s er bort soldt ind Jen^s Lauritzzen at giffue wori^s gaarder^sred^sell och rettighed som wii till Kongl: Maytz: giort haffuer, formeenendi^s der for iche nu kand søge nogenn domb paa dend vi forledenn tingdag omstaar sag aff nødtuogenn aarsag motte forhuerffue offuer han^s wloulig opsigel^si^s thingbuinde paa vori^s gaarder, som ingen tid er giffuen aarsag till wed nogenn domb^s forhuerffuing och att dette vori^s korte suar for retten motte andsee^s le^sbi^s paaschrifftui^s och indföri^s i hui^s her om pascerer, Actum Gorsløff denn 30 Septemb: 1667: PPS: NNS: Søffrin Peder^s: Søffrin Nielßen. Och ydermere suaret Peder Pederßen och Søffrinn Peder^senn att dee tilforne haffde bøden penge for hui^s dee kunde med restere och derfor indnu for retten frembød rede penge gierne att wille Clarere ligesom dee tilforne til Kongl: Maytz: giort haffr: det samme tilbød Niel^s Nielßen. Søffrin Nielßen fremlagde sit schriftelig reigenschab som lyder. Opteignel^se paa hui^s ieg wnderschr: Søffrin Nielbenn i Mørckholt haffuer imod min hosbonde Jen^s Lauritzzen^s tiltalle Anno 1665, daa bekomb hand aff mig 3 fiede suin for 6 dr: 3 mk: item bekomb han^s tiänner Ra^smu^s Søffrin^sen thill Jen^s Lauritzenn^s fornødenhed 3 traff tag den tid och dog hand fra Nebbe affreiste thill Kiøbenhaffn o^s at forhuerffue, derfor 3 mk: 12 sk: noch giørde 2 dage^s arbeide wed it hu^s hand kiøbte i Børchop 2 mk: item haffuer bekommenn aff mig 3½ schip biug for 3½ mk: her for udenn haffuer arbeidet paa Gorsløff Kierche Jen^s Lauritzzen er gott giort vdi Kierchenn^s reigenschab, oplagde deeller till techening enn dag, paa Kierchen derfor 24 sk: till kort och dag lønn. I lige maader ferdiget en dag paa Alterit for 24 sk: noch giort 2 dage^s arbeid paa Kierchen med bielcher och spærer att indsette derfor 3 mk: noch oplagde lechter paa Kierchenn i 2 dage er 3 mk: Item hengde tagsteen op en dag er 24 sk: noch opmuret ieg enn ringmur i det store windue paa

Kierchen før ind winduet kunde indsettiß for penge – 3 mk: som sig tilhobbe bedrager 12 dr: 1 mk: 12 sk: forudenn tou wngnødß kalfue jeg hannom en winter offuer føde for 3 dr: formoder min gunstig hosbond ey weigrer sig wed forschr: att Quitere imod huiß hand fordrer, och ieg iche andet widste ind hand haffde mig affschreffuen for. Ellerß kunde min betalling tilforne fordrit efftersom ieg ellerß lige wed dee andre medtienere haffuer giort min hoffgierning, som ieg forlader mig till iche schall paaklageß, wd aff berørte leighlighed formeener ieg mig iche imod min hosbond att haffue forseet menß altid schall findeß wdi tilbørlig lydighed som andre Kongl: Maytz: tiener paa Lehnit formeener mig derfor at frikiendiß for min hosbondß i rettesettelße och begierer dette mit korte indleg motte udi rettenn andseeß lebiß paaschriffuiß och indföriß udi huiß oß imellom pascerer och gienpart meddeelliß *Ex Mørckholt den 23 Septemb: 1667 Søffrin Nielsøn*: huilchet forskreffuenne breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i denom selffuer wduißer, huor i mod Jennß Lauritzenn suaret att her paa tinget war iche det sted sligt burde att for retteß menß naar dee kom till hannom paa tilbørlig sted, nemlig i hanß huß som tienere bør att kome till deriß hosbonde saa schulle hand tilbørligenn wiide sig der effter att rette med flere ord och talle denom derom imellom faldt: etc:

Mandagenn denn 7 Octob: Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßenn i Schierup, Peder Hanßenn Tueßenn ibid: Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Peder Tomßen i Sellerup, ***Michell Madtzen***, Anderß Bertelß: ibid: Anderß Madtzen i Winding och Laß Jenßenn i Andkier:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage louglig warßelgaff Jenß Lauritzenn paa Nebbe her wed tinget imod siönß affsigt att suare Deellefogden paa Kongl: Maytz: weigne her till tinget i dag:

I lige maader samme dag louglig warßelgaff Kongl: Maytz: tiener i Huilsbierig Welling och Schierup for deriß buopeelle imod winder att suare förlige Ambtschiffuer Johann Badenhaupt eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag.

Der effter for rettenn fremstod Peder Pederßenn i Gorsløff, Poffuell Hanßenn Bunde, Søffrin Pederßenn och Madtz Søffrinßenn ibid: som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee nest forledenn Tißdag war till siön i Nebbe schouff att Taxere huad oldenn derpaa findeß, daa siöntiß denn: att Heste Haffuen och Nebbeskouff kunde feede fiere tall suin, huor effter Deellefogden Nielß Raffn war tingßuinde begierindiß:

Noch wande forschr: mend att dee nest affuigte Onßdag war till siön i Mørckholt schouff huor der befandteß att werre hoggenn 28 bøge treer som iche fandteß nogen merche eller wduißenning paa stubenne, och siönteß att were hogen forledenn Aar och Aaret tilforne fra nu St: Michelßdag att reigne. Noch fandteß der hoggen 12 bøge treer som och war hogen wforuist och war alle noget rødenn i stubbenn, som war aldt paa it schoffschiffte och en pladtz østen for Gorsløff schouff huor effter Nielß Raffn Deellefouget paa hanß kongelig høyhedß weigne war tingßuinde begierindiß. Jenß Lauritzzen der till suaret och begierde 12 mend opneffnd att siöne huorledeß handß schouff er wed magt och huad derudi findeß hoggen siden hand bleff schoffuenn megtig, som hannom strax bleff opneffnd, och war till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Hiemmellet med opragte finger och eed Jachob Søffrinbenn och Anderß Hanßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage loulig mundelig warþelgaff Søffrin Jenßen i Schierup, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Tomß: i Sellerup, Tomiß Jenßenn i Andkier, *Michell Madtzen i Sellerup*, Poffuell Bunde i Gorsløff, Peder Tueßen i Schierup och Anderß Madtzenn i Winding for deriß winde att afflege om huiß Jenß Lauridtzen denn: tilspurde, efftersom dee war dee otte Windeßmend her paa tinget forledenn tingdag. Item same tid warþelgaff Peder Pederßen i Gorsløff, Søffrin Pederß: ibid: imod winde att suare her till tinget i dag, noch Hußfougen Jachob Lauridtzen same dag her wed tinget om hand paa kongelig høyhedß veigne haffde noget her till att suare.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßen och Jachob Hanßen i Brøndsted att dee paa Løffuerdag war otte dage loulig warþelgaff Elisbet Willomßdatter Huornbolt, och hindeß Moder Edelle Huornbolteß med deriß lauguerger mundelig thill Anderß Hanßenß i Brøndsted imod winder att suare Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, saauell Hanß Thomß:Byschrifuer i Fredericia her till tinget i dag. Item alle Brøndsted Bymend och Hanß Hanßenn i Schierup for enn huer deriß buopeelle och i lige fald att suare her till tinget i dag:

Der effter for rettenn fremstod Søffrin Jenß: i Brøndsted, Anderß Hanßen och *Søffrin Jørgenßen* ibid: som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee nest forleden Fredag war 14 dage hoß war och hørde i Anderß Hanßenß huß att Poffuell Knudtzen bleff for accoderit med Elisbet Willomßdatter Huornbolt sin hosbonde om hanß gaardß landgiede baade for forleden Aar och det som nu forfalder er till S: Mortenßdag, att hand schulle giffue hinde for saa widt andpart hun der udi kunde tilfalde, 1 mk: for 1 schip rog, 1 mk: for 1 schip biug och 8 sk: for 1 schip haffre, och 1 Rix dr: for it brendsuin vdi Aar, och er denn: witterligt att Poffuell Knudtzen derpaa betalte 16 Sldr: som Quittantzenn i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer: huor effter Poffuell Knudtzen i Brøndsted war tingbuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jørgen Hanß: och Hanß Søffrinß: i Andkier att dee i dag 14 dage loulig mundelig warþelgaff Anderß Laugeß: i Andkier att suare Iffuer Hanßenn her till tinget i dag. Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig wandt wed Eed och opragte finger att i slet tidenn daa hørde hand i hanß huß att Anderß Laugeßenn sagde att hand saae Iffuer Hanß: gich bort ind aff en dør med hanß hiolle som bleff borte for hannom, huor effter Iffuer Hanß: var tingbuinde begierindiß:

Sluttingen till Jenß Lauridtzenß domb imod Sandmendene nest forledenn tingdag gich beschr: Daa efftersom nogle aff diß i rette kallede wed deriß Eed bekreffter att dee haffuer fremboden deriß resterinde landgiede till Jenß Lauridtzenß hustrue som iche motte bliffue annammit huilchet iche imod sigeß som dee och alle herpaa tinget hannom nogle gange selff penge der for tilbødenn, att wille klargjøre saasom dee tilforne till Kongl: Maytz: giffuit haffuer. Daa wiideß iche att kunde kiende derford post deriß feste at haffue forbrutt, effterdi dee beklager ey for dee Species som dee war schyldig att kunde bliffue Quitterit paa hanß gaard. Huad sig wiider hanß i rettesettelße andgaard indfindeß till min gunstig *Her* offuer domerß paakiendelße.

Forn: otte dannemend alle samdregtelig wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Thomiß Ebbeßen i Huilchierig, Jørgen Jenß: Peder Jørgenßen ibid: och Madtz Søffrinbenn i Gorsløff som wande och kundgiorde ved Eed med opragte finger effter receßenn att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt att effterschr: Kongl: Maytz: tiänner her i Holmandtz Herrit haffuer iche giffuen

meere landgiede och arbedspenge for Aar 1666, Tomiß Ebeßen fuldt wndtagen arbedspenge, Peder Jørgenß: dee trei parter landgiede, arbedspenge 4 Rix dr: Jenß Lauritzen och Hanß Escheßenn halff landgiede, arbedspenge 4 Rix dr: Søffrin Olluffßen fuld landgiede wndtagen smøret, Madtz Krag halff landgiede, denn: bege arbedspengenне effterlatt for armodß schyld, Søffrin Jenßen Bolßmand fuldt. Winding: Jenß Madtzen 1 buoll fuldt, Jenß Jepßen fuldt. Schierup: Søffrin Anderßen Dauidtßen it buoll fuldt. Smidstrop: Otte Smed it Buoll fuldt, EnWold Jenßenn 1 Buoll fuldt, Søffrin Nielß: 1 gdr: fuldt wndtagen arbedß penge, Hanß Nielßen Klinchhamer 1 gaard fuldt wndtagenn arbedß pengene, Madtz Nielßen 1 buoll fult, Jenß Pederßenn 1 buoll fuldt, noch aff it andet buoll fuldt, Morten Nielßenn forarmit, Olluff Thomeßen 1 buoll fuldt, Hanß Nielßenn 1 buoll fuldt, Madtz Jenßen 1 buoll halfft, dee andre i Herridtet ere vdlagde, och iche meere till Slottet suarer, forgangen Aar 1665 lauerit och ydte huer ligesaa huor effter Ernst Nielßenn paa sin hosbonde Johan Badenhaupteb weigne war tingßuinde begierindeß:

Mandagenn den 14 Octobris Anno 1667:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt

Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Hanß Klinckhamer i Velling

Iffuer Hanßen i Andkier

Peder Thomeßen i Sellerup

Søffrin Madtzen i Winding

Søffrin Jenß: i Brøndsted

Poffuell Bunde i Gorsloff

Sex Høring

Peder Pederß: i Gorsloff

Søffrin Pederß: ibid:

Anderß Madtzen i Winding

Michell Madtzen i Sellerup

Jørgen Jenß: i Huilsbierig

Søffrin Pederß: i Sellerup

Hiemmellet med opragte finger och Eed Peder Pederß: och Jachob Hanßenn i Brøndsted att dee paa Løffuerdag var 14 dage louglig warßelgaff Edelle S: Willom Huornboltiß och hendiß datter Elisbet Willomßdatter aff Kiøbenhaffn med deriß lauguenger imod winder at suare her till tinget i dag Hanß Thomß: Stadtschrifffuer i Fredericia achtet att forhuerffue, item i dag 14 dage louglig mundelig warßelgaff meinig Brøndsted Bymend och Hanß Hanßen i Schierup om dee haffde noget der till att suare. Der effter Hanß Tomeßenn paa sin egen Suoger och med arffuing Jørgen Detche, Christian Isach, och Johan Bølchenß fiere søsterlooderß deriß weigne effter schiffte breffuitß for melding foregaff att som fornemiß imod ald forhaabning att woriß Stiffmoder sig wnderstaar wed hendiß fuldmegtiger och hinde selff att opeberge och befatter sig med woriß tilfaldenn arffueparter i det hun iche alene der ved stedet i Kiøbenhaffn opberger aff wiße tilstaaende gield baade hindeß och woriß andparter medenß ind ochsaa aff Brøndsted Bye, woriß tilfaldenne arffueloder, ind det som meere, schall haffue ladet Exequere woriß arffueparter for det som dee AllerRede haffde lauerit, med wiidere oß till sin tid och sted forbeholden att paatalle, haffuer derfor werit nødwendigst foraarsaget att lade indsteffne forn: Brøndsted Bymend deriß sandheds kundschap att fornemme, om forscreffuenne beschaffenhed. Saa for retten fremstod Poffuell Knudtzen som foregaff att haffue laffuerit till Hanß Hanßen i Schierup bemte: Edeliß fuldmegtig for det Aar 1665 penge 16 Sldr: 1 mk: 6 sk: Till Elisbet Willomßdatter for 1666: och 1667: landgiede 16 Sldr: Peder Tygeßenn i ligemaader tilstod till forn: Hanß Hanßen att haffue lauerit for 1665: landgiede 16 Sldr: 1 mk: 6 sk: arbedß penge 3 Rix dr: noch for Anno 1666: thill bemte: Hanß Hanßen arbeds penge 4 Rix dr: der foruden till Edelle S: Willombß for same Aar landgiede 7 Sld: Søffrin Jenßenn bestod att haffue lauerit for Anno 1665 till Hanß Hanßen landgiede 16 Sldr: 1 mk: 6 sk: arbedß penge 3 Rix dr: noch for Ano 1666 till Hanß Hanß: arbedß peng, der

foruden till Edelle Mester Willomß samme Aar landgielde 10 Slđr: Peder Pederßenn bekiendt att haffue lauerit paa sin Moder Kiersten Pederß weigne till Hanß Hanßen landgielde penge 16 Slđr: 1 mk: 6 sk: arbedß penge 3 Rix dr: som war for 1665, noch for Ano 1666 arbedß penge 5 Rix dr: som dee bleff Exequerit for, Hanß Knudtzen wandt att haffue lauerit till Hanß Hanßen for 1665 landgielde penge 16 Slđr: 1 mk: 6 sk: arbedß penge 3 Rix dr: noch till Hanß Hanßen for 66: arbedß penge 4 Rix dr: som hand i lige maader bleff Exequerit for, *Søffrin Jørgenßenn bekreftet samptelig forschr: mend att haffue laffuerit thill Hanß Hanßen for 65: 16 Slđr: 1 mk: 6 sk: och 3 Rix daller arbeidß pennge, ochsaa och for arbedß penge 5 Rix dr: som hand bleff Exequerit for 1666:* Anderß Hanßen bestod att haffue lauerit till Hanß Hanßen 1665, landgielde 16 Slđr: 1 mk: 6 sk: och 3 Rix dr: arbedß penge, och for 1666 arbedß penge 5 Rix dr: som dee bleff Exequerit for, och till Edelle M: Willomß for same Aar 14 Slđr: forschr: mend tilstede war wande att Jørgen Mortenßenn haffde lauerit till Hanß Hanßen for en ørte biug 1665, penge 3 Slđr: till Edelle S: M: Willomß for 66: 2 Rd: och 67: 2 Rix dr: noch wande att Elisbet Pederß haffde lauerit till Hanß Hanßen for 1666 arbedß penge 4 Sld: och till Edelle S: Willomß for same Aar landgielde 3 Sld: Iuer Lauridtzen haffde lauerit till Hanß Hanßen for 1665 landgielde och brendsuin 2 Rix dr: och arbedß penge for samme Aar 2 Rix dr: noch till Hanß Hanßen for 1666 arbedß penge 1 Rix dr: Nieß Michellßen bekiende att haffue lauerit Anno 1665 landgielde 1 Rix dr: och nu for retten fremstod Hanß Knudtzen i Brøndsted, Peder Tygeßen, Søffrin Jenß: Anderß Hanß: Peder Pederß: huilche forschr: tilstode wed Eed och opragte finger att Hanß Hanßen i Schierup var med med trende Exequer Rytter i deriß Bye och annammede dee arbedß penge for Ano 1666 aff dennom, som dee imod deriß gode willie foruden Hanß Thommeßen och med arffuingerß samtyche motte wdgiffue formedelst berørte Execution. Dernest fremstode Nieß Michelßen och Jacob Hanßen i Brøndsted som wande och tilstode wed æden att dee ware vdschichede aff Hanß Tomeßen och hanß med arffuing med en schriftelig kaldß Zeddell der effter att warþelgiffue bemte: Edelle M: Willomß och hendiß datter Elisbet Willomßdatter, att møde her till tinget huilchen kald Zeddell Elisbet Willomßdatter toug till sig och sagde sig der aff at ville haffue Copie, menß siden der dee dend affordrede suaret hun denn: att det var bleffuen borte, aff diß forberørte och aarsager flere Hanß Thomeßen til for aarsagediß paa sin egen och forn: med arffuingerß weigne att lade tillyße och forbyde deriß tilfalden arffueparter effter schifte breffuitß lod och deelingß formelding nemblig udi Peder Pederßenß gaard 3 tdr: 3 schip 1 Alb: Peder Nielßenß gaard 3 tdr: 1 schip 3 fdcar ½ Alb: 3 3/7 tp: Jenß Pederßenß gaard 2 tdr: 3 fdcar 3 Alb: ald Hanß Knudtzenß landgielde och rettighed, Nielß Søffrinßenß gaard 6 schip 3 fd: 2 3/7 d: noch i same gaard 1 tdr: 2 schip 1 Alb: Peder Pederßenß gaard 5 tdr: 2 schip 3 fdcar 1 Alb: 2 3/7 d: med wiidere effter forbemte: schifte breffß formelding, saa welsom att dee iche till wpligt och wforuist imod kongelig forordning forhoger schoffuenne, i lige maader att dee ey wnderstaar sig att tage fremede suin till olden paa schoffuen wiidere ind dee med rette kunde tilkome saa frembt dee der for iche will stande till rette och wndgieldre for tiltagene fremmede suin som wed bør huor effter forn: Hanß Thomßen paa sin egen och Suogeriß weigne war thingbuinde begierindeß.

Hiimmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Augustinus Ernst Großmand i Welling imod winder att suare Lorntz Preen paa Oberste Leutenant Andreß Willichenß weigne saauelsom Jost Tomß: Heridtzfouget her till tinget i dag Raßmuß Nielßen i Schierup affhiimmellet i Nielß Pederßenß sted.

Dernest for rettenn fremkomb Peder Søffrinß: Buch i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: och Laß Klinckhamer i Velling som wande och bestod wed Eed med opragte finger at dee hoß war der dend wdsatt bleff giort i Welling i Proviantmester Nicolaus Berntz gaard och daa lod Augustinus sig iche it

ord forlyde att hand war forpachter medenß dee haffuer aldrig hørt eller fornomen andet ind hand jou haffuer werit Nicolaus Berntz tiener der i gaarden der same wordering bleff giort er dend iche aff berørte Augustinus imod sagt anderlediß ind hand begierde det motte opstaae med same wordering till hanß hosbond hiemkomb och formedelst Oberst Leutenant iche det wille tillade daa andfangende Augustinus med mange wbequembß ord och kylde effter Obberst Leutenantß tiener med en steen, huor effter Jost Tomeß: war thingbuinde begierindiß: Poffuell Knudtzen samme winde wdstede.

Jost Tomeßen Heridtzfoget 1 schøde Poffuell Knudtzen war dommer till:

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdregteligen wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Lauritz Pederßenn *Borger* och *IndWaaner* aff Kiøbenhaffn som i haand toug bemte: Jost Tomeßen Heridtzfoget solde schødte och aldeelliß affhendet fra sig sin hustrue och arffuing indtill Jost Tomeßen och hanß hustrue och arffuing halffue parten aff det buolig i Winding Peder Tomeß: ibuor aldeelliß inttet vndtagen aff diß rette tillegelße det vere sig udi huße gaard och gaardsted homelgaard kaalgaard toffte jord och aldt andet tilhørig med dennd halffue landgiede Sex schip biug $\frac{1}{2}$ lamb och det tilhørig herlighed, i lige maade solde och schøtte fra sig och sine arffuinger, indtill forn: Jost Tomeßenn och hanß arffuing dette effterschr: aff den gaards landgiede Anderß Madtzenn i Winding paabuor nemblig rog 5 schip biug 8 schip smør it pund brendsuin it, $\frac{1}{2}$ gaaß och schouff till $7\frac{1}{2}$ suinß oldenn, som er till offuerß fra den landgiede, Torsten Bendtzen, Suend Hanßen, Lauridtz Mogenßen, Jørgen Nielßenn och Anderß Knach aff Kiøbenhaffn i deriß gields betalling hoß hannom bekomit haffuer, och udi deelling imellom Christopher Søffrinßen, och hannom effter tingbuindeß formelding war tilfalden huorfor hand kiendteß for sig sin hustrue och arffuing at haffue annammit och opbaarin sinn fulde nøye och redelig betaling nemblig 50 Rix dr: for huer tønde hart korn saa som det denn: aff Kongl: Maytz: naadigst forwndt er, huor fore Jost Tomeßen hanß hustrue och arffuing same schyld och landgiede her effter maa opberge, med diß der aff gaaende och med rette tilkommende herlighed, och saa widt denn: derfor udi samme gaard huße gaardsted homelgaard kaalgaard schouff och march kand tilkomme, huilchet denn: och deriß arffuinger till euindelig eye och eigendomb her effter schall følge och giøre saa nøttig dee bedst will weed och kand i alle modr: effter Kongl: Maytz: naadigst derpaa wdgifuen schødeß indhold, same landgiede er och iche till nogen pandtsat eller affstanden i nogen modr: och dersom saa scheede det dog Gud forbyde att Jost Tommeßenn eller hanß arffuing her udi noget imod forhaabening kunde komme till kort eller schade daa tilforplegte forn: Lauridtz Pederßen sig sin hustrue och arffuing en for alle eller alle for enn Jost Tomß: hanß hustrue eller arffuing, der for nøyachtig att erstatte vden schade och schadesløß och stod forn: Lauridtz Pederßenn till wedermolsting der denne schøde och winde och gich beschr:

Hiemmellet med opragte finger och eed Raßmuß Anderßenn och Peder Anderßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Jenß Lauridtzen paa Nebbe, Jenß Søffrinß: i Schickballe, och Søffrin Jenßen ibid: imod winder att suare Poffuell Bunde her till tingett i dag, for retten fremkom Hanß Klinckhamer i Welling, Nielß Terchelß: i Gaffuerslund, Iffuer Hanßenn i Andkier, Hanß Jørgenß: i Breining, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, Michell Madtzenn i Sellerup och Søffrinn Jenßen i Schierup, som huer for sig saa welsom eendrechteligen wande och bestod wed eed med opragte finger effter receßen att dee war dee otte Windeßmend her paa tinget nest affugte maanitß dag och daa hørde dee Poffuell Bunde tillspurde Jenß Søffrinß: i Schickballe her for rettenn, naar hand toug den øxße fra Klemend Søffrinß:, daa suaret forn: Jenß Søffrinß: kand schee det er 3 Aar sidenn, noch vande i lige suorne Eed Raßmuß Søffrinß: i Gorsløff, Olluff Hanßenn och Peder Pederßenn ibid: at det denn: i

Gudtz sandhed fuld witterligt att denn tid dee war i schoffuen nu i somer till hester och enge daa war dee hoß Klemend Søffrinß: och er fuldkomen beuist att hand iche nederstyffuit aff hug eller bort førde noget aff det tre Jenß Søffrinß: sechter hannom for, huor effter Poffuell Bunde var thingþuinde begierindiß:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederß: och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag 3 wger loulig warþelgaff Søffrin Pederßen i Welling imod deelle att suare Hanß Kuod i Horstrop her i dag. Hanß Kuod toug sit fierde ting till Søffrin Pederßen for kierche regenschab huilchet med beuilling ehr bleffuenn opsatt i otte dage.

Anderß Laugeßen i Andkier, erklerit Iffuer Hanßen ibid: ey att wide med hann: andet ind det som erligt och tilbørligt er i nogenn maadr:

Jost Tommeßenß sag imod Tomiß Ebbeßen er med beuilling bleffuenn opsatt udi fiortern dage:

Sluttingen till dee dome imod Hendrich Nielßen i Welling och hanß hustrue, Nielß Raffn fodrit och findeß No: 142: Daa effterdi for fougden i rette legeß wnderschr: wdtog aff Hanß Torgierßenß regenschabß bog aff Cristania i Norge med tuinde Borgerß wnderschreffnne bekrefftelße, som Kierstenn Lauridtzdatter iche kand nechte, jou att haffue bekommit menß siger sinn broder Jerlou Lauridtzenn hinde att haffue forærít som hand iche wille wedstaae widste fougden iche retter ind hun jou indenn 15 dage bør same reigenschab att Clarere eller derfor haffueß namb och wduordering i hindeß buo och guodtz huor det findeß effter forordning:

Effterdi Hendrich Nielßenn och Kiersten Lauridtzdatter frembleger dee breffue och Documenter hindeß broder Nielß Lauridtzenn haffuer paa sin egen och sin andenn broder Jerlou Lauridtzenß weigne, tilforne søgt denn: effter for berørte 50 Sldr: som dee beretter att haffue hiemløst for Kiersten Lauridtzdatterß eigen dombß arffuelod i deriß fæderne bundegaard vdi Amisbøll dee ingenn andre betalling bekom for huilchet och iche aff nogen imod sigeß eller anderlediß beuiseß, widste fougden iche retter ind dee jou for dennd tiltalle bør fri att were.

Nielß Raffn Deellefouget indnu offuer aldt paamindte meenige Heriditzmend att dee lader deriß broer och weye bliffue ferdig som frembt nogen der offuer treffer schade dee daa der for iche selff will stande till rette.

Mandagenn denn 21 Octob Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrinn Jenß: i Schierup, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Tueßen i Schierup, Michell Madtzenn i Sellerup, Anderß Bertelßen ibid: Peder Tomeßenn ibid: Jørgen Nielßen i Ranß, och Niels Terchelßenn i Gaffuerslund:

Hanß Hanßenn i Schierup betiendte rettēn udi Herriditzfougdenß affuerelße:

Denn deelle Hanß Kuod i Horstrup fodrit offuer Søffrinn Pederßenn i Welling bleff fremdeelliß med beuilling opsatt udi otte dage och daa at werre sin rett lige ner:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederß: och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage loulig mundelig warßelgaff Comißarie Nicolaus Benich paa Ødsted for hanß huß och buopeell, i lige maader hanß tiener Andreaß begge imod winder att suare Tyge Jacobßen SchoffRider paa hanß kongelige høyheds weigne her till tinget i dag. Dernest for rettenn fremkom Nielß Hanßen Raffn Deellefoget, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Peder Pederßen i Gorsløff och Søffrinn Pederßenn ibid: som huer for sig sauelsom endregteligenn wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee med war hørde och saae i Nebbegaardß schoff nest affuigte 1 Octob: daa dee der war att besichte olden, att der komb tuinde Mønder løbendiß, en huid som søgte effter enn Raadiur och en rød som kom andsettendiß effter enn Hare, och effter att dee denn: derfor jaget saae dee huorledeß dee i schoffuen effter Raadiur om jagede, sa dee nogle gange war denn: saa ner dee iche andet widste, ind dee haffde tagen fatt paa diurene. Det samme wande och bekrefftede Madtz Søffrinßen i Gorsløff vdi lige suorne Eed. Noch ydermeere wande forn: Nielß Raffn och Peder Pederß: wed lige Eed, att dee effter Tyge Jacobßen SchouffRiderß begiering med hannom effterfulde forschr: hunde aff Nebbe schouff, Ranß schoff och om effter i Brøndsted schouff thill den huide Mønde suømit offuer wandett lige till Ødsted och løb ind paa gaarden, och der Tygge begierde att wille offuerføriß till Ødsted robte hand till folchen wed gaarden, och komb saa till hann: en karll som Tygge Jacobßen berette att werre Comißarie Benicheß tiänner ved naffn Andreaß, och imedeller tid kom den Røde Mønde løbendiß aff Brøndsted schoff och søgte imod wandet och wille haffue werit offuer wandet effter dennd huide, och Tyge Jacobßen tilspurde bemte: Andreas om det war Comißarie Benichß hunde huor till hand suaret ja, och der med schød Tyge Jacobßen same hund ihiell som bleff belegendiß her i Holmandtz Herit wed wandet och bekiende same Andreaß ydermeere att same Mønder, war offuer komen med en aff deriß karle, huor effter Tyge Jacobßen SchoffRider war tingßuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Søffrinßen och Jørgenn Hanßen i Andkier att dee otte dage loulig warßelgaff Augustinus Ernst Großman mundelig her wed tinget imod domb att suare Oberst Leutenantß fuldmegtig Lorntz Preen her till tinget i dag, och gaff hand hannom till beschylding for 1 fierding smør hand till hosbonden restere aff den gaard i Welling hand paabuor och er forfalden thill nest affuigte St: Hanß dag Medsommer, som hand formindte hand inden 15 dage bør att betalle eller vere namb vndergiffuen. Augustinus mødte iche bleff derfor opsat otte dage.

Mandagen denn 28 Octob: Anno 1667:

Otte Windeßmend	Sex Høring
Peder Søffrinnßenn i Schierup	Poffuell Bunde i Gorsløff
Søffrinn Jennßenn ibid:	Jenß Søffrinß: i Schichballe
Poffuell Knudtzenn i Brøndsted	Peder Jørgenß: i Gorsløff
Peder Pedersenn i Gorsløff	Peder Wideßen i Piedsted
Jørgen Nielßenn i Ranß	Peder Søffrinß: ibid:
Anderß Bertelßen i Sellerup	Tyge Poffuelß: ibid:
Nielß Therchelßen i Gaurslund	
Jenß Raßmußenn i Damkier	

Hiemmellet med opragte finger och Eed Klauß Nielß: och Mortenn Tordtzenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Poffuell Bunde i Gorsløff, Klemend Søffrinßenn tienendiß i Brøndsted Mølle imod winder att suare Jenß Søffrinß: i Schickballe her till tinget i dag.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jørgen Hanß: och Hanß Søffrinßenn i Andkier att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Iffuer Hanß: i Andkier och Peder Christenß: ibid: for deriþ buopeelle imod domb att suare Hanß Hanßenn i Schierup her till tinget i dag, och gaff hand Iffuer Hanßenn till beschylding for 9 Slđr: hand er hannom plegtig effter sinn haandschirffteß indhold, noch for 2 Rix dr: hand haffde hannom lauerit aff arbedß pengene och fra sig igienn paa tilbørlig steder betald, satte i rette och formindte effterdi Iffuer Hanßen tilforne er tildømbt samme penge att betalle dog ey effterkommit det hand der for indnu effter 15 dageß forløb bør att lide namb i sin buo och guodtz huor det findeß vden hand derfor inden betaller, och war herom domb begierindiß: Sa bleff forn: Iffuer Hanßenn paarobt første andet och tridie gang mødte dog iche ey holder nogenn paa hanß weigne till giensuar i nogenn maader: bleff derfor tildømbt inden 15 dage att betalle eller derfor lide namb i sin buo och guodtz huor det findeß effter forordningen.

I lige maader gaff Peder Christenßenn till beschylding for 3 Rix dr: hand hann: plegtig ehr: huor imod ingen mødte eller imod sagde, bleff och tildømbt inden 15 dage same penge att betalle eller derfor were namb wndergiffuenn:

Obberste Leutenant Andreaß Wellichenß fuldmegtig Lorntz Prem fodrit domb offuer Augustinus Ernst Großman for en fierding smør hand till hosbonden med resterer aff den gaard i Welling hand paabuoer forfalden er till St: Hanß dag nest affugte som hand formindte hand inden 15 dage bør att betalle 5 Rix dr: for effterdi hand dett iche till rette forfaldenn tider er lauerit och war nu i dag endelig domb begierindeß effter sin opsettelßeß formelding i dag otte dage findiß indført. Saa mødte Augustinus och begierde sage i opsettelße till siette wgeß dag, efftersom hand iche haffde hafft gaardenn saa lenge i forpachtening hand kunde tilcome att giffue smør landgieldenn der aff, menß Iffuer Poffuelßenß gord wille hand dette Aar Clarere landgieldenn aff. Lorntz Prem der imod formindte att effterdi tiden war saa lenge siden forfaldenn smøret schulle werit lauerit det der vd inden iche wiidere opsettelße burde att gaae med flere ord och talle denn: derom imellom faldt: Daa effterdi denn tid receßenn tilholder med smør landgieldede att yde er langt forbie, och berørte Augustinus som i gaardenn er iche wideß andet ind hand jou indnu som tilforne er Nicolaus Berntz tiener der till suarer ey samme landgieldede att wedkomme, wiideß iche retter ind Hr: Obberst Leutenant jou bør att haffue betalling aff samme gaard och buo, inden 15 dage forberørte smør eller och derudi der for schee namb och wdleg effter forordningenn:

Mandagen denn 4 Novemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend

Søffrin Jenßenn i Schierup, Jeß Nielßenn i Mørchholt, Søffrinn Pederßenn i Gorsløff, Jørgen Nielßen i Ranß, Peder Tußenn i Schierup, Peder Tomßenn i Sellerup, Peder Pederßenn i Gorsløff, Peder Jenßen i Smidstrop.

Hanß Hanßen i Schierup betiente retten i dag udi Herridtzfougdenß affuerelße.

Axßell Willomßenn paa Hr: Oberste Leutenant Andreaß Willichenß weigne effter en schrifftelig restantz och fuldmagt fordrit domb imod endeelße mend i Smidstrop och Schierup Sogner for Restantz: Saa mødte Søffrinn Jenßen i Schierup, Jenß Raßmußen i Damkier, Peder Jenßenn i Smidstrop, Poffuell Nielßenn i Schierup, Raßmuß Jenß: i Damkier, som der till suaret att Hanß Hanßen som er Setfouget war selff fuldmegtig det Aar som fordriß, och derudi er intereßerit och formindte derfor ey udi denn sag

att kunde kiende menß begierde att mote bestaae till Heridtzfougen som till Wiborig Landtzting er indsteffnit hiembkomb till retferdig paakiendelße, huor imod Axßell Villomß: suaret och med Her Oberst Leutenant Andreaß Willichenß haand beuiste same restantz som fordriß gandtsche inttet Hanß Hanßen att wedkome, menß till Axßell Willomßen saasom en witterlig gield att were offuerdragen, efftersom hand hann: for same restantz haffuer Contenterit och effterdi det i dag er siette wgeß dag formindte Axßell Willomß: dee restantzen inden 15 dage med billig andvendte bekostning bør att betalle eller were namb vndergiffuenn och derfor i dag begierde endelig domb. Forschreffuene mend suaret att dee andre mend som iche nu er tilstede och er i kong echte och der for iche i dag kand suare. Søffrin Jenß: wed sin høyeste Eed berette att hand iche war sin hosbond aff den fordrinde restantz huerchenn schielling eller huid schyldig i nogen modr:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Morten Torß: och Søffrin Erichßenn att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Poffuell Bunde i Gorslöff, Raßmuß Anderßen, Olluff Hanßen, Peder Pederß: den vnge i Gorslöff, och Raßmuß Klemendßen ibid: och Klemend Søffrinßen tienendiß i Brøndsted Mølle imod winder at suare Jenß Lauridtzenn her till tinget i dag. **Søffrin Jenßenn i Schickballe** wandt wed Eed med opragte finger effter receßenn att den tid **hanß son Jenß Søffrinßenn** pandtet imellom en Tißdag och Onßdag om natten Klemend Søffrinßen i Gorslöff en Boløx fra effter St: Hanß dag sidst forleden daa saae hand same tid att Klemend Søffrinß: och Raßmuß Anderß: stod och schiørtet it bögetre i Gaffuerslund schoff som dee ochsaa kløffuit menß iche hand saae hand enten houg same tre neder eller det bort førde i nogenn maader.

Jenß Lauridtzenn paa Nebbe paa *M*: Weitziuß weigne fordrit domb imod Poffuell Bunde och hanß forige tiänner Klemmend Søffrinnßenn effter sinn i rettesetelße och opsettelßeß indhold som findeß indfört hoß it tingßuinde No: 145: och der offuer i rettelagde it tingßuinde her aff tinget wdgiffuenn nest affuigte 16 Septemb: och findeß No: 140: och begierde nu i dag endelig domb: Saa mødte Poffuell Bunde och der imod i rettelagde it tingßuinde her aff tinget wdsted denn 14 Octob: diß indhold findeß 159: och formindte sig derfor saauelsom Klemend Søffrinnßen for same tiltalle fri at vere med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Axßell Willomßenn effter for indførte i rettergang fremlagde Obberste Leutenant Andreaß Willichennß wnderschr: restantz som lyder ord for andet som følger: Jeg Andreaß Willichenn Kongl: Maytz: Bestalter Obr: Leutenant offuer Atlerie kiendeß hermed offuerdraget att haffue till min forig fuldmegtig Axßell Willomßenn aff Schierup denne effterschreffne restantz nembligenn Hanß Pederßenn udi Smidstrop aff arbeidtz och landgieldß penge som hand resterer med for Anno 1665 penge 3 Slđr: Peder Jenßenn i lige maader 3 Slđr: Raßmuß och Jenß Weng i Damkier 3 Slđr: Søffrin Jenßenn i Schierup 15 sk: Poull Nielßenn 1 dr: 1 mk: 8 sk: Smidstrop: Christenn Rod 4 dr: 1 mk: 9 sk: Noch i ligemaader denne effterschr: olden gield som for samme Aar resterer. Welling: Hendrich Nielßenn 5 mk: Tyffkier: Anderß Knudtzen 7 mk: Poffuell Michelßenn 4 mk: Peder Jachobßen 5 mk: Christenn Pederßenn 6 mk: Damkier: Jenß Weng 1 mk: Schierup: Jachob Nielßenn 5 mk: Welling: **Søffrin Nielßen** 13 mk: item som aff dee øde gaardeß Eng bond for Anno 1666 haffuer werrit bort leyet. Welling: Nielß Buch 7 mk: Anderß Nielßenn 2 mk: Peder Hanßenn 2 mk: Schierup: Søffrin Jenßen 6 mk: Jenß Jenßen tiente i forgangenn Sommer Peder Jenßenn i Smidstrop 2½ mk: I lige maader som *Her* Nielß Laurßen i Smidstrop er forloffuer for Peder Madtzen i Smidstrop for det roug seed som fra hannom bleff wdworderit 5 Slđr: bedrager sig udi enn Suma 36 Slđr: 1½ mk: huilche bemte: restantz bemte: Axell Willomß: schall haffue fri forloff till att opberge och sig saa nøttig giøre som hand weed och bedst

kand och fuldmagt giffuiß hannom udi alle maadr: det wed namb och wordering hoß dennom att söge som med gode iche betalle will efftersom Axßell Willomßen mig for samme restantz haffuer fornøyet till bekrefftning wnder min egenn haand och Zignete aff Børchop den 20 Augusti 1667 *Andreas Willichen*, och fandteß ydermeere derpaa schreffuen, dee 5 dr: var *Hr:* Nielß i Smidstrop, sind Axßell gut gedohn och Beitallet, noch aff Christen Rod er Axßell Willomß: offuerdragen 3 dr: 1 mk: 6 sk: *Andreas Willichen*. Peder Jenßenn i Smidstrop och Hanß Pederßen ibid: fremlagde it schrifttelig suar der imod. Efftersom woriß gunstig hosbonds forig fuldmagtig Axßell Willomß: tiltaller oß for nogenn restantz aff arbedß pengene for det Aar Hanß Hanßenn i Schierup war fuldmegtig, saa er der till woriß korte suar, att wi till fuldmegtigenn Hanß Hanßenn lauerit for voriß landgielderß Specie efftersom vi med hosbonden selff accoderit och for arbeds penge 6 Sldr: Efftersom hoßbondenn loffuit att dersom vi giorde nogen arbeid schulle det i arbedß pengenne korteß och dersom vi bleff gandsche Quit och fri for arbed schulle vi giffue 9 Sldr: saa haffuer vi samme Aar mot giøre enn stor arbeid forudenn berørte arbeids penge wii wdgaff baade med *Hr:* Obberst Leutenantiß weidschibben i woriß traffuelle høst der for uden Eger vi i Welling schoff houg slendet och laddett som wii sidenn aag till Schierup och Breining Mølle till Schibbet effter forn: Hanß Hanßennß order och befalling som vi formoder hand iche nechter, huilchenn arbeid kand høyre opløbe ind dee 2 Rix dr: der aff oß huer fordrifß, som er inddaa foruden denn store arbeid vi giorde med threer att hogge och age lige wed kongenß thiener thill Fredericia formoder oß der for for berørte Axßell Willomßenß tiltalle frie att were och dette woriß korte suar motte udi rettēn andseeß lebiß paaschriffuiß och oß igienn tilstilleß. Actum Smidstrop den 4 Novemb: Anno 1667: *HPS: PIS:* det same bekrefftet Raßmuß och Jenß Weng i Damkier: med flere ord och talle.

Mandagen denn 11 Novembris Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinnßenn i Schierup, Søffrin Jenßenn ibid: Jeß Nielßenn i Mørchholt, Christenn Nielß: i Breining, Jenß Raßmußenn i Damkier, Iffuer Hanßen i Andkier, Hanß Jørgennßen i Breining, Frandtz Willomßen i Andkier.

Mandagenn den 18 Novembris Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Søffrin Jenßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Christen Nielßen i Breining, Tomiß Madtzen ibid: Peder Tueßenn i Schierup, Iffuer Jørgenßen vdi Gaffuerslund, och Peder Jørgenßen i Gorsløff.

Jørgen Egerßenn indwaaner i Nedsted hanß fuldmegtig Christoffer Lange, fremlagde en schrifttelige fuldmagt indholdendeß att hand haffuer andtaget hannom Licenten aff Brendwiinß pander och disteler kieddeller vdi en deell aff Riber Sticht som Holstbrou, Westeruig, Ringkiøbing, Kolding, Weylle och Lemwig sampt der under och derhoß ligende Hereter och Bircher paa landet, item wnderligende Ør ingen wnder tagen i nogenn maader att indfordre, och derudi alle maader at forholde som Kongl: Maytz: vdgangen forordninger naadigst tilholder och en huer med ald høfflighed att begegne som forsualigt were kand huilchet same fuldmagt her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn i sig selff wiidere wduißer. Dernest fremlagde it schrifttelig indleg lydendiß haffuer ieg wnderschr: ladet indsteffne Peder Møller i Børchop Mølle till Holmandtz Herridtz ting for enn Brendwiinß pande som hand wlouglig i hanß huß haffr: brugt och iche i bestembte tid war andgiffuen ey holder Kongl: Maytz:

stenp derpaa haffuer ladet stemple, dog for deß offuer høriged och wlydighed iche alene schall haffue forbrøt same Brendviinß pande, menß ochsaa straffeß som en Kongl: mandatz offuertreder och for achter huorpaa ieg her for retten er domb begierindiß effter hanß Maytz: wdgangen forordning som effter følger. Datum den 18 Novemb: 1667 *Christopher Lange*. Saa mødte Peder Olluffßenn Møller och der till suarett att hand haffde kiøbt den brendviinß kiedell siden St: Olluffßdag och dend haffde hoß Herridtzfougen andgiffuenn och der forn: Christoffer Lange och hanß med følger Jenß Nielßenn kom till Møllen och spurde om brendviinß kieddell daa widste hand iche at suare dennom derpaa formedelst dee iche fremwiste nogen ordre huad dee war for folch, efftersom dee strenglig andfanget med en blot degen och enn böße i huß och wdenn for, det med att beuiße fremstod Peder Anderßenn i Børchop Mølle som wande och bestod ved Eed med opragte finger att forledenn Torßdag kom Christopher Lange och Jenß Nielßen her nu staar for retten till Børchop Mølle och spurde om enn brendviinß kieddell, menß iche fremwiste nogen order eller breffue thill wnder rettening huad dee war for folch, menß den ene aff dennom som lader sig kalde Jenß Nielßen tog bößenn i weyret och der med truet Peder Møller och Christoffer Lange stod vden for dørinn med en blott deggenn, och Peder Møller saauelsom hanß hustrue til bød att wille følgeß med med kiellen till Heridtzfogden huor dee dend haffde andgiffuenn, saa den motte blifue stemplet och iche hand saae Peder Møller gjorde hann: nogen wförm menß den anden jaget hann: ind ad døren med en blot degenn, och gjorde hann: stor offuerlast i sit huß. Nielß Søffrinßenn och werindeß i Børchop Mølle bekrefftet forschr: winde i aldsandhed att were ligesom forn: Peder Anderß: for hannom wondet haffuer, och fremlagde der hoß en schriffelig kundschap lydendiß: Kiendiß jeg Berndt Offerman Borger och Kiedelfører i Fredericia och hermed witterlig giør att Peder Olluffßenn Møller i Børchop Mølle haffuer kiøbt och hoß mig bekomet i forleden Somer noget effter St: Olluffßdag en Brendviinß kiedell med tilbehøring som hand mig till tache haffuer betaldt bekreffster ieg med min egenn haand. Actum Fredericia den 15 Novemb: 1667 *Berndt Offermand*, och nu for retten begierde Peder Møller dee wille stemple same Brendviinßkiell effterdi hand nu fornehmer dee att vare dee personer det schulle for rette, huor offuer dee bød denn: i rette paa bege sider med flere ord och talle dennom derom imellom faldt:

Mandagenn denn 25 Novembris Anno 1667:

Otte Windesmend

Peder Søffrinßenn i Schierup, Jeß Nielßen i Mørchholt, Hanß Olluffßenn i Winding, Laß Jepßen i Mørchholt, Peder Tußen i Schierup, Jenß Raßmußen i Damkier, Iffuer Hanßen i Andkier, och Hanß Jørgenßen i Breining:

Peder Pederßenn i Gorsløff 1 Auffkald.

Huilche forn: otte dannemend alle samdregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed at dee saae och hørde her i dag for retten fremkomb Laß Jepßen i Mørchholt paa sin hustrue Mette Pederßdatter och hanß stibsønn Peder Pederßenß weigne, item frembstod hanß stibsøn Nielß Pederßenn som bege for retten i haand toug forn: Peder Pederßen i Gorsløff Lund gaff och gjorde hannom en fuld tryg enig och w igien kallendiß auffkald paa ald huiß arffue och guodtz forn: Laß Jepßenß hustrue och stibbørn arffuelig tilfalldt effter S: Peder Neßenß datter Mette Pederßdatter som forn: Peder Pederßen haffde vnder haand och wergemoll, huor fore Laß Jepßen bekiende paa sin hustrue och stibsøn Peder Pederßenß weigne och Nielß Pederßenn paa sin egen weigne att dee der for haffde annamit och opborin aff forn: Peder Pederßen Lundmand deriß fulde nøye och redelig betaling effter deriß egen wilge och minde, och tachet hann: gott for reiktig reigenschab och god redelig betalling i alle maadr: huor for berørte Laß Jepßen och Nielß Pederßen Quiterit forn: Peder Lundmand for forschr: arffue och guodtz

och loffuit for denn: och deriſt arffuinger att det schulle werre och bliffue forn: Peder Lundmand och hanß arffuing vden schade och kraff aldeeliß schadesløß: huor effter forn: Peder Pederßen war tingbuinde begierindiß, och stod Laß Jepßen och Nielß Pederßen till wedermolsting der dette winde och auffkald gich beschreffuen.

Sluttingen till domb imellom Axßell Willomßenn och endeelß her i Herrit for restantz thill Oberste Leutenant Andreaß Willichenn som findeß No: 163: aff Setfougen hanß Hanßen i Schierup dømbt. Daa efftersom wdi rettelegiß welbemte: Obberste Leutenantß wnderschr: och till hanß forige fuldmægtig Axßell Willomßenn offuer dragenn restantz och det i dag er rett siette wgeß dag, och Axßell Willomßen det iche lenger will lade bestaae, menß er endelig domb begierindiß daa effterdi ingen aff dee jntereßerende enten med Quittanzer eller i andre mader affbeuißer samme restantz att werre betaldt och ingen aff denn: Søffrin Jenßen alleniste wndtagen wilde eller torde wed sin Eed benegte eller det fragaae, menß nogle udi it indleg alleniste forgiffuer noget arbeide for deriſt hosbonde att schall haffue giort som dee der imod wille korte, dog inttet saadant udi nogen maader beuißer eller udi ringeste formelder, huad Aar dee same arbeid schulle haffue giort seeß dennom iche at kunde befrieß en huer jou bør effter restantzens indhold, sinn proquota att betalle och det inden først kommende 15 dage med derpaa andwendte billig bekostning eller der effter at lide namb och wordering i deriſt buo guodtz och løß Øre huor det findeß kand effter receßenn dog Søffrin Jenßen effter sin benegtelße fri att werre med mindre anderlediß derom beuißeß:

Mandagenn denn 2 Decembbris Anno 1667:

Otte Windeßmend

Hanß Jørgenßenn i Breining, **Søffrinn Nielß: i Welling**, Jørgenn Nielßenn i Ranß, Raßmuß Weng i Damkier, Jenß Raßmußenn ibid: Jørgen Staffenß: i Gorsløff, **Christen Christenßenn i Welling**, Nielß Buch ibid:

Mandagenn den 9 Decemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend

Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßenn ibid: Peder Jørgenßenn ibid: Peder Hanßen Tußen i Schierup, Hanß Klinckhamer i Welling, Søffrin Olluffßen i Gorsløff, Christen Rod i Smidstrop, och Peder Tomß: i Sellerup:

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Madßenn och Jenß Terchelßen i Welling, att dee i dag 14 dage loulig warbel gaff Lauge Hanßen tienendiß Jenß Anderßen i Weylle, Madtz Hanßen tienendiß Peder Jenßen ibid: bege barnfød i Schierup, item Dorite Olluffßdatter, och Anne Hanßdatter barnfød i Welling Hoffgaard, tienendiß i Høyn Prestegaard med deriſt laug werger Hanß Klinckhamer och Laß Klinchhamer i Welling, Maren Jepßdater barnfød i Welling och hindriß broder Nielß Jepßen i Høyn, Madtz Hanßen i Welling, Michell Hanßen ibid: Mogenß Nielßen i Wilstrop och hanß hustrue Wuße Madtzdatter, for en huer deriſt huß werelße och buopeell, sampt Hanß Olluffßen for sin buolig och eigendomb i Welling, saauelsom hanß fuldmægtig Hanß Klinchhammer i Welling, alle imod winder och domb att suare **Christen Christenßen i Welling** her till tinget i dag. Dereffter for rettenn fremkomb **Christen Christenßen** och fremblagde sognepresten Hæderlig och wellerde mand *Her* Nielß Lauridtzen Sogneprest i Smidstrop och Schierup sognar och prouist i Holmandtz Herit, hanß schrifftelig kundschab lydendiß: Bekiender jeg wnderschreffuene, Att Anno 1659 denn 31 Juli er **Hanß Madtzenn Grundet** død och begraftuit her i Smidstrop Kierchgaard, och er det mig i ald Gudtz sandhed fuld witterlig, att hand effterlod sig aldeelliß inttet, menn bortdøde i allerstørste armod och ælendighed, saa

welsom mange andre fornehme gott folch samme tid, dette bekreffter ieg med min egen haand schreffuit och wnderschreffuit Smidstrop prestegaard den 9 Decemb: 1667 *Nielß Lauridtz Riber Pastor Locū egenhaandt*. Dernest fremstod Anderß Nielßenn i Welling, Søffrin Nielßen ibid: Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop, som huer for sig saauelsom eendregteligen wande och kundgiorde wed æd med opragte finger effter Receßenn ligesaa i alle sandhed att werre beuist som deriß Sogneprest for dennom wandet haffuer och ydermeere att der aldeeliß intet befanttiß effter dend Sl: Karll till hanß gieldß afflegelße vden hanß fæderne gaard och eigendomb, som wed feidetidenß Ruinering ehr bleffuen øde. Huor effter forn: **Christen Christensen** war tingbuinde begierindeß. Dereffter fremlagde forn: **Christen Christensen** it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffne, haffuer ladet citere **S. Hanß Madtzenß** arffuing aff **Welling Nørgaarde**, imod domb thill Holmandtz Heridtzting i dag att suare, saa setteß i ald rette for Kongl: Maytz: welforordnit Heridtzfouget eller huo retten betiener, att effterdi jeg och min hustrue **Karen Madtzdatter** haffuer tillforhandellet och indløst en deelß gield effter hindeß berørte Sl: broder **Hanß Madtzen** och med nøyachtig winder beuiseß att den Sl: Karll sig intet andet effterlod till gieldenß afflegelße ind deriß fæderne gaard och eigendomb med formeening wii vdi same, min hustrueß fæderne eigendomb som ey wdworderit och nest effter lougen er fød till att indløße, bør att haffue induisning och wdwordering for huiß børnepenge och gield wii haffuer hiemløst hoß Mogenß Jørgenßen i Welling for 41 sldr: 8 sk: capitall saauelsom hoß Mogenß Nielßen i Wilstrop for 60 rix dr: effter schifftebreff och reiktig beuiseß indhold, och det med effterstaaende rindte och omkostning effter receßen och var herom domb begierindiß Actum Welling den 9 Decemb: 1667 **Christen Christensen**: och efftersom ingen mødte till wedermeelle bleff sagen opsatt wdi 14 dage.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jenß Madßenn och Jenß Jepßenn i Winding att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff Jep Nielßenn i Winding och Hanß Pederßenn och Nielß Søffrinßen ibid: for deriß buopeelle imod domb att suare deriß hosbond Lauridtz Pederßenn her till tinget i dag och gaff hand denn: till beschydling for resterinde landgiede och arbeds penge som med beuilling bleff opsatt udi otte dage.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Tomiß Tøgerßenn och Bertell Nielßenn i Gaffuerslund att dee i dag otte dage gaff Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund och Tomiß Ebeßenn i Huilsbierig loulig warßell for deriß buopeell imod domb att suare Her Raßmuß Jenßen i Gaurslund her till tinget i dag, saauelsom at suare meenige Gaffuerslund Sognemend her till tinget i dag, huor offuer Søffrin Mogenßenn fremlagde it schrifftelig indleg lydendeß. Efftersom ieg offte med stor omkostning haffuer werit for aarsaget at hende domb offuer Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund och Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig som paa Sognemendeniß weigne haffuer Gaffuerslund Kierche tiende udi feste, och der till effter festebreffuitß indhold schall suare, for huiß som aff same thiendeß affgiffst resterer, och dee dog hid indtill iche till nogen Clarering wille ladet sig bequeme, wiidere ind huiß paa domen findeß affschreffuen, kierchen till störste schade, saa for aarsageß ieg indnu ved retten denn: att søger, for huiß och effter forig dombß indhold med resterer Capitall rindte och ald anden derpaa andwendte bekostning, formeeninge att dee bør sligt att Clarere indenn 15 dage eller der for at lide namb och wordering udi deriß buo och guodtz huor det findeß paa det att kierchenn kand schee rett och ieg kand kome till endelighed med mine reigenschaber som strengeligen och ideligen aff mig fordriß och er herpaa vden wiidere Delation domb begierindiß. Gaffuerslund den 9 Decemb: 1667 *Raßmuß Jenßen m:m* bleff opsatt udi fiorten dage:

Hiemmllet med opragte finger och Eed Nielß Jenßenn och Michell Tueßenn i Andkier att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Peder Lauritzenn i Børchop for hanß buopeell imod domb att suare Søffrin Mogenßen i Andkier her till tinget i dag, och faf hand hann: till beschydning for 9 mk: hand hannom plegtig er, opsat 8 dage.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Hanßenn och Giermand Christenßenn i Welling att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Meenig Smidstrop och Welling bymend for en huer deriſ buopeelle imod domb att suare Søffrin Pederßen i Welling her till tinget i dag och gaff denn: till beschydning for huiß som resterer aff Smidstrop kiercheß tiende hoß denn: Aar 1661 och Aar 1662 effter en dombß formelding. Item Peder Degen for jordleye till kierchen huilchet bleff opsat wdi 14 dage:

Hiemmellet med opragte finger och Eed Jennß Lauritzenn i Welling och Nielß Jenßenn i Schierup att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Hanß Hanßenn i Schierup for sin buopeell och Axßell Villomß: mundelig her till tinget i dag att suare imod vinder.

Jenß Raßmußen i Damkier, Raßmuß Jennßen ibid: **Søffrin Nielßenn i Welling**, **Anderß Nielßenn** ibid: Peder Jenßenn och Hanß Pederßen i Smidstrop achtet her till tinget i dag at forhuerffue och tage beschreffuen. Dernest for retten fremkom Søffrin Pederßen i Welling, **Anderß Nielßen**, **Søffrin Nielßen** ibid: och Nielß Raßmußen i Damkier som wande och bestod wed Eed med opragte finger effter receßenn dennom at were fuld witterligt att Anno 1665 daa Hanß Hanßen i Schierup war fuldmegtig for Oberste Leutenant Welbestalter Oberste Leutenant Andreaß Willichen, daa hos welbemte: Oberst Leutenantß thienere trei dage haffne weid i Andkier schoff och førde till stranden, och den fierde dag schibet det, och siden same Aar houg dee vdi Damkier Lund weid i fiere dage, och neder kiorde der aff huer 4 læß weid till Breining Mølle och schibet det, noch houg eger i Welling schoff udi 4 dage och laddet treer i femb dage, och aug huer tou læß tømmer fra Welling schoff och till Breining Mølle, huor effter Jenß Raßmußen var tingbuinde begierindeß. Der hoß i rette sate och formindte dennom att affkorteß i deriſ arbedß penge for berørte arbeide, som Axßell Willomßen af dennom fordrer at restere same Aar, opsat 14 dage.

Mandagen den 16 Decemb: Anno 1667:

Otte Windeßmend

Christenn Nielßenn i Breining, Peder Pederßen i Gorsløff, Madtz Nielßenn i Breining, Hanß Jørgenßen Giestenn ibid: Jørgenn Nielßenn i Ranß, Nieß Jepßenn i Winding, Jenß Madtzen ibid: och Peder Jørgenßenn i Gorsløff:

Tomiß Hanßen Quist i Gamelbymøll it Thingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Anderß Anderßenn i Gamelby Mølle och Christen Hanßenn i Piedsted att dee i dag 14 dage loulig warþelgaff Welbestalter Oberst Leutenant Jacob Geffuicheß fuldmegtig Leutenant Otte Køcher udi Fredericia for hanß buopeell imod siønß affsigt till Gamelby Mølle att suare her till tinget i dag. Der nest for retten fremkom Jenß Fricherßenn Møller, Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle, Peder Olluffßen Møller i Børchop Mølle, och Jep Nielßenn i Gammelbylyche, som wande och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee nest affuigte 8 Octobris war till siøn till Gamelby Mølle som war vdbrudt och brøstfeldig och befandteß derpaa Øde som effter følger, først fattedeß 10 peell huer 9 allenn lang, buolfielle forbrystwerchet, 12

allen i lengden, och 6 allen i byben, noch 2 bielcher huer 12 allen lang, wanger wed bege sider paa karmen 2 peell huer 9 allen lang, buolfielle 9 allen i lengden, 6 allen i breden, noch 3 stenger huer 1½ allen, noch 3 bielcher huer 12 allen lang, huilchen biugning denn: siønteß iche ringer att kunde forferdigeß ind med 50 Slet dr: foruden demningen at opfylde och bechenn att rydelig giøre, huor effter forn: Tomiß Quist war tingbuinde begierindeß:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederß: och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag 14 dage loulig warßelgaff effterschr: Kierche Verger her i Holmandtz Herrit, nemblig Jenß Lauridtzen paa Nebbe, Peder Nielßen i Børchop, Christen Nielßen i Breining, Poffuell Staffenßen i Piedsted, Jenß Nielßenn ibid: Søffrin Pederßen i Velling och Søffrinn Jenßenn i Schierup for deriß buopeelle. Noch hiemmellet Jenß Jepßenn och Jenß Madtzenn i Winding att dee same dag warßelgaff Jenß Vlff och Jep Nielßenn i Winding for deriß buopeelle alle imod thingbuinde att suare Stichtschriftueren Anderß Madtzenn eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag, huor offuer Hanß Jørgenßenn Giesten i rette lagde Anderß Madtzenß schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom Kierche Wergerne udi Coldinghuß Leenn sig meget modwillig och nachleßig lader finde med kiercherinß regnschab att giøre och forklare, thil med huiß beholding dee haffuer aff kiercherniß indkomst iche paa kiercherne anwendeß, huor offuer ieg nødeß till selff at lade annamme kiercherniß kornn, effter min bestalding och der till haffuer fuldmegtiget och ombedet Erlig och Welacht Tomiß Mortenßenn, indwaaner i Kolding same kiercherniß thiender och jordschylde udi korn paa mine weigne att annamme, huor for Kierche Wergerne paa regenschabß forhør schall betalleß med rede penge, derfor wenlig begieriß och paa Kongl: Maytz: weigne befalleß same Kierche korn thill bemte: Tomiß Mortenßenn att yde och laffuere, i Kolding inden Fastelaffuen, nest kommende i det sieniste udi gott reent och yde ferdig kornn, wnder deriß festeß fortabelße, thill windesbyrd vnder min egen haand, Actum Forup denn 6 Decemb: 1667: *Anderß Madtzen Egħandt*. Dernest fremlagde Kongl: Maytz: Bestaldingß Breff Anderß Madtzen giffuen er paa Stichtschriftuerennß bestilling att forwalte, Daterit Kiøbenhaffnß Slott den 19 Septem: Anno 1662: som her i dag for retten bleff lest och paaschr: huor effter forn: Hanß Jørgenßen war tingbuinde begierindiß. Christen Nielß: i Breining møte och suaret att hand iche nu war kierche werge, till Gaffuerslund Kierche, menß haffde werit i trei Aar och mindte sig der for effter receßenn att werre forschaanit.

Hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederß: i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Mette Iffuerß i Brøndsted och hindeß hosbonnde Iffuer Lauridtzenn, for deriß buopeell imod domb att suare Mogenß Jørgenßen i Welling her till tinget i dag, och der offuer i rettelagde sin schrifttelig beschylding till hinde lydendiß optegnelße paa huiß Mette S: Madtz Bulß i Schierup nu boendiß i Brøndsted mig vnderschr: plegtig bliffuer først haffuer londt hinde rede penge 3 Sldr: noch bleffuen mig plegtig for it kalff ieg soldte hinde 5 mk: her foruden mig plegtig bleffuenn aff min løn Sex allen waimol. Sex allen blorgarn, tou par schou, londt denn: Sex schiper ar: penge løn 3 mk: som ieg formeener hun indenn 15 dage bør mig att betalle eller der for werre namb wndergiffuen, Mogenß Jørgenßen bleff med beuiling opsatt till neste ting effter Snapþting:

Lauridtz Pederßenn fodrit domb paa effterschreffne i Winding som i dag otte dage gich i opsettelße och fremlagde sin schrifttelig opschrift lydendeß. En reiktig forteignelße paa huiß ieg och mine thienere imellom er, nemblig Jep Nielßen och Hanß Pederßen och Nielß Søffrinßen, som er Jep Nielßen 8 daller for forgangen Aar, noch for dette Aar 12 schip rog, noch en tønde biug, noch schyld penge, noch arbedß penge, Hanß Pederßen 3 Rix dr: for forgangen Aar, noch schyld penge och arbedß penge for

dette Aar, Nielß Søffrinbenn 2 Rix dr: for forgangen Aar, ringer 8 sk: noch 1 Rix dr: for it brendsuin for dette Aar, noch schyld penge och arbedß pennge for dette Aar, noch Hanß Pederßen 1 Rix dr: for it brendsuin for dette Aar, Nielß Søffrinßen 9½ schip ar: biug 4 schip, rog 3 schip, som hand formindte dee inden 15 dage bør att Clarere och betalle eller der fore werre namb wndergiffuen, bleff tildømt en huer sin proquota huiß dee med rette resterer inden 15 dage att betalle, eller der for lide namb och wdwordering i deriß buo och guodtz effter forordeningenn:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederß: och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warßelgaff Karen Hanßkuone i Piedsted for sin buopeell och Peder Baßse ibid: for sin buopeell imod domb att suare Heritzfougen Jost Tomeßen her till tinget i dag och gaff Karen Hanßkuone till beschydling for 10 Slđr: och Peder Baßse for 6 Slđr: dee hann: effter haandschriffter plegtig er, mødte ingen till wedermelle bleff der for aff Hanß Jørgenßen Giesten opsatt udi 3 wger:

Noch hiemmellet Jenß Madtzen och Jenß Jepßen i Vinding att dee och same dag gaff Peder Jørgenßen i Huilsbierig och hanß Moder Maren Jørgenß loulig warßell for deriß buopeelle och imod domb at suare Jost Tomeß: her till tinget i dag och gaff denn: till beschydling for 37 dr: Noch gaff Tomiß Jenß: till sag for 1 tindlamb, Laurß Schreder 1 lamb, 1 griß, huilchet och [aff] Hanß Jørgenßen bleff opsatt udi 3 wger.

Indnu hiemmellet Søffrin Jenßen och Peder Jørgenßen i Gorsloff att dee i dag otte dage gaff Tomiß Søffrinbenn i Gaffuerslund loulig warßell for sin buopeell imod domb att suare Jost Tomß: Heritzfoget her till tingett i dag och gaff hann: till beschydling for hanß landgiede hand med resterer till Gaffuerslund Kierche forgangen Aar och for it Tindgríß som med beuilling aff Hanß Jørgenßen bleff opsatt wdi 3 Wger.

Mandagenn den 23 Decemb: Anno 1667
Otte Windeßmend

Søffrin Pederßen i Welling, Peder Jenßen i Smidstrop, Hanß Pederßen ibid: Søffrin Pederß: i Gorsloff, Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig, Poffuell Hanßen Bunde i Gorsloff, Olluff Jepßen i Welling, och Søffrin Pederß: i Sellerup:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederß: i Smidstrop att dee i dag otte dage lauglig warßelgaff Peder Søffrinßen Surkier i Piedsted och Hanß Madtzen i Schoubølling for deriß buopeell imod domb att suare *Her* Jenß i Hersleff eller hanß fuldmegtig her till tinget i dag. I lige maader Staffen Bull i Welling for hanß huß werelße och buopeell, Nielß Raffn paa *Her* Jenßeß veigne gaff denn: till beschydling for gieldß fordring opsatt udi 3 wger:

Smidstrop Kiercheß Werge Søffrin Pederßen i Welling fordrit domb imod Smidstrop och Welling Bymend for resterinde tiende kornn thill kierchen Aar 1661 och Aar 1662: som i dag 14 dage gich i opsettelße och der offuer i rettelagde Stichtschrifueren Anderß Madtzenß seddell, som iblant andet tilholder, thill Smidstrop kierche aff kierchenß tiende att restere 1661 12½ schiper rog a – 3 mk: 27 schiper biug a – 3 mk: 12 tdr: 1½ fdcar: ar: a – 1½ mk: 1662 10 ørte roug schipen 2 mk: 4 sk: 12 ørte biug shipenn 28 sk: 14 ørte roug schipen 2 mk: 4 sk: 12 ørte biug shipenn 28 sk: 14 ørte ar: schipen 12 sk: huor aff dennom er effterlat denn halffue part, dette Aar om det forige benefndte vden widtløftighed betalleß: dernest fremlagde enn domb her aff thinget wdgiffuenn nest affuigte 13 May:

som tilholder att dee Smidstrop och Welling mend der imod daa haffuer suaret att den tid dee feste tiendenn aff Stichtschrifueren Anderß Madtzenn som hand daa selff i feste haffde, och for dennom godwillig affstod effter feste breffuitß vduißning war der aldeelliß inttet wndtagen noget at bliffue till rest som denn: kunde tilkome att wdgiffue, effter som dee derfor gaff berørte Anderß Madtzen en stor Suma nemlig 60 Rix dr: som well iche aff Søffrin Pederß: kunde nechtiß effterdi hand ind och haffuer sin proquota der aff wdgiuffuenn, och Anderß Madtzen selff i same tuinde Aar haffde tienden i feste, och der offuer formindt denn: fro Søffrin Pederßenß tiltalle fri at werre, samme domb er saalediß sluttet, at effterdi iche beuißeß att Smidstrop Sognemend haffr: Clarerit dend denn: tilkomende affgaaende kierche tiendeß affgiffit Anno 1661 och 1662 wideß iche retter ind dee jou for dee aaringer som indnu er wClarerit bør enn huer sin proquota som dee med rette tilkommer att betalle med rede penge som billigt kand were, eller der for were namb wndergiffuen, huilchet forschr: opschrift och domb her i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, i denn: selffuer viidere vdwißer, huor offuer Søffrin Pederßen formindte dee enn huer i Smidstrop och Welling bør deriß andpart aff forschr: penge effter Stichtschrifuerenß indførte opschrift at betalle inden 15 dage eller huer for sin proquota att werre namb wndergiffuen och war nu i dag till endelighed domb begierindiß: Saa mødte Hanß Pederßenn i Smidstrop, Peder Jenßen ibid: och Olluff Jepßenn i Welling som paa deriß egen och dee andre bymendß weignne i Welling och Smidstrop som der till suaret att den tid dee feste korn tienden som er kierchenß halffue andpart i Smidstrop sogen daa wnd toug hand sig iche nogen rest att bliffue for berørte tuinde Aar ellerß haffde dee iche giffuit hannom 90 Slđr: till affstaaelße for samme halffue tiende, och formindte dennom derfor aldeelliß inttet at bliffue plegtig for same Aar, menß denn: for dend tiltalle en gang att motte bliffue forschaanit, saauelsom deriß Sognemend i det halffue Sogen vdi Brusk Herit belegende, huor den anden kierche werge Hanß Kuod i Horstrop haffuer till Brusk Heridtzting forhuerffuit domb Aar 1663 den 28 Novemb: huor aff fremblagdeß enn gienpart som saalediß sluttet, att effterdi Hanß Kuod Intet haffuer fremlagt eller beuist att Horstrup och Tyffkier mend schulle dee penge aff deriß kierche tiende wdgiuffue for same tuinde Aar hand satte i rette om widste Heridtzfougden Jenß Høg dennom iche effter bemte: Hanß Kuodß blote och bare i rettesettelße att tildøme denn: noget at wdgiuffue, meente derhoß iche nogenn domb imod berørte w suechet domb bør att wdstedeß, som receßen iche schall tillade, ey holder nogen Høg Øffrigheds befalling derom fremlegeß: Med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa efftersom minn førige domb formelder att Smidstrop Sognemend her udi Herit bør att betalle huiß dee med rette aff deriß tiendeß affgiffit resterer, for tuinde Aar 1661 och 1662, och Sognemendenne nu møder och wed høyeste æd beretter, att haffue giffuenn Anderß Madtzenn, aff samme halffue sogen 90 Slđr: beuißer och med enn domb aff Brusk Herridtzting Aar 1663 vdgiuffuenn att dee ey for samme tuinde Aarß affgiffit i den anden halffue part aff sognit er tildømbt noget att wdgiuffue, daa tilfindeß Sognemendene slig deriß paastaaelße at giøre beuißlig, eller saa wiidt dennom tilkommer inden 15 dage att betalle eller derfor werre namb wndergiffuen effter forordeningenn:

Sluttingen till dend domb imellom Peder Mortenßennß fuldmægtig och Hanß Jørgenßen Giesten som findeß No: 74: daa effterdi Hanß Jørgenßenn Giesten med Ridefougden Jacob Lauritzsenß vdschrift aff thingbogen och andre førte winder beuißer att hand er forligt med forn: Peder Mortenßenn om forschr: tuistende penge daa widste ieg [iche] att tildøme hann: noget derfor at vdgiuffue menß for den tiltalle fri att were.

Christen Christenßen i Welling fordrit domb effter sin i rettesettelße och opsettelße indhold i dag 14 dage den 9 Decemb: indfört sampt thingsuinde der daa i sagenn ført er, belangende indwißning for

gields fordring vdi hanß hustrueß fæderne gaard i Welling hindis broder Sl: **Hanß Madtzen** sidst paabuode och affdøde, och war nu i dag endelig domb begierindeß, och deroffuer først i rettelagde Sl: **Hanß Madtzenß** wdgiffuenne haandschrifft lydendiß: Kiendeß jeg **Hanß Madtzen** i Welling Nørgaaarde och witterlig giør for alle i dette mit obne breff, att efftersom Søffrin Tomßenn i Rougsted haffuer paa sin søstersøn Mogenß Jørgenßenn i Lild Welling hanß weigne mig beuilgett huiß wdset paa schifft effter min broder Sl: **Jørgen Madtzen Raffnn**, bleff tilworderit for halffueparten aff hanß børnepenge hand haffde wunder wergemaall for hann: effter schiftebreffuitß formelding, huor aff ieg haffuer den halffuepart och tilsamell bedrager 41 sldr: 8 sk: huilche forschr: 41 sldr: 8 sk: jeg tilforplegter mig eller mine arffuing erlig opreigtig och well att betalle forn: Mogenß Jørgenßenn eller hanß arffuing thill St: Michelßdag førstkommendiß wden schade och schadeløß i alle maader, och dersom dee bliffuer lenger bestaaendiß daa dennom tilbørligenn att forrendte. Till witterlighed mit naffn med tuinde bogstaffuer wnder teignet och wenlig ombeder min kiere suogerer Jenß Pederßenn i Schierup, Hanß Laugeßen och Peder Søffrinßen Buch ibid: med mig till witterlighed att wnderschrieffue Actum Schierup den 24 Juli 1657 H:M:S: I:P:S: **Hanß Laugeßen eghandt**: P:S:B: Och fandtiß ydermeere derpaa schreffuen saalediß Anno 1667 den 27 Novemb: haffuer **Christen Christenßen i Welling och hanß hustrue Karen Madtzdatter** fornøyet och affbetald mig wnderschreffe Mogenß Jørgenßen for min børnepenge effter denne haandschrifftß indhold saa dee der for baade for Capitalen och Rindten maa søge deriß betalling igien effter Sl: **Hanß Madtzen** och giøre sig saa nøttig dee bedst kand i alle maader. Thill witterlighed min Egen haand wnderschreffe och ombedede Peder Raffn Heridtzschrieffuer och Nielß Raffn Deellefouget med mig till witterlighed att wnderschrieffue Datum ut Supra Mogenß Jørgenßen Eghandt, Peder Jenßen Raffn, och Nielß Hanßen Raffn med Egen hender. Dernest fremlagde it tingbünde her aff tinget wdgiffuen Aar 1657 den 27 Juli: indholdendiß att **Hanß Madtzen** i Welling daa for rettenn haffuer bekiednt att werre forn: Mogenß Nielßenn 60 Rix dr: plegtig som hann: retserit aff sin medgiff och haffde bekomit wdsett for, halffpart aff, effter Sl: **Jørgenn Raffn**, huilchenn wdset forn: **Hanß Madtzen** haffde till sig annammit huor for forbemte: **Hanß Madtzen** haffuer tilforplegt sig eller sine arffuing erlig och well att betalle forn: Mogenß Nielßen eller hanß arffuing med gode rede pending och fuldydig møndt forschr: 60 Rix dr: till St: Michelß dag førstkommendiß och holde hannom och hanß arffuinger det vden ald schade och schadesløß i alle maadr: och der med schall huiß breffue hand tilforne haffuer paa forn: 60 dr: were Clarerit død och machtesløß: och fandtiß paa samme tingbünde saalediß schreffuit. Anno 1667 den 28 Novemb: haffuer **Christen Christenßen** i Welling och hanß høstrue **Karen Madtzdatter** affbetald mig wnderschr: Mogenß Nielßen dette tingbündeß indhold saa dee der for maa søge deriß betalling och giøre denom saa nøttig dee bedst kand till witterlighed mit naffn med bogstaffue wnderteignit och ombede Nielß Hanßen Raffn Deellefoget och Peder Raffn Heridtzschrieffuer med mig till witterlighed at wnderschrieffue. Datum Welling ut Supra MN: **Nielß Hanßen Raffn och Peder Jenßen Raffn** med Egen hender och for det sidste i rettelagde schiffteß affsigt effter S: **Jørgen Madtzen Raffn** her aff tinget wdsted Aar 1657 denn 20 Juli: som iblandt andet indeholder, daa der att werre fodrit S: **Jørgenß** andpart aff Mogenß Jørgenßenß børnepenge, der i boen 20 Sldr: 2 mk: 4 sk: huor for er sched wdleg, som **Hanß Madtzen** till sig annammit och loffuit forschr: penge att betalle. I lige maader haffuer Mogenß Nielßenn i Wilstrop fodrit som hand resterit paa sin medgiff, halffpart 30 Rix dr: huor for och er scheed wdsett som forn: **Hanß Madtzen** haffuer hoß sig beholdenn, huilche forskreffe breffue her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffe i denom selffuer wiidere wduißer. Saa bleff forn: **Hanß Madtzenß** arffuinger paa robt første andet och tridie gang mødte iche nogen till wedermelle eller imodsigelße i nogenn maadr: daa effterdi for fougdenn i rettelegiß Sl: **Hanß Madtzenß**

haandschrifft thill Mogenß Jørgenßenn i Welling vdgiffuen paa hanß børnepenge nemblig 41 Slđr: 8 sk: hand och hanß broder Sl: **Jørgen Madtzen Raffn** for hannom haffuer hafft under wergemaall sauelsom hanß forplegtß thingbuinde paa 60 Rix daller der Mogenß Nielßenn i Wilstrop plegtig war aff hanß medgiffit der daa resterit som forn: **Christen Christenßen och hanß hustrue** haffuer indløst och med tingbuinde beuißi inttet effter denn Sl: karll er befondenß thill gieldenß afflegelße wndtagenn eigendomb. Daa widste fougden iche retter herom att kiende ind forn: **Christen Christenßen och hanß hustrue** jou for same fordriing Capitalen med effterstaende rindte bør att haffue indwißening udi hanß bundegaard och eigendomb effter receßenn som iche allerede effter Her Landtzdomerß domb thill andre Creditorer wd worderit er:

Sluttening till dennd domb imellom Jenß Laurßen paa Mag: Veitius weigne och Poffuell Bunde som findeß No: 164: daa effterdi der udi same sag befindeß vinder winder indfandt Setfougden det for sin offuer domer Hr: Landtzdommerer:

Sluttening till dend domb imellom Christopher Lange och Peder Møller i Børchop Mølle, som findiß No: 165: Daa effterdi Christopher Lange och Peder Olluffßen byder dennom paa bege sider i rette och Peder Olluffßen beuißer med Berndt Offermandß kundshab att haffue kiøbt samme BrendViinß kiell aff hann: siden St: Ollufßdag Christopher Lange her sidst war att Visitere som hand och siden effter forordningenn haffuer loulig andgiffuen och tilboden att wille giffue den paabudenn schatt aff widste fougden iche att fradøme hannom same sinn kiell menß for den tiltalle fri att werre, huad sig andgaard dee winder som er ført om denn wfarin och molestering Christopher Lange och hanß medhaffuende, wbilligen imod hanß princepals fuldmagt och order haffuer giort i Møllen derom gaaeß effter Loulig medfart som loug och retten wdfordrer:

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrop att dee i dag otte dage loulig warþelgaff Søffrin Pederßen i Piedsted, Morten Tomeßen, Peder Nielßen Baße, Nielß Trogelßenn, Hanß Madtzen, Raßmuß Pederßenn, Søffrin Pederßen och Laß Jørgenßen ibid: **Jørgen Hanßen och Jørgenn Mortenßenn i Brøndsted**, Jachob Nielßen i Schierup, Jenß Nielßenn ibid: Noch hiemmellet Søffrin Jenßen och Peder Jørgenßenn i Gorsløff att dee same dag gaff Christen Raßmußen i Mørchholt, Hanß Søffrinßen, Laß Jepßen ibid: Søffrin Laßen i Gorsløff, Peder Raßmußen, Olluff Jenßen, Jørgenn Staffenßen, Peder Nielßen, Christen Pederßen ibid: Laß Madtzen i Gaffuerslund, Hr: Raßmuß Jenßen, Søffrin Jørgenßen, Nielß Terchelßen ibid: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Christen Nielßenn, Tomiß Madtzenn ibid: Indnu hiemmellet Jenß Madtzen och Jenß Jepßen i Winding, att dee och same tid warþelgaff alle Andkier bymend vden Terchell Madtzen och Laß Jenßen och **Madtz Smed**, item warþelgaff Nielß Søffrinßen i Winding, Søffrin Madtzenn, Iffuer Nielßen, Hanß Olluffßen, Jenß Madtzen, Nielß Jepßen och Jenß Wlff ibid: for en huer deriß buopeelle all imod domb att suare Deellefougden Nielß Raffn paa Kongelig Høyhedß weigne her till till tinget i dag, och gaff hand denn: till beschydling for kong echte dee haffuer sidet offuerhørig, satte i rette och formindte dee en huer bør deriß bøder nemblig 4 Rix dr: effter befallingen att betalle inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuen, opsat vdi 3 vger.

Slut på 1667

